

S/c

193.75

✓ 461.0

1875.10/606 (2425)
S. 12/13515/1981
Sabaratha Chudamane

॥ श्रीप्रथमसर्वार्थचिन्तामणिप्रारंभोऽयं विराजते ॥ श्रीरस्तु ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ श्रीकामेश्वरायनमः ॥ ॥ अथ सर्वार्थचिंतामणिप्रारम्भ्यते ॥ ॥ श्रीमच्छेषगिरेस्तटाधिनिलयं श्रीव्यंकटेशं गुरुं न
 त्वाव्यंकटनायकं त्वनुदिनं जातो ह भार्यात्सुधीः ॥ ज्योतिःशास्त्रमहाधिपारगमने वक्ष्यामि पोतात्मकं ज्योतिःशास्त्रविवेकपाकविदुषां सर्वा
 र्थचिंतामणिम् ॥ १ ॥ नीलांबुजरुचिंदेवं सकृद्यंति मनोरथम् ॥ देवाः प्रणम्य यं सर्वतं न मामि गजाननम् ॥ २ ॥ वाग्विभूतिप्रदा देवी-
 याश्वेतांबुरुहस्थिता ॥ गोक्षीरधवलाकारा स्वयंतिष्ठतु वाचि मे ॥ ३ ॥ मेषादिराशयः सर्वे दिनेशमसुरवाग्रहाः ॥ ये च लोकोपकर्तारः पातु
 मामिह ते सदा ॥ ४ ॥ यज्जानते निगदितं भुवि मानवानां तत्प्राश्निकेऽपि सकलं कथयंति तज्ज्ञाः ॥ प्रश्नोऽपि जन्म सदृशो भवति प्रभेदः प्रश्न-
 स्य चात्र जननस्य न किंचिदस्ति ॥ ५ ॥ भौमाच्छविचंद्रविज्जशंक्रवक्रैज्यमंदार्कस्तनामरेज्याः ॥ मेषादिभानामधिपाः क्रमेण तदंशका
 नामपि ते भवेयुः ॥ ६ ॥ मेषादिमूर्धावदनं गलोरोत्तल्लुक्षिवा सोऽभूतवस्तिगुल्फम् ॥ ततो रुज्जानुद्वयजंघमं घ्रापापान्वितं यत्तदुपैति नाशम्
 ॥ ७ ॥ व्यत्यस्तमत्स्यद्वयमश्वजंघापी मनुष्यः स गदसर्षपाणम् ॥ नृशुग्ममादाय करेऽग्नि सस्येनोऽस्था बलामानधरो वणिक् ॥ ८ ॥ घ
 रीजत्पदानगृहीतुकामः शेषाः स्वनामानुगुणा भवन्ति ॥ मेष- तु मेषो वृषभः स एव कर्का कुलीरस्तथ वृश्चिको लिः ॥ ९ ॥ राशित्रिधा कृत्य
 दृकाणमाहुस्तदीशपुत्रेशशतभाधिनाथाः ॥ सुजींदुसूर्योऽभवत्तैरवींदूनाथो त्वयुग्मे भवनस्य चार्थे ॥ १० ॥ चरंशकानामधिपास्तदांशा
 द्वाशोऽस्थिरेतन्नवमेश्वराद्याः ॥ द्विदेहमेत- त्सतराशिनाथा द्वंद्वनिशास्त्रार्थविदो महांतः ॥ ११ ॥ तत्क्षेत्रपादादशभागनाथालग्रस्य

स-चिं-
१

वर्गाधिपतिस्तदीशात् ॥ त्रिंशंशपाप्मोमशनीज्यसौम्यशक्राभवंत्योजग्रहेसमेतु ॥ १२॥ विलोमतः पंचशराष्टसप्तबाणाः क्रमादूचुरने
कशास्त्रैः ॥ समांशपास्त्वाजग्रहेतदीशाद्युग्मेगृहेसप्तसराशिपात्तु ॥ १३॥ दशांश ३ पानामधिपास्तदीशादोजेसमेतन्नवमेश्वराद्याः
ओजिकलानामधिपास्तदीशाश्चतुर्मुखोविष्णुहरोदिनेशः ॥ १४॥ युग्मेक्रमाद्व्यत्ययमेवराशौषध्यंशकानामधिपास्तयुग्मे ॥ घोरां-
शको १ राक्षस २ देवभागो ३ कुबेर ४ रक्षोगण ५ किंनरांशाः ६ ॥ १५॥ ऋष्टः ७ कुलस्यो ८ गरला ९ शिसंज्ञो १० सायांशकः ११
प्रेतपुरीशभागः १२ ॥ अपांपति १३ देवगणेशभागः १४ काला १५ हिमागा १६ वसुतांश १७ चंद्रो १८ ॥ १६॥ मृद्वंशकः १९ कोमल २० पद्म
भागो २१ लक्ष्मीश २२ वागीश २३ दिगंबरंशाः २४ देवार्द्र २५ भागो २६ कलिनाशभागः २७ क्षितीश्वरांशः २८ कमलाकरांशः २९ ॥ १७॥
क्रमेणमंदात्मज ३० मृत्यु ३१ काल ३२ दावाग्निघोरा ३३ मय ३४ कंटकाश्च ३५ ॥ सधामृतांशो ३६ परिपूर्णचंद्र ३७ विषप्रदग्धो ३८ कलि
नाशसुरव्यो ४२ ॥ १८॥ वंशक्षयोत्पातककालरूपाः सौम्यश्चमृद्वंशसुशीतलांशो ॥ दंष्ट्राकरालेन्दुमुखप्रवीणो कालाग्निदंष्ट्रायुधनिर्मलां
शाः ॥ १९॥ शक्रभाशक्रभांशावतिशीतलांशः सधापयोधिप्रमणंदुरेखाः ॥ ज्ञेयाः क्रमाद्व्यत्ययमेवयुग्मेशक्रमान्वितांशो यदिशोभना-
सिः ॥ २०॥ क्रूराष्ट्रव्यंशगाः सर्वनाशयंतिरवचारिणः ॥ परिपूर्णबलैर्युक्तास्वोच्चमूलत्रिकोणगाः ॥ २१॥ स्वर्क्षकेंद्रोत्तमांशस्थामित्रक्षेत्र
त्रिकोणगाः ॥ सप्तवर्गोद्भवाः स्वांशाः स्वाधिभिन्नांशकान्विताः ॥ २२॥ वर्गास्तुयेदशप्रोक्ताः पूर्वाचार्यैर्महर्षिभिः ॥ भवंतिवर्गसंयोगेपारि

अ-
१

१

जातादिसंज्ञकाः ॥ ३३ ॥ दुःस्थारिनीचमूढस्थाग्रहावलविवर्जिताः ॥ मरणावस्थगाम्नेतुपारिजातादिनाशकाः ॥ ३४ ॥ अथपक्षोनादर
 णीयः ॥ मुख्यपक्षस्तुस्वयंशे स्वनवांशके स्वभवनं इति शास्त्रः ॥ उत्तमंतुत्रिवर्गैक्यंचतुर्वर्गंतुगोपुरम् ॥ वर्गपंचकसंयोगेसिंहासन-
 मिहोच्यते ॥ ३५ ॥ वर्गद्वयंपारिजातः षण्णांपारावतांशकः ॥ सप्तमंदेवलोकस्यादष्टमंचतथाभवेत् ॥ ३६ ॥ ऐरावतंतुनवमंफलंतेषां
 पृथक्पृथक् ॥ दशवर्गस्यसंयोगेविदुर्वैशेषिकांशकान् ॥ ३७ ॥ ऐरावतेसार्वभौमः सर्वैश्वर्यसमन्वितः ॥ देवलोकेमहादानकर्ता
 राजाक्षितीश्वरः ॥ ३८ ॥ पारावतेमातुलिकः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ सिंहासनेभवेद्भूमिपतिः सर्वैः स्तुतोमहान् ॥ ३९ ॥ गोपुरेधन
 वान्नित्यंसर्वविद्याविशारदः ॥ उत्तमेसकलासंपत्पारिजातेधनान्वितः ॥ ४० ॥ स्वांशैयशस्वीमतिमान्सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ४१
 ॥ अथक्षणिकग्रहाः ॥ ॥ लग्नंक्रमात्सार्धघटीद्वयस्यात्मेपादिनेशस्थितकोणमानाम् ॥ राशीश्वरात्प्राणपदंक्रमेणघटीचतुर्थी-
 शसुशान्तिनञ्जाः ॥ १ ॥ चापाद्विपर्येतिरविस्तुसार्धघटीद्वयंरात्रिकरोपितस्मात् ॥ क्रमेणसार्धद्वयनाडिकालः कुजोक्ताद्व्यत्ययनाडि-
 मात्रं ॥ २ ॥ चापाद्व्यत्ययनाडिमात्रमीनादधः पंचघटीद्रूपज्यः ॥ क्रमेणयुग्माद्गुणंदनस्तुघटीप्रमाणोदिननाथपुत्रः ॥ ३ ॥ व्य-
 त्यासमार्गेणघटीप्रमाणोमेषादगुः सार्धघटीयुगंस्यात् ॥ मीनाच्छिखीतन्मदगोविंदोमात्शास्त्रान्तेरतत्फलमाहुरार्याः ॥ ४ ॥ बाला
 + = १ ग्रंथान्तेरमूलत्रिकोणस्वग्रहोच्चभागावर्गेत्तमानां दशवर्गजानां संयोगजातोत्तमनामपूर्ववैशेषिकांशा इति तेवदंति ॥ ७ ॥ ७ रै. चै. मं. बु. गु. श. श. रा. १५० १५० ६० ६० ३०० ६० ६० १५०

द्यवस्थाः क्रमशो ग्रहाणां ओजसमेतद्विपरीतमाहुः ॥ बालः कुमारो यद्युवाच वृद्धो मृतो लवाना मृतुभिः क्रमेण ॥ ५ ॥ बालाद्यवस्थानुगु-
 णं व्रजति तत्प्राक्काले दिननाथमुरव्याः ॥ मेषाजवस्तं प्रथमं क्रियश्च वृषो क्षगोता वुरिशक्रमंच ॥ ६ ॥ बौधेन्युगमं जितुमंती यंचांद्र-
 कुलीरं तु चतुर्थं राशिमू ॥ सिंहस्य कंठी रवलेयं संज्ञे पाथो नषष्ठा त्ववलाचतन्वी ॥ ७ ॥ जूको वणिक् सप्तमनोलि संज्ञाः कोर्योष्टमं को-
 जमलेस्तु संज्ञाः ॥ जैवंधनुस्तोक्षिकचापसंज्ञं त्वाके करं स्याद्दशमं च नक्रम् ॥ ८ ॥ लहदोगकुंभो घटराशि संज्ञे मानो द्वाषष्टानि मरिः-
 फसंज्ञाः ॥ होरातनुर्मूर्त्युदयं शिरश्च वाग्विज्जकोटुं वमथाक्षि संज्ञम् ॥ ९ ॥ सहोत्पदुश्चिक्वगलं तृतीयं शौर्यं च कर्णं स्वरवमं बुवंधुः ॥
 रसातलं वै हि तु कंच वंशमपातालं लहदाहनमातृ संज्ञाः ॥ बुद्धिप्रभावात्मजमंत्रसंज्ञं विवेकशक्ती उदरप्रदेशः ॥ १० ॥ रोगक्षतारिव्यस-
 ने तु चोरस्थानं भवेद्विद्यामहादुरायाः ॥ चित्तोत्थकामो मदनश्च मर्तृस्थानं कलत्रं दधिसूपसंज्ञम् ॥ ११ ॥ क्षीरगुडं सूत्रकं कृच्छ्रनाम गुत्थं
 चरधं मरणांतकायुः ॥ धर्मोदयोपैत्रिकमाग्यं भंतु गुरुस्तपोलाभश्च मार्जितानि ॥ १२ ॥ आज्ञाचमानं दशमं च कर्म तदास्पदं रवंधन-
 लाभमायम् ॥ व्ययोत्थमं रिः फविनाशं संज्ञं लग्नात्यरवंडः कथितो मुनींद्रैः ॥ १३ ॥ दुःस्थाश्च नाशप्रभवामवन्ति षष्ठाष्टरिः फानुगता-
 स्तथैव ॥ उद्यंति पृष्ठेन वृषाजचापकुलीरनक्रावलिनः सयुग्माः ॥ तेरात्रिकालेन्हि बलास्तु शेषाः शीर्षोदयामीनमुदेत्युमाभ्यां
 ॥ १४ ॥ ॥ अथ प्रकाशग्रहाः ॥ ॥ धूमोर्को विश्वभागश्चुतिभवनयुतो मंडलाच्छोधि नो सौपातः षड्राशियुक्तः परिधिरथमसंशोधि

तश्चापनामा ॥ शैलाशा १०७ भागसुक्तं धतुरथ च शिंखी पंचनेत्वप्रकाशः प्रादुर्भावे च तेषां फलमिह कथितं जानकप्रशयोः स्यात् ॥ १५ ॥ व्योमास्तपातालविलम्बमाना वदन्ति नामानि सुर्नाद्रजालाः ॥ तत्कंदकं केद्रचतुष्टयं च वर्गोत्तमास्तत्स्वनवांशकास्तु ॥ १६ ॥
 जलचरपशूनरकीटावधौ माने तनो मदे चापि ॥ क्रमशो भवन्ति वीर्या विगतबलास्तत्सप्तमे वापि ॥ १७ ॥ मेषोक्षनक्रागनकर्किर्मा
 नतुलाधरास्युर्दिनपात्स्वतुंगाः ॥ अत्युच्चभागेर्नय १० गान ३ दार २८ सत्या १५ मना ५ सार २७ नरैः २० क्रमेण ॥ १८ ॥ सिंहो ह्य
 वस्तागनचापनोल्लिङ्गमाभवत्युच्चसमानभावाः ॥ मूलत्रिकोणानि भवन्ति तानि किंचिद्दिहीनानि बलानि सूर्यात् ॥ १९ ॥ दिवा बला
 मानुषराशयस्युरात्रो बलाद्याः पशवश्च कीटाः ॥ संध्याद्वये भ्रातृभवास्पदानां सप्तष्टमानां तु च येति संज्ञा ॥ २० ॥ रक्तः श्वेतः श्या
 मकान्तिश्चरक्तो धूम्रश्चित्रः कृष्णकान्तिः सुवर्णः ॥ स्वर्णो भः स्यात्कवुरो बभ्रुवर्णो स्वच्छो वर्णो वर्णितो बुद्धिमद्भिः ॥ २१ ॥ वेशि-
 स्थानं सूर्ययुक्ता द्वितीयं च कार्ये स्मिन्मानमाहुर्मुर्नाद्राः ॥ वेद्यं स्याद्वाणसंख्याधिकं तु वैलोम्याद्वाज्जकराशेः क्रमेण ॥ २२ ॥ दिने-
 शचंद्रौ नरपालसुरेभ्यो सेनाकुजः सोमस्ततः कुमारः ॥ शक्रेज्यपूज्यो सचिवो शनिश्च प्रेष्यस्तु तद्वृत्तिमुपैति जातः ॥ २३ ॥ आत्मा
 रविः शीतकरो मनस्तु सत्त्वं कुजो भाषणमञ्जस्तु ॥ वाचां पतिज्ञानसुरेवे मदश्च शक्रो भवेदकस्ततस्तु दुःखं ॥ २४ ॥ सूर्यो हे-
 लिर्भातुमानदीपराशिश्चंडाशः स्याद्वास्करो हस्करश्च ॥ अञ्जसोमश्चंद्रमाः शीतरश्मिः शीतांशः स्यात्तु ग्लोर्मृगांकः कलेशः २५

स.चिं
३

आरोवक्रश्चावनेयः कुजः स्याद्भौमः क्रूरो लोहितांगो यपापी ॥ वितृजः सौम्यो बोधनश्चंद्रपुत्रश्चांद्रिः शान्तः श्यामगात्रोतिदीर्घः ॥ २६ ॥
जीवोगिरादेवगुरुः प्रशान्तो वाचापतीज्यत्रिदिवेशवंध्याः ॥ मृगशर्माभार्गवस्तूनवोच्छकाणः कविर्देत्यगुरुः सितश्च ॥ २७ ॥ छाया-
त्मजः पंगुयमार्कपुत्राः कोणो सितः सौरिशानीचनीलः ॥ क्रूरः कृशांगः कपिलाक्षदीर्घो नमोःकरश्चेत्यगुरुः सैहिकेयो ॥ २८ ॥ राहुः
स्रवर्मानुविधुंतुदो स्यात्केतुः शिखी स्यात्स्वजनामधेयः ॥ शनैः सततस्याहुलिकोऽथमादिर्धमात्मजः प्राणाहरोतिपापी ॥ २९ ॥
प्राणस्त्वस्त्रः प्राणपदस्य नाम पर्यायमन्यत्प्रवदति नृज्ज्ञाः ॥ भानुयुगात्मा कितदेहरक्तश्यामान्वितः पिंगलनेत्रकांतिः ॥ ३० ॥
पित्तात्मकोयं समगात्रयष्टिः प्रतापयुक् सत्वगुणोत्परोमः ॥ संचारयुक् सकुचिनाथवाक्यः स्वल्पप्रदोदैविकबुद्धियुक्तः ॥ ३१ ॥
चंद्रः सितांगः समगात्रयष्टिर्वाग्मी परिध्यंगविवेकयुक्तः ॥ क्वचित्कृशः शीतलवाक्ययुक्तः सत्वाश्रयोवातकफानिलात्मा ॥ ३२ ॥
कोपाग्निनेत्रः सितरक्तगात्रः पित्तात्मकश्चंचलबुद्धियुक्तः ॥ कृशांगयुक्तामसबुद्धियुक्तोभौमः प्रतापीरतिकेलिलोलः ॥ ३३ ॥ दू-
र्वाश्यामः सोमपुत्रोतिविद्वान्रजोगुणः सूतृतवाक्यजालः ॥ हास्यप्रियः पित्तकफानिलात्मा सद्यः प्रतापी ननुपुंश्चलश्च ॥ ३४ ॥
बृहस्पतिस्तुंदिलगात्रयष्टिः कफात्मकः श्रेष्ठमतिः सुविद्वान् ॥ सत्वाश्रयः सर्वगुणाभिरामः पिंगाक्षसूधन्यकचाभिरामः ॥ ३५ ॥
सलोचनश्चास्फुजिदात्तकामः स्रुवीबलीसुंदरकांतिपूर्णः ॥ आनीलवर्णा कितरोमयुक्तो रजोगुणः सर्वगुणाभिरामः ॥ ३६ ॥

अ.
१

३

जाल्मस्तुमंदः कृशदीर्घगात्रः पिङ्गेक्षणः क्रूरकचाभिरामः ॥ स्थूलद्विजस्तामसबुद्धियुक्तोवातात्मकोवाक्कठिनस्तुनिष्ठः ॥ ३७ ॥ ब
 लेननिश्चित्यवेदे द्रुहाणांतत्प्राश्निकेजन्मानितदुणांस्तु ॥ विप्रैर्भवेतांगुरुदानवेज्योदिनेशभौमोनरपालसुरेव्यो ॥ ३८ ॥ सोमश्च
 विद्वैश्चकुलप्रसूतोदिनेशपुत्रस्तुचतुर्थवर्णः ॥ चांडालजातिस्त्वथसैंहिकेयः केतुश्चजात्यंतरमंत्रमादिः ॥ ३९ ॥ रक्तः श्वेतोतिर
 क्तोहरितकनकरुकचित्रनीलास्तुनाथावन्त्यंभस्वभिजातोहरिस्फुरगणराडिंद्रभार्याब्जजाताः ॥ भानुः काव्योधराभूरगुश
 निशाशिनः सोमपुत्रामरेज्याज्ञेयास्त्रिद्रादिनाथाः क्रिष्णवृषभिशुनाराशयस्तेसचांद्राः ॥ ४० ॥ क्षीणेंदुभूस्तुदिनेशमंदाः पापा
 बुधस्तत्साहितस्तुपापः ॥ नपुंसकोसौम्यदिनेशपुत्रौसशोकशक्रौयुवतीचशेषाः ॥ ४१ ॥ नरग्रहाभानुकुजामरेज्याः सूतोबला
 त्तत्प्रवदन्ति तज्ज्ञाः ॥ भौमस्यमज्जापिवसांगुरास्तुशक्रभृगोस्त्वकृशशिनंदनस्य ॥ ४२ ॥ चंद्रस्यरक्तदिनपस्यचास्थिरुनायुःश
 नेर्धातुवशादुपाधिः ॥ तद्धातुकोपात्मरणंप्रयातिरधस्थितानामिहरेवेचराणां ॥ ४३ ॥ देवस्थानभास्करस्याबुवासचंद्रस्याग्नि-
 स्थानमंगारकस्य ॥ कीडास्थानं सोमपुत्रस्य कोशस्थानं जीवस्येव माहर्भृगोस्तु ॥ ४४ ॥ सतिस्थानं भानुजस्योत्करंतु
 सर्पस्थानं सैंहिकेयस्यैवम् ॥ जीर्णशनेर्वासरनायकस्य स्थूलगुरोर्मध्यमकंकवेश्च ॥ ४५ ॥ कावित्यमब्जस्य तु नूतनवित-
 क्तिन्नकुजस्याग्निहंतचवस्त्रम् ॥ कंथाफणींद्रस्य तु चित्ररूपां केतोर्महच्छिद्रयुताविशेषात् ॥ ४६ ॥ ताम्रदिनेशस्य निशाकरस्य

मणिर्हिरण्यं तु धरास्तस्य ॥ शक्तिर्विदेर्देवगुरोश्चरूपं मुक्ताभृगोरायसमर्कसूनोः ॥ ४७ ॥ राहोस्तु सीसं शिखिनश्च नैद्व्यं धरा
मणिस्तत्कथयंति तज्ज्ञाः ॥ पीतांबरं देवगुरोर्भृगोस्तु क्षौमांबरं भास्करस्येंद्रगोपम् ॥ ४८ ॥ शक्रं क्षौमं रात्रिनाथस्य चांद्रः श्या
मं क्षौमं रक्तचित्रं कुजस्य ॥ वस्त्रचित्रं पट्टवस्त्रं शनैस्तु नीलं राहोर्जीर्णं चित्रान्वितं च ॥ रूपान्वितं तदसनं च केतोर्बलान्वितानां तु व-
देद्ब्रह्माणाम् ॥ ४९ ॥ भृगोर्वसंतः क्षितिस्तु भान्वोर्ग्रीष्मः शशांकस्य क्रतुः प्रवर्षः ॥ विदः शरदेवगुरोस्तु हेमो क्रतुः शनैः स्या
च्छिशिरस्तु कालः ॥ ५० ॥ द्रेष्काणैस्तद्गतवस्तुवाच्यं प्रश्ने प्रसूतावपि नष्टसंज्ञे ॥ भानोः कटुर्भूमिस्तस्य तित्तं सोमस्य तावत्तु
वर्णविदस्तु ॥ ५१ ॥ मिथ्या हृतं वस्तु स्तरेज्यभृगोर्माधुर्यमास्लच शनैः कषायः ॥ क्रतुत्रयं वासरनाथकस्य क्षणं शशांकस्य दिनं कु
जस्य ॥ ५२ ॥ विदे क्रतुर्देवगुरोस्तु मासः पक्षो भृगोर्वत्सरमर्कसूनोः ॥ अष्टौ तु मासास्तु हिनां शशत्रोः केतोस्तु मासत्रयमेव कालः
॥ ५३ ॥ धातुग्रहाराद्दृशनीदुर्भोमामूलग्रहो शक्रदिनाधिनाथो ॥ जीवग्रहो जीवशशांकस्तु नूमेषादिदस्त्रादियथाक्रमेण ॥ ५४ ॥
अथोर्ध्वदृष्टीदिननाथभौमो हृष्टिः कदाक्षेण कवीदुस्त्वोः ॥ शशांकगुर्वोः समभागहृष्टिस्त्वधोक्षिपातस्त्वहिनाथशान्योः ॥ ५५ ॥
पश्यत्यसौ भानुस्तस्य तस्मिन्तीयमानं च पूर्णं चतुरस्त्रमारः ॥ जीवस्त्रिकोणं मदनं च सर्वं पश्यंति दृष्ट्या चरणप्रवृद्ध्या ॥ ५६ ॥ भानोस्तु
भिन्नाणि कुजेदुजीवाः समो बुधः शक्रशनीविपक्षो ॥ इष्टो शशांकस्य दिने शसौम्यौ शेषाः समाभूमिस्तस्यैव त्रयम् ॥ ५७ ॥ र-

वांदुजावाश्वबुधशत्रुःसमौदिनेशात्मजदानवेज्यौ ॥ सौम्यस्यमित्रेदिननाथशक्रौशेषाःसमारात्रिकरःसपत्नः ॥ ५८ ॥ शक्रेंदुजौ
 देवगुरोःसपत्नौमित्राणिसर्वे रविजस्तुमध्यः ॥ शनींदुजाविष्टकरोभृगोस्तुशेषाःसपत्नाश्चसमौकुजेज्यौ ॥ ५९ ॥ सौम्यस्यमित्रेभृ
 गुपुत्रसौम्यौसमौगुरुस्तेनिरिवलाःसपत्नाः ॥ राहोस्तुमित्राणिकवीज्यमंदाःकेतोस्तथेवात्रवदंतितरसाः ॥ ६० ॥ भवन्तितात्का
 लिकमित्रभूताःसर्वेचवाकसोदरबंधुयुक्ताः ॥ स्वात्स्वाक्रमात्स्व्यक्रमतस्तथेवमन्यस्थितास्तत्समयारिभूताः ॥ ६१ ॥ तात्का
 लमित्रंतुनिसर्गमित्रंद्वयंभवेत्तत्त्वधिमित्रसंज्ञम् ॥ तथेवशत्रोरधिशत्रुसंज्ञमेकत्रशत्रुःसमतामुपैत ॥ ६२ ॥ स्वोच्चैःसत्त्वद्वे-
 स्वनवांशकेपिस्वर्सेदृकाणेद्विरसांशकेपि ॥ कलांशकाद्यंशयुतेपिचैवमुपैतितत्स्थानवलग्रहेन्द्रः ६३ ॥ लघुबुधेज्यौबलिनौतुपूर्ववीर्ये
 यमेतदृशमेकंभौमौ ॥ कामेकंस्तुर्बलवान्जलेशेबंधौनिशानाथकवीकुबेरे ॥ ६४ ॥ तत्सममेदिग्बलशून्यमाहुस्तदतरेचैत्व-
 लुपानएव ॥ स्वमासहोरादिनवत्सरेषुवीर्यांविनाभानुसुरवाग्रहेन्द्राः ॥ ६५ ॥ रात्रौबलाद्याःशनिचंद्रभौमास्त्रयोग्रहाश्चान्हिर-
 वाज्यशक्राः ॥ सदाबलीवित्सितकृष्णपक्षेसौम्यास्तदन्येबलिनःक्रमेण ॥ ६६ ॥ शक्रभेक्षिताःपूर्णबलान्वितास्तुदृष्टेर्बलंपाप
 रवेगैरदृष्टाः ॥ सौम्यायनेत्वतिबलीदिवसाधिनाथश्चंद्रस्तदन्यसमयेबलपूर्णयुक्तः ॥ ६७ ॥ वक्रान्विताःक्षितिस्तनप्रसुरवाः
 समस्तायुद्धेजयीजलपदिगगतकान्तियुक्तः ॥ मंदारसौम्यगुरुशक्रशशांकस्तूर्यानेसर्गिकारव्यबलिनःरवचराःक्रमेण ॥ ६८ ॥

स.चिं.

५

लग्नस्यवीर्यमधिपस्यबलंतुसर्वसुरव्यवदंतिरवलुषद्धिधवीर्यमेवम् ॥ लग्नंनृभंचेद्वलमत्ररूपमाज्जंचतुष्पादभमर्धसंज्ञम् ॥ चेत्कीट
लग्नंकिमपीहनास्तिस्फुटविलग्नस्यबलंतदाहुः ॥ ६९ ॥ सार्धानिषट् ६।३० तीक्ष्णकरोबलीयान् चंद्रस्यषट्पंचवसंधराजः
समेदुसूनोरपिषट् ६ गुरोश्चसार्धानिपंचा ५।३० यस्मिन्बलीयान् ॥ ७० ॥ मंदस्तुपंचैवचषट्पुलानांसंयोगएवापरथान्यथास्युः
रूपत्रयंबलमुशत्यथपादहीनं २।४५ स्थानंतुदिग्बलमथाग्निविहीनरूपम् ॥ ७१ ॥ ४५ ॥ ७१ ॥ ऋत्वंशहीनं ५० बलमत्रतुचेष्टितारव्य
मष्टांशहीनयुगमेवतुकालवीर्यम् ॥ ३।३० ॥ पूर्णाबलारविशशाकस्ततामरेज्याश्चार्धं ७।३० बलंत्वयनजं हि पृथग्विभागे ॥ ७२ ॥ र
सांशहीनं ७।५० दिशिवीर्यमाहुः स्थानेतुपादाधिकयुग्मरूपम् २।१५ ॥ कालंबलं त्र्यंशविहीनयुग्म १।४० मर्धं ३० भवेत्चेष्टितवीर्य-
मेव ॥ ७३ ॥ त्र्यंशोनमेकं ७।४० त्वयनंबलं स्याच्छीतांशदेवेद्रसपत्नगुर्वीः ॥ चेष्टाबलं त्र्यंशविहीनमेकं ७।४० सांशंशरूपं १।७।३०
समयेबलं स्यात् ॥ ७४ ॥ दिश्यर्धरूपं ७।३० बलमायनंच त्र्यंश ७।२० भवेत्स्थानिकमर्धयुग्मम् २।३० ॥ दिनेशपुत्रस्यवसंधरायाः
सूनोः क्रमादीर्यमुदाहरति ॥ ७५ ॥ आरोहवीर्याः प्रभवन्तिभावसमानपर्यंतमतश्च्युताः स्युः ॥ स्वेच्चेकल्लस्तेत्रगतेग्रहंद्रेषद्भिर्ब
लैर्मुख्यबलान्वितोपि ॥ ७६ ॥ संधौस्थितः सन्नफलः प्रदिष्टश्चित्यंविशेषेणदशाविपाके ॥ प्राणत्रिकोणंप्रवदंतिलग्नंतदेवमाद्य-
न्वितराशिकोणे ॥ ७७ ॥ माद्यंशकात्कोणगतविलग्नतदंशकामस्थितराशिकोणे ॥ शशांकसंयुक्तमकोणराशौतदंशकान्तन्मद-

अ.
१

५

कोणमेवा ॥ ७८ ॥ प्रश्नेपितज्जन्मसमानकालेलग्नस्यनिश्चायकमत्रतज्ज्ञाः ॥ तयोर्वलेनापिविकल्पमाहुर्लगाज्योरित्यमुदाहरं
ति ॥ ७९ ॥ लग्नेबलेमादिवशाद्विलग्नचंद्रबलेचंद्रवशाद्विलग्नं ॥ ओजेतदंशेपुरुषस्यजन्मलग्नेस्त्रियस्तद्विपरीतभांशे ॥ ८० ॥ क्रमा
द्ग्रहः पाचकबोधकश्चसकारकोवेधकसंज्ञकश्च ॥ मंदारजीवामरशत्रुपूज्याः शक्रारसूर्यात्मजवासरेशाः ॥ ८१ ॥ रवींदुसूर्या-
त्मजचंद्रपुत्राः शशांकजीवाच्छधरासुताश्च ॥ सूर्यात्मजारेदुदिनाधिनाथाः सौम्येदुपुत्रार्कदिनेशपुत्राः ॥ ८२ ॥ शक्रेदुदेवज्य
धरासुताश्च भवन्तितत्साकसुरवाग्रहेन्द्राः ॥ स्थानानिवक्ष्येक्रमशोग्रहाणां षट्सप्तधर्मायगताः क्रमेण ॥ ८३ ॥ भानोः शशाकान्म-
दभाग्यलाभयुक्तास्तृतीयेनधरासुताच्च ॥ धनारित्ताभात्यगताञ्जस्तनोर्द्वितीयबंधात्मजसोदराश्च ॥ ८४ ॥ गुरोस्तुषष्ठात्मज-
कामरिः फाशक्राह्ननारिव्ययबंधुयुक्ताः ॥ तृतीयलाभारिकलत्रगास्तुदिनेशस्तनोः प्रवदन्तितज्ज्ञाः ॥ ८५ ॥ शत्रुदिनेशस्यनुपा-
चकस्यान्मित्राणिशेषाः शशिनस्तुवेरी ॥ व्ययेतुभौमस्यचवेधकश्चशत्रुर्बुधस्यांतकरोगुरोस्तु ॥ ८६ ॥ पाकग्रहेवेधकसंज्ञकश्च
शत्रुर्मवेदास्फुजितश्चवेरी ॥ सकारकोवेधकसंज्ञकश्चशनेस्तुतत्कारकरवचरोरिः ॥ ८७ ॥ मिष्टान्नपानांबरभूषणाभिराज्यार्थं
भूलाभमतीवसौरव्यम् ॥ धैर्यमनेत्साहसतीवशक्तिकुर्याद्ग्रहः पाचकसंज्ञकोयं ॥ ८८ ॥ मित्रेयथान्यायफलतदन्येग्रहेतदन्यत
फलंयथायथं ॥ सप्तधर्माद्वद्वराजपुत्राद्विशोदितेभ्योवित्तराजगोष्ठिं ॥ ८९ ॥ दयातपः प्राप्तमर्चित्यभाग्यंकुर्यात्फलंबोधकसंज्ञ

चिं.
६

कश्च ॥ ग्रहेतुतस्मिन्फलमातनोतसमग्रपर्याप्तफलंतदन्ये ॥ ९० ॥ भाग्यं क्वचिस्त्रीणाफलं क्वचिच्चदाराथबंधात्मजरोगपीडाः ॥ चोराग्नि
पीडांकलहजनेस्तुसकारकोमित्रसमोयदिस्थात् ॥ ९१ ॥ सकारकोवैरिसमोनतनुवदंतिव्यत्यासफलविशेषात् ॥ चोराग्निबंधुस्त्रि
तिपालसंघैरनीवदुःखं स्वपदच्युतिं च ॥ ९२ ॥ विदेशयानंधननाशनंचवेधग्रहस्तत्फलमन्यथान्यः ॥ तक्र २६ रवर २२ जय १० मय
१४ नृप १० तनु ६ रवनि २ नाज्योभास्करादिवारेषु ॥ दिनमानघटीगुणितानाग ३० लतागुळिकनाडिकास्पष्टाः ॥ ९३ ॥ स्फुटगु
ळिकनाडिकाभिस्तत्कालाकेणसायनेनापि ॥ लग्नवदानेनव्योराश्यंशकलादिरूपकोगुळिकः ॥ ९४ ॥ चंद्र २६ रुद्र २२ जय १०
वैद्य १४ नपा १० तोना ६ रवु २ नाडिनिहतादिनमानात् ॥ नाग ३० लब्धमिनमादिघटीस्याल्लग्नवत्स्फुटमिहायनेत्तदा ॥ ९५ ॥ पा
केशादस्त्रमात्यशत्रुभवेनयुक्तोपहारेश्वरस्तच्छत्रुर्भवतीहलाभधनभेसोत्थात्मजेबंधुभे ॥ भाग्येवादशमेसमन्वितग्रहस्तच्छो
भनारव्यस्ततस्तत्कामान्वितरवेचरस्तश्रुभदः प्रोक्तोग्रहाणांक्रमः ॥ ९६ ॥ पाचग्रहादिसंहितोद्युचरस्तुशत्रुः स्यात्स्थानतो
पिश्रुभदस्त्वतिशोभनारव्यः ॥ स्थानानुरूपफलमेवविचिंत्यमार्गंज्ञात्वावदंतिमुनयोजगतास्त्रसिद्धेय ॥ ९७ ॥ संज्ञाध्यायोवर्णि-
तः सर्वशास्त्रात्सारंबुध्वासर्वलोकोपकारम् ॥ यद्यत्सर्वव्यंकटेशेनबुध्वातत्तत्पाकयोजयेत्तत्फलानि ॥ ९८ ॥ ॥ इतिप्रथमो
ध्यायः ॥ ॥ भावोद्भवानिविविधान्युचितानियस्माच्छास्त्रांतरादृषिगणादृदबुद्धयस्तु ॥ यान्येवतानिरवगयोगवशाद्वदंतिबु

अ.
१

६

इत्यासमीक्ष्यविदुषांनुमुदेकरोमि ॥ १ ॥ भावाः सर्वेशम्पनियुतावीक्षितावाशम्पेशोस्तत्तद्भावाः सकलफलदाः पापदृग्योगहीनाः
पापाः सर्वे भवनपतयश्चेदिहाहुस्तथैवरेवेदैः सर्वैः शम्पमपिफलं निम्नगूढारिहीनैः ॥ २ ॥ लग्नादिभावाद्विपुरंधरिः फेपापग्रहा
स्तद्भवनादिनाथाः ॥ सौम्यास्तनात्यंतफलप्रदास्तद्भावादिकानां फलमेवमाहुः ॥ ३ ॥ यद्भावनाथोरिपुरंधरिः फेदुःस्थानपो
यद्भवनस्थितोवा ॥ तद्भावनाशंकथयंतितज्ज्ञाः शम्पक्षितेतद्भवनस्यसौरव्यं ॥ ४ ॥ तत्तद्भावात्रिकोणेस्वस्तरवमदनभेचा-
स्पदेसौम्ययुक्तेपापानादृष्टिहीनेभवनपसाहितेपापरेवेदैरयुक्ते ॥ भावानांपुष्टिमाहुः सकलशम्पकरीमन्यथात्वेप्रणाशंभिभ्रं
मिभ्रग्रहेदैः सकलमपितथासूर्निभावादिकानां ॥ ५ ॥ नाशस्थानगतोदिवाकरकरैर्लुप्तस्तुयद्राशिपोनीचारातिगतोथवायदि
भवेत्सौम्यैरयुक्तेक्षितः ॥ तद्भावस्यविनाशनंमुनिगणाः शंसन्तिरेवेदैर्युतश्चेदत्रापिफलप्रदोर्नाहितदामूर्त्यादिभानांक्रमः ॥ ६
अर्थाभिकथयेद्विलग्नशशिनोः प्राबल्यतः रेवचैरमानस्यैः पितृमातृशत्रुसस्तद्भावादिभिः स्याद्धनं ॥ मृत्याद्वादिननायल
ग्नशशिनांमध्येबलीयस्ततः कर्मशस्थनवांशराशिपवशादृत्तिजगुस्तद्विदः ॥ ७ ॥ भैषज्यचामीकरतोयपानपण्येनमुक्तामणि
विप्रलंभात् ॥ अन्योन्यदूतागमवृत्तिमार्गात्जीवत्यसौवासरनायकांशे ॥ ८ ॥ मंत्रोपदेशरसवाद्विनोदमार्गेदृत्तिजगुः सकल
शास्त्रपुराणमार्गैः ॥ ज्ञानोपदेशपथिभिः क्षितिपालपूज्याजीवत्यसौवासरनायकांशे ॥ ९ ॥ जलोद्भवानांक्रयविक्रयेणकृषेश्च

मृदादविनोदमार्गात् ॥ राजांगनासंश्रयवृत्तिरूपान्तिशाकरांशो वसनक्रयाद्वा ॥ १० ॥ धातोर्विवादेनरणप्रहारात्स्तब्धाग्निवादात्कल
 हप्रवृत्त्या ॥ जीवत्यसौसाहसमार्गरूपयाधरासुतांशो यदिचोरवृत्त्या ॥ ११ ॥ शिल्पादिकाव्यागमशास्त्रमार्गाज्ज्योतिर्गणज्ञान
 वशाद्बुधांशो ॥ वरार्थवेदाध्ययनाज्जपाच्चपुरोहितव्याजवशात्प्रवृत्तिः ॥ १२ ॥ जीवांशकेभूस्वरदेवतानामुपासकाध्यापकमार्गरूप
 पात् ॥ पुराणशास्त्रागमनीतिमार्गाद्धर्मोपदेशेनकुर्सादमाहुः ॥ १३ ॥ सुवर्णमाणिक्यगजाश्वमूलात्गवांक्रयाज्जीवनमाहुरा
 र्याः ॥ गुडौदनक्षीरदधिक्रयेणरुग्नीणां प्रलोभेनभृगोः सुतांशो ॥ १४ ॥ शान्यशकेकुत्सितमार्गवृत्त्याशिल्पादिभिर्दारुमयैर्वधाद्यैः
 विन्यस्तभाराज्जनविप्रलंभादन्योन्यवैरोद्भवमूलमार्गात् ॥ १५ ॥ स्वक्षेत्रेस्वनवांशकेसुहृदिवास्वात्युच्चभागेयदास्वद्रेष्काणच
 तुष्टयेषुसहितामूलत्रिकोणेषुवा ॥ तत्तत्कालबलान्वितास्तुस्वचरावर्गोत्तमांशोपिवातेसर्वशुभदाभवंतिहितदास्वातर्दशादा
 वपि ॥ १६ ॥ तत्तद्वावाट्रंथपोवारवैरोद्रेष्काणानां चाधिनाथोर्कपुत्रः ॥ मांदांशोवातन्नवांशाधिपोवातेषामध्येयोग्रहः क्रूरभा
 वः ॥ १७ ॥ तद्भावेशस्याधिशत्रुग्रहोवायोवारवैरोविंदुशून्यक्षसुक्तः ॥ तत्तत्पाकेमूर्तिर्वित्तादिकानां नाशं ब्रूयोद्देववित्तप्राप्तिकश्च
 १८ मंदमाद्यगुरवैरेशरंधपास्तन्नवांशपतयोपियेग्रहाः ॥ तेषुदुर्बलदशामृतिप्रदोक्षमेचरतिस्सूर्यनंदने ॥ १९ ॥ धनाधिपः पाप
 रवगोयदिस्याच्छन्यारभोगींद्रादिनेश्वराणां ॥ अंतर्दशायां धननाशमाहुः पापान्विते तद्भवेन तथैव ॥ २० ॥ धनान्वितः पापरव-

गस्तदीशः स्याच्चेदशायां क्षितिपालकोपात् ॥ नानार्थनाशं निगदेन्नराणां स्थानच्युतिः स्वेष्टजनेर्विरोधः ॥ २१ ॥ पापग्रहाणां
मपहारकाले पापग्रहस्यैव दशास्काले ॥ मुक्त्यर्थमानात्मजसोदराणां नाशं समायाति शतभैर्न दोषः ॥ २२ ॥ विनेशतमेशोभ
नरेव चेशेतत्याकाले धनलाभमेति ॥ शतग्रहाणामपहारकाले तथा भवेदात्मजवाग्विलासः ॥ २३ ॥ पापग्रहे विक्रमभाव-
नाथे पापान्विते पापविचाराणाम् ॥ अंतर्दशायामनलास्त्रचोरैर्दुःखं समायाति शतभप्रदेपि ॥ २४ ॥ कलिप्रकोपानलचोर-
भूषैर्दुःखं मनोजाड्यमतीव कष्टम् ॥ सोत्थेशपापग्रहदायकाले शतभैर्क्षिते तादृशमत्र नास्ति ॥ २५ ॥ दुश्चिक्वभावाधिप
दायकाले सोम्येनराणामपहारकाले ॥ नाशं वदेत्तत्र सहोदराणां भवेद्द्विरोधः सहजैर्विशेषात् ॥ २६ ॥ क्षेत्राधिपस्यैव शतभै-
तरस्य पापग्रहाणामपहारकाले ॥ स्थानच्युतिं बंधुविनाशमेति नीचास्तगानामपहारकेपि २७ बुद्धिभ्रमं कुत्सितभोजनं च पाप
ग्रहाणां हिस्तेनाकाले ॥ अंतर्दशायां प्रवदेन्नराणां शतग्रहस्यैव न तथा भवेत्तु ॥ २८ ॥ राजाग्निचोरैर्व्यसनं व्रणेशदशाविषा
केतुशतभैतराणाम् ॥ अंतर्दशायामपिकष्टमेति प्रमेहगुल्मक्षयपित्तरोगैः ॥ २९ ॥ दारेशपापग्रहदायकाले स्त्रियाविरोधं
मरणं च तस्याः ॥ विदेशायानं च पुरीषमूत्रलच्छं भवेद्भूपतिकोपमत्र ॥ ३० ॥ रंध्येशकाले फणिनाथभौमशनेश्चराणाम्

पहारकाले ॥ आयुर्यशोविनविनाशनंचदारात्मबंधिष्टसहोदराणां ॥ ३१ ॥ स्थानच्युतिर्वंधुविरोधिताचविदेशयानंसहजेर्विशेषः
 भवेच्छुभेशस्यदशाविपाकेशनैश्चराराहिदिनाधिपानाम् ॥ ३२ ॥ कारागृहमाप्तिरनेकदुःखदुःस्वप्नशोकानलदग्धदेहम् ॥ क
 र्मेश्वरस्यांतरभुक्तिकालेपापग्रहाणामपकीर्तिमेति ॥ ३३ ॥ दशाविशेषेत्वथलाभपस्यमुक्त्यंतरद्रव्यविनाशनंच ॥ रव्यारभागी
 दशनैश्चराणांकार्यार्थकृच्छंक्षितिपालकोपात् ॥ ३४ ॥ व्ययशदायेरविस्तृतमुक्तौदिनेशभूस्यात्मजयोर्विरोधः ॥ कलिस्तयोमा
 नधनक्षयौचराहोस्तुभुक्तावरिसर्पपीडा ॥ ३५ ॥ तत्कालशत्रुप्रभवात्फलतन्मित्रेयदिस्यात्फलमर्धमाहुः ॥ अन्योन्यषष्ठाष्ट
 मदायकालेस्थानच्युतिर्वासरणविशेषात् ॥ ३६ ॥ स्पष्टीकरिष्येतिदशाविभागेविस्तारमार्गेणमुनींद्रजालाः ॥ आपाततःसंकुचि
 तार्थवाक्यैरुक्ताग्रहाणांफलपाकपंक्तिः ॥ ३७ ॥ निषेकलग्नादिन्नपस्तृतीयेराशौयदाचारवशादुपैति ॥ आधानलग्नादथवा
 त्रिकोणेरवोयदाजन्मवदेन्नराणाम् ॥ ३८ ॥ आधानलग्नात्कृतमेतुजन्मलग्नमवेच्छास्त्रविदोवदति ॥ आधानलग्नेशकमदृष्टि
 योगेदीर्घायुरेश्वर्यधनान्वितःस्यात् ॥ ३९ ॥ धर्मार्थपुत्रेषुनिषेकलग्नादृष्टेषुसौम्यैःपुरुषग्रहेषु ॥ पुत्रांशकेवापिनिषेककालेषु
 जन्मबालाजननंबिलोमात् ॥ ४० ॥ निषेकलग्नेशशिनंदनोवारव्यात्मजोवायदिपापदृष्टः ॥ पिंडाकृतिजन्मवदेतदानींशकमेक्षित
 श्वेन्नतथाविधंतत् ॥ ४१ ॥ निषेकलग्नेशतृतीयनाथोलग्नस्थितौचेद्यमलोद्भवःस्यात् ॥ तृतीयनाथेनयुतोनिषेकलग्नेश्वरस्तत्सहजे

तथैव ॥ ४२ ॥ लग्नेश्वरे कर्मगते विलग्नभोगां द्रयुक्ते सति शीदजातः ॥ रंभेश्वरे राहुयुते विलग्नजातोरगैर्वैष्टितसंभवः स्यात् ॥ ४३ ॥ के-
 द्रे सराहौ गुब्बिकेन युक्ते लग्नेश्वरे वा निधनेन युक्ते ॥ क्रूरग्रहाणां तु दृकाणलग्नजातोरगैर्वैष्टितसंभवः स्यात् ॥ ४४ ॥ लग्नत्रिभागेऽज-
 सर्पकाले तन्नाथयुक्ते तु तथा त्रिभागे ॥ शक्रग्रहाणां तु दृशा विहीने जातोरगैर्वैष्टितसंभवः स्यात् ॥ ४५ ॥ छागोक्षकंठीरवलग्न-
 भूते भौमान्विते वारविजेन युक्ते ॥ राश्चंशसा दृश्यमाने देहोनालेन सर्वैष्टितजात एव ॥ ४६ ॥ लग्नसपापे बहुपापदृष्टे राहुध्व-
 जाभ्यां सहिते यवात्र ॥ पापग्रहाणां तु विलग्नभेवा जातो नरोनालविवेष्टितांगः ॥ ४७ ॥ क्रूरान्ते रलग्नगते सराहौ लग्ने कुजे वा सरना-
 थदृष्टे ॥ लग्ने शनौ भूमिस्फुतेन दृष्टे जातो नरोनालविवेष्टितांगः ॥ ४८ ॥ परस्परक्षेत्रसमाश्रितौ वा देहांतौ जन्मवदेत्तदानीम् ॥ लग्ने-
 श्वरे वा हिबुके श्वरे वा ध्वजा हि युक्ते जननं पशोस्तु ॥ ४९ ॥ पापाबलाद्या विबलास्तु सौम्या नपुंसकौ केन्द्रगतौ नदानीम् ॥ दृष्टिस्तयो-
 र्वाथ वियोनिलग्नचतुष्पदां जन्मवदंति तज्ज्ञाः ॥ ५० ॥ पापाबलाद्याः स्वर्गहं प्रपन्नाः सौम्याः स्वर्गे हतराशियुक्ताः ॥ चतुष्पदां ज-
 न्मतनौ वियोनौ वदंति शास्त्रान्तरपारगम्याः ५१ ॥ दृकाणे तु विलग्नभूते बलान्विते नैव ग्रहेण दृष्टे ॥ राशौ चरे वा यदितन्न वांशो वियो-
 निजन्मेति बुधांशके वा ॥ ५२ ॥ शक्रेक्षिते गो जननं महिष्याः सूर्यात्मजेनापियुतः सदृष्टः ॥ राहुध्वजाभ्यां सहितो थदृष्टे मे पस्तु-
 जातो न्यपशस्तथान्यैः ॥ ५३ ॥ लग्ने बुधक्षेत्रगते रिनाथे लग्नेश्वरे सोमस्फुतर्क्षसंस्थे ॥ जातस्तु सस्त्री कनपुंसकः स्यात् शन्यार

योगात्पुरुषस्तुषंडः ॥ ५४ ॥ अन्योन्यदृष्टीशशिवासरेशोयुग्मो जगाविंदुजमानुपुत्रो ॥ ओजर्क्षगोभूमिस्ततोदिनेशं पश्यत्यसौ यु-
ग्मगतस्तथैव ॥ ५५ ॥ ओजेतुल्येकुमुदात्मबंधुस्तत्रस्थितो युग्मगभौमदृष्टः ॥ युग्मो जगाविंदुस्तनो कुजेन दृष्टौ विलग्नाच्च नि-
शाकरात्तु ॥ ५६ ॥ षट्कुंबयोगात्पुरुषाशयुक्ताः प्रोक्तामहद्विबहुशास्त्रविद्विः ॥ लग्नेववरश्चंद्रस्तनेन युक्तः षंडो भवेत्सौम्यरव-
गेरदृष्टः ॥ ५७ ॥ दुस्थानगोकर्मशतभाधिनाथोवलीविलग्नाधिपतिस्तदानीम् ॥ सीमंतकर्मादिविनेवजातो भवेन्नरः प्राथमिको-
पितत्र ॥ ५८ ॥ लाभसपापेत्वथतद्गृहेवाजानोनरः प्राथमिकोपितत्र ॥ सिंहोदयेद्वारयुगंगृहंततुकन्योदयेनीचगृहेपिजन्म ॥ ५९ ॥
नवांशपुत्राधिपतिः सराशेर्द्वारंजगुलंमहकाणराशेः ॥ द्वारं विलग्नाधिपतिः सराशेः केन्द्रस्थितेर्वीर्यसमन्वितेर्वा ॥ ६० ॥ ग्रहेर्धना-
त्यास्पदवेशमेगेर्वावाच्यास्तदानीमुपसूतिकास्तु ॥ तत्रस्थितेमानुस्तेतुशूद्राद्वारवोस्थितेक्षत्रियभामिनीसा ॥ ६१ ॥ राहुध्वजा-
भ्यामथजानिहीनात्वन्येर्ग्रहेर्जातिसमाप्रदिक्षा ॥ धनात्यबंधुस्थितरवेचरेर्द्रोवाच्यास्तदानीमुपसूतिकाश्च ॥ ६२ ॥ तत्स्थानपै-
संयुतरवेचरेर्द्रैः किंचिद्दत्त्यत्रसहस्थितैश्च ॥ जीवेदुपुत्रास्तरदेवपूज्यैस्तत्रस्थितैर्ब्रह्मकुलाभिरामाः ॥ ६३ ॥ एतेषुपापांशकसं-
युतेषुतासांतुर्वेधव्यमुदाहरंति ॥ राहुध्वजाभ्यां सहितेषुतेषुशतभास्त्रियस्तत्रशनैस्तुयोगात् ॥ ६४ ॥ कृष्णान्विकुंजाविधवाभवे-
त्सायोगात्ग्रहाणां प्रवदेच्चसरव्याम् ॥ बहिः प्रदेशेगृहमध्यभागेदृश्यार्थभागेस्थितरवेचरेर्द्रैः ॥ ६५ ॥ सरव्यां वदेत्तत्रतदन्य-

युक्तेस्त्वेकक्षणेस्तत्र बहुत्वमाहुः ॥ दीपस्य चांचल्यमुक्षंहरन्तिचरेस्थिरेतदृढमत्रकाले ॥ ६६ ॥ द्विंदहराशौसधृतः करेणतत्संयुते
व्यमिचरैस्तुसंख्या ॥ तैलंवदेत्तत्रनिशाकरेणवर्तिर्विलग्नादितिकेचिदाहुः ॥ ६७ ॥ ॥ इतिजन्मफलम् ॥ ॥ अथतनु-
भावः ॥ ॥ लग्नेशेस्त्वोच्चमित्रांशेस्वनवांशगतेपिवा ॥ शतभग्रहयुतेदृष्टेदेहसौरव्यंविनिर्दिशेत् ॥ ६८ ॥ लग्नेशेबलसंयुक्ते
केद्रकोणगतेशतमे ॥ पापग्रहेरसंदृष्टेदेहसौरव्यंवेदेद्बुधः ॥ ६९ ॥ देवलोकांशगेसूर्ये लग्नेशेबलसंयुते ॥ भाग्येशेस्त्वोच्चराशि
स्थेबहुसद्भाग्यकीर्तिमान् ॥ ७० ॥ लग्नाधिपोतिबलवान्शतभवर्गयुक्तःस्वोच्चेस्तद्वद्ग्रहयुतःस्वनवांशकेवा ॥ लग्नाधिनाथ-
साहितेयदिकेद्रनाथेसद्भाग्यकीर्तिधनधान्याचिरायुरेति ॥ ७१ ॥ लग्नेश्वरः क्रूरसमन्वितश्चेद्देहस्यसौरव्यादिविनाशमाहुः ॥
तादृक्फलनाशगतोपितस्यशतमेक्षितश्चेत्फलमन्यथास्यात् ॥ ७२ ॥ दुःस्थानपेनापिबुनेविलग्नेनाथेविलग्नेसतिरोगभाक्स्या-
त् ॥ बलैर्विहीनेसतिलग्ननाथेकेद्रत्रिकोणेनतुरोगभाक्स्यात् ॥ ७३ ॥ लग्नेश्वराधिष्ठितराशिनाथेदुःस्थानगोदुर्बलदेहभाक्
स्यात् ॥ तत्तद्भावाधिष्ठितेराशिनाथेर्दुस्थेर्विलग्नादिविनाशमाहुः ॥ ७४ ॥ पौपेर्विलग्नगुळिकेत्रिकोणे लग्नेहिनाथेगुळिकेनयु-
क्ते ॥ लग्नेश्वरेपापयुतेथलग्नेराहोयदावचनचोरभीतिः ॥ ७५ ॥ शनेस्तुयोगात्प्रविलोकनाद्वाभीतिर्धुवावचनचोरभूषैः ॥ रा-
होविलग्नेसकुजेर्कपुत्रेराहोबृहद्दीजमिहाहुरार्याः ॥ ७६ ॥ लग्नेश्वरेमृत्युगतेसराहोरंधेसमांदौतुतथैववाच्यः ॥ लग्नेसराहो

गुलिकेचिकोणेरंघेकुजेमांदियुतेतंशेव ॥ ७७ ॥ लग्नेश्वराक्रान्ततदंशनाथोराङ्गारमांघादिभिरन्वितश्चेत् ॥ तस्मिन्हृद्दीजमिहाष्टमे
 शसंयुक्तराशयंशपतिःसराहुः ॥ ७८ ॥ लग्नेश्वरभूमिस्तेतनुस्थेपापान्वितेपापविलोकिनेवा ॥ शिलाप्रहारेव्रणमुत्तमांगेरवङ्गादि-
 भिर्वाक्ययंनितरज्ञाः ॥ ७९ ॥ शानिस्तथाचिद्रूपासुत्तमांगवाताग्निशस्त्रैःपतनेनवापि ॥ यदाभवेत्पंचघटीविलम्बेतदाहृत्कोनतदर्थ-
 लगे ॥ ८० ॥ आहुर्बृहत्कोमुनयस्तदूनलमेशिरःसंकुचितंतुतज्ञाः ॥ शक्रकेरवगेलग्रगतेविलम्बेशक्रकेयदादेहकृशत्वमाहुः ॥
 लग्नेश्वरशक्रयुतेतंशेवशक्रकयहाणाभवनस्यितेवा ॥ लग्नाधिपेनाशगतेतुयक्रराशौतनौशुक्रमनीवकष्टम् ॥ ८२ ॥ लग्नाधिपस्यांश-
 पराशिनाथःशक्रकयहस्यस्तनुशक्रमाहुः ॥ शक्रेविलम्बेबहुपापयुक्तेतत्रापिदेहस्यकृशत्वमाहुः ॥ ८३ ॥ लग्नेजलर्क्षेशक्रभरेवचरे-
 द्रैर्युक्तेतनुस्थोत्यमुदाहरंति ॥ लग्नाधिपस्तोयवगोबलाद्यःसौम्यान्वितश्चेत्तनुषुष्टिमाहुः ॥ ८४ ॥ लग्नाधिपश्चेज्जलराशिसंस्थः
 शक्रमान्वितस्तोयवगेनहृष्टः ॥ लग्नेशक्रभक्षेत्रगतेपिचैवलम्बेश्वरस्याशपंतोजलर्क्षे ॥ ८५ ॥ पापग्रहाणांचहृशाविहीनेलग्नेशक्रभ-
 क्षेत्रगतेपिचैवं ॥ लग्नेगुरौतेननिरीक्षितेवाजलर्क्षेणापिजलेविलम्बे ॥ ८६ ॥ सौम्यान्विनेशोभनरेवचरेद्रैर्दृष्टेत्वनिस्थोत्यमुदा-
 हरंति ॥ लग्नेशनोराहुयुतेथवास्यात्तिशाचबाधोप्रदंनिसंतः ॥ ८७ ॥ लग्नेरविभूमिस्तेनहृष्टःश्वासंक्षयविद्रधिगुल्मभाजम् ॥
 कौमेविलम्बेशानिसूर्यदृष्टेरवङ्गादिभिःपीडितदेहभाक्स्यात् ॥ ८८ ॥ केतौविलम्बेबहुपापहृष्टेपिशाचचोरैर्भवतिभुवंशीः ॥ लग्नेच

रेतद्भवनेश्वरेवाचरस्थितेसंचरतिप्रजातः ॥ ८९ ॥ सचारुशिल्पश्चरमेविलग्नोऽशकेचैवमुदाहरंति ॥ विदेशभाग्यंचरमेविलग्नश्चरेतदी-
 शचररेवेददृष्टे ॥ ९० ॥ स्थिरेस्वदेशेबहुभाग्ययुक्तः स्थिरग्रहैर्भूरिधनान्वितः स्यात् ॥ मिश्रेऽर्थहैः संयुतभाग्यकीर्तिर्नानाप्रदेशेष्वचर-
 न्कुमार्गी ॥ ९१ ॥ लग्नेश्वरेवीर्ययुतेस्वतुंगेगंभीरगामीपुरुषोन्यथास्यात् ॥ हीनेतदीशेसजडः शत्रुभेस्तुदृष्टेयुतेवानतथाविधंतत् ॥ ९२ ॥
 लग्नेश्वरमेशोभनदृष्टियुक्तेवात्यात्स्वरवंतन्नहिपापयोगात् ॥ दुःखीभवेत्यापबहुत्वयोगेलग्नोऽनुवात्यान्मरणान्तकालः ॥ ९३ ॥ वर्गो-
 त्तमांशोयदिलग्ननाथेस्त्वोच्चंशकेवास्वस्तदृष्टकाणे ॥ शत्रुभान्वितेवाशत्रुभदृष्टियातेनरोभवेदामरणान्तसौरव्यः ॥ ९४ ॥ लग्नात्यला-
 भेशत्रुभरेवेचरेंद्रेलग्नेश्वरेकेंद्रगतेबलादये ॥ सिंहासनांशोयदिदेवपूज्येजातोभवेदादिममध्यसौरव्यः ॥ ९५ ॥ लग्नार्थसौम्येश-
 त्रुभदृष्टियोगेलग्नेश्वरेशोभनरेवेचरेंद्रे ॥ पारावतांशोयदिदानवेज्येजातोभवेदादिममध्यसौरव्यः ॥ ९६ ॥ बाल्येस्वरवीस्यान्निदशो-
 द्रपूज्येकेंद्रेयदालग्नपतिर्बलादयः ॥ पारावतांशोयदिलग्ननाथेस्त्रीपुत्रमित्रार्थस्वरवान्वितोयम् ॥ ९७ ॥ देवलोकांशोयुक्तेलग्नेशो-
 पुरांशके ॥ लग्नेश्वरमेशहैर्दृष्टेमध्यांतेस्वरवमानुयात् ॥ ९८ ॥ लग्नेश्वरमेषधनेपापेकेंद्रपापसमन्विते ॥ लग्नेश्वरेतूत्तमांशोऽर्द्धोदुःखं-
 ततःस्वरवम् ॥ ९९ ॥ लग्नेपापेधनेसौम्येभाग्येकश्चिच्छुभाग्रहः ॥ लग्नेशोदेवलोकस्थेवात्येसौरव्यमतोन्यथा ॥ १०० ॥ लग्नेश्वरेक-
 र्मगतेदिनेशेलग्नान्वितेशोभनरेवेचरेंद्रे ॥ योगेप्रदृष्टेननुपेस्वतुंगेसत्कीर्तिमाहुर्मुनयोन्नतज्ञाः ॥ १ ॥ पापेविलग्नंशपतोसराहोर्केंद्र

स्थिते कर्मणि पापरेवेदे ॥ नीचग्रहे लगने कदृष्टे दुर्कीर्तियुक्तः सप्तवेत्तदानीम् ॥ २ ॥ आरोहवीर्ये तु विलग्ननाथे भाग्याधिपे तादृशवीर्य-
युक्ते ॥ विरव्यातकीर्तिः प्रभवो नरस्तु शतप्रयहेणापि समन्विते स्यात् ॥ ३ ॥ आदौ वयसि पूर्वार्धे सौरव्यं लघुमृगोः स्फुटे ॥ दुःखं तु
परभागे च बंधोपापे स्फुटे तथा ॥ ४ ॥ लग्नाधिपे शतप्रयुते च दितुंगभागे केन्द्रत्रिकोणसहिते शतप्रदृष्टियुक्ते ॥ कर्माधिपेन सहिते य-
दि वा स्वर्गे हे सद्भाग्यकीर्तिधनधान्यचिरायुरेति ॥ ५ ॥ लग्नाधिपेति बलवानशतभैरदृष्टः केन्द्रस्थितः शतप्रवर्गैरवलोक्यमानः ॥ मृ-
त्युविधूय विदधाति स्रुदीर्घमायुः सार्धगुणे बहुमिह जितयाचलक्ष्म्या ॥ ६ ॥ केन्द्रत्रिकोणानिधनेषु नयस्य पापालग्न्याधिपः स्फुरगु-
रुश्च चतुष्टयस्थो ॥ ऋक्सागरवनि विविधानि स्रुपुण्यकर्माजीवि च वत्सरशतं सविमुक्तरोगः ॥ ७ ॥ लग्नेश्वरादतिबलीनिध-
नेश्वरो सौ केन्द्रस्थिते निर्धनरिः फगते श्वपापैः ॥ तस्यायुरल्पमथ वा यदि मध्यमायुरुत्साहसकदवशात्परमायुरेति ॥ ८ ॥ एकांश-
कस्था बुधशतक्रमं दाधर्मे स्थिता लग्नमुपागता वा ॥ षष्ठाष्टमे वा हिमगुश्च यस्य सहस्रवर्षद्वयमस्य जन्तोः ॥ ९ ॥ जीवांशकस्था सक-
ला ग्रहेन्द्राः केन्द्राश्रिता धर्मधनाश्रिता वा ॥ जातो नरः प्रव्रजितः स बाल्ये युगांतमायुर्बहुशाल्म्यकर्ता ॥ १० ॥ मंदांशकस्था रविभौम-
जीवां कर्माश्रिता धर्मयुता बलाढ्याः ॥ राशेः समाप्तौ हिमगौ विलग्नैर्युगांतमायुः श्रियमादधाति ॥ ११ ॥ धर्मेश्वरे धर्मगते च यस्य
भौमांशकस्थे हिमगौ च दृष्टे ॥ सुनीश्वरो यं मुनियोगजातः शास्त्रार्थकर्ता युगमादधाति ॥ १२ ॥ लग्नेशे धनराशिस्थे लग्नेशस्थे

शपेपिवा ॥ तथास्थितेलाभनाथेवंशद्वर्षात्परंस्तरवम् ॥ १३ ॥ लग्नेशस्थांशनाथेतुकेन्द्रकोणोच्चसंयुते ॥ लाभेशेवातथायुक्तेत्रिं
 शद्वर्षात्परंस्तरवम् ॥ १४ ॥ लग्नेशेशभराशिस्थेशभयहनिरीक्षिते ॥ गोपुरांशगतेवापिषोडशाब्दात्परंस्तरवम् ॥ १५ ॥ ग्रह
 योगेक्षणाभ्यामुबलावलवशादपि ॥ लग्नस्यैवंफलं प्रोक्तं श्रीमद्व्यंकटशर्मणा ॥ १६ ॥ ॥ इति सर्वार्थनितामणौ द्वितीयोऽध्या
 यः सप्तमः ॥ २ ॥ ॥ कौटुंबादूर्तव्यासुरवंचवाकूदक्षिणाक्षिपूर्वार्थान् ॥ विद्याभक्तिविशेषान्दासान्मित्राणिचप्रव
 देत् ॥ १ ॥ लग्नेश्वरेणसहितेयदिविज्जनाथेदुःस्थेक्षिनाशनमथास्फुजिदिंद्वयुक्ते ॥ नेत्रेश्वरेतनुगतेयदिनैशिकांधःस्वोच्चेष्ट
 भयहयुतेनतथावदंति ॥ २ ॥ भान्वल्ललग्नपतिभिःसहितेतदाशेजात्यंधकोभवतिरंध्रवणात्यगेपि ॥ रिःफेधरास्तनगतेनयनं
 हिवामनाशंतदाव्रजतिस्त्रयस्तेतदन्यत् ॥ ३ ॥ चंद्रार्केसंयुक्तहरोविलग्नेशन्यारदृष्टेक्षिविनाशमाहुः ॥ शक्रभाशक्रभैर्बुधुद
 लोचनस्याच्छुभैर्नदोषःसहितेक्षणाभ्याम् ॥ ४ ॥ निमीळिताक्षश्चधनेसपापेतदीश्वरेशोभनर्हाष्टयुक्ते ॥ लग्नाधिपेपापबहु
 त्वयोगेयमेनदृष्टेसतुरोगनेत्रः ॥ ५ ॥ नेत्रेशभेतद्रवनेश्वरेवासौम्यान्वितकारकरवेचरेद्रे ॥ लग्नेश्वरेणापियुतेथदृष्टेविशा
 लदृष्टिःसनरोविशेषात् ॥ ६ ॥ शन्यारयोगेगुळिकेनयुक्तेनेत्रेश्वरेतत्रतुनेत्ररोगः ॥ नेत्रेयदापापबहुत्वयोगेयमेनदृष्टेसतिरु
 ग्णनेत्रः ॥ ७ ॥ नेत्रेश्वरस्थांशपतौसपापेपापग्रहक्षेत्रगतेतथैव ॥ नेत्राधिपेवासरनायकेतुधरास्तेवागुळिकार्कदृष्टे ॥ ८ ॥

उष्णोद्भवेनाप्यपि तृणासैर्नेत्रस्य रोगो भवति प्रमादः ॥ अव्याज रोगेर्नयनस्य रोगं तत्स्थानपेदुःखं गते ससौम्ये ॥ ९८ ॥ सहोदरा-
 त्मोद्भवशत्रुगेहे कलत्रमित्रादिलभेत्तथैव ॥ रव्यायुक्ते सति नेत्रनाथे दृष्टे तु ताभ्यां नयनांतरक्तः ॥ ९९ ॥ सौम्यग्रहोकारकभाव
 नाथो स्यातां शक्रमादृष्टिरसौम्यता तु ॥ पापग्रहेर्वाक्षिणयोगतश्च पित्रादिकानां फलमेव माहुः ॥ १०० ॥ कुटुंबराशेरधिपे ससौ-
 म्ये केन्द्रस्थिते स्वाच्च सत्त्वद्भेदे वा ॥ सौम्यक्षयुक्ते यदि जातपुण्यः कुटुंबसंरक्षणवाग्विलासः ॥ १०१ ॥ स्वाच्चस्थितेशोभनरेव
 चरेद्देकुटुंबराशेशोभवीक्षिते वा ॥ अनेकसंरक्षणजातपुण्यो लग्नेश्वरे वीर्ययुते स्वतुंगे ॥ १०२ ॥ गुरौ कुटुंबे स्वपतौ यदि स्या
 दुगोबुधनादृशभावनाथे ॥ स्वाच्चे सत्त्वत्क्षेत्रगते यवंधौ परोपकारी जनरक्षकः स्यात् ॥ १०३ ॥ पापे तु तद्राशिपतौ तदानीं पापे
 क्षिते पापयुते स्वतुंगे ॥ लग्नेश्वरे हीनबले स पापस्वजीवनोपायसहायको न ॥ १०४ ॥ पापे बहुत्वे स्वकुटुंबराशौ पापे क्षिते हीनबले
 तदीशे ॥ दुस्ये विलयाधिपतौ स पापे स्वजीवनं नास्ति स्मरवेन तस्य ॥ १०५ ॥ पत्यो कुटुंबस्य तृतीयराशौ स्थिते यद्राशुग्रहसौ-
 म्यदृष्टे ॥ शक्रमास्थिते रवे चरनायके स्यात्स्वतुंगे सर्वजनावनीशः ॥ १०६ ॥ तन्नाथे गोपुराशस्थे कुटुंबेशां शपे शक्रमे ॥ सिं-
 हासनांशके वापि पंचाशज्जनरक्षकः ॥ १०७ ॥ स्वाच्चत्रिकोणाय गते कुटुंबराशेः पतौ लग्नपतौ बलादथे ॥ कुटुंबनाथस्थितराशि
 नाथे केन्द्रस्थिते सर्वजनावनीशः ॥ १०८ ॥ द्वितीये पापसंयुक्ते कुटुंबेशां तथा स्थिते ॥ पापग्रहेण सदृष्टे दुर्घटभावनं लभेत् २०

आविंशतेरक्षकः स्यात्कुटुंबेशे शतमैर्युते ॥ पारावतांशके तस्मिन् धने चंद्रसमन्विते ॥ २१ ॥ स्वोच्चैः सत्त्वे देवगृहे तदीशे सिंहा-
सने तद्भवेन श्वरे वा ॥ पारावतांशे गुरुदृष्टियुक्ते शतत्रयं शासति जातपुण्यः ॥ २२ ॥ कुटुंबनाथे परमोच्चयुक्ते देवद्रुज्येन समी-
क्षिते वा ॥ तथा विधे तद्भवेन पिजातः सहस्वरक्षो भवति प्रतापैः ॥ २३ ॥ सिंहासनांशे त्रिदशेषा पूज्ये शतके पुनर्गोपुरसंयुते तु
ऐरावतांशे धनपे बलाद्ये जातस्त्वसंख्याजनरक्षकः स्यात् ॥ २४ ॥ सुरवेशे के द्रभावस्थे शतभग्रहनिरीक्षिते ॥ सुरवेसौम्ययुते
वापि सूरवः सनरो भवेत् ॥ २५ ॥ प्रफुल्लवदनः श्रीमान् के द्रे सुरवपतौ यदा ॥ स्वोच्चमित्रस्ववर्गस्थे तन्नाथे गोपुरांशके २६
पापैर्युते सुरवस्थाने तन्नाथे पापसंयुते ॥ नीचराशिगते वापि दुर्मुखः पापवाक्षिते ॥ २७ ॥ क्रोधयुक् सनरः पापी तदीशे गुळिका
न्विते ॥ पापयोगबहुत्वे स्मिन् नीचशत्रुवशांगतः ॥ २८ ॥ वाक्स्थाने पेसौम्ययुते त्रिकोणे के द्रे स्थिते तुंगसमन्विते वा ॥ शतमैक्षिते
पुंयहयोगयुक्ते वाग्मी भवेद्युक्तिसमन्वितो सौ ॥ २९ ॥ वाक्स्थाने पेदेव पुरोहितेन युक्ते यदानाशगते त्रमूकः ॥ पित्रादिकानां भिद्यमे
वरीतिरुक्ता मुनींद्रैर्बहुशास्त्रविद्भिः ३० वाचालकः के द्रे गते तदीशे पारावतांशे परमोच्चभागे ॥ सिंहासने देवगुरो भृगो वावर्गोत्तमे
सौमस्फुतेन युक्ते ॥ ३१ ॥ वागीशस्थाने शपे सौम्ये स्वोच्चैः शतभसमन्विते ॥ गोपुरांशगते वापि वाग्मी पटुतरो भवेत् ॥ ३२ ॥ वागीशो
पिबलान्वितः शतभयुतो वर्गोत्तमांशे पिवा वाग्मी स्याद्भवेन श्वरो गुरुयुतः पारावतांशे पिवा ॥ तन्नाथो भृगुणा बुधेन सहितस्त्वे-

रावतांशेतथास्वाच्चेस्वेस्तदंगृहे धनपतौवाक्स्थानकोलाहलः ॥ ३३ ॥ सभाजडोवागधिपः सपापः कर्मस्थितोनीचगतोर्कयुक्तः
माद्यन्वितेवाग्भावेनैकं युक्ते पापेस्तुदृष्टे सजडो ब्रजातः ॥ ३४ ॥ केंद्रे बुधे वागधिपे बलाद्व्ये शत्रुके धनप्रातृगते ससौम्ये ॥ स्वा
च्चे धने दानवपूजिते वा ज्योतिर्विदांश्चेष्टतमो नरः स्यात् ॥ ३५ ॥ गणितज्ञो भवेज्जातो वाग्भावे भूमिनंदने ॥ ससौमे बुधसंहृष्टे
केंद्रे वा सौमनंदने ॥ ३६ ॥ वाग्भावपे बुधे स्वाच्चे लग्ने देवेंद्रपूजिते ॥ शनावष्टमसंयुक्ते गणितज्ञो भवेन्नरः ॥ ३७ ॥ केंद्रत्रिकोण
गे जीवेशत्रके स्वाच्चगते सति ॥ वाग्भावपे दुपुत्रे वा गणितज्ञो भवेन्नरः ॥ ३८ ॥ वाग्भावपे रवौ भौमे गुरुशत्रुनिरीक्षिते ॥ पारा
वतांशगे सौम्ये तत्तद्युक्तिपरायणः ॥ ३९ ॥ गुरुशत्रुके धने शौचैत्रविभौमनिरीक्षितो ॥ मूलत्रिकोणतुंगे वातकंशास्त्रविदांवरः
॥ ४० ॥ संपूर्णबलसंयुक्ते गुरौ तद्भवने श्वरे ॥ दिनेशभृगुसदृष्टे शाब्दिको यंनरो भवेत् ॥ ४१ ॥ वाग्भावपे बुधे स्वाच्चे गोपुरांशगते
शनौ ॥ सिंहासने गुरौ वापि वेदांतज्ञो भवेन्नरः ॥ ४२ ॥ वेदांतपरिशीलः स्यात्केंद्रकोणे गुरौ सति ॥ बुधेन गुरुणा दृष्टे शनौ पारा
वतांशके ॥ ४३ ॥ उत्तमांशभृगौ लग्ने केंद्रे वा तद्विधे भृगौ ॥ देवलोकगते चंद्रे वेदांतज्ञानपारगः ॥ ४४ ॥ षट्शास्त्रवल्लभः केंद्रे जी
वेदानवपूजिते ॥ सिंहासने गोपुरांशे वाक्भावस्थांशके बुधे ॥ विप्रलंभो धने शस्यराशीशस्थांशपेशनौ ॥ सपापे केंद्रकोणे वा भौमे
प्येव विनिर्दिशेत् ॥ ४५ ॥ परिहासकरो नित्यं भानुस्थितनवांशपे ॥ वाग्भावस्थे बलाद्व्येतुतस्मिन्वैशेषिकांशके ॥ ४६ ॥ गुरौ

बलाद्येधनराशियुक्तेतदीश्वराक्रान्तनवांशनाथे ॥ केन्द्रत्रिकोणेशतमवीक्षितेवाक्रमांतविच्छास्त्रपरायणश्च ॥४८॥ लग्नेश्वरेध-
 नस्थेलग्नैवासौम्यसंयुतेतुंगे ॥ पारावतेतदीशेजानोनिगमांतवित्तव्ययेशतके ॥४९॥ लग्नेश्वरस्थानांशपतिस्थराशिनांशास्थितांशा-
 धिपतौबलाद्ये ॥ वैशेषिकांशेशतमदृष्टियुक्तेयोगेबहुत्वधनलाभमाहुः ॥५०॥ दित्तेश्वरणसहितेभवराशिनाथेकर्माधिप-
 स्थनवभागपददृष्टियुक्ते ॥ वैशेषिकांशकयुतेपरमोच्चभागेयोगेबहुत्वधनलाभमिहाहुरार्याः ॥५१॥ धर्माधिपनसहितेधनरा-
 शिनाथेलग्नेश्वरस्थितनवांशपतीश्वरेण ॥ दृष्टेचतुष्टयगतेशतमदृष्टियोगेजानस्तुष्टारिधनलाभमुपैतिबाल्ये ॥५२॥ लग्नार्थलाभ-
 भवनेशतमरेवेचरेन्द्रेस्वोच्चेस्तद्वहगतेत्रविशेषितांशे ॥ तुंगांशकेधनपतिस्थनवांशनाथदृष्टेबहुत्वधनलाभमुपैतिबाल्ये ५३
 लग्नैशेधनराशिस्थेधनेशलाभराशिगे ॥ लाभेशेवापिलग्नस्थेबहुनिध्यादिकंभवेत् ॥५४॥ सर्वेयहादतिबलीयदिलग्ननाथ-
 केन्द्रस्थितस्त्रिदशपूजितसंयुतश्च ॥ वैशेषिकांशकयुतेधनराशिनाथेवित्तंस्ववीर्यबलतोर्जितमाहुरार्याः ॥५५॥ लग्नैशसं-
 तनवांशपतिस्थराशिनाथोबलेनसहितोधनपस्यभिन्न ॥ केन्द्रत्रिकोणसहितःस्वग्रहेययद्वाजातःस्ववीर्यधनमेतिबहुभका-
 रैः ॥५६॥ वित्तेश्वरोलाभविलग्नपाश्यायुक्तस्त्रिकोणेयदिकेन्द्रराशौ ॥ शतमेक्षितःकालबलान्वितश्चजातःस्ववीर्याद्धनमेति
 मध्ये ॥५७॥ अत्येधनंयातिधनेशयुक्तराशौविलग्नैशयुतेससौम्ये ॥ तदीश्वरेलग्नगतेबलाद्ये लाभेश्वरादेवमुदाहरं

ति ॥ ५८ ॥ तृतीयराशौ धनलग्ननाथो बलाब्धितो पुंशु हृष्टियुक्तो ॥ तदीश्वरेणापियुतो प्रदृष्टो ज्ञातुर्धनं याति विशेषितांशे ॥ ५९ ॥
तृतीयभावाधिपतौ धनस्येतन्नस्थिते कारकरेव चरेद्रे ॥ दृष्टेयुते वातनुपेन जातो ज्ञातुर्धनं याति विशेषितांशे ॥ ६० ॥ परस्परविन्न
पलग्ननाथौ निरीक्षितौ केन्द्रीयुतौ शूराभांशे ॥ निरीक्षितौ लग्नशमेष्वराभ्यां जातो धनं याति बहुप्रकारैः ॥ ६१ ॥ विन्नेश्वरं पश्यति-
लग्ननाथे युते स्ववीर्याद्धनमेति जातः ॥ तृतीयभावाधिपकारकाभ्यां दृष्टेयुते नादृशमेति विन्नम् ॥ ६२ ॥ दृष्टेयुते विन्नपतौ बला-
द्यैस्सुरैश्चरेणापि धनं जनन्याः ॥ बंधोः सकाशादथवा ह्यपेभ्यः धनं प्रयात्यत्र विशेषितांशे ॥ ६३ ॥ दृष्टेयुते विन्नपतौ धनस्येत-
न्नस्थिते कारकरेव चरेद्रे ॥ दृष्टेयुते वातनुपेन जातो ज्ञातुर्धनं याति विशेषितांशे ॥ ६४ ॥ पुत्रेशान्तत्कारकरेव चराभ्यां तथा विधे-
विन्नपतौ बलाद्यैः ॥ दृष्टेयुते लग्नपतौ बलाद्यैर्वैशेषितांशे स्फुटतो धनं स्यात् ॥ ६५ ॥ वैशेषितांशे यदि लग्ननाथे जातः स्वपुत्रार्जि-
नमेव विन्नम् ॥ षष्ठेशान्तत्कारकरेव चराभ्यां तथा विधे विन्नपतौ बलाद्यैः ॥ ६६ ॥ शत्रोः सकाशात्तु धनं प्रयाति वैशेषिके लग्न-
पतौ बलाद्यैः ॥ कलत्रतत्कारकयोस्तथैव विन्नं कलत्राद्धमेति हि जातः ॥ ६७ ॥ पितुर्धनं कारकभावपाभ्यां गुरोः सकाशादपि
धर्मसूतात् ॥ कर्मेशान्तत्कारकदृष्टियोगाद्धनं स्वदानग्रहणात्स्वकीर्त्या ॥ लाभेशान्तत्कारकदृष्टियोगादेवं वदत्यत्र धने बहुत्वं
॥ ६८ ॥ धने पापग्रहाः प्रोक्ता बलाद्यास्ते तथा भवेत् ॥ नीचारिसूतभावस्थेर्दृष्टियोगात्वे चरेरपि ॥ ६९ ॥ तत्तद्भावाधिपैर्वि

ननाशस्तन्मुरवतोभवेत् ॥ सहोत्थबंधुपुत्रारिकलेभ्रदंरयंकमः ७० लघाधिपेहीनबलेसपापेरिः फेधनेशोदननाथयुक्ते ॥ नी-
चस्थितेवाश्रमदृष्टियुक्ते जातस्य वित्तहरति क्षितीशः ॥ ७१ ॥ व्ययेशधनभावस्थेरिः फस्थे लाभनाथके ॥ दुःस्थे धनेशे नीचे
वाराजदंडाद्धनक्षयः ॥ ७२ ॥ धनेशेनांशराशिस्थे सपापे नीचराशिगे ॥ राजकारकसंयुक्ते राजदंडाद्धनक्षयः ॥ ७३ ॥ ध-
नव्ययेशो व्ययवित्तसंस्थो लघेश्वरेणापि निरीक्षितो चेत् ॥ लघाधिपेनाशगते सपापे राज्ञां प्रकोपाद्धननाशमाहुः ॥ ७४ ॥ कर्म-
श्वरे लाभगते विलग्ननाथेन युक्ते यमकंदकांशे ॥ दंष्ट्राकरालांशगते यवापिराज्ञां प्रकोपाद्धननाशमाहुः ॥ ७५ ॥ धनायपौ भूमि-
जदृष्टियुक्तौ क्रूरांशगौ हीनबले सपापौ ॥ चोरादिभावाधिपदृष्टियुक्तौ चोराग्निभूषे धननाशमेति ॥ ७६ ॥ कर्मेश्वरेनाशगते सपा-
पे क्रूरादिषष्ट्यंशयुते विशेषात् ॥ धनायथाभ्यां सहितेन दानीं लोकापवादाद्धननाशमाहुः ॥ ७७ ॥ वित्तेशसंयुक्तनवांशनाथयुक्तां
शकस्थानपतौ सपापे ॥ दुःस्थे विलग्नेश्वरदृष्टियुक्ते चोराग्निभूषे धननाशमेति ॥ ७८ ॥ धनेशस्थनवांशस्य नाथो दुःस्थो यथाप-
युक् ॥ क्रूरांशकगतो वापि निर्धनो यं भवेन्नरः ॥ ७९ ॥ धने क्रूरादिसंयुक्ते न दीशोपापसंयुते ॥ नथे वलाभराशीशे धनहीनो भवेन्नरः
॥ ८० ॥ व्ययेशसंयुक्तनवांशनाथो युक्तो धनेशेन निरीक्षितो वा ॥ नीचार्कगोहीनबलः सपापः केन्द्रस्थितश्चेदपि निर्धनः स्यात् ८१
धनेशाश्रितराशीशसंयुक्तांशपतिर्यदि ॥ कालदंडाद्यंशयुक्ते निर्धनो यं भवेन्नरः ॥ ८२ ॥ यत्किंचिद्धनसंयुक्तो धनेशो केन्द्रको

णगे ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्तेनीचस्थेर्कयुतेपिवा ॥ ८३ ॥ यत्किंचिद्विज्जमायातिलाभेशस्थ्यांशराशिपे ॥ गुरुणाभृगुणादृष्टेक्रूरष-
 ष्ठ्यंशसंयुते ॥ ८४ ॥ लाभलशधनेशानांयुक्तांशाः क्रूरसंज्ञकाः ॥ केद्रत्रिकोणयुक्तानामुत्पन्नो धनिको भवेत् ॥ ८५ ॥ वैशेषि-
 कांशे धनेपस्वाच्चमूलत्रिकोणगे ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयुक्ते लाभेशे वार्थनाशभाक् ॥ ८६ ॥ उत्पन्नो धनिको लग्ननाशे वैशेषिकांशके ॥
 धनेशे क्रूरषष्ठ्यंशे चोक्तो केद्रगतौ तथा ॥ ८७ ॥ सद्योधनी धनेशेन कर्मनाशो युतो यदि ॥ कर्मेशस्थ्यांशपतिना लाभनाथस्तथा-
 विदुः ॥ ८८ ॥ लग्नेशे धनराशिस्थे लाभेशे कर्मसंयुते ॥ धनेशस्थ्यांशपे सौम्ये धनिको नाभतो भवेत् ॥ ८९ ॥ सहस्रानिष्कभर्ता स्याद्दृ-
 ष्टेशस्थनवांशपे ॥ धनेशस्थ्यांशपे सौम्ये गुरुणा वा निरीक्षिते ॥ ९० ॥ लग्नेशे धनराशिस्थे लाभेशे कर्मसंयुते ॥ लाभोधिपे न स-
 दृष्टे गुरुणा वा निरीक्षिते ॥ ९१ ॥ सहस्रानिष्कभर्ता स्याद्दृष्टेशस्थनवांशपे ॥ गोपुरांशगते कर्मनाथेन सति वीक्षिते ॥ ९२ ॥ क-
 र्मेशसंयुक्तनवांशनाथसंयुक्तसप्तांशपतौ बलाद्वे ॥ शक्रकेण देवेन्द्रपुरोहितेन दृष्टे सहस्रद्वयानिष्कभर्ता ॥ ९३ ॥ सौम्यषष्ठ्यं-
 शसंयुक्ते धनलाभे बलान्विते ॥ तर्दाशे पितृयायुक्ते सहस्रत्रयानिष्कयुक् ॥ ९४ ॥ वैशेषिकांशगे विज्जनाथे गुर्विदुभास्करे ॥
 तथा विधो भवेशोपि बलवान्ने तथा धनी ॥ ९५ ॥ धनस्थे शट्काणेशसंयुक्तनवभागपः ॥ सर्वोत्तमबलोपेतस्त्वष्टसाहस्रानि-
 ष्कयुक् ॥ ९६ ॥ लग्नेशस्थदृकाणेशसंयुक्तमुनिभागपः ॥ वैशेषिकांशगतस्त्वयुतधनमाप्नुयात् ॥ ९७ ॥ व्ययेशक्रेधने जीवे

स्वांशो वैशेषिकांशके ॥ लग्नेशो पितृयायुक्तेतदूर्ध्वमुपयातिसः ॥ ९८ ॥ गुरोर्लग्नेशसंयुक्ते धने वैशेषिकांशके ॥ केन्द्रत्रिकोणगे
वापितदूर्ध्ववित्तमश्नुते ॥ ९९ ॥ कर्मेशस्थदृकाणस्थनाथसंयुक्तसप्तपः ॥ ऐरावतांशसंयुक्तो धनलक्षसमश्नुते ॥ १०० ॥ लक्ष
द्वयं धनं याति चतुर्के देशभाषिते ॥ सिंहासने धने शोपिसति पारावतांशके ॥ १ ॥ लक्षत्रयाधिकारी स्यात्त्वाभिलग्नधनाधि-
पे ॥ वैशेषिकांशकगते मृदंशादियुतेथवा ॥ २ ॥ तदूर्ध्ववित्तपस्यानुधनलाभपतीयदा ॥ दृष्टिकेन्द्रगतौ तैत्वेद्वलिनौ भा-
ग्यपस्तथा ॥ ३ ॥ केन्द्रत्रिकोणभेदीयस्त्वथवा भवनाथयुक् ॥ वैशेषिकांशगश्चेत्तु धनलक्षसंयुक्ते ॥ ४ ॥ लग्नांशनाथभा-
ग्येशाः परमोच्चांशसंयुताः ॥ वैशेषिकांशो लाभेशो तदा कोटीश्वरो भवेत् ॥ ५ ॥ ऋणप्रदो विलग्नेशसंयुक्तनवभागपः ॥ दृ-
ष्टो देवेन्द्रगुरुणामृदंशादिसमन्वितः ॥ ६ ॥ वित्तलाभपसंयुक्तस्त्वंशके शानवांशपः ॥ वैशेषिकः केन्द्रकोणे ऋणदाता भवेन्न-
रः ॥ ७ ॥ ऋणग्रस्तो धने पापे लग्नेशे व्ययसंयुते ॥ कर्मेशो लाभनाथेन युते दृष्टे विशेषतः ॥ ८ ॥ दिनेशकरलुप्तस्तु धने शोनीच-
राशिगः ॥ पापान्विते धने रंध्रे ऋणग्रस्तो भवेन्नरः ॥ ९ ॥ धने शोनीचराशिस्थे क्रूरपक्ष्यंशसंयुते ॥ लाभेशो पितृयायुक्ते ऋण-
ग्रस्तो भवेन्नरः ॥ १० ॥ लाभेशस्थितभांशो शानाथे दुस्ये शभाषिते ॥ क्रूरपक्ष्यंशसंयुक्ते ऋणग्रस्तो भवेन्नरः ॥ ११ ॥ वाक्-
स्थानपेषपुगते सराहोराहुस्थितर्क्षाधिपसंयुते वा ॥ दंतस्थरोगः पतनं च तेषां युक्तो तयोर्वा प्रवदति न रक्षाः ॥ १२ ॥ वाक्-

स्थानपेनापियुनोरिनाथस्तद्भावपस्थांशपयुक्तनाथः ॥ षष्ठेश्वरेणापियुनः स्वभुक्तोदंतादिरोगः पतनंचनेषाम् ॥ १३ ॥ वाक्स्थान-
 पेनापियुनोर्कपुत्रः पापैर्युनोवातभयात्प्रमादः ॥ सूर्यस्तुकोपाद्भवतिप्रमादोराज्ञाकुजेचोष्णभयात्प्रकोपः ॥ १४ ॥ नदीश्वरे-
 णापियुनेदुपुत्रेसराहुकेतावरिभावयुक्ते ॥ राहुस्थितसोधिपसंयुतेवाभुक्तोतदानालुभवः सरोगः ॥ १५ ॥ राजारिनाथोननुभा-
 वयुक्तोसाक्षाक्षिपोभूमिपतेः प्रकोपात् ॥ उत्पादनंनेत्रमुशानितज्ञानीचांशगोपापयुनोतथैव ॥ १६ ॥ राजारिनाथस्थितभा-
 शकेशोदुःस्थोविलग्नेशयुनोतथैव ॥ साक्षाक्षिपोनाशगतोतथैवशक्तैर्नदृष्टैरनयनप्रमादः ॥ १७ ॥ तद्भावपाभ्यामथकार-
 काभ्यापित्रादिकानांफलमेवमाहुः ॥ कर्णस्यविच्छेदनमाहुरार्याः सौरसप्तमेधनपेविलग्ने ॥ रोगाधिपेविन्नपतौविलग्नेना-
 शस्थितेमंदस्तनारयुक्ते ॥ १८ ॥ पित्रादिकानांफलमेवमूल्यांतत्स्थाननाथग्रहकारकेभ्यः ॥ भक्तीश्वरेत्यल्लनिशाकराभ्यां-
 केन्द्रेयुतेराजनमंत्रपात्रम् ॥ १९ ॥ सचंद्रपुत्रामरनाथप्रज्येकेन्द्रस्थितेस्वर्णमयंहिपात्रम् ॥ नदीश्वरेकोणचतुष्टयेवावैशेषि-
 कांशेयदिनादृशंतत् ॥ २० ॥ मृदंशकेवापरमोच्चभांशेस्थितेनदीशेयदिनादृशंतत् ॥ स्वांशादिकानांपरमोच्चराशौशांशक-
 जीवाच्छविदांयदंशे ॥ २१ ॥ वार्यान्वितोभुक्तिपतिस्तदंशेभुक्तेस्तुपात्रसदृशहिरण्यम् ॥ मृदंशकेभुक्तिपतौविशेषात्पाराव-
 नादौबलपूर्णयुक्ते ॥ २२ ॥ केन्द्रस्थितेभिन्नशक्तैस्सितेस्याच्छंसतिपात्रबहुभुक्तिकाले ॥ विचित्रपात्रप्रवदन्तिनज्ञाभुक्तीश्वरे-

केंद्रगतेबलाद्ये ॥ २३ ॥ शक्रामरेज्येंदुसुताबलाद्वैस्तेरेवयुक्तेत्रविशेषितांशे ॥ लघ्वेश्वरेणसहितौयदिभुक्तिनाथौषष्ठस्थितौ
यदिनृदाप्रवदंतिलोहम् ॥ पात्रंतदीश्वरयुतौयदिवाविनाशस्थानर्क्षगौसुहृदमन्त्रसुलोहपात्रं ॥ २४ ॥ कांस्यवदंतिकिलभु-
क्तिपतौबलाद्येवैशेषिकांशरहितेयदिसौम्यदृष्टे ॥ ऋक्तीश्वरस्थितनवांशपतिर्यदंशेतद्राशिपः शक्रभयुतोपितथैवमाहुः २५
पापग्रहेणसहितेयदिभक्तिराशौतद्राशिनाथयुतभागपतौतदंशे ॥ तद्राशिपेबलविहीनशक्रभैरदृष्टेभक्तौहृतौसमदृढं कथ-
यंतितत्त्वः ॥ २६ ॥ धातुद्वययुतपात्रंभक्त्यंशेनाथराशिगे ॥ पापग्रहेणसंदृष्टेकालकेबलवर्जिते ॥ २७ ॥ बद्धाशनंभुक्तिपतौ
सपापेदावाग्निदंडायुधकालभागे ॥ नीचांशकेपापनिरीक्षितेवाश्रमेभैर्नदोषः सहितेक्षणाभ्याम् ॥ २८ ॥ भक्तिस्थानेश-
क्रभयुतेनदीशेशक्रभयुते ॥ शक्रभयुतेणसंदृष्टेस्वरवभुकुसनरोभवेत् ॥ २९ ॥ भक्तिसौख्ययुतःश्रीमान्नदीशेबलसंयुते ॥
विशेषितांशकेवापिगुरुशक्रनिरीक्षिते ॥ ३० ॥ भक्तौस्वोच्चेत्रिकोणेवातदीशेपिबलान्विते ॥ कारकेपिविशेषांशेशक्रभैरदृष्टे-
स्वरवाशर्ना ॥ ३१ ॥ कालोचिताशानीभुक्तिनाथेदेहेशवीक्षिते ॥ पापग्रहेणवाहृष्टेनीचांशादियुतेनतु ॥ ३२ ॥ अन्नप्रदोद्वि-
तीयेशेगुरुसौम्ययुतेक्षिते ॥ वैशेषिकांशकयुतेमृद्वशादियुतेपिवा ॥ ३३ ॥ गुरुशक्रयुतेभक्तौनाथेसौम्यनिरीक्षिते ॥ वै-
शेषिकांशकयुतेअन्नदातानरोभवेत् ॥ ३४ ॥ भक्तिराशिपतौवीर्यकेंद्रेतूपचयेपिवा ॥ बलयुक्तैःशक्रभैरदृष्टेत्वन्नदाताभवे

नरः ॥ ३५ ॥ सौम्येस्योच्चगतेभक्तो मित्रसौम्यनिरीक्षिते ॥ नाथेवैशेषिकांशोवासरवभुक्तिप्रदोभवेत् ॥ ३६ ॥ अल्पाशीरुचिका
मः स्याद्भुक्तिनाथेशभग्रहे ॥ स्वोच्चेवाशभसंहृष्टेसृष्टशादिसमन्विते ॥ ३७ ॥ परान्नभुक्तदीशेतुक्रूरपक्ष्यंशसंयुते ॥ नीचरेवेच
रसंहृष्टेतेहृषणपरोनरः ॥ ३८ ॥ भक्तिस्थानाधिपेमंदेतदीशेमंदसंयुते ॥ नीचेर्कस्तनुनादृष्टेश्चाद्धभुक्तसततनरः ॥ ३९ ॥ कुभो-
जीभुक्तिनाथेतुशन्यारगुळिकान्विते ॥ नीचशत्रुयमांशादौशभहृष्टिविवर्जिते ॥ ४० ॥ तदीशेशभसंयुक्तेशीघ्रभुक्तबलसंयुते
द्वितीयेशभराशोवाशभरेवेचरसंयुते ॥ ४१ ॥ तदीशेचरराशोवाभक्तोवातादृष्टाग्रहे ॥ नादृशोपापसंबंधेचिरभोक्तातुदूषकः
॥ ४२ ॥ विलमससाष्टमवित्तराशोदिनेशयुक्तेक्षितिस्तनुदृष्टे ॥ भौमेथवावासरनाथदृष्टेस्फोटाग्निभीतिप्रवदेत्तरवलोद्वा
॥ ४३ ॥ लग्नात्यशत्रुमदनेसतिभूमिपुत्रेमाद्यन्वितेकमलबंधुनिरीक्षितेवा ॥ मूढारिनीचभवनेयदिवाक्षितीजेत्वाज्यासृगादि-
साहितःसभवेत्तदानीम् ॥ ४४ ॥ मंदात्मजेनसाहितेयदिभूमिपुत्रेवित्तेथवानिधनराशिसुपागतेवा ॥ तेनैववीक्षितयुतेधन
भावनाथेत्वाज्यस्फृशादिनियतं प्रवदन्तिनज्ञाः ॥ ४५ ॥ पापेक्षितेरविस्मृतेधनराशियुक्तेपापान्वितेशन्नकभीतिसुपेतिमर्त्यः
तद्भावनाथसाहितेदिननाथपुत्रेदृष्टेथवाशन्नकभीतिसुपेतिमर्त्यः ॥ ४६ ॥ राहोद्वितीयेगुळिकेनदृष्टेयुक्तेथवासर्पभयंवदन्ति
कदन्नभुक्तभूमिस्मृतेनयुक्तेपित्रादिकानांफलमेदमाहुः ॥ ४७ ॥ लग्नेश्वरेशोभनरेवेचरेद्रेनिध्यादिलाभंधनभावयुक्ते ॥

सोम्येद्वितीये यदि सत्वहीने पापेक्षिते वाक्चलनं तदाहुः ॥ ४८ ॥ वाक्स्थानपेद्वितीयदिसत्वहीनो क्रूरांशगो वाक्पवनार्दितः स्यात्
 वाक्स्थानपेधीरतया विहीने पापेक्षिते वाक्चलनं तदाहुः ॥ ४९ ॥ पापेधने पापनिरीक्षिते वाक्क्रूरांशगे पापयुते विशेषात् ॥ त-
 त्स्थानपे पापनिरीक्षितेऽपि विषययोगः खलु वंचनादेः ॥ ५० ॥ मित्रादिस्थानपवशादेव तेषां फलं वदेत् ॥ नाथकारकभावानां
 बलाबलवशात्तथा ॥ ५१ ॥ सर्वेषामुपकारार्थं रहस्यार्थप्रकाशकः ॥ धनभावफलाध्यायो वर्णितो व्ययस्तु न ॥ ५२ ॥ ॐ ॥
 ॥ इति सर्वार्थचिन्तामणौ तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥ ॐ ॥ ३ ॥ ॥ सहजेन सहजविक्रमौषधसहायान्गलोरसस्थानम् ॥ विं-
 द्याहृक्षिणकर्णभक्ष्यविशेषांश्चमूलादीन् ॥ १ ॥ नाशस्थितौ सोदरनाथमौमौ पापेक्षितौ सोदरनाशमाहुः ॥ पापक्षगौ पापस-
 मागमौ वाक्क्रातृन्समुत्पाद्यविनाशहेतुः ॥ २ ॥ नीचक्षगौ सोदरकारकाख्यौ नीचांशगौ पापसमागमौ वा ॥ क्रूरादिष्वंशयुतौ
 तदानीं क्र्वातृन्समुत्पाद्यविनाशमाहुः ॥ ३ ॥ पापग्रहे सोदरभावयुक्ते सोम्येयवा पापनिरीक्षिते स्यात् ॥ तदीश्वरे पापवर्गांतर-
 स्थे सहोदराणां कथयंति नाशम् ॥ ४ ॥ पापान्तरे पापनिरीक्षिते वा पापान्विते नीचगृहान्विते वा ॥ तृतीयभावे शतभरवेचरे द्वेर्न-
 वीक्षिते सोदरनाशमाहुः ॥ ५ ॥ क्र्वातृस्थानाधिपस्थाशराशीशेनाशराशिगे ॥ नीचारातिगते मूढे त्वाहुः सोदरनाशनम् ॥ ६ ॥
 शनिमादिसमायुक्ते पापवेचरे वीक्षिते ॥ तदीशे नीचराशिस्थे सोदराणां विनाशनम् ॥ ७ ॥ पापान्तरे तदीशे तु कारके वा तथा-

विधे ॥ तथैव तद्भावनाथे सोदराणां विनाशनम् ॥ ८ ॥ पापाहि वीक्षिते भावे भावेशो भावसंस्थिते ॥ क्रूरपक्ष्यं शके वापि सोदराणां
विनाशनम् ॥ ९ ॥ भ्रातृस्थानाधिपस्थांशराशीशेयन्नवांशके ॥ तदाशेनाशराशौ चेत्सोदराणां विनाशनम् ॥ १० ॥ सौम्यश
युक्तराशयं शानाथेयन्नवांशके ॥ तन्नाथेनीचमूढारिभावे सोदरनाशनम् ॥ ११ ॥ भ्रातृस्थानाधिपे दुस्ये कारके वा तथा विधे ॥
पापेक्षिते पापयुक्ते स्वेच्छे वा सोदरक्षयः ॥ १२ ॥ अतिक्रूरसमायुक्ते भावे वा कारके पवा ॥ तद्भावनायके वापि बाल्ये सोदरनाश-
नम् ॥ १३ ॥ यत्किंचित् क्रूरसंयोगे तन्नाशश्चिरकालतः ॥ बलहीनवशादेवं सोदरक्षयश्चित्तनम् ॥ १४ ॥ भ्रातृस्थाने शतभैरुक्ते
शोभनग्रहवीक्षिते ॥ भावनाथे बलाद्वेतु भ्रातृलाभमुदीरयेत् ॥ १५ ॥ भ्रातृके कारके वापि शतभयोगानिरीक्षिते ॥ भावे वा ब-
लसंपूर्णे भ्रातृणां वर्धनं भवेत् ॥ १६ ॥ केन्द्रत्रिकोणगे वापि स्वेच्छमित्रस्त्वगगे ॥ नाथे वा कारके वापि भ्रातृलाभमुदीरयेत् ॥ १७
सौम्यग्रहान्विते वापि सौम्यानां भेदशके यदि ॥ नाथे वा कारके वापि भावे सोदरवर्धनम् ॥ १८ ॥ सौम्ये श्वरे गोपुरभागे युक्ते सिंहासने-
कारकरवे चरेन्द्रे ॥ सौम्यग्रहे तद्भावनाधिपे स्यात् भ्रात्रादिलाभं कथयति तद्भाः ॥ १९ ॥ पारावतांशे यदि केन्द्रराशौ भावे श्वरे शोभन
रवेत्युक्ते ॥ सौम्यांशके सौम्यग्रहे तदीशे सौम्यादिबाहुल्यमुदीरयति ॥ २० ॥ भ्रातृभावे स्वतुंगे वा स्वर्क्षे मूलत्रिकोणगे ॥ बला-
द्वे भावनाथे स्यात्सोदरोत्पत्तिर्नादिशेत् ॥ २१ ॥ मूढं शादिसमायुक्ते भावनाथे शतभैरुक्ते ॥ शतभैक्षिते वा भावेशे सोदरोत्पत्तिमा

दिशेत् ॥ २२ ॥ वैशेषिकांशोभावेशोअथवाशुभवीक्षिते ॥ मृदंशादियुतेवापिभ्रातृवर्धनमेवतु ॥ २३ ॥ लग्नायस्तुसोत्येशमित्रश्चे
 निमित्रनाभवेत् ॥ ज्ञाताशत्रुर्भवेच्छत्रावेवंसर्वत्रयुज्यते ॥ २४ ॥ असुग्मभाशेयदिकारकेशौशुर्वर्कभूस्तुनिरीक्षितौचेत् ॥ ओजेगृहे
 स्याद्यदिविक्रमारेव्यपुष्पातरसस्यवदन्तिनस्ताः ॥ २५ ॥ युग्मांशकेयुग्मगृहेनदोशोभावेतथाकारकरेचरेन्द्रे ॥ सहोदरीलाभमिहा-
 हुरार्यानपुंसकांशो किलतत्तथैव ॥ २६ ॥ भ्रातृराशयंशकवशाद्भ्रातृसंबन्धानिनिर्दिशेत् ॥ नाथकारकसंयुक्तराशयंशाद्वातथाभवे
 त् ॥ २७ ॥ भ्रातृराशिसमायुक्तरवेचरस्यांशकाहदेत् ॥ सोत्येशयुक्तेराशयंशात्कारकान्वितमागतः ॥ २८ ॥ तयोःसंयुक्तरवेदस्यरा-
 शयंशाद्वातथाभवेत् ॥ एतयोरशिसमानाद्वापापयोगाद्विनाशनम् ॥ २९ ॥ संवादेविविधेभासेतत्कर्मफलतोभवेत् ॥ कारकाद्विक्रमेशा-
 द्वाविक्रान्तस्यविनिर्दिशेत् ॥ ३० ॥ शोचाधिपेतुंगयुतेवलाभ्यैकेन्द्रिकोणेयादिसौम्यदृष्टे ॥ मूलत्रिकोणेस्वगृहेष्टगेहवैशेषिकांशोपु-
 रुषःसर्धारः ॥ ३१ ॥ धीरोभवेद्विक्रमराशिनाथसौम्येगृहांशोभारवेदयुक्ते ॥ तथैवतत्कारकरेचरेन्द्रेसौम्यग्रहाणांभवनेतुशौर्यः
 ॥ ३२ ॥ धैर्यान्वितोविक्रमराशिनाथसंयुक्तराशयंशपतौयदंशे ॥ तदंशनाथस्वगृहादिवर्गयुद्धेविदग्धःकलहप्रवीणः ॥ ३३ ॥ विक्र-
 माधिपतौस्तोच्चेनाशस्थेपापसंयुते ॥ चरमेचरराशयंशोयुद्धात्पूर्वहदोभवेत् ॥ ३४ ॥ पापग्रहाणांभवनेविक्रमेपापसंयुते ॥ त-
 थाविधेतदंशोपिपुद्गात्पूर्वहदोभवेत् ॥ ३५ ॥ क्रूरपक्ष्यशगेवापितदोशोर्नाचराशिगे ॥ पापयुक्तेथवाहृष्टेयुद्धजाड्योभवेन्नरः ॥ ३६

युद्धे पराजितः स्वोच्चैर्विक्रमेशो विनाशमे ॥ कारके बलहीने वा क्रूरपक्ष्यं शसंयुते ॥ ३७ ॥ सिंहासनांशो यदि विक्रमेशो पारावते गोपुरभागे
युक्ते ॥ मृदंशके वा शतमहसि योगे मनोऽलसो युद्धविशारदः स्यात् ॥ ३८ ॥ युद्धाभिलाषी समरप्रवीणो वीर्येश्वरसो मरुते स्वतुंगे ॥ वैशेषि
कांशे बलपूर्णं युक्ते मृदंशगे वा विपरीतमन्यत् ॥ ३९ ॥ शौर्याधिपे भानुयुते वीरश्चंद्रान्विते मानसधैर्यजातः ॥ कृष्णोजडो भौमयुते प्रको
पीसौम्यान्विते सात्विकबुद्धियुक्तः ॥ ४० ॥ जीवान्विते धीरतया समेतः सर्वार्थशास्त्रार्थविशारदः स्यात् ॥ कामातुरस्त्वास्फुजिदन्वि
ते स्यात्तन्मूलकोपात्कलहप्रवीणः ॥ ४१ ॥ जडो भवेद्दासरनाथपुत्रयुक्ते फणीनामधिपे न युक्ते ॥ बहिर्दृढो हृद्गतजाल्ययुक्तः केत्वन्वि
ते मां दियुते तथैव ॥ ४२ ॥ लघुगुरौ विक्रमनाथयुक्ते चतुष्पदानां प्रवदंति भीतिं ॥ गवां भयं वाजलराशिलये जलप्रमादे भवति भ्रवं-
स्यात् ॥ ४३ ॥ वीर्याधिपे राहसमेतराशिनाथान्विते राहुयुते विलये ॥ सर्पाद्वयं विक्रमराशिनाथे बुधेन युक्ते गलरोगमत्र ॥ ४४ ॥ नीचे
तृतीये रिरगृहे विमूढे पापेक्षिते तद्गलप्रमादः ॥ विषप्रयोगाद्विषलक्षणाद्वा ते भामभावेन विनिश्चितार्थः ॥ ४५ ॥ शत्रुके बलाद्ये यदि वा-
शशांके सौम्ये क्षितेशो भनरवेदयुक्ते ॥ स्वोत्पस्थिते स्वोच्चसमित्रवर्गे स पात्रभोक्ता सरवभक्तिभाक् स्यात् ॥ ४६ ॥ पापे तृतीये-
गलरोगमत्र वदंति मां द्यादियुते विशेषात् ॥ भौमान्विते प्रेतपुरीशभागे तृतीयराशौ यदि कर्णरोगम् ॥ ४७ ॥ सौम्ये शनौ मां दियुते त-
थैव वाताद्वयं सौम्यदृशा विहीने ॥ तृतीयनाथस्थितशशिनाथसंयुक्तराश्यं शपतौ च केन्द्रे ॥ ४८ ॥ पापान्विते पापनिरीक्षिते वा वदं-

निकर्णोद्भवरोगमत्र ॥ क्रूरादिष्वंशयुतेनदीशेकर्णोद्भवरोगं कथयंति तज्ज्ञाः ॥ ४९ ॥ सौम्ययुक्ते तृतीये वा सौम्यरेवे च रवीक्षिते ॥
नदीशे शक्रभसंयुक्ते कर्णयोर्मूषणं वदेत् ॥ ५० ॥ शक्रे तृतीये यदि मौक्तिकं तु जैवे तुलं त्वाभरणं वदति ॥ भानोस्तु संबधयुते तृती-
ये सद्रत्नमानीलमद्यं हि मांये ॥ ५१ ॥ चंद्रे बहुत्वाभरणं तु सौम्ये श्यामं भवेत्तत्क्षितिस्तनुराशौ ॥ विचित्रमार्गाभरणं तथैव पा-
पेक्षिते तल्लयमाहुरार्याः ॥ ५२ ॥ शक्रभग्रहाणां भवने तु तस्मिन् तृतीयराशौ श्ववणं कथानाम् ॥ पुण्यादिकानां यदि पापराशौ क्रू-
रश्वतत्कर्णकुठारमाहुः ॥ ५३ ॥ ॥ इति तृतीयभावः ॥ ॥ अथ चतुर्थभावः ॥ ॥ बंधुभवने बंधून् ग्रहमातृजलात्म-
वृद्धिभोज्यादीन् ॥ वाहनहृदयस्कंधासनशयनसरवानधोजनं ब्रूयात् ॥ १ ॥ लग्ने श्वरे लग्नगते सरे वंगनाथेन युक्ते यदि गेह-
लाभः ॥ अयत्नतः स्याच्छुभहृष्टियोगात्स्वोच्चे स्वभिन्ने स्वग्रहे बलादप्ये ॥ २ ॥ गेहाधिपे केन्द्रगते बलादप्ये सौम्ये क्षिते मांदि रलाभ-
माहुः ॥ वैशेषिकांशे परमोच्चभागे गेहेश्वरे मांदि रलाभमाहुः ॥ ३ ॥ ग्रहस्थानाधिपस्थांशनाथसंयुक्तराशिपः ॥ तदंशाधिप-
तौ केन्द्रे ग्रहलाभमुदीरयेत् ॥ ४ ॥ भाग्येशे केन्द्रभावस्थे ग्रहेशे स्वोच्चभिन्ने ॥ ग्रहराशिगते रेवे देस्वोच्चे बहुविचित्रके ॥ ५ ॥ तृती-
ये सौम्यसंयुक्ते ग्रहेशे स्वबलान्विते ॥ नदीशे बलसंपूर्णे हर्म्यं प्राकारमंडिते ॥ ६ ॥ सिंहासनाशके वापि ग्रहेशे गोपुराशके ॥ मृ-
दंशादियुते वापि तद्गृहं सौधमंडितम् ॥ ७ ॥ पारावतांशके गेहनाथे गुर्विंदुर्वीक्षिते ॥ गोपुराद्यंशके वापि देविके हर्म्यमादिशेत्

विचित्रसौधपाकारमंडितं गृहमादिशेत् ॥ कर्मोधिपेन सहितेनाथे केंद्रे कस्तूतना ॥ ९॥ गेहाधिपेनाशगते यदि स्यात्पापेक्षिते तद्गृहं
 नाशमत्र ॥ गेहेशसंयुक्तनवांशनाथेनाशस्थिते स्यादपि गृहनाशनं ॥ १०॥ बंधुस्थाने चरे सौम्ये सौम्यग्रहनिरीक्षिते ॥ तत्कारके
 बलाद्वैवा बंधुपूज्यो भवेन्नरः ॥ ११॥ बंधुरग्रानगते जीवेत दीशो शतभसंयुते ॥ गुरुदृष्टिसमायुक्ते बंधुश्रेष्ठो भवेन्नरः ॥ १२॥ बंधू
 पकर्तानन्माथे केंद्रे कोणस्थसंयुते ॥ वैशेषिकांशसंयुक्ते पापदृष्ट्या गवर्जिते ॥ १३॥ बंधूनामुपकारी स्याद्बंधोर्गुर्वलसोमजाः ॥ नेपा
 गृहे वा ते दृष्टेऽसृष्टेऽशादिसमन्विते ॥ १४॥ बंधुपि स्युक्तपुरुषस्तदीशो पापसंयुते ॥ क्रूरपक्ष्यशके वापि नीचारातिगृहेऽपि वा ॥ १५॥
 बंधूपापसमायुक्ते बंधोनाथे ते वैवाहिके ॥ तत्कारके ते वैवाहिके बंधूनाकुत्सितो वदेत् ॥ १६॥ नाथकारकसंयुक्तनवांशोशाशनायकः ॥ नी
 चेशशिगतोऽसृष्टो बंधूनामथ कर्महतः ॥ १७॥ बंधूपमोर्गकेंद्रस्थे तदीशो शतभवीक्षिते ॥ गोपुराद्यशके वापि सृष्टं शादिसमन्विते
 १८ धनेलाभेऽत्रिकोणस्थे तन्नाथे शतभवीक्षिते ॥ सौम्यग्रहाणामंशे वा बंधूनामुपकारकः ॥ १९॥ बंधुद्वेषी भवेन्नित्यं पापाक्रान्ति
 ग्रहेयदा ॥ नीचास्तरेऽसंयुक्ते शतभदृष्ट्या गवर्जिते ॥ २०॥ कस्मिंश्चित्तरवे चरे द्रेवा बंधोस्त्वेऽस्त्वमित्रमे ॥ गुरुणा दृष्टिसंपाते
 बंधुपूज्यो भवेन्नरः ॥ २१॥ गृहस्थाने चरे लगे तदीशो चरराशिगे ॥ तथैव तत्कारकेऽपि बहुस्थाने गृहं भवेत् ॥ २२॥ स्थिरे गृहे स्थिर
 गृहं नाथकारकयोरपि ॥ पक्ष्यशो शतभभागे वा तदीशे स्थेयं तां व्रजेत् ॥ २३॥ अर्थव्ययगृहे शौक्ते र्यावंतः पापसंयुताः ॥ तावद्देहा

दिनाशः स्याच्छुभदृष्टानदोषदाः ॥ २४ ॥ अर्थव्ययगृहेशास्तुकेन्द्रकोणादिसंयुताः ॥ तावद्देहालयं सर्वशोभनं तत्र निर्दिशेत् ॥ २५ ॥ गृ-
 हेशकर्मराशिस्थिकर्मेशेगेहमागते ॥ बलयुक्ते धरास्तनो बहुक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥ २६ ॥ बलाढ्ये कर्मराशीशे बंधुस्थानाधिपेतथा ॥
 तयोर्मैत्रीयदातस्य बहुक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥ २७ ॥ क्षेत्रस्थानेशत्मेयुक्ते तदीशेशत्तमसंयुते ॥ तत्कारकेन तथा प्राप्ते-
 बहुक्षेत्रधनैर्युतः ॥ २८ ॥ क्षेत्राधिपे पंचमस्थे गोपुरांशादिसंयुते ॥ मृदशादिगते वापि बहुक्षेत्रसमन्वितः ॥ २९ ॥ भ्रातृकारकसंयुक्ते
 भ्रातृनाथेन संयुते ॥ क्षेत्रे तदीश्वरे वापि भ्रातृक्षेत्रं विनिर्दिशेत् ॥ ३० ॥ क्षेत्रेशसंयुक्तनवाशानाथे केन्द्रस्थिते मित्रनिरीक्षिते वा ॥
 भौमान्विते भौमदशासमेते भ्रातृधनक्षेत्रमुदाहरन्ति ॥ ३१ ॥ लघुश्वरे क्षेत्रगते बलाढ्ये लघुबलिष्ठे यदि क्षेत्रनाथे ॥ शतमग्रहैर्दृष्ट-
 समागमे वा क्षेत्रं स्वकीयेन बलेन याति ॥ ३२ ॥ कलत्रकारके क्षेत्रे तदीशे वा कलत्रगे ॥ तदीशे यास्तथा मेभ्यां कलत्राक्षेत्रमादिशेत्
 ३३ षष्ठेश्वरे क्षेत्रगते बलाढ्ये षष्ठस्थिते वा गृहभावनाथे ॥ षष्ठेश्वराक्षेत्रपते बलाढ्येशत्रोः सकाशात् स धरा मुपैति ॥ ३४ ॥ पारा-
 वतांशे स्वगृहे बलाढ्ये क्षेत्रेश्वरे चोपचयं गते वा ॥ आरोहभागे शतमदृष्टयुक्ते क्षेत्रं बहुत्वं समुदाहरन्ति ॥ ३५ ॥ धनेशलाभेशास-
 मन्विते वा क्षेत्रे तदीशे वाथकारके वा ॥ वैशेषिकांशे शतमदृष्टयुक्ते बहुर्थरूपं गृहमाहुरार्याः ॥ ३६ ॥ क्षेत्रेश्वरे नीचगते विमूढपापां-
 तरे पापनिरीक्षिते वा ॥ पापग्रहक्षेत्रगते रिगे हेक्षत्रादिनाशकथयन्ति तज्ज्ञाः ॥ ३७ ॥ पापान्तरस्थे यदि भूमिपुत्रे पापान्तरपापनिरी-

क्षिते वा ॥ पापग्रहक्षेत्रगतेयवास्यात्क्रूरांशकेभूषि विनाशमाहुः ॥ ३८ ॥ क्रूरादिष्वंशगतेतदीशक्षेत्रे सपापे यदि नीचमेवा ॥ दुःस्थे
रिगेहेत्वतिर्भाषणांशक्षेत्रादिनाशकथयंतितज्ज्ञाः ॥ ३९ ॥ क्षेत्रेश्वरे पापयुते धनस्थे नीचारिभेक्षेत्रविनाशमेति ॥ स्वेच्छस्थिते-
तद्भवेन स्वरे तु पापान्विते विक्रयमेति भूमेः ॥ ४० ॥ आज्ञाक्षयात्क्षेत्रविनाशमाहूराज्येश्वरेक्षेत्रगते सपापे ॥ क्रूरांशके मृत्युयमा-
दिभागे कर्मेश्वरेणापि युते तथैव ॥ ४१ ॥ आज्ञाक्षयात्भूमिविनाशमेति राजेशतत्कारकभूमिनाथे ॥ क्रूरांशके वा त्ववरोहभा-
गेनाशस्थिते मृत्युयमादिभागे ॥ ४२ ॥ राजाज्ञया क्षेत्रविनाशमेति भानोतदीशेन युतेऽपि न स्ते ॥ धनेशसंयुक्तनवांशानाथयु-
क्तांशपि नापि युते सपापे ॥ ४३ ॥ जीवेन दृष्टे यदि वा तदीशे रम्ये गुरो शोभनरेवे चरे वा ॥ सौम्यान्तरे तद्भवेन ससौम्ये स्फुरवी भवे-
त्सर्वजनेषु सुरव्यः ॥ ४४ ॥ जीवे बलाद्व्ये स्फुरवराशिनाथयुक्ते ससौम्ये तु चतुष्टये वा ॥ जीवेन दृष्टे यदि वा तदीशे मृद्वंशके वा स-
रवभाकनरः स्यात् ॥ ४५ ॥ स्फुरे वे गुरो शोभनरेवे चरे वा सौम्यान्तरे तद्भवेन ससौम्ये ॥ जीवे बलाद्व्ये यदि लग्नाथात् स्फुरवी भ-
वेत्सर्वजनेषु सुरव्यः ॥ ४६ ॥ गोपुराद्यंशके वापि स्फुरवेपदेव पूजिते ॥ धनाय द्वादिभावेषु तस्मिन्नेवेदे स्फुरवी भवेत् ॥ ४७ ॥ सौ-
म्येतरान्विते सौरव्ये बलहीने गुरावपि ॥ सपापे दुर्बलेनाथे दुःखी स्यादर्थसंयुतः ॥ पुत्रार्थबंधुयुक्तश्च दुःखी स्यात्नीचरेवे च-
रे ॥ स्फुरवी तदीशे पापेन युक्ते क्रूरांशसंयुते ॥ ४८ ॥ रव्याय युक्ते स्फुरवराशिनाथे क्रूरांशके सौम्यदशाविहीने ॥ आरोहभागे-

तरभागयुक्तेजातो नरोदुःखितएवमित्यम् ॥ ५० ॥ नीचारिभागेरविष्मभिपुत्रेस्करवस्थितेपापदशासमेते ॥ क्रूरांशकेनद्रवनाधिना
थेगृहार्थहीनोभवतिप्रमादात् ॥ ५१ ॥ पापान्वितेपापनिरीक्षितेवापापान्तरेयास्करवस्थितेदीशे ॥ क्रूरादिष्वंशसमन्वितेवापापीन
रः स्याच्छुभदृष्टियुक्ते ॥ ५२ ॥ पापेबहुत्वेस्करवराशियुक्तेतदीश्वरेचारिविमूढयाने ॥ पापान्वितेवायमस्तुनयुक्तेजातोबहुत्वंसमु
पैतिपापम् ॥ ५३ ॥ शक्रेंदुविदेवपुरोहितानाक्षेत्रेस्करेवपूर्णबलान्वितानाम् ॥ शक्रमान्वितेशोभनदृष्टियान्जातो नरोयंफविष्म-
क्तिभाक्स्यात् ॥ ५४ ॥ बुधदृष्टिसितेसौरव्येसौम्यमध्यगंतपिवा ॥ गोपुराद्यंशगेवापिपुण्यभाक्सनरोभवेत् ॥ ५५ ॥ नीचा-
न्वितेस्मृदयुतेस्करवस्थेसपत्नमेवाजलराशिसंज्ञे ॥ तदीश्वरेहीनबलेतदानीं पतत्यसौकूपतटांबुराशौ ॥ ५६ ॥ लग्नेश्वरेहीनबले
स्करवस्थेनीचेर्कयुक्तेयदिवासपापे ॥ जलग्रहेणापियुतेस्करेवशोबलेनहीनेजलराशिमग्नः ॥ ५७ ॥ सरित्स्थानाधिपे लग्ननाथे-
नसहितेस्करेव ॥ कर्माधिपेनसंदृष्टेनदीकूपतटादिषु ॥ ५८ ॥ पतनंकूपनद्यादौस्करेशस्थानराशिपः ॥ सरित्स्थानेशसंदृष्टे
यदिवास्करवपेनयुक् ॥ ५९ ॥ शिलाप्रहारस्तस्यस्यातूरविभोमान्वितेस्करेव ॥ दृष्टेयुतेकर्मपेनसरित्स्थानाधिपेनवा ॥ ६० ॥
स्करेशराहुसंदाभ्यासहितेकुजवीक्षिते ॥ शक्रमदृष्टिविहीनेनुशिलाभिः पांडितो नरः ॥ ६१ ॥ केंद्रस्थितेराधिकरेभृगोवापा
पान्वितेपापनिरीक्षितेवा ॥ क्रूरांशकेनात्ववरोहभागेसोऽयंजनन्यासहसंगमिति ॥ ६२ ॥ पापेक्षितेपापयुतेशशांकेदिवाकरेवाय

दिकेन्द्रराशौ ॥ क्रूरेश्वरेवायदिपापदृष्टेजातो नरः स्यादिह मातृगामी ॥ ६३ ॥ पापेक्षिते वा स्मरवभावनाथे पापान्विते सौम्यदृशा विहीने
 दारे श्वराद्यग्रपत्नौ विहीने जातो नरो मातृसमानगामी ॥ ६४ ॥ सहोदरीसंगममाहुरन्ये दारे श्वरे क्रूरयुते स्मरवस्थे ॥ पापेक्षिते पापसमा
 नमेवाक्रूरादिषष्ट्यंशसमन्विते वा ॥ ६५ ॥ स्मरवेशनौ पापनिरीक्षिते वा पापान्विते नादृशपापयुक्तः ॥ पापग्रहाणां भवने स्मरवतुक्रूरा
 दिषष्ट्यंशयुते नथैव ॥ ६६ ॥ षष्ठेशभूतदंशनसंयुते ज्ञेस्मरवस्थिते पापनिरीक्षिते वा ॥ चंद्रांशसंयुक्त्तन्वांशनाथे तथा विधेमान्निरीक्षो
 पमाहूः ॥ ६७ ॥ स्मरवेश्वरे राहुयुते स पापेशने श्वरेणापि दिवाकरेण ॥ मातान्यसक्ता स्मरवराशिनाथसंयुक्तभागाधिपत्नौ नथैव
 ॥ ६८ ॥ स्मरवेश्वरे लग्नगते वलाढ्यगुर्विदुः सौम्यास्फुजिदकृदृष्टे ॥ वैशेषिकांशेश्वरमहदृष्टियुक्ते पतिव्रतानस्य भवेत्सवित्री ॥ ६९ ॥
 तथा विधेशीतकरे सराहुके नो सवित्री यदि नाचसक्ता ॥ संदेन युक्ते सति शूद्रसक्ता वैश्येन सक्ता शशिसूनुयुक्ते ॥ ७० ॥ रव्यन्विते-
 क्षत्रियजानि सक्ता शक्ते ज्ययुक्ते द्विजपुंगवैश्च ॥ धरास्तेनापि तथा विधेन वक्तुं फलतादृशमेव सत्यम् ॥ ७१ ॥ षष्ठेश्वरेण सहिते स्म-
 रवराशिनाथे भाग्यस्थिते जनकमन्त्रविटं करोति ॥ भाग्याधिपेन सहिते यदि मातृनाथे सौख्यस्थिते जनकमन्त्रविटं करोति ॥ ७२ ॥
 लग्नेशभाग्येशस्मरवेशयुक्ते षष्ठाधिपे स्यात्परजात एव ॥ तदंशनाथेन युते तदीशे पापेक्षिते स्यात्परजात एव ॥ ७३ ॥ पापान्तरे मा-
 तृगृहे तदीशे तत्कारके वा शूद्रमहदृष्टियुक्ते ॥ लग्नेश्वरान्दीनबलेश्वरभेषे जातस्तदानीं परजात एव ॥ ७४ ॥ नवीक्ष्यते तदुक्तं बिलम्

निशाकरोवागुरुणानदृष्टः ॥ दिवाकरोणापियुते शशांके सपापचंद्रेरविणानथैव ॥ ७५ ॥ पापेशभेमात्तृगृहे सपापेलगेश्वरे हीनबले
सपापे ॥ पराशकादौ स्वरवभेन दानीं जाते नरः स्यात्परजान एव ॥ ७६ ॥ मातृस्थानेशभयुते कारकेशभसंयुते ॥ तद्भावपे बला
द्ये वा मातुरायुष्यमादिशेत् ॥ ७७ ॥ चंद्रे बलिषे यदि वा भृगो वा सौम्ये क्षितेशो भनभागयुक्ते ॥ चतुष्टये मातृगृहाच्छुभा द्ये मातु
श्च दीर्घायु कदाहरति ॥ ७८ ॥ सावेशसंयुक्तनवांशनाथयुक्तांशपे केद्रयुते बलाद्ये ॥ तस्मिन् शशांकाद्यादिकेद्रयुक्ते मातुश्च
दीर्घायु कदाहरति ॥ ७९ ॥ पापान्तेरापयुते शशांके पापेक्षिते मातृगृहे विनाशः ॥ शक्रात्तथैव प्रवदति सतस्तत्स्थानपाहाक-
थयति शेषम् ॥ ८० ॥ निशाकरात्पापयुते स्मरे वा भृगोस्तथैव ज्ञानो विनाशम् ॥ स्वरवेशनौ मातृविनाशमेति पापेक्षिते चेदचिरे-
णानाशः ॥ ८१ ॥ शभेक्षितश्चेच्चिरकालमुत्पुसुदाहरत्यत्र महाभवाः ॥ पापयद्वाणां भवने शनौ तु पापान्विते मातृविनाशमेति ८२
मातृस्थानाधिपस्थानां शशांशीशोयनवांशके ॥ तदंशनाथकिरणान्मातृकालं विनिर्दिशेत् ॥ ८३ ॥ नाथकारकराशीनां मध्ये यो ब-
लवान् भवेत् ॥ यावानंशस्तदंशे स्यान्मेपादौ तत्र सत्पुदः ॥ ८४ ॥ वक्रे तु द्विगुणं भोक्तं त्रिगुणं त्वतिवक्रगे ॥ चतुर्गुणं शभेर्दृष्टेका
लमेवं विनिर्दिशेत् ॥ ८५ ॥ तदये पापसंयुक्ते पापदृष्टे तदीश्वरे ॥ पापान्तेरवात्तदये त्वापद्वयं विनिर्दिशेत् ॥ ८६ ॥ शान्याररा
हुसंयुक्ते तदये शभवर्जिते ॥ तथैव तद्भावनाथे त्वापद्वयं विनिर्दिशेत् ॥ ८७ ॥ पापे कर्मेश्वरे सौरव्ये कपटी पापनीक्षिते ॥ सपा

परं धूपे सौरव्ये कापट्यं पापसंयुते ॥ ८८ ॥ भानुनाक्षीणचंद्रेण सहिते हृदये यदा ॥ कपटीक्षणमात्रं तु निष्कापट्यं तदूर्ध्वतः ॥ ८९ ॥
 हृदये शक्रमसंयुक्ते स्वेच्छमित्रग्रहान्विते ॥ शक्रमग्रहाणां क्षेत्रे वा निष्कापट्यं विनिर्दिशेत् ॥ ९० ॥ विशक्रहृदयः शीतो हृदये शो-
 बलान्विते ॥ गोपुराद्यंशके वापि मृदंशादियुते तथा ॥ ९१ ॥ लग्नेश्वरे हृदये वा शक्रमसंयुक्ते क्षितेऽपि वा ॥ पारावतादिभागस्थे नि-
 ष्कापट्यं विनिर्दिशेत् ॥ ९२ ॥ लग्नेश्वरो दानवपूजितेन युक्ते यदा तस्य विशक्रहृच्चित्तम् ॥ पापे स्फुरेत्तद्भवनाधिनाथे पापान्विते त-
 स्य विरुद्धचित्तं ॥ ९३ ॥ राहौ स्फुरेत् पापदृशा समेते बहिर्विशक्रहृत्स्य नित्यं भ्राति ॥ अंतर्गतं तत्कपटं वृद्धं निपापे बहुत्वे स्फुरवरा-
 शियुक्ते ॥ ९४ ॥ यदा लग्नस्फुरेत् शो वा मित्रभूतौ परस्परम् ॥ शक्रमेक्षितौ शक्रमसंयुक्तौ मातृस्नेहं विनिर्दिशेत् ॥ ९५ ॥ लग्नेश्वरेण-
 संदृष्टे मातृनाथे चतुष्टये ॥ शक्रमग्रहान्विते हृदये मातृस्नेहं विनिर्दिशेत् ॥ ९६ ॥ शत्रुश्चेलुग्रनाथस्य मातृलाभाधिपौ यदि ॥
 पापे क्षिते पापयुते तच्छत्रुत्वं विनिर्दिशेत् ॥ ९७ ॥ लग्ने शान्नाशराशिस्थे मातृस्थानाधिपे यदि ॥ तथैवल्लग्नभावाद्वा तच्छत्रु-
 त्वं विनिर्दिशेत् ॥ ९८ ॥ वाहने शो बलयुते वाहने शक्रमसंयुते ॥ शक्रमग्रहेण संदृष्टे वाहनादिफलं भवेत् ॥ ९९ ॥ स्फुवर्णवस्त्राभरणा-
 दिद्यानं शक्राद्देवतस्फुरवराशितो वा ॥ सैंदो चतुर्थाधिपतौ विलग्नलग्नेश्वरेणापि युते चलाभः ॥ १०० ॥ शक्रकेण युक्ते यदि वाहने
 शेदेहान्विते वा नरवाहनादि ॥ देवेन्द्रपूज्येन युते त्रलङ्घे वदंति संतश्चतुरंगयानम् ॥ १०१ ॥ चंद्रामरे ज्यामरशत्रुपूज्ये युक्ते तनौ वा यदि

वाहनेशो ॥ प्रोक्तं त्रयं वाहनमाहुरार्योनीचारिमूढादिविहीनरेवैतैः ॥ २ ॥ भाग्येशलग्नेशचतुर्थनाथाः कर्मस्थितानीचविमूढहीनाः ॥ कर्म-
श्वरेणापियुते विलग्नसिंहासनप्राप्तिमुदाहरन्ति ॥ ३ ॥ भाग्यस्थिते वाहनराशिनाथे सशक्रजीवे सूरवराशियुक्ते ॥ भाग्याधिपे कोण-
चतुष्टये वा बहु र्थदेशाभरणार्थयानम् ॥ ४ ॥ भाग्याधिपेन सहिते यदि वाहनेशजीवे क्षिते तनुगते बलपूर्णयुक्ते ॥ स्वक्षेत्रतुंगसहिते यदि
वा त्रिकोणे भूनाथमानववशाद्धनवाहनादि ॥ ५ ॥ भाग्येश्वरेणापियुते सुरवेश यत्र स्थिते पश्यति वा सूरवर्क्षम् ॥ वैशेषिकांशे यदि वा
बलाद्व्येसर्वार्थभाग्यान्वितवाहनः स्यात् ॥ ६ ॥ दुःस्थे विमूढे यदि वाहनेशो भाग्येश्वरेणापि समीक्षिते वा ॥ दुर्वाहिनीचंचलवा-
हिनीवालाभाधिपेनापि समीक्षिते वा ॥ ७ ॥ सौरव्याधिपेशो भनरेवचरेण भाग्येश्वरेणापियुते यथा स्यात् ॥ सेनाबहुत्वसमुपे-
तिजानो बहुत्वदेशाभरणानियानम् ॥ ८ ॥ भाग्येश्वरालाभगते विलग्ननाथे सूरवेशे यदि भाग्यराशौ ॥ सूरवाय भाग्ये तनुनायके वा
त्वसंख्ययानादियुतः प्रसिद्धः ॥ ९ ॥ सूरवेश्वरे केंद्रगते तदीशे लग्नस्थिते वा बहुवाहनाद्व्यः ॥ कर्मेश्वरे लग्नगते तदीशे कर्मस्थिते
वा बहुवाहनाद्व्यः ॥ १० ॥ सूरवेश्वरे सौम्ययुते सूरवस्थे शक्राश्वकोशाधिपतिर्भवेत् ॥ क्षेत्रेश्वरे लाभगते बलाद्व्ये बंधो भवे-
त्वाक्षितिः सञ्जुयुक्ते ॥ ११ ॥ भूस्तनुराशौ यदि वा सूरवेशे राज्यार्थे सौरव्याभरणानियानम् ॥ सौम्ये विलग्नसंबलं प्रयुक्ते धर्मा-
न्वितेशो भनरेवचरे द्वे ॥ १२ ॥ स्वाच्चस्थिते वित्तपतौ च केंद्रे सिंहासनप्राप्तिमुदाहरन्ति ॥ सौम्ये क्षिते धर्मगृहे तु केंद्रे सावित्रपाः शो

मनरेवेचेंद्राः ॥ उच्चगृहेवाधनराशिसंयुक्तेसिंहासनमासिमुदाहरंति ॥ केंद्रेशभाः पापग्रहास्त्रिपञ्चलाभस्थितास्तत्पदमाहुरायाः
 ॥ १४ ॥ गृहेष्वयराशिस्येपिचाद्यन्यविदेशाः ॥ अष्टमस्थेगृहेशेवास्वयंसंपादयेद्गृहम् ॥ १५ ॥ धनेशे लग्नभावस्थे कर्मेशे
 धनमाश्रिते ॥ वाहनेस्वोच्चरेवस्थेवाहनाधिपतिर्भवेत् ॥ १६ ॥ लग्नवाहनभाग्येशास्त्वन्योन्यैकेंद्रमाश्रिताः ॥ लग्ननाथेबलादेषवावा
 हनाधिपतिर्भवेत् ॥ १७ ॥ गोपुराद्यंशकेवापिवाहनेशेबलान्विते ॥ लाभकर्मेशभाधीशेदृष्टेवाहनसंयुतः ॥ १८ ॥ परमोच्चांशकेसु
 क्तभाग्येशेकेंद्रमाश्रिते ॥ ग्रहद्वयेतुंगसुतेबहुवाहनतुंगभाक् ॥ १९ ॥ धनाधिपेनसंयुक्तेव्ययेशेस्वोच्चराशिगे ॥ भाग्याधिपेन
 संदृष्टेवाहनाधिपतिर्भवेत् ॥ २० ॥ कर्माधिपेचतुर्थस्थेलाभनाथेनसंयुते ॥ भाग्यनाथेनवासुक्तेबहुवाहनदेशभाक् ॥ उच्चद्वयेक
 र्मगतेलग्ननाथेनवीक्षिते ॥ भाग्याधिपेनबाह्येवाहनाधिपतिर्भवेत् ॥ २१ ॥ सिंहासनांशकगतेकर्मवाहनराशिपे ॥ लग्नेश्वरेण
 संदृष्टेबहुवाहनदेशभाक् ॥ वाहनार्थतृतीयेषुभाग्यकर्मभावाधिपाः ॥ स्थितावात्येथ्यमानादिसंयुक्तेनिधनेशभा ॥ २२ ॥ स्वो
 च्चस्वरेशेनानाथेकेंद्रकोणसमन्विते ॥ वाहनतुंगसंयुक्तेव्ययेशाद्देवियान्भाक् ॥ २३ ॥ परमोच्चांशकेशाक्रेकर्मेशेगृहसंयुते
 संप्रवेतादृशयोगेवाद्यघोषादिभिर्युतः ॥ २४ ॥ शंखवादित्रयोषाद्यैः संयुक्तेभाग्यपेस्वरेशे ॥ केंद्रोच्चकोणगेवापिकर्मेशेवाहना
 न्विते ॥ शनिनासंयुतेकर्मनाथेकेंद्रेशभा न्विते ॥ लग्नेशेहृदिभंयानेपणघादिरवैर्युतः ॥ २५ ॥ कर्मभाग्यविलग्नेषुस्वोच्चेसौ-

म्यग्रहास्थिताः ॥ दृष्टेऽपुवालग्रपेनयानांतेदुःखमासुधात् ॥२९॥ कर्मषट्सोदरस्करवभाग्यलग्नव्ययेश्वराः ॥ कृताधिपेनसहिता
 ह्यसुरव्याख्यात्मदेशभाक् ॥३०॥ स्करवेशभयुतेनाथेकेद्रकोणोच्चसंयुते ॥ भाग्येशपरमोच्चांशेस्करवयानादिलाभभाक् ३१
 मानेशेस्करवराशिस्थेलाभेसौरव्येशसंयुते ॥ लग्नेशभेनसंदृष्टेबहुयानादिलाभभाक् ॥३२॥ मृदंगभेरीशंरवाद्यकोहलादि
 रवैर्युतः ॥ राजयोगेसमुद्भूतेकर्मपेसौरव्यसंयुते ३३ बलाबलाच्छेभनदृष्टियागात्प्रोक्तंतृतीयस्यफलतुराशेः ॥ चतुर्थराशेश्च
 फलंतथैवश्रीव्यंकटेशेननिरीक्ष्यसर्वम् ॥३४॥ ॐ ॥ इतिश्रीसर्वार्थचिंतामणोचतुर्थः अध्यायः समाप्तः ॥ ॐ ॥ ४॥ ॐ ॥
 ॥ अथकृतभावः ॥ कृतभवनात्कृतबुद्धिमन्त्रिणामपिमंत्रभोजनपितृभावान् ॥ तदयोदरप्रवेशंविवेकशक्तिंचनिर्दिशे-
 न्मातिमान् ॥१॥ नाथैःकलत्रात्मजधर्मभानांपुत्रादिचिंतांकथयेत्सजीवैः ॥ बुद्धितथासोमकृतात्मजाभ्यांपितुस्तथैवात्मजभा-
 ग्यसूर्यैः ॥२॥ पितुर्धनंयातिस्करवेसभानौपुत्रेशशांकेमरणंचमातुः ॥ कृतेशभेशोभनदृष्टियोगेपुत्रददात्येवतदानदीशे ३
 पुत्रस्थानेतदीशेवागुरौवाश्रमवीक्षिते ॥ श्रमभेनसहितेवापिपुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥४॥ लग्नेशेपुत्रभावस्थेपुत्रेशेबलसंयुते ॥ परि-
 पूर्णबलेजीवेपुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥५॥ पुत्रस्थानाधिपेजीवेपरिपूर्णबलान्विते ॥ लग्नाधिपेनवादृष्टेपुत्रप्राप्तिर्नसंशयः ॥६॥ वैशेषि-
 कांशकेजीवेपुत्रेशेपितृस्थिते ॥ श्रमग्रहेणवादृष्टेपुत्रप्राप्तिसमादिशेत् ॥७॥ पुत्रस्थानगतेविजनाथेपूर्णबलान्विते ॥

दृष्टेदेवेन्द्रगुरुणा पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥ ८ ॥ लग्नपुत्राधिपौ युक्तावन्योन्यं वापि वीक्षितौ ॥ क्षेत्रे परस्परस्थौ वा पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥ ९ ॥
 लग्नपुत्राधिपौ केन्द्रे शम्भुग्रहसमन्वितौ ॥ कुटुंबेशो बलाद्वेतु पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥ १० ॥ पुत्रस्थानाधिपस्थो शराशीशेशम्भुसंयुते
 शम्भुनेन वीक्षिते वापि पुत्रप्राप्तिर्न संशयः ॥ ११ ॥ लग्नेशोदारभावस्थ भाग्येशोदारसंयुते ॥ द्वितीयेशो विलग्नस्थे पुत्रप्राप्तिर्न संश-
 यः ॥ १२ ॥ दारेशग्रहसंयुक्तनवांशम्भुनाधिप ॥ भाग्यवित्तविलग्नेशो दृष्टे तत्प्राप्तिमादिशेत् ॥ १३ ॥ पापमध्ये तु न द्वावेतदी-
 शेषितया स्थिते ॥ कारके गपसंयुक्ते पुत्रनाशं वेदेत्तदा ॥ १४ ॥ भाग्यपुत्रकलत्रेशसंयुक्तनवभागपाः ॥ पापशगाः पापयुताः
 पुत्रनाशं वेदेत्तदा ॥ १५ ॥ क्रूरशो पुत्रभावशेर्न च मूढसमन्विते ॥ पापैर्दृष्टे वा दुस्थे पुत्रनाशं वेदेत्तदा ॥ १६ ॥ व्ययेशसंयुतांशेश-
 व्यशनाथसमन्विते ॥ दृष्टे पुत्रेश्वरे तेन पुत्राति कथयंति हि ॥ १७ ॥ पुत्रस्थानाधिपे दुस्थे क्रूरवक्ष्यशसंयुते ॥ क्रूरग्रहेण वा दृष्टे
 पुत्रनाशं वेदेत्तदा ॥ १८ ॥ मूढंशादिसमायुक्ते पुत्रस्थाने श्वरे दृष्टे ॥ गोपुरादांशके वापि पुत्रसिद्धिर्न संशयः ॥ १९ ॥ पुत्राधिप-
 स्थो शपनो विलग्नलग्नेश्वरस्थो शपनोक्तस्थे ॥ गुरुस्थितांशाधिपनो च केन्द्रे पुत्राप्तिमाहुर्मुनयो महान्तः ॥ २० ॥ पारावतांशादि-
 युते कृते शोभाग्रेश्वरे तादृशभावयुक्ते ॥ लग्नेश्वरेशो भनदृष्टे युक्ते पुत्राप्तिमाहुर्मुनयो महान्तः ॥ २१ ॥ वंशाक्षयादिसहिते यदि स-
 त्यमेतत्शास्त्राधिपारगमनामुनयो वदंति ॥ पुत्रादियोगमखिलं तदभावयोगं प्रोक्तं विलोक्य मनसा च वेदेत्सुविद्वान् ॥ २२ ॥

वंशस्यविच्छेदकरः प्रजातः चंद्रा स्फुजितपापस्वभाः क्रमेण ॥ रवं १० दार ७ सौरव्येषु ४ युतास्तथैवलये श्वरे चंद्रसूतेन युक्ते २३
पापग्रहारिः फसूताष्टमस्था वंशस्यविच्छेदकरो रथहीनः ॥ निशाकरे लग्नगते सजीवेन त्सप्तमे भूमि सूते शनौ वा ॥ २४ ॥ पापग्रहा
बंधुगताश्च सर्वे वंशस्यविच्छेदकरो व्रजातः ॥ लग्नांत्य पुत्राष्टमराशि युक्तेः पापग्रहेर्वंशविनाशहेतुः ॥ २५ ॥ शक्रमेतारं धाविलग्रिः
फे वंशस्यविच्छेदकरः सूते ज्ञे ॥ दारस्थिते सोमसूते सशक्रके पापे सूरवे देवगुरौ सूतस्थे ॥ २६ ॥ रंधेशशांकात्सहिते तु पा-
पेर्वंशस्यविच्छेदकरो व्रजातः ॥ पापे विलग्नसूरवे गेशशांके लग्नेश्वरे पंचमराशि युक्ते ॥ २७ ॥ बलैर्विहीने यदि पुत्रनाथे वंशस्यवि-
च्छेदकरो व्रजातः ॥ क्षीणेशशांके तु भावयुक्ते मूढान्विते मंदगृहे सूरवे ज्ये ॥ २८ ॥ त्रिकोणगेः पापरवगेश्वरसर्वैः प्रागेव पुत्रस्य-
सूरवादिनाशः ॥ चंद्रात्मजे पंचमराशि युक्ते लग्नसूरवे वा यदि पापयुक्ते ॥ २९ ॥ शक्रमेतारैः पंचमभावयुक्ते न दृश्यते पुत्रसुरवंहिते
न ॥ जानोयदि स्यात्क्षितिस्तु लग्नरंधेशनौ पंचमगे रवौ वा ॥ ३० ॥ पुत्रादित्वाप्तं मुनयो वदन्ति कालान्तरे शोभनदृष्टियोगात् ॥
लग्नेशनौ देवगुरौ तु रंधे व्यये कुजे पुत्रलाभश्चिरेण ॥ ३१ ॥ बुद्धिस्थानाधिपे सोम्ये शक्रमदृष्टिसमन्विते ॥ शक्रमग्रहाणां क्षेत्रे वा बुद्धि-
मान्तीति मानुषवेत् ॥ ३२ ॥ परमोच्चांशके बुद्धिस्थानेनाथेन वीक्षिते ॥ शक्रमग्रहाणां मध्यस्थे तीव्रबुद्धिं समादिशेत् ॥ ३३ ॥ का-
रके वलसंपूर्णे तदा शोशक्रमवीक्षिते ॥ बुद्धिस्थानेनैव सोम्ये तीव्रबुद्धिं समादिशेत् ॥ ३४ ॥ बुद्धिस्थानाधिपस्यांशाराशी शोश-

मवीक्षिते ॥ वैशेषिकांशके वापितीव्रबुद्धिं समादिशेत् ॥ ३५ ॥ कारकस्थितराश्यांशनाथे केंद्रत्रिकोणगे ॥ बुद्धीश्वरेण संहृष्टे तीव्रबु-
 द्धिं समादिशेत् ॥ ३६ ॥ शतमग्रहाणामध्यस्थे बुद्धिराशौ शतमान्विते ॥ गुरौ केंद्रत्रिकोणे वा बुद्धिमार्गविशारदः ॥ ३७ ॥ बुद्धि-
 स्थानाधिपे सौम्ये बुद्धिराशिगते गुरौ ॥ शतमग्रहाणामध्यस्थे भावे बुद्धिं विनिर्दिशेत् ॥ ३८ ॥ बुद्धिस्थानेश्वरे केंद्रे शतमग्रह
 समन्विते ॥ उच्चग्रहसमायुक्ते ग्रहणादिपदुर्भवेत् ॥ ३९ ॥ मृदुशादिसमायुक्ते नाथकारकरे चरे ॥ शतमग्रहेण संहृष्टे धार-
 णादिपदुर्भवेत् ॥ ४० ॥ गोपुराद्यंशके वापि धारणादिपदुर्भवेत् ॥ परे गितज्ञो मेधावी कारकस्थितभागपे ॥ ४१ ॥ केंद्रत्रिकोणसं-
 युक्ते कारकग्रहवीक्षिते ॥ नाथकारकसंयुक्ते त्र्यंशमोगपतौ शतमे ॥ ४२ ॥ चतुष्टये त्रिकोणे वा शतमदृष्टे गितज्ञस्तदा ॥ पंचमे पाप-
 संयुक्ते तदीशे पापसंयुते ॥ ४३ ॥ क्रूरपक्ष्यंशके वापि बुद्धिनाशो भवेत्तदा ॥ नीचमूढारिगे हस्थे पापरे चरवीक्षिते ॥ ४४ ॥ क्रूरपक्ष्यं
 शसंयुक्ते बुद्धिनाशो भवेत्तदा ॥ पंचमे मंदसंयुक्ते लग्ने शो मंदवीक्षिते ४५ तदीशे पापसंयुक्ते बुद्धिजाड्यं समादिशेत् ॥ मंदमाद्यगु-
 संयुक्ते पंचमशतमवर्जिते ॥ ४६ ॥ तदीशे पापसंहृष्टे विस्मृतिः प्रायशो भवेत् ॥ बुद्धिर्विस्मृतिपूर्वा स्यात्कारके शतमसंयुते ॥ ४७ ॥
 तदीशे पापसंयुक्ते क्रूरपक्ष्यंशके पिवा ॥ सौम्ये तु बुद्धिभावस्थे गुरुशतक्रानिरीक्षिते ॥ ४८ ॥ तारुशे बुद्धिनाथे वा सर्वेषां बुद्धिदो-
 भवेत् ॥ ऊहापोहसमर्थः स्यात्तदीशे गोपुरांशके ॥ ४९ ॥ कारकस्थितराशीशे लग्ननाथेन वीक्षिते ॥ राजमंत्री भवेद्दानावाकूप

नौबलसंयुते ॥ बुद्धीश्वरेण संयुक्ते गोपुराद्यशकान्विते ॥ आगामीस्तूचकोमंतीकारकेकेंद्रकोणगे ॥ भृगोसौम्यसमायुक्ते दृष्टेता-
भ्यांशुभांशके ॥ त्रिकालशोभवेज्जीवस्वाशेसूदृशसंयुते ॥ ५२ ॥ गोपुराद्यंशकेवापिशुभांशेशुभमर्वाक्षिते ॥ पुंयहेपुंयहभास-
पुंभागेपुत्रनायके ॥ सप्तपुत्रजननंविंघात्प्रथमंनान्नसंशयः ॥ ५३ ॥ स्त्रीराशौस्त्रीग्रहेप्राप्तेस्त्रीभागेपुत्रनायके ॥ दारिकाप्रथमं
विंघात्पदांशेषटमादिशेत् ॥ ५४ ॥ करकस्थितराशेर्वापंचमेविंदुसंख्यया ॥ नीचारिमूढगेहानांविंदुंत्यत्कास्तान्वदेत् ५५
पुत्रस्थानेशकिरणात्पुत्रभावाशकाद्वदेत् ॥ रश्मिजालेर्गुरोर्वापिबलोत्कर्षाद्वदेत्तथा ॥ ५६ ॥ लग्नपुत्रेश्वराभ्यांतुमित्रत्वेनैवमित्र-
ता ॥ शत्रुत्वेशाश्रवंप्रोक्तं समत्वे समता भवेत् ॥ ५७ ॥ लग्नपुत्रेश्वरोरवेदोपरस्परनिरीक्षितौ ॥ परस्परगृहांशस्थौशुभशूषांकार-
येत्सुतः ॥ ५८ ॥ लग्नपश्यतिवापुत्रनाथेलग्नान्विते यदि ॥ लग्नेश्वरसुतर्क्षेवापुत्रवाक्यवशानुगः ॥ ५९ ॥ पुत्रस्थानेश्वरदुस्थे-
लग्नेशेनापिवीक्षित ॥ सदृष्टकुजराहुभ्यामित्यपितृविदूषकः ॥ ६० ॥ पंचमेगुरुशुक्राभ्यामवित्रासहितेथवा ॥ एतेषांभवेनवा
पिसौयंयोजयिताभवेत् ॥ ६१ ॥ तृतीयेतृतीयस्थेपंचमेशेसरवंगते ॥ शुभोच्चरेवदसंयुक्तेजातोभोजयिताभवेत् ॥ ६२ ॥ अ-
न्नदानपरोनित्यंपंचमेशेशुभमंगते ॥ शुभमयहेःसमायुक्तेयुक्तीशेशुभमसंयुते ॥ ६३ ॥ तृदयेपापसंयुक्तेतदीशेपापसंयुते ॥
पापग्रहाणामध्यस्थेतृदतरोगमादिशेत् ॥ ६४ ॥ तन्नाथेनाशभावस्थेनाशस्थानेशसंयुते ॥ नीचारिमूढभावेवातृदतरोगमादि

शेत् ॥ ६५ ॥ तदंशस्थोशराशीशेक्रूरपक्ष्यशसंयुते ॥ क्रूरग्रहेणसंहृष्टेहृत्तंशल्यमादिशेत् ॥ ६६ ॥ ॥ इतिस्तनभावः ॥ ॥
 ॥ अथषष्ठभावविचारः ॥ ॥ अरिभवनारिचोरस्तविद्यकेशनाभ्युदरदेशान् ॥ मधुरादिषडुपदेशान्ग्रहराशुदितान्वदेत्मा-
 ज्ञः ॥ १ ॥ षष्ठेश्वरेक्रूरयुतेविलम्बेरधस्थितेवाव्रणदः शरीरे ॥ कर्मस्थितेनाहशरेवचरेद्वेव्रणप्रदोगेशभट्टिष्टयुक्ते ॥ २ ॥ पित्रादि-
 भावादपियोजनीयभावेशतत्कारकदृष्टियोगात् ॥ बलाबलेनापिविकल्पसर्वतेषांव्रणतत्कथयंतितज्ज्ञाः ॥ ३ ॥ शिरोर्कादे-
 र्मुखकंठश्चोत्रेनासाचगुल्फकम् ॥ पाणीपार्श्वोदृशोपादोप्रपदोकुक्षिमादिशेत् ॥ ४ ॥ लग्नेशभूपुत्रशशांकपुत्रासहस्थिताःसौरव्य-
 ग्रहेव्यथेया ॥ अपानरोगत्वथवापवित्रपश्यन्तिपञ्चसुनयोवदन्ति ॥ ५ ॥ शशांकतत्पुत्रविलम्बनाथाः सराहवःकेतुयुतास्त-
 दंगे ॥ वैश्यंतुकुष्ठसुनयोवदन्तिशत्रुभेक्षितास्तत्रभवेत्तदानीम् ॥ ६ ॥ विनाविलगाधिपतिंग्रहेषुलग्नस्थितेष्वत्रतुकुष्ठभाक्स्या-
 त् ॥ पित्रादिकानांफलमेवमाहुर्मनीश्वराः कारकभावनाथैः ॥ ७ ॥ पैत्यंतुकुष्ठंकुजसंयुतेषुशैत्यंभवेन्मंदसमन्वितेषु ॥ रक्तं त-
 दासूर्यसमन्वितेषुग्रहोक्तदेशेनियतं तदाहुः ॥ ८ ॥ लग्नेशपक्षाधिपतीदिनेशयुक्तोज्वरचंद्रसमन्वितौचेत् ॥ जलेनगंडक्षिति-
 स्तूतयुक्तेषुज्वरेनवास्फोटकराशिभिर्वा ॥ ९ ॥ चिन्तेनदोगेणबुधेनयुक्तौनिर्व्याधिकोजीवसमन्वितौचेत् ॥ शत्रुकेणभार्याविप-
 दंवदन्तिमंदेननीचानिलरोगमाहुः ॥ १० ॥ सराहुकेतुर्यदिसर्पपीडांचोराग्निभीर्वातभयात्प्रमादः ॥ षष्ठेश्वरश्चंद्रस्तेनयुक्तसा

गुर्विलग्न्ये स्वयमत्र शिशुम् ॥ ११ ॥ छिन्नल्यसौ सौम्यदृशा विहीने सप्तमिपुत्रौ यदि लिंगरोगात् ॥ कामेश्वरः शक्रयुतोरिपुस्थः कलत्र-
 पदत्वमुदीरयति ॥ १२ ॥ षष्ठेशलगाधिपती समंदो केन्द्रत्रिकोणे यदि बंधनं स्यात् ॥ सराहुके त्रयदिकेन्द्रकोणे वदन्ति तज्ज्ञानिगडंत-
 दानीम् ॥ १३ ॥ पित्रादितत्कारकभावनाथैः पित्रादिकानां फलमाहु रन्ये ॥ तत्तद्गुहाणां परिपाककाले त्वंतर्दशायामथवा वदन्ति १४
 धर्मेशनौ वासगत्तौ तृतीये करच्छिदोर्के निधने व्यये वा ॥ विधौ कलत्रे निधनान्वितो वा कुजेन युक्ते यदि वा सजीवे ॥ १५ ॥ कर्मस्थिता-
 श्वेद्यादिराहु मंदसौम्याः पदछेदयुतो ब्रजातः ॥ शक्रज्येष्ठे दिवसाधिनाये सारेशनौ वा फणिनाथ युक्ते ॥ १६ ॥ क्रूरादिष्वंशस-
 मन्विते या विच्छेदनं तच्छिरसो वदन्ति ॥ मंदो विलग्न्ये मदने सराहौ कर्मान्विते भार्गव नंदने च ॥ १७ ॥ वृष्णशशांके मद्राशियुक्ते वि-
 छिन्नहस्तः स भवेत्यदन ॥ ऋस्तुलग्न्ये यदि वा तदंशे सूर्यान्विते वृष्णनिशाकरे तु ॥ १८ ॥ फणींश्चंद्रात्मजसंयुक्ते कर्मस्थ्या-
 भिभूते ह्युदरस्य भेदः ॥ मंदो दये सौम्यदृशा विहीने सर्पां युक्ते यदि वृष्णाचंद्रे ॥ १९ ॥ शस्त्रेण कुक्षेर्दलनं वदन्ति जातस्य दर्श-
 मुनयो महान्तः ॥ क्षीणेशशांके फणिनाथदृष्टे सौरेशिरस्यास्य निहतं न स्यात् ॥ २० ॥ लग्नेशनौ सोमस्तस्वगे हेशौ चैव तुर्ये स बुधे
 ति हस्तः ॥ २१ ॥ षष्ठाष्टमव्यये चंद्रे लग्ननाथेन वीक्षिते ॥ मंदमाद्यगुसंयुक्ते तस्य दुर्मरणं वदेत् ॥ २२ ॥ नीचारातिविमूढांशो मंदो पा-
 पान्वितो क्षिते ॥ क्रूरपक्ष्यंशसंयुक्ते तस्य दुर्मरणं वदेत् ॥ २३ ॥ रथेश्वरास्थतत्र्यंशो पाशसर्पादिसंज्ञके ॥ हकाणे मरणं व्याधिउद्ध-

धान्मरणं वेदेत् ॥ २४ ॥ मंदमाद्यगुसंयुक्ते रंधेशस्थिभिर्भागपे ॥ तथा विधेर्कपुत्रे वा उद्धं धान्मरणं वेदेत् ॥ २५ ॥ षष्ठाष्टमेशोभोमेवाहिकमे
 शसमन्विते ॥ मंदमाद्यगुसंयुक्ते क्रूराशो युद्धतोमृतिः ॥ २६ ॥ युद्धेन मरणं ब्रूयाच्छनियुक्तभिर्भागपे ॥ कुजेन वीक्षिते युक्ते भो
 मक्षेत्रे तदंशके ॥ २७ ॥ रविभोभो च दान्योन्य परस्परगिरीक्षितौ ॥ परस्परगृहोशस्थोद्धं युद्धान्मृतिं वेदेत् ॥ २८ ॥ अष्टमबह
 वः पापाभो मराशिगताशकाः ॥ क्रूरपक्ष्यशककुताः सद्यस्तन्मरणं वेदेत् ॥ २९ ॥ नीचसूटारिगेहस्थाः सौम्याः सर्वपराजिताः ॥
 पापाशस्थाः पापयुताः सद्यस्तस्य मृतिं वेदेत् ॥ ३० ॥ सद्यः स्यान्मरणं तस्य शनिराहुदिनाधिपाः ॥ रंधेशवीक्षिताः सर्वक्रूराशा
 न्मूढसंयुताः ॥ ३१ ॥ रोगस्थानगते सूर्ये तद्भावे पापसंयुते ॥ पापदृष्टियुते भानौ पैत्तिकाद्रणमादिशेत् ॥ ३२ ॥ तथा भूते निशाना-
 थे क्रूरदृष्टे तदंशके ॥ वातार्दितो भवेज्जानोरक्तपित्तार्दितः कुजे ॥ ३३ ॥ श्लेष्मवानार्दिते सौम्ये तथा भूते विशेषतः ॥ जीवेतु विद्र
 धिर्वाच्यः शक्रे मूलातिसाररुक् ॥ ३४ ॥ तथा भूते शनौ गुल्मरोगो वात्र विशेषतः ॥ राहुकेतुसमायुक्ते बाधोपेशाचिकीं स्मृता
 ॥ ३५ ॥ चंद्रेष्वेकुजयुते भ्रांतिः पंडूदि रोगभाक् ॥ सारे चंद्रे रवियुते विसर्पाः शूलरोगभाक् ॥ ३६ ॥ षष्ठे कुजे बुधयुते भृगुचं
 द्रनिरीक्षिते ॥ क्रूराशकसमायुक्ते क्षयरोगं वेदंति हि ॥ ३७ ॥ शन्यारसहिते षष्ठे रविराहुनिरीक्षिते ॥ लघ्वेश्वरे हीनबले दीर्घरोगी
 भवेन्नरः ॥ ३८ ॥ षष्ठेशनोसगुल्बिकेरव्यारफणि वीक्षिते ॥ शक्रमैर्न दृष्टे युक्ते वाश्वासकासक्षयादियुक् ॥ ३९ ॥ जलराशिगते चंद्रे-

षष्ठे तद्भवनाधिपे ॥ जलक्षस्थितिदाहृष्टमूत्रकृच्छादिकं भवेत् ॥ ४० ॥ षष्ठे चंद्रशेखरौ रंध्रे व्यये पापे विलग्नपे ॥ पापांशकसमायुक्ते पा-
 नसंरोगमादिशेत् ॥ ४१ ॥ बलहीने रित्याथैवालमस्थे वाधराक्ते ॥ मूर्धातिमुखरोगो वा गुल्मविद्रधिभागभवेत् ॥ ४२ ॥ षष्ठे
 रस्थितांशे शेरव्यादौ हितया भवेत् ॥ फलपूर्वोक्तमप्यत्र क्रमात्तस्य विनिर्दिशेत् ॥ ४३ ॥ शत्रुस्थानाधिपे केंद्रे पापग्रहनिरीक्षि-
 ते ॥ षष्ठे वापापवाहुल्ये शत्रुपीडां विनिर्दिशेत् ॥ ४४ ॥ लग्ने शेषशत्रुराशिस्थे तदीशे लग्नमाश्रिते ॥ मंदमांदगुसंयुक्ते शत्रुपीडां विनि-
 र्दिशेत् ॥ ४५ ॥ पापग्रहेण सह बलहीने रित्यायके ॥ पापानरगते वापि शत्रुपीडां विनिर्दिशेत् ॥ ४६ ॥ शत्रुस्थानाधिपे दुस्थे नीच-
 मूरारिसंयुते ॥ लग्ने शेषलसंयुक्ते शत्रुनाशं वदेद्बुधः ॥ ४७ ॥ शत्रुग्रहेण सह शत्रुस्थानाधिपे यदा ॥ शत्रुभान्विते शत्रुभक्षेत्रे तेन
 मैत्रो वदेद्बुधः ॥ ४८ ॥ लग्ने शां बलहीने तु शत्रुस्थानाधिपे यदा ॥ शत्रुभान्विते शत्रुभैर्दृष्टे शत्रुणां मैत्रमादिशेत् ॥ ४९ ॥ लग्ने शेष-
 भावस्थे षष्ठे शेरनिरीक्षिते ॥ नौ वा विलग्नभावस्थो ज्ञातिपीडां विनिर्दिशेत् ॥ ५० ॥ गुरुशत्रुको विलग्नस्थो षष्ठभावे श्वरान्वितो
 शन्यारफणिसहस्रौ ज्ञातिपीडां विनिर्दिशेत् ॥ ५१ ॥ लग्नाधिपे शत्रुभयुते षष्ठे चंद्रेयवाश्रमे ॥ केंद्रत्रिकोणगे सोम्ये ज्ञातिभिः
 सह जीवनम् ॥ ५२ ॥ ज्ञातयो बहवः सन्ति षष्ठे शेरदेवपूजिते ॥ शत्रुभान्विते शत्रुभैर्दृष्टे मूढशादिसमन्विते ॥ ज्ञातिक्षयं विजानी-
 यात् षष्ठे शेषपापसंयुते ॥ क्रूरांशनीचमूढादौ शत्रुभदृग्यागवर्जिते ॥ ५४ ॥ पारावतादिभागस्थे लग्ने शेषशत्रुभवीक्षिते ॥ ज्ञातीशे-

बलहीनेवानस्मादुत्कर्षतां व्रजेत् ॥ ५५ ॥ आग्येशेषहराशिस्थेष्वेशेन निरीक्षिते ॥ षष्ठेशमंदभौमाभ्यां युते चोराग्रिपीडनम् ५६
 नदीशोगोपुरांशादौ दिवसेशेन वीक्षिते ॥ लग्नेशे बलसंपूर्णे ज्ञातीनामुपकारकत्वं ॥ ५७ ॥ षष्ठे सौम्येशभेदे हृष्टे नदीशेशभसंयुते
 पापग्रहाणामध्यस्थे सूपदंशप्रियो भवेत् ॥ ५८ ॥ उपदंशप्रियो नित्यं षष्ठे जीवेशां कजे ॥ क्षेत्रे नयोर्वासंघाते मृदंशादिसमन्वि-
 ते ॥ ५९ ॥ देवैज्येष्वभावेशे शत्रुक्रैवानस्य नायके ॥ मधुरादिप्रियो नित्यं गोपुराद्यं शाकान्विते ॥ ६० ॥ शत्रुक्रेष्वेष्वसौम्येष्वभा-
 दृष्टेष्वभांशके ॥ बलान्वितेष्वभांशस्थे नित्यं मधुरभाक् भवेत् ॥ ६१ ॥ पापग्रहेण संहृष्टे बुधे मधुरवर्जिते ॥ बुधेन युक्ते शत्रुक्रैरोत्वा-
 स्त्वभाक् सनरो भवेत् ॥ ६२ ॥ षष्ठेशक्रैभौमदृष्टे भौमेशक्रैर्न दन्विते ॥ दिवसेशेन वा दृष्टे त्वास्त्वभाक् सनरो भवेत् ॥ ६३ ॥ षष्ठे
 शेषौमसंयुक्ते राहुकेतुनिरीक्षिते ॥ भौमक्षेत्रगते वापि विप्रलंभादिचौर्यभाक् ॥ ६४ ॥ राहुकेतुसमायुक्ते षष्ठे पापनिरीक्षिते ॥
 क्रूरांशके नदीशे वा विप्रलंभादिचौर्यभाक् ॥ ६५ ॥ पुत्रादीनामिदं योज्यं तत्तद्भावप्रकारकैः ॥ नास्तिकायनवक्तव्यं वक्तव्यं स-
 जनाय वै ॥ ६६ ॥ अध्यायः पंचमः प्रोक्तः पंचषड्भाववाचकः ॥ विचित्रार्थसमायुक्तो वै कटेशेन धीमता ॥ ६७ ॥ ॥ इति स-
 र्वार्थचिंतामणौ पंचमोऽध्यायः ॥ ५॥ ७ ॥ अथ सप्तमभावविचारः ॥ ॥ सुवति पदादुद्वाहं भार्यापतिस्सूपदधिगु-
 डक्षीरम् ॥ आगमगमनमदासि ब्रूयान्मूत्राशयं च नष्टघनम् ॥ १ ॥ शत्रुक्रैकलत्रे त्वनिका मुकः स्याद्बुधेन्यदारे निरतो गुरोर्तु ॥ स्व॥

दारसक्तो दिननाथ पुत्रे कुदारस्यै संपत्तौ सदाः ॥ २ ॥ कुजे बहुस्त्री पुरतः कुलमोमानौ कुटुंबी बहुदारसक्तः ॥ लग्नस्थिता विन्नकल
त्रशत्रुनाथाः सशक्त्यादिपापयुक्ताः ॥ ३ ॥ जातः परस्त्री पुरतः कुमार्गी इह भक्षितश्चेन्न तथा भवेच्च ॥ लग्नारिपो पापयुनो यदि स्या
ज्जातः परस्त्री पुरतः कुमार्गी ॥ ४ ॥ लग्नैश्वरेशु कुटुंबनाथे पापे युते वा यदि दारराशो ॥ सौरे सपापे यदि दारनाथे जातः परस्त्री पुर
तः कुटुंबे ॥ ५ ॥ सराहुकेनो यदि दारनाथे पापे क्षिते वा व्यभिचारयोगः ॥ कर्मेश विनेश कलत्रनाथा मानस्थिता जारमुदाहरंति ६
एको ग्रहस्तेषु चतुर्थराशौ जातः परस्त्री गमनं प्रयाति ॥ पुत्रेश्वरे दारपतौ बलाद्वेददृष्टे युते वा त्वरिनायकेन ॥ ७ ॥ जातेन पत्यो यदि
तत्कलत्रे जारात्सुतः स्याद्भूमरे वेददृष्टे ॥ दारेश्वरे पापयुते कुटुंबे भौमेन दृष्टे यदि जारपुत्रः ॥ ८ ॥ धीधर्मनाथो सकलत्रनाथो दुःस्था
नेगोहीनबलौ शक्तमेन ॥ दृष्टे सक्ते दारबहुत्वयोगे त्वपुत्रयोगं सुनयो वदंति ॥ ९ ॥ क्षीणेशशांके यदि पापयुक्ते दारस्थिते त्वन्यकलत्र
गामी ॥ लग्नै सपापे यदि दारनाथे जातः परस्त्री पुरतः कुमार्गी ॥ १० ॥ सक्ते शोदारमंयाते तदीशो पापसंयुते ॥ शक्तो बलविहीन
श्चेद्भार्यागर्भेण म्रियते ॥ ११ ॥ नीचे भृगो वा यदि वा शशांके नीचस्थिते त्रां बुनि दारहानिः ॥ उद्धनात्तन्मरणं वदंति दारेश्वरे पाशा
भ्रजगमारथे ॥ १२ ॥ द्रेष्काणमागे विषमक्षणा द्वा माद्यन्विते दारपतौ सराहौ ॥ स्वर्से कुटुंबाधिपतौ कलत्रनाथे यदा लेक कल
त्रभाक् स्यात् ॥ १३ ॥ नाभ्यां समेतैर्ग्रहनायकैर्वा कलत्रसंख्यां प्रवदंति संतः ॥ कलत्रनाथस्थितराशिनाथसंयुक्तरवेदैरपि वाच्य

मेतत् ॥ १४ ॥ कलत्रेशोबहुगुणेतुंगवक्त्रादिहेतुभिः ॥ बहुभार्यनरं विद्यादुदयर्गनेपिवा ॥ १५ ॥ भार्यादयंबदेन्नत्रलयेशोनाशराशि
गे ॥ कलत्रेपापसंयुक्तेकुटुंबेशेतथाविधे ॥ १६ ॥ शन्यारफणिसंयुक्तेकलत्रेशोयदाभवेत् ॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवापिकलत्रमरणं वदेत्
१७ शम्भयहेणसंयुक्तेकलत्रेशरिनीचगे ॥ पापेकलत्रराशिस्थेविवाहद्वयमादिशेत् ॥ १८ ॥ कारकेपापसंयुक्तेनीचराश्यंशकेपि
वा ॥ पापग्रहेणसंहृष्टेविवाहद्वयमादिशेत् ॥ १९ ॥ कलत्रकारकश्चंद्रो जोगुरुर्वाथवाभृगुः ॥ मध्येबलिष्ठेयस्तेषां तस्मात्सर्वे निरू
पयेत् ॥ २० ॥ कलत्रेवाकुटुंबेवापापहृग्योगसंभवे ॥ नदीशोबलहीनेतुकलत्रांतरभागभवेत् ॥ २१ ॥ सप्तमेचाष्टमेपापेव्ययेभूसा
नसंयुते ॥ अदृश्येयदिनाथेनकलत्रांतरभागभवेत् ॥ २२ ॥ विज्ञेपापबहुत्वेतुकलत्रेवातथाविधे ॥ नदीशोपापसंहृष्टेकलत्रत्र
यभागभवेत् ॥ २३ ॥ लग्नेकुटुंबेदारेवापापरवेचरसंयुते ॥ दारेशोनीचमूढादौकलत्रत्रयभागभवेत् ॥ २४ ॥ नीचमूढारिभागस्थे
लग्नेशोदारपेथवा ॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवापिकलत्रांतरभागभवेत् ॥ २५ ॥ दारेशास्थनवांशेशोनीचमूढारिभांशके ॥ पापांतरेपापह
ष्टेकलत्रांतरभागभवेत् ॥ २६ ॥ एवंकुटुंबनाथेनकारकस्थांशपेनवा ॥ पापांतरेदारगृहेनन्नार्थेपिकलत्रहा ॥ २७ ॥ लग्नेश्वरात्कर्म
गतेसोमपुत्रेबलान्विते ॥ दारेशाद्विक्रमेचंद्रेबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥ २८ ॥ व्ययार्थेशोत्तरीयस्थोगुरुणाचनिरीक्षितौ ॥ भाग्य
नाथेनवादृष्टोबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥ २९ ॥ केंद्राधिकोणेदारेशोस्वोच्चमित्रस्ववर्गगे ॥ कर्माधिपेनवायुक्तेबहुस्त्रीसहितोभवेत् ३०

लाभदोषोयुक्तोपरस्परनिरीक्षितो ॥ बलाद्वैवात्रिकोणस्थोबहुस्त्रीसहितोभवेत् ॥ ३१॥ भाग्येशोदारराशिस्थेदारेशोऽसर्वभ-
गते ॥ भावेशोलाभनाथेवाकेन्द्रेबहुकलत्रभाक् ॥ ३२॥ दारेशसंयुक्तनवांशनाथसंयुक्तंशनाथेसतिसौम्ययुक्ते ॥ पारावतांशादि-
गतेबलाद्वैजातःशतस्त्रीसहितोनरःस्यात् ॥ ३३॥ कुटुंबनाथस्थितराशिनाथसंयुक्तषष्ठ्यंशपतौबलाद्वै ॥ मृदंशकेगोपुरभा-
गयुक्तेजातःशतस्त्रीद्विगुणेनयुक्तः ॥ ३४॥ तत्कारकस्थाशपयुक्तराशिनाथस्थितांशाधिपतौचकेन्द्रे ॥ मृदंशकेगोपुरभागयुक्ते-
जातस्यवाच्याविंशतीवधूनां ॥ ३५॥ दारेशोऽगोपुरांशस्थेकर्मेशोदारराशिगे ॥ तथाविधेकुटुंबेशेदशसंख्यकलत्रभाक् ॥ ३६॥
एवंपुत्रादिभावानांकलत्रादिकमादिशेत् ॥ दारेशोपापसंयुक्तेदारवापापसंयुते ॥ ३७॥ दारेशस्थाशोपपापेकुस्त्रीभाक्सनरोभवेत्-
क्रूरषष्ठ्यंशकेदारनाथेकुस्त्रीयुतोभवेत् ॥ ३८॥ नीचांशोनीचसंयुक्तेदारनाथेचकारके ॥ कुस्त्रीयुतोभवेज्जातःशतमहसिबिब-
र्जिते ॥ ३९॥ दारेशोऽशतभसंयुक्तेशतभरेवचरवीक्षिते ॥ शतभग्रहाणामध्यस्थेसत्कलत्रादिभागभवेत् ॥ ४०॥ दारेशोऽशतभरा-
शयंशोकारकेवातथाविधे ॥ कर्मेशोबलसंयुक्तेसत्कलत्रसमन्वितः ॥ ४१॥ स्वोच्चैर्मित्रेस्ववर्गेवागोपुराद्यंशकेभृगो ॥ षष्ठ्यंशोमृदु-
भागस्थेसत्कलत्रसमन्वितः ॥ ४२॥ गुरुणासहितेदृष्टेदारनाथेबलान्विते ॥ कारकेवातथाभावेपत्नीव्रतपरायणा ॥ ४३॥ कल-
त्रेशोरवौवापिभृगोसौम्यनिरीक्षिते ॥ गुरुयुक्तेकलत्रेवाधर्मशीलापतिव्रता ॥ ४४॥ कलत्राधिपतौकेन्द्रेशतभग्रहनिरीक्षिते

शक्रभांशेशक्रभराशोवापत्नीपतिव्रताभनेत् ॥ ४५ ॥ कलत्रेशोरवौवापिपापराशयंशसंयुते ॥ पापान्वितेपापदृष्टेपत्नीपापपरायणा ॥ ४६ ॥
 भानोकलत्राधिपतौबलाद्येशक्रभान्वितेशोभनराशिभागे ॥ शक्रभग्रहेणापिनिर्दक्षितेबालग्रेशमित्रेपतिभक्तियुक्ता ॥ ४७ ॥ दारेभ्वरे
 वाकुसुदात्मबंधोपापान्वितेपापनिरीक्षितेवा ॥ पापांशकेपापगृहोतरस्थेकुमार्गचारीकठिनापराधा ॥ ४८ ॥ सौम्यांशकेसौम्यगृ-
 हान्वितेवामित्रोच्चगेहेमृदुभागयुक्ते ॥ चंद्रेकलत्राधिपतौचक्रपुण्यासुशीलासत्त्वरित्रयुक्ता ॥ ४९ ॥ दाराधिपेहीनबलेधराजे
 क्रूरादिष्वंशसमन्वितेवा ॥ निम्नारिगृहेविहगारिभावेदुष्टान्यसक्तापतिकर्कशावा ॥ ५० ॥ मित्रोच्चवर्गेयदिदारनायेशक्रभान्विते-
 सौम्यदशासमेते ॥ पारावतांशादिगतेबलाद्ये क्रूरापिपत्युर्गुणमार्गयुक्ता ॥ ५१ ॥ दाराधिपेसौमसक्तेसपापेनीचारिसूदेयदिनाश-
 भावे ॥ पापान्तरेपापदृष्टासमेतेजानापतिभ्यो कुलनाशकारी ॥ ५२ ॥ सुपुत्रसौरव्यान्वितधर्मशीलाव्रतोपवासादिविशुद्धदेहा ॥
 सौम्यकलत्राधिपतौबलाद्येमित्रोच्चवर्गेयदिगोपुरांशे ॥ ५३ ॥ भृगोःसक्तेदारपतौसपापेनीचान्वितेनीचममृदुगेहे ॥ क्रूरादिष्वंश-
 शसमन्वितेवावेश्यासमानाकठिनाहचोरा ॥ ५४ ॥ शक्रेकलत्राधिपतौबलाद्येशक्रभान्वितेशोभनरवेचराशे ॥ मित्रोच्चवर्गस्व-
 गृहेमृदुस्थेवाचाटकीपुत्रवतीगुणाढ्या ॥ ५५ ॥ जारानिदुष्टाकुलदूषणास्यान्मंदेकलत्राधिपतौसपापे ॥ नीचांशकेनीचगृहेरिगेहे
 पापेक्षितेपापवियच्चरांशे ॥ ५६ ॥ परोपकारीद्विजदेवभक्तास्त्रीब्रह्मवादीगुरुदृष्टियुक्ते ॥ शक्रभेक्षितेधर्मरतासुशीलामंदेकलत्रा

धिपतौ बलाद्ये ॥ ५७ ॥ सराहुके ह्रमदनेन्यसक्ता पापेक्षिते पापरता कुशीला ॥ कुरांशगे भर्तृविषप्रदास्यात्त्रोकापवादान्वितकर्कशा
स्यात् ॥ ५८ ॥ दोरेश्वरे सन्निहिते विलग्ननाथस्य बाल्ये परिणीतमाहुः ॥ लग्नकलत्राच्छुभ्रवेचरे द्वे समीपराशौ यदि तत्तथैव ॥ ५९ ॥
लग्ने कुटुंबे यदि दारभावे श्रमान्विते शोभनवर्गयुक्ते ॥ तदीश्वरे शोभनदृष्टियुक्ते बाल्ये विवाहादिकमाहुरार्याः ॥ ६० ॥ पारावतांशा
दिगते कलत्रनाथे कुटुंबाधिपतौ बलाद्ये ॥ मृदारव्यभागे तनुभावनाथे बाल्ये विवाहं मुनयो वदन्ति ॥ ६१ ॥ भाग्यं विवाहात्परतो व
दन्ति शक्रेस्तगे चोपचयान्विते वा ॥ कुटुंबपेतादृशभावयुक्ते लग्नेश्वरे वा श्रमदृष्टियोगे ॥ ६२ ॥ तत्कारके दारपतौ कुटुंबनाथे विलग्न
धिपतौ च दुःस्थे ॥ नीचारिसूदांशगते स पापे भाग्यं विवाहात्प्रविनाशमेति ॥ ६३ ॥ कुरादिष्वध्यशसमन्विते पितृकारके तादृश-
रवेचरे द्वे ॥ श्रमान्विते शोभनदृष्ट्यान्ते नाशात्परं भाग्यमुपैति जातः ॥ ६४ ॥ कुरेकलत्रेशयुते त्रिकोणे तत्कारके पापसमन्विते वा ॥
कुटुंबराशौ यदि वा त्रिमाने द्वे विवाहान्कथयन्ति संतः ॥ ६५ ॥ माने स पापे यदि वा कुटुंबे भाग्येथ वा पापयुते कलत्रे ॥ कुरांशके कूरनि
राक्षिते वा द्वे विवाहान्कथयन्ति संतः ॥ पुत्रादिलाभेष्वयमेव मार्गस्तन्निश्चितं यत्वा भवेत्सुतादान् ॥ लग्नेश्वराद्धीनबले कलत्रनाथे रि-
भागांशयुते विमूढे ॥ ६७ ॥ नीचांशके नीचसमन्विते वा निहृष्टजातौ हि कलत्रलाभः ॥ लग्नेश्वरात्पूर्णबले कलत्रनाथे श्रमांशो श्रमदृ-
ष्टियुक्ते ॥ ६८ ॥ वैशेषिकांशे परमोच्चभागे उत्कृष्टजातौ हि कलत्रलाभः ॥ लग्नेश्वरे हीनबले कलत्रनाथात्तथापे यदि नीचभागे ६९

नाशस्थितेवान्वयरोहभागेकलत्रजातेः स्वयमवहीनः ॥ तस्माद्दत्ताद्वेनुविलग्ननाथेतारोहभागेपरमोच्चभांशे ॥ ७० ॥ केंद्रत्रिकोणेयदि
वाससौम्येश्वरः कलत्रान्स्वयमेवजातः ॥ कलत्रनाथाद्यदिवाकलत्रराशेः कुटुंबाधिपतेर्वदेहा ॥ ७१ ॥ बलेनसाम्येसमजातिमाहुःस्त्रि
चंस्फूर्त्तांतिपतिभक्तिचित्ताम् ॥ लग्नेश्वरस्यापिकलत्रनाथेशत्रौतदीयास्त्रिदशचुम्भूतः ॥ ७२ ॥ मित्राणितेतस्यकुलोद्भवाश्चमित्रे
विलग्न्याधिपतेस्तदार्ताम् ॥ दोरेश्वरस्यापिविलग्ननाथेशत्रौतदीयास्त्रिरयस्तनान्ये ॥ ७३ ॥ कलत्राधिपतेर्वर्णराशेर्वाकारकस्यच
सर्वोत्तमबलस्येवनेपांमध्येविनिर्दिशेत् ॥ ७४ ॥ स्रग्गणारूपसंपन्नातस्मिन्गुर्वेच्छवीक्षिते ॥ पापेक्षितेपापयुक्तेकुरूपादुर्गुणा
भवेत् ॥ ७५ ॥ कलत्रनाथस्थितमंतदीयराशिकलत्रस्यविदुर्महीनः ॥ तस्योच्चनीचंयदिवाकलत्रराशितदंशत्रितयनदीयम् ७६
कलत्रराशित्रितयंयवास्यान्तदीशसंयुक्तमकोणराशौ ॥ कलत्रराशिसमुदाहरन्तिप्रोक्तान्यराशौ यदिनास्तिपुत्रः ॥ ७७ ॥ गौसिं
हकन्यालिपुजन्मराशिः स्त्रीणांभवेज्जन्मनिवाल्पपुत्रा ॥ शक्रमयहेराक्रमितेपुत्रेषुस्तनान्वदेत्तत्रबहून्गुणाद्यान् ॥ ७८ ॥ बं
ध्यासंगोमदेभांनोचंद्रेदासीसमास्त्रियः ॥ कुजेरजस्वलासंगोवंध्यासंगश्चकीर्तितः ॥ ७९ ॥ बुधवेश्यार्थहीनावारविणकूस्त्रीवा-
प्रकीर्तिता ॥ गुरोर्ब्राह्मणभार्यास्याहर्षिणीसंगमोभूगो ॥ ८० ॥ हीनावापुष्पितावास्यात्तुमंदराहफणीश्वरेः ॥ राहोचगर्भिणी
संगः कृष्णयाकुल्लयाशनौ ॥ ८१ ॥ एवंसरवस्थितेरेनैरीदृक्स्त्रीसंगमूढताम् ॥ सूर्याद्यैः सरवंगैर्वाच्योवाहनगृहनिर्णयः ॥

वनं गृहं च कुड्यं स्याद्विहारो देवतालयम् ॥ जलहरिगजस्थानमिति स्थानं निरूप्यताम् ॥ ८३ ॥ पापैर्युक्ते चतुर्केन्द्रे चतुष्पान्मेथुनं
 वदेत् ॥ पापैर्हृष्टेषु सर्वेषु केन्द्रेषु वा विनिर्दिशेत् ॥ ८४ ॥ केन्द्रे कोणे पापयुते पशवन्मेथुनं वदेत् ॥ मन्दे पापान्विते वापि समादौ तादृशं
 वदेत् ॥ ८५ ॥ मन्दे सूर्ये सुरवे भौमे पशवन्मेथुनं वदेत् ॥ राहौ कलत्रे भौमे वा सूरवे तादृशं मेथुनम् ॥ ८६ ॥ मन्दे शोभृगुसं दृष्टे भौमे
 त्रगते यवा ॥ भृगुणा सहिते वापि भगवन्नुवनभाग्भवेत् ॥ ८७ ॥ एवं कुटुबनाथेन भगवन्नुवनभाग्भवेत् ॥ कर्मेशो मन्दसं दृष्टे भौमे
 क्षेत्रगते यवा ॥ भृगुणा सहिते वापि भगवन्नुवनभाग्भवेत् ॥ ८८ ॥ लग्ने शोभने च राश्यादौ स्थिते तादृशं चतुवनम् ॥ एवं कुटुबनाथेन भग
 वन्नुवनभाग्भवेत् ॥ ८९ ॥ कुजे हस्तस्तनी मन्दे राहो लो वनं स्तनी ॥ कठिणो ध्वंकुचा भानो शेषैः स्थूलोत्तमस्तनी ॥ ९० ॥ पापैर्न
 केन सहिते वै लक्ष्मण्यकुचा भवेत् ॥ दारशो पापरवेदे वा शतमे वा तादृशस्तनी ॥ ९१ ॥ शतमद्वयेन सहिते दारेशोपितथा विधिः ॥ समस्त
 नी भवेत् पत्नी पापयोगेन्यथा भवेत् ॥ ९२ ॥ अतिस्थूलस्तनी पत्नी सशतमे दारनायके ॥ जलयहेजनक्षस्थे गुरुणापि निरीक्षिते ॥ ९३ ॥
 रवौ वा भूमिपुत्रे वा मन्दमाद्यगुरुसं युते ॥ दाराधिपे पापभागे भगवन् दध्यं विनिर्दिशेत् ॥ ९४ ॥ नदीशो गुरुशक्रौ वा शतभांशसहितो यदा
 समं भगं भवेत् न स्याः पापयुक्ते तु दध्यं कम् ॥ ९५ ॥ शनिचन्द्रविदां मध्ये युत्रैकस्मिन्मन्देश्वरे ॥ हस्तं भगं समादिष्टं स्त्रियामेवं विनिर्दि
 शेत् ॥ ९६ ॥ कलत्रेशे जलक्षस्थकारकवानथा विधिः ॥ जलक्षे दारभावे वा पूर्णचन्द्रनिरीक्षिते ॥ ९७ ॥ चन्द्रे जलक्षे दारस्थे जलस्थ-

भृगुवीक्षिते ॥ जलस्थस्थविदादृष्टेस्त्रीगुह्यस्याद्रताभवेत् ॥ ९८ ॥ पूर्णेशांकेदारस्थेजलराशयंशकेपिवा ॥ जलस्थगुरुसंहृष्टेस
 ततत्वाद्रताभवेत् ॥ ९९ ॥ परमोच्चांशकेशकेजलराशिगतेपिवा ॥ भानुनासंयुतेवापिमैथुनादेवतादृशम् ॥ १०० ॥ दारेशोशक्रा
 शिस्थेदारवाशक्रसंज्ञके ॥ शक्रग्रहेणसंयुक्तेत्वनाद्रंगुह्यमादिशेत् ॥ १०१ ॥ पापक्षेत्रेपापमध्येदारेशोपितथाविधे ॥ पापदृग्योग
 संजातेत्वनाद्रंगुह्यमादिशेत् ॥ १०२ ॥ सप्तमेशेगुरोदृष्टेशोभनांशसमन्विते ॥ सौम्यांशेसौम्यसंहृष्टेस्त्रूपदध्याज्यभागभवेत् ॥ १०३
 सप्तमस्थबुधेदृष्टेगुरुणाबलसंयुते ॥ भक्तीशेनापिसंहृष्टेस्त्रूपदध्याज्यभागभवेत् ॥ १०४ ॥ दारस्थेभृगुपुत्रेवापूर्णचंद्रनिरीक्षिते ॥
 पापैरयुक्तेदृष्टेवास्त्रूपदध्याज्यभागभवेत् ॥ १०५ ॥ रवौवाभूमिपुत्रेवासप्तमेशोशक्रमेक्षिते ॥ भक्तिस्थानगतवापिकदाचिह्नसूत्र-
 भाक ॥ १०६ ॥ पापेसप्तमभावस्थेतदाशोपापसंयुते ॥ क्रूरपक्ष्यशकेवापिघृतस्त्रूपादिहीनभाक ॥ १०७ ॥ चंद्रेगुरोवादारेशेजलराशयंश
 संभव ॥ जलग्रहेणवादृष्टेक्षीरपानादिभागभवेत् ॥ १०८ ॥ सप्तमेशस्थितांशेशोशक्रमदृष्टिसमन्विते ॥ शक्रग्रहांशकेवापिगुडक्षी-
 रादिपानभाक ॥ १०९ ॥ बहवःसप्तमेषापाःषष्ठेवारंधमेपिवा ॥ क्रूरपक्ष्यशसंयुक्तामूत्रकृच्छ्रंविनिर्दिशेत् ॥ ११० ॥ इतिसप्तमभावस्थो
 निश्चितोच्यविचित्रयुक् ॥ षष्ठाध्यायोमयाप्रोक्तेनायंकदेशेनधीमता ॥ १११ ॥ ७९ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौषष्ठोऽध्यायः ॥ ७९ ॥
 ॥ अथाष्टमभावविचारः ॥ ॥ मरणाज्जीवितमरणगुह्यस्थानंचमरणहेतुंच ॥ अन्नस्तरवमृतिदंशं परिभवमपिचिंत-

येनप्राज्ञः ॥ १॥ रंध्रेश्वरेपापयुक्तं यराशावल्यायुरस्येतिवदंतिषष्ठे ॥ तथापिलग्नेश्वरयोगजातोस्वल्पायुरस्येतिवदंति सप्तः ॥ २॥ स्वक्षेत्रसंस्थेयदिरंध्रनाथेदीर्घायुराहुर्मनयोमहांतः ॥ मंदेनवाचिंत्यविशेषमायुः स्वक्षेत्रमित्रोच्चगृहस्थितेन ॥ ३॥ रंध्रेश्वरेणापियुते विलग्ननाथेरिपोवाव्ययराशियुक्ते ॥ षष्ठांत्यपेवायदिलग्नयुक्ते दीर्घायुरस्येतिशक्तंक्षितश्चेत् ॥ ४॥ कर्मेश्वरेणापिविचिंत्यमायुदीर्घं स हस्वोच्चयुतेनतेन ॥ केंद्रस्थितेः कर्मविलग्नरंध्रनाथैस्तथेवायुरुदाहरति ॥ प्रोक्तं ग्रहे व्योमचरैस्त्रिभिर्वासमानजैः केंद्रगतेस्तथैव ५ केंद्रान्विते विलग्नेशे गुरुशक्तसमन्विते ॥ ताभ्यामिरीक्षितेवापि दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ ६॥ स्वक्षेत्रकोणादिगतेर्विशेषाद्वदंति दीर्घायुरुदारचित्ताः ॥ ७॥ चतुरस्त्रेशक्तैर्युक्ते लग्नेशे शक्तमसंयुते ॥ गुरुणा दृष्टिसंयोगे पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ ८॥ त्रिषडायगताः पापाः शक्ताः केंद्रत्रिकोणगाः ॥ लग्नेशे बलसंयुक्ते पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ ९॥ षट्सप्त रंध्रमावेषु शक्तैः सहितेषु च ॥ त्रिषडायेषु पापेषु पूर्णमा ॥ १०॥ रंध्राधिपे विलग्नस्थे गुरुशक्तयुतेक्षिते ॥ लग्नेशे केंद्रमावेवाक्षिर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ ११॥ उच्चाश्रितैस्त्रिभिः रवेदैर्लग्ने रंध्रेशसंयुते ॥ रंध्रे पापविहीनंतु दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ १२॥ रंध्रास्थितैस्त्रिभिः रवेदैः स्वोच्चमित्रस्वगेहगेः ॥ लग्नेशे बलसंयुक्ते दीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ १३॥ पारावतादिभागस्थाः पापाः सर्वशक्तास्तथा ॥ केंद्रत्रिकोणनिलयाः पूर्णमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ १४॥ षष्ठाष्टमे व्यये पापे लग्नेशे दुर्बले यदि ॥ अल्पायुरनपत्यो वा शक्तमद

ग्योगवर्जिते ॥१५॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवापिरंघ्रेशोभानुजेपिवा ॥ पापान्वितेपापदृष्टेत्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१६॥ चतुष्टयगतेपापेश
 महष्टिविवर्जिते ॥ बलहीनेविलग्नेशेत्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१७॥ व्ययार्थोपापसंयुक्तोऽहमहष्टिविवर्जितो ॥ क्रूरषष्ठ्यंशकेवा
 पिस्त्वल्पमायुर्विनिर्दिशेत् ॥१८॥ आयुर्योगास्त्रिधाप्रोक्तास्त्वल्पमध्यचिरायुषः ॥ द्वात्रिंशत्सूर्वमल्पायुर्मध्यमायुस्ततोभवेत् १९
 समत्याः प्राकृतनः पूर्णमायुरत्रवदंतिहि ॥ अल्पायुर्दिननाथस्य शत्रुर्लगाधिपो यदि ॥२०॥ समत्वेमध्यमायुःस्यान्मित्रेदीर्घायु
 रादिशेत् ॥ बलहीनेविलग्नेशेजीवेकंद्वित्रिकोणगे ॥२१॥ षष्ठाष्टमव्ययेपापेमध्यमायुरुदाहृतम् ॥ शत्रुमेकंद्वित्रिकोणस्थे शनो
 बलसमन्विते ॥२२॥ षष्ठेवाप्यष्टमेपापेमध्यमायुरुदाहृतम् ॥ लग्नेत्रिकोणेकंद्वेवामध्यमायुश्चमिश्रिते ॥२३॥ अल्पायुर्यो
 गजातानां विपत्पाके मृतिप्रदः ॥ मध्यमे प्रत्यरिदशा मृतिदद्याद्विशेषतः ॥२४॥ वधमेशदशा कक्षा पूर्णायुर्योगसंज्ञके ॥ योगा
 युरिति निश्चित्य जातस्यैवं वेददुधः ॥२५॥ आयुर्विलगाधिपती बलेन हीनो धरास्तु व्रणेशयुक्तो ॥ युद्धे मृतिं तस्य वदंति तज्ज्ञा
 शस्त्रेण वा तन्मरणं विशेषात् ॥२६॥ रंभांगनाथो यदि वारिपुस्यो राह्विर्नौके तु युतो समंदौ ॥ तद्भक्तिकाले प्यथवा विपाके शस्त्रे
 ण चोरेर्मरणं प्रयाति ॥२७॥ रंभांगपो वाहननाथयुक्तो तस्मान्मृतिं तस्य वदंति तज्ज्ञाः ॥ मृतिं त्वजीर्णाद्गुरुसंयुतो तौ देहेशजीवौ
 रिपुगावजीर्णात् ॥२८॥ लग्ने रंदरे वाहननाथयुक्तो वागीश्वरेणापि युतो त्वजीर्णात् ॥ देहेश्वरे वाहनवित्तभावनाथान्विते वामरणं

त्वजीर्णान् ॥ ३९ ॥ रंधेशयोगान्मरणंदशायांमंदर्दशायांमथवावदंति ॥ पित्रादिभावाधिपयोगदृष्ट्यापित्रादिकानांमरणंतथैव ३०
 भुक्त्वांगोपाधुसुक्तेनयुक्तेदुःस्थानगोवाविषमक्षणेन ॥ राहुध्वजाभ्यांसहितौचदुस्थौउद्धधनात्तस्यमृतिंवदंति ॥ ३१ ॥ प
 रेश्वरेभानुसुक्तेसराहोकेतौमृगाद्गीतिमुदाहरंति ॥ जीवेनयुक्तेगजभीतिमस्यजातस्यचंद्रेणयुतेष्वभीतिम् ॥ ३२ ॥ सूर्या-
 न्वितेतादृशभानुपुत्रेमृगात्संश्लगाच्छुनकात्सभौमे ॥ षष्ठस्थितेभानुसुक्तेपिचैवंविनास्वतुंगस्वगृहंसरवेदे ॥ ३३ ॥ सरवेश
 भाग्येशविलग्ननाथास्त्रिकोणगाःकेन्द्रगताश्चसर्वे ॥ सुक्तेयदातत्परिपाककालेपित्रासंहैवानुमृतिंचमातुः ॥ ३४ ॥ रंधेश-
 शांकेफणिनाथयुक्तेहीनेत्वपस्मारयुतःसमंदे ॥ तत्रस्थितेहीनबलेशशांकेपिशत्चपीडाजलजाचपीडा ॥ ३५ ॥ भौमाहिमं
 दान्यतमेनयुक्तेक्षीणेशशांकेनिधनस्थितेपि ॥ दुःस्थित्वपस्मारभयान्मृतिस्त्याप्तिशाचबाधात्वथवामृतिःस्यात् ॥ ३६ ॥ रंधे
 सराहोयदिवासकेतौचातुर्थिकात्पीडनमाहरस्य ॥ रंधेश्वरेणापियुतेतथैवंचूरादिष्वंशयुतेतिसत्यम् ॥ ३७ ॥ नीचस्थिते
 वासरनायकेवाषष्ठाष्टमस्थयदिपापदृष्टे ॥ राज्ञांप्रकोषान्मरणंपितुश्चतत्पीडयाविन्नविनाशमेति ॥ ३८ ॥ किंचिदरि
 ष्टयोगः ॥ ॥ लग्नाच्छुभेकर्मणिभूमिपुत्रेपापेक्षितेमातुलमृत्युमाहुः ॥ मंदेनयुक्तेयदिपुत्रमृत्युंचंद्रोहितन्मातृमृतिंसपापे ॥
 ॥ ३९ ॥ पितुर्मृतिर्वासरनायकेत्रनसंशयःपापदृशासमेते ॥ पापद्वयनापियुतौविलग्ननिशाकरोमृत्युमुपैतिबालः ॥ ४० ॥ ग्रस्ते-

शशांकेपरिवेषयुक्तेपापेक्षितेवामरणंचसद्यः ॥ त्वष्टार्यतोयेषुविलयचंद्रेजानःसवित्रीसूतमातुलांश्च ॥ ४१॥ पादक्रमेणापिनिहं
 नितोस्तुशतमेस्तुदृष्टेसहितेनदोषः ॥ लाभेशकमेवायदिमंदभौमौफणौद्रयुक्तोपितुरस्त्यपायः ॥ ४२॥ पापेक्षितेभूमिसूतेकल
 त्रेजानःसमृत्युसमुपेतिरंधे ॥ सोत्येधरास्तुयुतेसपापेपापेक्षितेसोदरनाशमाहुः ॥ ४३॥ अस्तेशशांकेयदिमातृमृत्युपा
 पान्वितेपापदृशासमेते ॥ भानोपितुर्मृत्युमुदाहरंतिमंदारशक्रेःसहितेसूतस्य ॥ ४४॥ तृतीयषष्ठस्थितरेवचरेंद्रेःपापग्र
 हंरंत्यगतैश्चसौम्यैः ॥ शिशोर्मृतिंवाकुमुदात्मबधोचतुर्थरंधस्थितपापरवेदे ॥ ४५॥ लग्नेर्कचंद्रोव्ययगास्तुपापाःशिशोर्मृतिं
 शोभनदृष्ट्यभावे ॥ अस्तेरवोचंद्रयुतेविलग्नपापान्वितेनत्सूतमृत्युमाहुः ॥ ४६॥ दिनेशचंद्रोव्ययगोतदानीमंधोभवेत्सौम्यदृशावि
 हीनो ॥ युक्तेनयोरन्यतरेणरिःफेकाणोभवेत्सौम्यदृशाविहीने ॥ ४७॥ दिनेशचंद्रोव्ययगोतदीशोलग्नस्थितेदेहविनाशमाहुः ॥ सरे
 श्वरेरंधगतेव्ययेवापापान्वितेपापदृशासमेते ॥ ४८॥ लग्नाधिपेपूर्णबलेसरवेशभाग्येश्वरौनाशगतौविहीनौ ॥ जातस्यजन्माब
 सरेतदानींपितुश्चमातुर्निधनंवदंति ॥ ४९॥ दुस्थेत्तृतीयाधिपतौसचंद्रेस्तन्यं परस्त्रीषुपिबेत्सबालः ॥ तातेशतत्कारकरवेचरे
 द्रोदुस्थोतयोःपुत्रसरवंनदृष्टम् ॥ ५०॥ केन्द्रत्रिकोणेयदिनोविहंगोवदेत्तयोःपुत्रसरवंनदृष्टम् ॥ पितुर्निशाचांमरणंवदंतिभा
 ग्येशसूर्यार्कसुनाःक्षतस्थाः ॥ ५१॥ षष्ठेश्वरेणापियुतास्तथैवचंद्रेणहीनास्तुदिवासृतिःस्यात् ॥ सरवस्थितैःखेचरनायके-

वांमातुर्मृतिस्स्यादयनेतुतस्मिन् ॥ ५२ ॥ नोचेत्तदीशान्वितराशिकालेमातुर्मृतिः स्यादयनेतुतस्मिन् ॥ द्वित्र्यादियोगादयनेहि
त्रयन्यासतोवाभवदंनिसंतः ॥ ५३ ॥ नाशेचरेवापितृभावनाथेदूरस्थितस्तज्जनकोपिवाच्यः ॥ स्थिरोभयस्थेपितृभावनाथे
समीपतस्तज्जनकस्थितः स्यात् ॥ ५४ ॥ केन्द्रेचरेकेयदिवाशशांकेस्ततोदहेत्तत्पितरोनतत्र ॥ द्विदेहराशौयदितौचकेन्द्रेतयोर्मृतिं
वादहनादिकालः ॥ ५५ ॥ बलेनयुक्तेपितृभावनाथेशशांकदेहेशचतुर्थनाथाः ॥ बलेनहीनायदितज्जनन्यागाढाविपत्तिसमुदाह
रति ॥ ५६ ॥ रंधेतुपापबाहुल्येगुत्यरोगाविनिर्दिशेत् ॥ शतभग्रहेणसहृष्टेनदोषस्तत्रनिर्दिशेत् ॥ ५७ ॥ रंधेशभक्षितेतेनसंयुते
चेत्स्मरवंभवेत् ॥ स्थूलान्नपापसंबंधेमृदन्नशतभसंयुते ॥ ५८ ॥ रंधेशपापसंयुक्तेपापहृष्टेतदंतरे ॥ पापक्षेत्रेयवारंरंधेजानः
परिभवान्वितः ॥ ५९ ॥ शतभग्रहाणांसंबंधेरंधेपरिभवोनहि ॥ चरेरंधेमृतिर्दरेतदीशेचरराशिगे ॥ शनौवान्नरराशिस्थेचरांशस्थे
तथाभवेत् ॥ स्थिरेरंधेनदीशेपिस्थिरराशौतदंशके ॥ ६१ ॥ शनौवास्थिरराशेयंशेस्वर्गहेमरणंभवेत् ॥ रंधेद्विदेहराश्यादौमा
र्गमरणमादिशेत् ॥ ६२ ॥ ॥ इत्यष्टमभावः ॥ ॥ अथनवमभावविचारः ॥ ॥ शतभभवनादुरुभागापितृपौत्राद-
यातपः प्राप्तिम् ॥ ऊरुस्थानंस्वानंतसहस्रोक्तनूदानयोगमपिविंद्यात् ॥ १ ॥ चिंतनीयागुरुस्वामीपितृभागादिमातुलाः ॥ नवमे
स्वामिसौम्यादये शतभागेतेन्यथाशतभाः ॥ २ ॥ चंद्रेसपापेयदिधर्मराशौभृगोःसृतेवागुरुदरगामी ॥ धर्माधिपेनादशरेचरे-

णयुतेसपापेगुरुदारगामी ॥ ३॥ धर्माधिपस्थांशपतेनैवयुक्तेनदानादशदारगामी ॥ वयोधिकस्त्रागमनेवदंतिचंद्रेसपापेयदि
 धर्मराशे ॥ ४॥ क्षीणेनिशीशेत्यथवातदंशशक्तेनैवंगुरुदारगामी ॥ धर्माधिपेनीचगतेनदंशशक्तेणयुक्तेगुरुदारगामी ॥ ५॥
 धर्मेऽश्वरेसौम्ययुतेनदंशेवैशेषिकांशेत्यथवातदीशे ॥ क्रूरादिषष्ट्यंशविबर्जितेस्याज्जानस्तुधर्मेदृढबुद्धियुक्तः ॥ ६॥ गहरोवाभृगु
 त्रिवास्वोच्चमित्रांशकेशभ ॥ धर्माधिपेबलयुतेः धर्माध्यक्षोनरोभवेत् ॥ ७॥ गुरुशक्रबुधांशस्थधर्मनाथेशभेक्षिते ॥ शक्रभयहा
 णांमध्यस्थधर्मभाकसनरोभवेत् ॥ ८॥ सौम्यान्वितेधर्मग्रहेनस्मिन्यापाशसंयुते ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिदंभाद्धर्मपरिग्रहः ॥ ९॥
 नाथकारकभावानामंशेशभसमन्विते ॥ शक्रभांशेशभसंदृष्टेस्त्वित्तोधर्मसंयुतः ॥ १०॥ धर्मेपापेपापभावस्यात्तनदीशेपाप
 संयुते ॥ क्रूरषष्ट्यंशकेवापिपापमध्यगतेथवा ॥ ११॥ राहुमंदयुतेधर्मेक्रूरांशेगुल्फिकेक्षिते ॥ तदीशेक्रूरराश्यंशेत्यनिशूरादि-
 क्कवेत् ॥ १२॥ पितृस्थानेश्वरेसौम्यकारकेशभसंयुते ॥ भावेवाशभसंयुक्तेपितृसौख्यविनिर्दिशेत् ॥ १३॥ पारावतादिभा
 गस्थेनाथेवाकारकेपिवा ॥ स्वोच्चमित्रांशकेवापिपितृसौख्यविनिर्दिशेत् ॥ १४॥ सौम्यांतरस्थेनन्नाथेगुरुशक्रयुतेक्षिते ॥
 तेषामेकेनसंयुक्तेपितृसौ० ॥ १५॥ गोपुराद्यंशसंयुक्तेकारकेनाथवीक्षिते ॥ पापैरवीक्षितेयुक्तेपितृसौख्यविनिर्दिशेत् ॥ १६॥
 पापदृष्टेसपापेवाकारकेभावनयके ॥ पापान्तरगतेवापिपितृदुःखविनिर्दिशेत् ॥ १७॥ क्रूरनीचांशकस्थेवाभावनाथेचकारके

मंदमांद्यगुसंयुक्ते पितृदुःखं विनिर्दिशेत् ॥ १८ ॥ सौम्येतदाश्वरे वापि नीचशत्रुसमन्विते ॥ क्रूरषट्पञ्चशके वापि पितृदुःखं विनिर्दि-
शेत् ॥ १९ ॥ पितृस्थानेश्वरांशोऽसंयुक्तनवभागपः ॥ क्रूरनीचारिभागस्थः पितृदुःखं विनिर्दिशेत् ॥ २० ॥ लघुशान्तपितृभावे शो-
पूर्णबलसंयुते ॥ कारके वा शतमे दृष्टे जातः पितृवशानुगः ॥ २१ ॥ पितुर्जन्माष्टमे जातस्तदीशोलग्रगेऽपि वा ॥ तेनैव पितृकार्याणि
कर्मशेषं समापयेत् ॥ २२ ॥ पितृकर्मग्रहे जातः पितृतुल्यगुणान्वितः ॥ पितृजन्मतदीयक्षे जातः पितृधनाश्रितः ॥ २३ ॥ पितुः
षष्ठाष्टमे जातः पित्रोः शत्रुर्भवेन्नरः ॥ पितुर्धर्माय विज्जेषु जातः पितृवशो भवेत् ॥ २४ ॥ पित्रष्टमेशानिक्षेत्रतृतीये यस्तु जायते ॥
सकरोति पितुर्दीक्षां पुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ २५ ॥ पितुर्जन्मात्यं भेषाक्षेत्रे यस्तु जायते ॥ सकरोति पितुर्दुःखं दूरदेशगतो भवे-
त् ॥ २६ ॥ भाग्याधिपविलग्नशोऽदुःखे धर्मगोपि वा ॥ बलवान्स्वाच्च भेषापि येषां तेऽप्यप्रमानवाः ॥ २७ ॥ त्रिकोणकेन्द्रे यदि भा-
ग्यनाथे सौम्ये क्षिते सौम्ययुते बलाद्वे ॥ पारावतांशादिगते शतभांशे जातो धनाढ्यो बहुभाग्ययुक्तः ॥ २८ ॥ धनाधिपे लाभगते त-
दीशे भाग्यस्थिते तद्भवनाधिपे ॥ कर्माधिपे नापि युते दृष्टे जातो महाभाग्ययुतो नरः स्यात् ॥ २९ ॥ तृतीयराशेरधिपे न युक्ते भा-
ग्याधिपे सौम्यदृशा समेते ॥ शतमान्वितेशो भनरे चरांशे ज्ञातुर्धनाद्भाग्यमुपैति जातः ॥ ३० ॥ पुत्रेश्वरे वा यदि भाग्यराशौ भा-
ग्याधिपे नाप्रयुतेऽपि दृष्टे ॥ तत्कारके वा यदि पुत्रभावे जातः स्रुताद्भाग्यमुपैति वितम् ॥ ३१ ॥ ज्ञातिस्थानाधिपे भाग्ये भाग्येशो-

ज्ञातिसंगते ॥ ज्ञानिकारकसंयुक्ते ज्ञातिभाग्यमुपैतिसः ॥ ३२ ॥ कलत्रकारकादेवं तत्स्थानेशाद्वेत्तया ॥ भाग्याधिपस्य शत्रुश्च
 च्छत्रराशिपतिस्तथा ॥ ३३ ॥ तदीशो भाग्यसंबंधशत्रु भाग्यमुपैतिसः ॥ षष्ठाष्टमात्यनाथेन युक्तेनाथेन तत्फलम् ॥ ३४ ॥ भा
 ग्याधिपे विनाशस्थे शत्रुनीचनिरीक्षिते ॥ क्रूरशेनीचराश्यादौ भाग्यहीनो भवेन्नरः ॥ ३५ ॥ बहुपापसमायोगे भाग्यहीने तदीश्व
 रे ॥ लग्नेशे बलहीने वा भाग्यहीनो भवेन्नरः ॥ ३६ ॥ गुरुशत्रुकेक्षिते युक्ते भाग्ये तन्नायके पिवा ॥ लग्नेशार्थपतौ धीरे भाग्यप्रा
 मिः पुनर्भवेत् ॥ ३७ ॥ क्रूरराश्यंशके भाग्यनाथे शत्रुके ज्यवीक्षिते ॥ भाग्यलग्नेशसंहृष्टे भाग्यनाशं करोतिसः ॥ ३८ ॥ लग्नेशो भा
 ग्यराशिस्थे भाग्येशे लग्नेमाश्रिते ॥ लाभभाग्येशसंयुक्ते पुनर्भाग्यं भवेत्खलु ॥ लाभभाग्येशसंयुक्ते भाग्यपेथे पुनर्भवेत् ॥ ३९
 कर्मशे भाग्यराशिस्थे भाग्येशे बलसंयुते ॥ गुरुशत्रुकुसुते दृष्टे जपध्यानसमाधिमान् ॥ ४० ॥ कर्मशयुक्तशश्यंशराशीशे बलसं
 युते ॥ तदीशे भाग्यसंबंधे जपध्यानसमाधिमान् ॥ ४१ ॥ देवलोकं शक्ये वा कर्मशे भाग्यपेथवा ॥ पारावता शक्ये सोम्य दृष्टे ब्र
 ह्मणि निष्ठमाक ॥ ४२ ॥ दानस्थानाधिपे स्वोच्चे शत्रुभग्नहनिरीक्षिते ॥ तत्स्थाने शत्रुभसंयुक्ते दानहृत्स नरो भवेत् ॥ ४३ ॥ पारा
 वतादिभागस्थे दानेशे गुरुवीक्षिते ॥ लग्नेशे भृगुसंहृष्टे महादानकरो भवेत् ॥ ४४ ॥ दानाधिपेन संहृष्टे लग्ने तन्नायके पिवा ॥
 तस्मिन्नेंद्रात्रिकोणस्थे महादानकरो भवेत् ॥ ४५ ॥ सिंहासनांशके दाननाथे लग्नेशवीक्षिते ॥ कर्मशेनापि संहृष्टे महादा ॥ ४६ ॥

भाग्ययोगेनसंप्राप्तेदानयोगेनथाभवेत् ॥ राजयोगेयवाप्राप्तेनेतरेषांतथाभवेत् ॥ ४७॥ इतरेषांतुसंपातेदानयोगेकथंभवेत्
 भाग्ययोगेनरोजातोदानस्यतुसहायकः ॥ ४८॥ जातःपुरोहितोवाथब्रह्मवंशसमुद्भवः ॥ दानाध्यक्षोयजानःस्यात्तुवर्णभेद
 विकल्पनात् ॥ ४९॥ चतुर्थेदानभाविशेकर्मशेकेन्द्रमाश्रिते ॥ व्ययेशगुरुसंहृष्टेमहादानकरोभवेत् ॥ ५०॥ भाग्येशेनापि-
 संहृष्टेस्वोच्चस्थेसोमनंदने ॥ लाभेशेकेन्द्रभावस्थेमहादानकरोभवेत् ॥ ५१॥ लग्नेशेलाभराशिस्थेकर्मशेबलसंयुते ॥ दाना
 धिपेनसंहृष्टेदानग्रहणमिष्यते ॥ ५२॥ सत्तेशेभाग्यराशिस्थेकर्मभाग्यपसंयुते ॥ लग्नेशेनापिसंहृष्टेदानप्राप्तिर्नसंशयः ५३
 भाग्येशेकर्मनाथेनृष्टेकेन्द्रत्रिकोणगे ॥ परमोच्चांशकेवापिदानप्राप्तिर्नसंशयः ॥ ५४॥ गुरुस्थानेशसंयुक्तनवांशाधिपतौय-
 दा ॥ गुरुशुक्रेक्षितेवापिगुरुभक्तियुतोभवेत् ॥ ५५॥ गुरुस्थानेसौम्ययुतेगुरुसंबंधसंयुते ॥ तदीशेसूदुभावस्थेगुरु ५६
 अध्यायः सप्तमः प्रोक्तप्रायुर्धर्माधिवाचकः ॥ नानार्थसारसंयुक्तोव्यंकटेश्वरशर्मणा ॥ ५७॥ ॥ इतिसप्तमोऽध्यायः ॥
 ॥ अथदशमभावविचारः ॥ ॥ दशमात्प्रवृत्तिमाज्ञाकीर्तिदृष्टिंप्रवासपूर्तादीन् ॥ मानंकर्माजीवंजानुस्थानंचनि-
 र्दिशेद्दासान् ॥ १॥ कर्माधिपेहानबलेसपापेकर्मादिवेकल्यसुशान्तिरस्ताः ॥ कर्मेशवाग्विशेषांकपुत्रावीर्यान्वितायज्ञकरा
 भवन्ति ॥ २॥ शत्रुभयहेर्दृष्टिसमन्वितास्तेवीर्यान्वितायज्ञविशेषमाहुः ॥ दुःस्थाःशशांकात्मजजीवशत्रूःपापेक्षिताःकर्म-

सु-वि
३८

विनाशमाहः ॥ नाशस्थितास्तत्रतदंशनाथास्तद्युक्तराशेरधिपाश्र्वनाशम् ॥ राहोचमानेयादिवादिनेयोभागीरथीस्नानमुशंति
तज्ञाः ॥ ४ ॥ मानेचमीनेयादिवाससोम्येभोमान्वितेवाभविताचमुक्तिः ॥ जलर्क्षगेपूर्णशशांकजीवेमानस्थितेनांगजलादि
पूतः ॥ ५ ॥ मानेगुरोशक्रयुतेचकंद्रेस्वोच्चस्थितेनादशतोयपूतः ॥ मानेधनेशक्रयुतेसजीवेकंद्रेच्चगेतादशतोयपूतः ॥ ६
बुधेव्ययिवायदिवातदीशेस्वोच्चान्वितेनादशपुण्यभाक्स्यात् ॥ चंद्रेनृतीयेजलराशियुक्तेसोम्यान्वितेनादशपुण्यभाक्स्या
त् ॥ ७ ॥ शक्रभेश्वरेकंद्रेयुतेजलर्क्षेसोम्येक्षितेनादशतोयपूतः ॥ बुधेसजीवेयादिवासभौमेप्राकारकृन्मंडपगापुरादीन्
मानस्थितेनहहनाथयुक्तेकरोतिजीर्णोद्धरणादितत्र ॥ ८ ॥ करोतिकृपादितदागभूमिकर्मेश्वरेगोपुरभागयुक्ते ॥ मृदं-
शकेवाशक्रभट्टियुक्तभाग्येश्वरेणापिनिरीक्षितेवा ॥ ९ ॥ चंद्रात्मजेकर्मगतेतदीशेभाग्यस्थितेपापविवर्जितेस्मिन् ॥ सो
म्येक्षितेशोभनभावयुक्तेयज्ञस्यकर्तासम्भवेत्तदानीम् ॥ १० ॥ कर्माधिपेस्मिन्नादिसोमपुत्रेस्वोच्चस्थितेवायदिधर्मराशौ ॥
विवाजितस्याच्छिविराहुपापेयज्ञस्यकर्तासम्भवेत्तदानीम् ॥ ११ ॥ कर्माधिपेस्वोच्चगतेसपापेनीचाशगेनाशगतेपितस्मिन्
विद्योभवत्येधमरवस्यतस्यकुरादिषस्थशगतेपिचैवम् ॥ १२ ॥ तुरगस्थितसोमसूतेतदीशेस्वोच्चान्वितेसोमसूतेनहृष्टे ॥ शक्र
भेक्षितेवासबुधेस्वराशौयज्ञस्यकर्ता ॥ १३ ॥ आज्ञास्थानाधिपेसोम्येशक्रभट्टियुतेपिवा ॥ शोभनांशगतेवापिजातस्त्वा

अ-
८

३८

ज्ञाधिपोभवेत् ॥ १५ ॥ आज्ञास्थानगते सूर्ये भूमिपुत्रेथवायुने ॥ केंद्रान्वितेन दीशेपिकुरामाज्ञां करोतिसः ॥ १६ ॥ आज्ञाधि
 पेभंदयुतेरंधनाथेन संयुते ॥ क्रुरांशे केंद्राशौवाक्रुरामाज्ञां करोतिसः ॥ १७ ॥ मानाधिपे केंद्रयुते शतभयुक्तेक्षितेपिवा ॥
 क्रुरषष्ठ्यंशसंयुक्ते सौम्यामाज्ञां करोतिसः ॥ १८ ॥ राहुमांदियुते मानेरंधराहो ध्वजेपिवा ॥ नीचस्थे धर्मभावेशे क्रुरामाज्ञां
 करोतिसः ॥ १९ ॥ शशांके कर्कसंयुक्ते गुरुशतक्रनिरीक्षिते ॥ पारावतादिभागस्थे सत्कीर्तिसहितो भवेत् ॥ २० ॥ तदीशे शत
 भसंयुक्ते शतभमध्यगतेपिवा ॥ शतभग्रहाणामंशे वा सत्कीर्तिसहितो भवेत् ॥ २१ ॥ कांतित्थानाधिपे सौम्यस्वोच्चमित्रस्वव-
 र्गगे ॥ सौम्यषष्ठ्यंशके वापिसः ॥ २२ ॥ तदीशे देवलोकस्थे सिंहांशे शतभनायके ॥ बलपूर्णे विलग्नशे सत्कीर्तिसहितो भवेत् ॥ २३ ॥
 पापग्रहाणां संबंधे माननाथे बलक्षये ॥ क्रुरषष्ठ्यंशसंयुक्ते सत्कीर्तिसहितो भवेत् ॥ २४ ॥ अपकीर्तियुतो जातकर्मस्थे चर-
 वौशनी ॥ पापांशके पापदृष्टे पापमध्यगतेपितत् ॥ २५ ॥ शतभग्रहाणां संबंधे मानतन्नायकेपिवा ॥ स्वोच्चवास्वगृहे वापि जातो
 मानी दृढव्रतः ॥ २६ ॥ इंगितज्ञोपिमानी स्थान्माने जीवेथवा शतभे ॥ तदीशे शतभसंबंधे शतभमध्यगतेपिवा ॥ २७ ॥ पापे माने-
 पापदृष्टे तदीशे नीचराशिगे ॥ पापराश्यंशके वापि मानहीनो भवेन्नरः ॥ २८ ॥ मानाधिपे चरांशस्थे संचारसहितो भवेत् ॥
 स्थिरांशस्थे र्यमुद्दिष्टं गृहयात्रादिदेहगे ॥ २९ ॥ षष्ठेशे कर्मराशिस्थे कर्मशे भंदसंयुते ॥ केंद्रत्रिकोणगे वा पीदासीदासान्वि-

निर्दिशेत् ॥ ३० ॥ कर्माधिपस्यांशपतौ शानि संबंधसंयुते ॥ पञ्चाधिपस्य संबंधे बहुदा सान्निर्दिशेत् ॥ ३१ ॥ शक्रमग्रहेण संद-
ष्टे कर्मराशौ नदीश्वरे ॥ भानुपुत्रेण वा युक्ते बहुदा सान्निर्दिशेत् ॥ ३२ ॥ कर्मेनाथेन वा भुक्तिप्रश्ने पूर्तिविनिर्दिशेत् ॥ न
त्र पापसमायोगे जानुदोर्बाल्यमादिशेत् ॥ ३३ ॥ ॥ अथ सन्यासयोगः ॥ ॥ ग्रहेश्चतुर्भिः सहितेन दीशे त्रिकोणगे-
केन्द्रगतेस्तु युक्तः ॥ चतुर्थेः केन्द्रगतेः प्रथम्यामामोति जातः कथितो मुनीन्द्रैः ॥ १ ॥ नवोक्षितश्चेदितरग्रहेन्द्रैर्लगाधिपः पश्य-
ति भानुपुत्रम् ॥ लग्नाधिपं वा यदि भानुपुत्रः सन्यासयोगो हि बलेन हीनः ॥ २ ॥ शनेर्दकाणे कुमुदात्मबंधो मंदेक्षिते तादृश-
योगमाहुः ॥ मंदांशके भूमिस्ततांशके वामंदेक्षिते च द्रयुतेनैव ॥ ३ ॥ सन्यासयोगाधिपतौ सराहोऽनूरांशके वा गुळिके न-
युक्ते ॥ सन्यासवे कल्यमुदाहरति संगो भवेत्तस्य शत्रुभौ विहीने ॥ ४ ॥ ॥ इति कर्मभावः ॥ ॥ अथ लाभभावः ॥ ॥
आयेनार्थो वापि पादावपि वामकर्णचिंतां च ॥ जातावपि च ककुजान् ज्येष्ठान् भूयाद्धनान्याशाम् ॥ १ ॥ लाभेश्वरे केन्द्रगते त्रिको-
णे वा समन्विते ॥ लाभे वा पापसंयुक्ते धनलाभमुदीरयेत् ॥ २ ॥ धनाधिपे लाभगते लाभेशे धनमागते ॥ तावुभौ केन्द्रगौ वापि
धनलाभमुदीरयेत् ॥ ३ ॥ शक्रमग्रगते लाभे तदीशे वा न था स्थिते ॥ पारावतादिभागस्थे धने ॥ ४ ॥ लाभेशायुक्तराशी-
शे शक्रमग्रहनिरीक्षिते ॥ शक्रमग्रहाणामध्यस्थे धनलाभः ॥ ५ ॥ लाभनाथसमायुक्तनवांशाधिपतौ शक्रभे ॥ वित्ताधिपेन सं-

दृष्टेधनः ॥ ६ ॥ लाभोधिपसमायुक्तश्चंशभागपतौशुभे ॥ कर्मेश्वरेणसंदृष्टेधनः ॥ ७ ॥ पापग्रहाणांसंबंधेधनहानिर्विनिर्दिशे
 त् ॥ लाभेश्वरोक्तदिग्भागाद्जनप्राप्तिर्विनिर्दिशेत् ॥ ८ ॥ लाभराशयुक्तदिग्भागात्सर्वोत्तमबलादपि ॥ बलाबलवशेनैवद्रव्य-
 लाभंविनिर्दिशेत् ॥ ९ ॥ लाभेपापेनहृहेवाअर्थहानिर्विनिर्दिशेत् ॥ लाभेशोपापसंबंधेधननाशंविनिर्दिशेत् ॥ १० ॥ कर्ण
 स्थानेश्वरेसौम्येशुभदृष्टिसमन्विते ॥ कर्णाधिपेबलवतिकर्णाभरणमिष्यते ॥ ११ ॥ पापग्रहाणांसंबंधेननाशोत्रभविष्यति
 लाभेशाल्लोदरेशाद्वाकर्णसौरव्यंविनिर्दिशेत् ॥ १२ ॥ तदीशोशुभसंबंधेकर्णसौ० ॥ तदीशोपापसंबंधेकर्णरोगंविनिर्दिशेत् ॥
 ॥ १३ ॥ ब्रूयाज्ज्येष्ठांशलाभेनशुभपापवशादपि ॥ शुभग्रहाणांसंबंधेदीर्घमायुर्विनिर्दिशेत् ॥ १४ ॥ पापान्वितेपापदृष्टेनद्व
 निंप्रवर्ततिहि ॥ लाभराशेश्चदिग्भागेधनलाभमुदीरयेत् ॥ १५ ॥ तद्वाशिनाथदिग्भागात्द्रव्यप्राप्तिसुदीरयेत् ॥ लाभराशि
 वशादेवंचिंतयेन्मतिमान्नरः ॥ १६ ॥ इत्यायभावः ॥ ॥ अथव्ययभावः ॥ ॥ व्यवभवनाद्व्ययमखिलं पतनंनरकेचैवेक
 ल्यं ॥ वामाक्षिचरणयुगुलंशयनस्थानंविनिर्दिशेत्प्राज्ञः ॥ १७ ॥ व्ययेपापसमायुक्तेतदीशोपापरेवेचरे ॥ पापग्रहेणसंदृष्टे-
 पापमूलाद्जनव्ययः ॥ १८ ॥ मंदमाद्युसंयुक्तव्ययेवातद्गहाधिपे ॥ क्रूरांशकसमायुक्तेपापमूलाद्जनव्ययः ॥ १९ ॥ व्ययोधिपसमा
 युक्तनवभागपतौशुभे ॥ शुभांशोशुभमध्यस्थेधर्ममूलाद्जनव्ययः ॥ २० ॥ गुरुशुक्रौव्ययेवापिबुधचंद्रौशुभेक्षितौ ॥ पारा

वनादिभागस्थो धर्मः ॥ ५॥ व्याधिपेयिकोणस्थे केंद्रे पापनिरीक्षिते ॥ क्रूरषष्ठ्यंशके वापि पापमूला ॥ ६॥ पापेन कर्मनाथेन व्य-
 ये शोदृष्टि संयुते ॥ शत्रुनीचरिभागस्थे पापमूला ॥ ७॥ शूनेन कर्मनाथेन दृष्टे युक्ते व्यये श्वरे ॥ स्वाच्चमित्रस्ववर्गस्थे धर्मः ॥ ८॥ व्य-
 ये शो बलहीने वा शत्रुनाथ युते क्षिते ॥ गुहिकादि समा युक्ते शत्रुमूला ॥ ९॥ व्यये शोदारनाथेन बलहीनेन तेन तु ॥ दृष्टे युते वा क्रूरं शो-
 स्त्रीहेतोर्धननाशनम् ॥ १०॥ तादृशे व्ययनाथे स्मिन् दृष्टे युक्ते यथा भवेत् ॥ तथा विधेन भौमेन ज्ञात्वा मूलाद्नक्षत्रः ॥ ११॥ पुत्रभा-
 वेश्वरेणापि बलहीनेन संयुते ॥ दृष्टे व्यये शो क्रूरं शो पुत्रमूलाद्नक्षत्रः ॥ १२॥ पितृस्थाने श्वरेणापि कारकेणापि वा युते ॥ व्यये शो
 दृष्टि संबंधे पितृमूलाद्नक्षत्रः ॥ १३॥ एवं मातृपयोगेन युते दृष्टे व्ययाधिपे ॥ क्रूरान्विते क्रूरभागे मातृमूला ॥ १४॥ बलहीने तु रिः फे-
 शो क्रूरराशयंशके पिवा ॥ नीचांशे नीचराशौ वा देहे वै कल्पमादिशेत् ॥ १५॥ बहुपापसमायोगे व्ययतद्भावनायके ॥ मंदमाद्यगुसं-
 युक्ते देहे वै कल्पमादिशेत् ॥ १६॥ व्यये शो पापराशयंशो क्रूरं शो क्रूरसंयुते ॥ पापग्रहेण संहृष्टे नरके निपतिष्यति ॥ १७॥ नरके पत-
 नं ब्रूयात्पराहुमादियुते व्यये ॥ पक्षाधिपेन संहृष्टे रथनाथेन वा युते ॥ १८॥ व्यये शयुक्ते षष्ठ्यंशे क्रूरभागादिसंज्ञके ॥ क्रूरग्रहेण स-
 दृष्टे नरके पतनं वदेत् ॥ १९॥ चंद्रार्कयोर्यो बलवान् न ह्युक्तं शंशनायकः ॥ गुरुर्वाचं द्रशक्रौवा सूर्यभौमौ ज्ञात्वा सूर्यजौ ॥ २०॥ दैवि-
 कं पितृलोकं तु तिर्यङ्नरकमेव च ॥ तेषां वेदत्क्रमेणैव तल्लोकः श्रेष्ठ उच्यते ॥ २१॥ उच्चस्थे श्रेष्ठलोकः स्यान्नीचनीचत्वमाप्नुयात् ॥

समस्थिते समप्राप्तिरित्यायुश्च महर्षयः ॥ २२ ॥ शरमेस्त्वोच्चैव्ययेवापिसोम्यरेवचरवोक्षिते ॥ देवलोकादिभागस्थेस्वर्गप्राप्तिर्भविष्य-
ति ॥ २३ ॥ देवैज्येकर्मराशीशेव्ययराशिगतेपिवा ॥ शरमग्रहेणसंहृष्टेस्वर्गप्राप्तिः ॥ २४ ॥ नेत्रेशेशरमसंयुक्तेशोभनांशसमन्विते ॥
शरमरेवचरसंबंधेतन्नेत्रस्यशरमंवदेत् ॥ २५ ॥ अन्यथाचिद्धदेन्नाशपादयोरपितत्तथा ॥ तत्प्रपंचादिकंसर्वधनभावेप्रदर्शितम्
गुरुशरक्रबुधास्तत्रवाहनंनिर्दिशेद्धुधः ॥ वाहनोक्तादिकंसर्वतदिहात्रविचिंतयेत् ॥ २७ ॥ शरमग्रहाणांसंबंधेव्ययेतद्भावनाय
के ॥ दोलातुमंचप्रवेदच्छयनादिसंस्वरवंतथा ॥ २८ ॥ व्ययेशोस्योच्चराशस्थेशरमवर्गसमन्विते ॥ शरमग्रहेणसंहृष्टेपर्यंकशाय-
नंवदेत् ॥ २९ ॥ विचित्रमंचशयनंव्ययेशपरमोच्चरे ॥ भाग्यनाथेनवाहृष्टेसृणिस्तविष्णुपितम् ॥ ३० ॥ पापग्रहाणांसंबंधेव्ययेत
द्भावनायके ॥ क्रूरांशेक्रूरसंहृष्टेशयनादिसंस्वरवंतहि ॥ ३१ ॥ व्ययेशः पापरवेदोपिस्त्वोच्चमित्रस्ववर्गगः ॥ तस्यनाथोपिततुस्था
नेशयनादिसंस्वरवंदेत् ॥ ३२ ॥ नीचेव्ययेवालग्नेशशत्रुनाथेनवोक्षिते ॥ मंदमांद्यगुसंयुक्तेशयनादिसंस्वरवंतहि ॥ ३३ ॥ पंचमेश
गुसंयुक्तेचंद्रेणसहितेयवा ॥ ताभ्यांहृष्टेयवापुत्रेस्त्रीदेवोपास्तिमादिशेत् ॥ ३४ ॥ पंचमेषुग्रहयुतेपुंदेवोपास्तिमादिशेत् ॥
पंचमेषातुसंबंधेसूर्यशंकरभाजनः ॥ ३५ ॥ चंद्रेतथाधिधेजातेयक्षिणीदेवताभवेत् ॥ स्कंदोवाभेरवावापिसोम्यसंबंधवोक्षि-
ते ॥ ३६ ॥ उपास्याशारदासौम्येविष्णुर्वासात्विकोगुरो ॥ चासुंडापंचमेशरमसंबंधेतुविनिर्दिशेत् ॥ ३७ ॥ शनौश्रेताशनीशोक्ता

भ्रमशानं नितया भवेत् ॥ राहुकेतुयुते तत्र परपीडनदेवता ॥ ३८ ॥ उक्तेष्वेतेषु रेवेंदेषु स्वोच्चमित्रां शवेः पुत्र ॥ तदेव भजनं स्वार्थं परार्थं त-
 न्यथा भवेत् ॥ ३९ ॥ सौम्यक्षितेषु सर्वेषु मृदुं शादिगतेषु च ॥ तदेव सौम्यतावाच्याक्रराशोभूतना भवेत् ॥ ४० ॥ द्वित्र्यादिग्रहयोगेन-
 तदेव भजनं भवेत् ॥ लग्नादिपक्षमंत्रेशां मंत्रे तान्मित्रमादिशेत् ॥ ४१ ॥ शत्रुत्वेषु शत्रुभूतस्यात्मसत्त्वसमता भवेत् ॥ लग्नात् द्वादश-
 राशीनां फलं प्रोक्तं मया धुना ॥ संग्रह्यसारमस्ति तत्र गध्यायस्त्वष्टमो भवेत् ॥ ४२ ॥ ॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ अष्टमोऽध्यायः ॥
 ॥ ७ ॥ ॥ इति द्वादशभावविचारः ॥ ॥ अथ राजयोगाऽध्याय उच्यते ॥ ॥ षड्भिर्ग्रहैरुच्चसमन्विते स्याद् राजा-
 धिराजो बह्वेदशमर्ता ॥ उच्चस्थितैः पंचभिस्त्रराजा शक्त्यन्विता देवगुरौ विलभे ॥ १ ॥ कुम्भे विलभे भृगुनंदनैवास्वोच्चस्थिते भूमिपति-
 श्चतुर्भिः ॥ उच्चस्थितैर्नाचिविद्युक्तभागेः भूरादिष्वध्यंशविहीनभागेः ॥ २ ॥ लग्नेषु तत्र युते शशांके षड्भिर्ग्रहैरुच्चगतेर्नृपः स्यात्
 कस्मिन् ग्रहे स्योच्चयुते तु सर्वैः स्वक्षेत्रगैर्भूपाति तुल्यजातः ॥ ३ ॥ मूलत्रिकोणां कितराशियुक्तेर्भिन्नक्षेत्रगैर्वा यदि वक्रयुक्तेः ॥ कस्मि-
 न्ग्रहे स्योच्चयुते त्रयोषेर्नीचां शहीनैर्नृप तुल्यजातः ॥ ४ ॥ जनयति नृपमेकोऽप्युच्चगो मित्रदृष्टः प्रचुरधनसमेतं मित्रयोगाच्च सिद्धं
 विवस्वतिसरवमूढव्याधित्वा बंधनसावधदुरितसमेताः शत्रुनिम्नक्षेत्रेषु ॥ ५ ॥ शत्रुसंवर्गोत्तमे जन्मवेशि स्थाने च सद्गृहे ॥ अशु-
 न्येषु च केन्द्रेषु कारकारव्यग्रहेषु च ॥ ६ ॥ हित्वा र्कस्तनफानफादुरुधराः स्वांत्यो भयस्थे र्ग्रहेः शीतांशोः कथितो न्यथा तु बहुभिः के-

मदुमोन्यैस्त्वसौ ॥ केंद्रेशीतकरेथवाग्रहयुतेकेमदुमोनेष्यतेकेचित्केंद्रनवांशकेष्वपिवदंत्युक्तिप्रसिद्धाने ॥ ७ ॥ सौम्यैः स्मरारिनिध
नेष्वधियोगादं दोस्तस्मिंश्चमूपसचिवक्षितिपालजन्म ॥ संपन्नसौख्यविभवाहतशत्रवश्चदीर्घायुषोविगतरोगभयाश्चजाताः ८
लग्नेचंद्रगुरोसौख्यकर्मस्थेभृगुनंदने ॥ स्वोच्चस्वर्क्षस्थितेमंदेनृपतुल्योभवेन्नरः ॥ ९ ॥ दशमैकादशैरिः फेलग्रविन्नंसहोत्थमे ॥ य
हास्तिष्ठतिचेत्सौम्यानृपतुल्योभवेन्नरः ॥ १० ॥ केंद्रत्रिकोणगाः सौम्याः पापाः षट्लाभसोदराः ॥ लग्नाधिपेबलवतिनृपतुल्योभ-
वेन्नरः ॥ ११ ॥ दृश्यतेयुज्यतेवापिचंद्रजेनबृहस्पतिः ॥ शिरसाशासनंतस्यधारयेतिनृपास्तथा ॥ १२ ॥ नीचस्थितोजन्मनियो-
ग्रहः स्यान्तद्राशिनाथोयतदुच्चनाथः ॥ सचेद्विलग्नाद्यदिकेंद्रवतीराजाभवेद्धार्मिकचक्रवर्ती ॥ १३ ॥ निशाकरेकेंद्र-
गनेविलग्नंत्यकृत्वात्रिकोणेयदिजीवहृष्टे ॥ शक्रेणदृष्टेबलपूर्णयुक्तेजातो नरोभूपतिभाग्यतुल्यः ॥ १४ ॥ ॥
नीचस्थिताजन्मनियेग्रहेन्द्राः स्वोच्चांशगाराजसमानभाग्याः ॥ उच्चस्थिताचेदपिनीचभागाग्रहानकुर्वन्तिनथैवभा-
ग्यम् ॥ १५ ॥ ग्रहाबलाढ्यायदिपूर्वषट्केस्वोच्चस्थिताः पूर्वदलेनृपः स्यात् ॥ तद्व्यत्ययंपश्चिमभागयुक्ता-
मिच्छस्थिताश्चेदुभयत्रभाग्यम् ॥ १६ ॥ त्रेधाविभज्यंतुवयः प्रमाणंरवंडंयंतत्रवदंतिसंतः ॥ व्यादिकंप्राथमिके
चरवंडे शक्रग्रहाः शोभनमत्रदद्युः ॥ १७ ॥ रवंडेद्वितीयेबहवश्चसौम्यास्तथैवसौख्यंतुतृतीयरवंडे ॥ रवंडेतुयस्मि

नृबहवश्च पापानीचांशगासूटसमन्वितास्तु ॥ १८ ॥ दुःखं भवेत्तत्र विशेषतस्तुराज्यात्पदभ्रंशसुदाहरति ॥ एवं भवेद्धोमनखेचरेन्द्रैः
 रवंडान्वितैः शोभनकालमाहुः ॥ १९ ॥ ॥ लग्ने गुरोर्बुधे केन्द्रे भाग्यनाथेन वीक्षिते ॥ लग्ने शोवापि संहृष्टे नृप
 तुल्यो भवेन्नरः ॥ २० ॥ सप्तमे जीवसंयुक्ते त्रिकोणे वा समन्विते ॥ लग्नाधिपेन संहृष्टे नृप ॥ २१ ॥ केन्द्रे शनौ त्रिकोणे वा स्वेच्छमूलत्रिको
 णगे ॥ राज्याधिपेन संहृष्टे नृपमानसमन्वितः ॥ २२ ॥ कर्मेशो रंध्रमादस्थे स्वेच्छा मित्रांशसंयुते ॥ पारावतांशके वा पिराजराजो भवेन्न
 रः ॥ २३ ॥ नीचे गुरोर्विलग्नस्थे रंध्रस्थे वाथ धर्मपे ॥ तथा विधांशसंयुक्ते राज ॥ २४ ॥ गुरोर्व्ययेशनोलाभे रवौ वा विक्रमाधिपे ॥ गुरो-
 व्यये विलग्नेशो राज ॥ २५ ॥ पंचमे जीवसंयुक्ते चंद्रे केन्द्रे बृहस्पतौ ॥ स्थिरलग्ने तदाशे तुराज्यस्थे नृपतिर्भवेत् ॥ २६ ॥ पूर्वषट्के ग्रहाः
 सर्वे यस्य तिष्ठन्ति जन्मनि ॥ भाग्याधिपे धनस्थे वा सचंद्रे नृपतिर्भवेत् ॥ २७ ॥ चंद्राधिष्ठितराश्यंशनाथे केद्राय कोणगे ॥ बुधान् के-
 द्रगते वा पिराजराजो भवेन्नरः ॥ २८ ॥ निशाकरः स भोमस्तु विज्ञे वा विक्रमेपि वा ॥ पंचमे राहुसंयुक्ते राजराजो ॥ २९ ॥ भाग्या-
 धिपसमायुक्तनवांशाधिपतौ सुखे ॥ पुत्रस्थानगते वापि नृपश्चेष्टो भवेन्नरः ॥ ३० ॥ क्रूरे सकर्मभावे शो ग्रहास्तिष्ठन्ति चैतत्क्रमात्
 लग्नादिपूर्वषट्के स्मिन् राजराजो भवेन्नरः ॥ ३१ ॥ लग्ने चरे तदाशे पि चरराश्यंशकान्विते ॥ भाग्येशो चरराशिस्थे पि यायादन्यदेश-
 गः ॥ ३२ ॥ राजयोगादिसंजाते तथा वाच्यो न्यथानहि ॥ उत्तमांशगते चंद्रे गुरोर्नीचांशवर्जिते ॥ ३३ ॥ शतभषस्थंशके सूर्ये नृपतुल्यो

भवेन्नरः ॥ त्रयोवाहोस्वर्गोवापिचत्वारोनीचसंयुताः ॥ शतमषष्ट्यंशसंयुक्ताः स्वोच्चांशोवाधरापतिः ॥ ३४ ॥ नीचस्थितांशनाथ
 स्तुरवेदः केन्द्रत्रिकोणगः ॥ चरलग्नेनदीशेतुचरांशादौ नृपोभवेत् ॥ ३५ ॥ मानेराहोभवेन्मंदे भाग्यनाथेनवीक्षिते ॥ लग्नेशोनीचखेदे
 नयुतेनृपसमोभवेत् ॥ ३६ ॥ अंशतोभावतोवापिस्वोच्चमूलत्रिकोणतः ॥ राजयोगास्तुनिर्दिष्टास्तेषांयोगेबहुलता ॥ ३७ ॥
 ॥ अथजातकभंगः ॥ ॥ जीवेसकेतौयदिवासराहोचंडालतापापनिरीक्षितेचेत् ॥ नीचांशगेनीचसमन्वितेवाजीवेद्विज
 श्वेदपितादृशः स्यात् ॥ १ ॥ ध्वजाहिमंदैः सहितेन्द्रपूज्येशक्रेक्षितेवाशशिसूनुदृष्टे ॥ शूद्रोपिचेद्विप्रसमानमेतिविद्यांचसर्वम-
 धिगम्यजातः ॥ २ ॥ मेषशशांकेरविस्सूनुदृष्टेभिक्षाशनाभूमिस्तनदृष्टे ॥ निःश्रीर्विलग्नस्यनिशाकरस्यलुब्धोदिनेशात्मजदृष्टि
 योगात् ॥ ३ ॥ शतमयुहाणामवलोकनेनहीनाद्देवतत्रसमन्विताद्वा ॥ तत्कालहोराधिपतोधराजेकेद्रशनेचेद्यदिवाविलग्न ॥ ४ ॥ शु
 भग्रहाणामवलोकहीनेदासस्तुभिक्षाशनदेहशीलः ॥ पापमध्यगतेचंद्रेसममेमदसंयुते ॥ आसक्षयप्रीहगुल्मविद्रधिभज
 तिनरः ॥ ५ ॥ वेशोसमंदेदशमेसचंद्रेवैकल्यसंगेक्षितिजेकलत्रे ॥ पदस्परक्षेत्रनवांशयुक्ताशशांकसूयौतनुशोषणस्यात् ॥ ६ ॥ दि
 नेशचंद्रोरविराशियुक्तौचंद्रक्षगोवायदिशोषणतत् ॥ रंध्राविधित्वात्यगतायहेद्रादिनेशचंद्रारयमाः क्रमेण ॥ ७ ॥ कुर्वन्तिजातन
 यनेनहीनतद्धातुकोपाद्वलसंयुतस्य ॥ लग्नेशुरोभूमिस्तनेकलत्रेउन्मादभाकृतत्रनरोहिजातः ॥ ८ ॥ उन्मादयुक्तंशयुतोविलग्नेश

नोकलत्रे सकुजे त्रिकोणे ॥ लग्नेशनोरिः फगते दिने शेषे चंद्रे त्रिकोणे यदि वा धराजे ॥ ९ ॥ उन्मादबुद्धिः सज्जडो थवास्याज्जातो हि चेच्चंचल
 बुद्धियुक्तः ॥ लग्ने त्रिकोणे दिननाथ चंद्रे शौर्ये गुरोर्केन्द्रे समन्विते वा ॥ १० ॥ उन्मादबुद्धिः सभवेत्तदानीं शन्यारवासे यदि जन्मकाले ॥
 केन्द्रस्थितौ सौम्यनिशाकरो वा सौम्यांशहीनौ फ्रमसंयुतः स्यात् ॥ ११ ॥ केन्द्रस्थिता मंदनिशाकरा कर्काजडो भवेदन्यवसूपभोक्ता ॥
 भाग्येश्वरे ररिः फगते तदीशे वित्तस्थिते फ्रातृगते श्रपापैः ॥ १२ ॥ के मद्रुमे स्मिन्सभवेत्कुभोजी दुष्कर्मयुक्तो न्यकलत्रगामी ॥ नीचे विल
 गाधिपतौ तदंशेषष्ठाष्टमस्थे यदि पापरवेष्टैः ॥ १३ ॥ मांदौ विलग्रे कुलनाशकः स्यादल्ल्यायुराहुः शत्रुमहद्विहीनैः ॥ सर्वग्रहेर्नीचसपत्न
 भागेः कर्मान्यगैर्भिद्वक्क एव जातः ॥ १४ ॥ होरे श्वरे ररिः फगते तु माने क्रूरान्विते भोमयुते शशांके ॥ जातो भिशक्तः परदेशवासी भि
 क्षाशनी दुःखित देहभाक् स्यात् ॥ १५ ॥ रंध्रस्थिताः पापरवगाश्च सर्वे निशाकरा ह्ये यदि केन्द्रयुक्तौ ॥ योगे गदारव्ये सभवेत्तदानीं
 जातो व्यपस्मारयुतः सतस्थः ॥ १६ ॥ समन्विताः सौम्यशशांकशक्राः केन्द्रस्थिता भोगिनाथ विलग्रे ॥ चंडालयोगः सभवेत्तदा
 नीजातो निजाचारकर्महीनः ॥ १७ ॥ षष्ठाष्टमे भातुस्फुते सभोमे जातो व्यपस्मारयुतो नरः स्यात् ॥ पापग्रहाः षट्स्थ
 यरंध्रभेषु जीवे परिध्यन्वित केन्द्रहीनैः ॥ १८ ॥ जातः परिभ्रंशसमन्वितः स्याच्छुभैर्न युक्तान च दृष्टिहीनाः ॥ माने स्थिता वा यदि
 वित्तराशौ पापास्तथा देवगुरोर्चहीनैः ॥ १९ ॥ भाग्येश्वरे चान्यगते सपापे जन्मोदये शौरिविगौ कुलम्यः ॥ विनष्टपुत्रार्थकलत्रभा

कस्यात्शरभेन युक्तो यदि वा क्षितो वा ॥ २० ॥ शरभाशरभैः केन्द्रगतेः शशांकोलये श्वरेणापि निरीक्षितश्चेत् ॥ सौरांशके वायुदिसं
 युतश्चेज्जातः कुलध्वंसकरो विदारः ॥ २१ ॥ गृहात्परिक्लृप्तं वदारपुत्रो गुणेन हीनो यदि वा जडो सौ ॥ केन्द्रशानौ लग्नगते शशांके
 जीवे व्ययेभिस्तृक एव जातः ॥ २२ ॥ चंद्रास्तुतेर्यद्यदिलग्ननाथे रंध्रस्थितेः सौम्यरवगते रैर्वा ॥ मानस्थिते रात्रिके रतदानीं जा
 तस्तु जीवत्यातिहेयवत्या ॥ २३ ॥ लग्नाधिपान्मृत्युषष्ठव्ययस्थैः पापे जातो जन्मभूमे हि फलः ॥ नीचारिभांशे यदि देवपू-
 ज्ये तदंशके वासरनाथपुत्रे ॥ २४ ॥ जातोतिदुःखी सक्तदारहीनः कृच्छ्रादसौ जीवति भाग्यहीनः ॥ उच्चस्थिते वासरनाथके
 तु नीचांशयुक्ते यदि राजपुत्रः ॥ २५ ॥ ग्रामोतिनीचत्वमिन्दये स्यात्पापे क्षिते वायुदिनिश्चितार्थः ॥ तुलायां दशमे भागे स्थि-
 तः पंकजबोधनः ॥ सहस्रराजयोगानां फलं नीचत्वमाप्नुयात् ॥ २६ ॥ भृगोः पुत्रोपि नीचस्थो राजयोगविनाशदः ॥ उल्कापा-
 ताद्यप्रकाशे ग्रहे जातोपि भंगगे ॥ २७ ॥ नीचे भृगो मंदनवांशके वा व्यये स्थिते चंद्ररवीकलत्रे ॥ निरीक्षितो भानुस्तु तेन चात्र जा-
 तः परप्रेष्यमुपैति नित्यम् ॥ २८ ॥ क्षीणे शशांके क्षितिजे कलत्रे लग्ने शानौ फलं शदशान्वितः स्यात् ॥ लग्ने शानौ कर्मगते शशां-
 के शरभे क्षिते वायुदिबन्धुभोक्ता ॥ २९ ॥ चंद्रव्यये वायुदिवादिने शमंदे त्रिकोणे मंदरंध्रभेके ॥ मंदाक्षि रोगी स भवेत्तदानीं
 नीचारिशत्र्यं शगतास्तथैव ॥ ३० ॥ सक्ता बुगो पापरवगो विषोषाच्चंद्रहारिः फारिगते यता स्यात् ॥ शरभग्रहाणामवलोकही-

नेलंघोभवत्येवशक्तैर्नर्दोषः ॥ ३१ ॥ मानेशशांकेसबुधेकलत्रेशानाद्वितीयेविकलांगमोत ॥ जातिच्युतिनीचिस्तपत्रभागसमन्वि-
तास्तापविनिश्चितार्थः ॥ ३२ ॥ निशाकरेकार्मुकमध्यभागमुगास्यकर्कादृषभागयुक्ते ॥ मंदारयुक्तेतदवेक्षणेषाकुक्षीभवे-
त्सौम्यदृशाविहीने ॥ ३३ ॥ कुलारकुम्भालिनवांशयुक्तेचंद्रेसमादौयदिगुल्मदोर्गा ॥ चंद्रेस्करेवतद्रवनांशयुक्तेपापान्वितेस्या-
द्विजकंदरोगी ॥ ३४ ॥ चंद्रेसपापेफणिनाथयुक्तेरिःफेशभैरंभगतयवाप ॥ उन्मादभाकृतत्रसरोषताचजातस्तुनित्यंकलहप्रि-
यः स्यात् ॥ ३५ ॥ चंद्रेसगोर्ककंदराशियुक्तेपापान्वितेनद्विपरीतयुक्ते ॥ उन्मंडलस्थोशशिभौमसंज्ञोपापान्वितोसौम्यदृशा-
विहीनो ॥ ३६ ॥ लच्छुलभाकृजातनरस्तुनित्यंतथैवतोसप्तमराशियुक्तो ॥ केंद्रेशनो जन्मानियेनदृष्टेजीवेशशांकेयादिवादिने-
शे ॥ विलग्नगैस्याद्यदिभाग्यहानःप्राप्तार्थचोरोमुनयोवर्दात ॥ ३७ ॥ व्ययेशभैशेयदिपापरवेदेकेंद्रस्थितेज्ञानधनादिहीनः
परान्नभुक्दुःखितंदहभाकृस्याच्छुभेनदृष्टेकलहप्रियोवा ॥ ३८ ॥ केंद्रेगुरोतज्जनकेनकालेनकर्मवेदोक्तमथास्तिनास्ति ॥ पि-
तुःसुतोवायदिवानकुर्यादूर्ध्वतुतत्कर्मशक्तैर्विहीने ॥ ३९ ॥ केंद्रेशशांकेक्षितिस्तुनयुक्तेरंधस्थितोवायदिकश्चिदस्ति ॥ सं-
वाहनाद्गीतसुशांतितज्ञाःस्करवास्थितेक्षीणनिशाकरेतु ॥ ४० ॥ रवौस्करेवपापदृशासमेतेदेहोष्णमाहुःस्करवमाहुरार्याः ॥ र-
वेःशांकेनवमस्थितेतजलेगुतिस्तस्यपितुश्चवाच्या ॥ ४१ ॥ पापेक्षितोचंद्ररवीद्रावस्थोजलेमृतिस्तस्यपितुश्चवाच्या ॥ कु-

जाह्नियुक्ते दिवसे शपुत्रे सरवेशे नो वा भयमस्य वाच्यं ॥ ४२ ॥ नीचे भृगो धर्मगते सपापे द्विजप्रहर्ता यदि पापदृष्टे ॥ विकर्णतामेति
फणीद्रयुक्ते माने तदा भो मयुते शिशुमः ॥ ४३ ॥ नीचे गुरो वासरनायके वा केन्द्रस्थिते पापयुते शिशुमः ॥ केन्द्रे सपापे शतभट्टि
युक्ते रंध्रे भृगो गोमृगजातिहंता ॥ ४४ ॥ शशांकसौम्यो दशमस्थितो वा पापे क्षितौ पापसमागमो वा ॥ नीचांशगोसौम्यदृशा
विहीनो जातस्तु नित्यं खलु पक्षिहंता ॥ ४५ ॥ रंध्रे गुरो नीचसमन्विते वा गलांतमृत्युं प्रवदन्ति तज्ज्ञाः ॥ चंद्रे व्ययवामदभे सश
के जातस्य वामनयनं हिनस्ति ॥ ४६ ॥ रंध्रे त्रिकोणे दिवसाधिनाये जातस्य गेहो शायली भयं स्यात् ॥ तस्मिं छनौ वा यदि वा स
के तोपने तदानीं कलसजातिः ॥ ४७ ॥ कोल्यादिपातित्यमुशंति तज्ज्ञास्तत्रैव राहोतुकुजे तु कोर्म ॥ तत्र स्थिते सोमस्फुटे च दं
शं शूके तु निद्रापतनं स्त्रियश्च ॥ ४८ ॥ तत्रैव मंदे पतनं नराणां बलावलवित्यवदेत्तदानीं ॥ वंध्यास्त्रियासंगमनं रवोऽस्यान्मंदे शशांके
भवन्समान ॥ रजस्वलासंगमनं कुजे तु वंध्यांगनासंगमनं च वाच्यं ॥ ४९ ॥ बुधेतुवेशयागमनं मदस्थे हीनांगनासंगमनं वणिगू-
जां ॥ मंदे गुरो ब्राह्मणभार्यया वा भृगो तु गर्भान्वितभामिनी वा ॥ ५० ॥ सपुष्पिणी जातिविहीनता वा गम्या भवेत्तेन शनिध्वजा
द्यैः ॥ राहो मंदे गर्भिणीसंगमस्याल्लुप्याचकुब्जाशशिनावदन्ति ॥ ५१ ॥ सरवस्थिते रीदृशसंगमस्तु वाच्यस्तदा व्योमचरैर्वि-
शेषात् ॥ सूर्यादिभिर्व्योमचरैः सरवस्थे वाच्यस्तयोः संगमनस्य शालां ॥ ५२ ॥ वनगृहं शून्यगृहं विहारस्थानं तु देवालयतो

यश्मूभिः ॥ हरीशजस्थानमतीवदुर्गस्थानं तु वानिर्जिततोयश्मूभिः ॥ ५३ ॥ केंद्रे चतुष्के यदि पापयुक्ते जातः पशूनां मिश्रणं समेति
 केंद्रात्रिके पापयुते यदि स्यात्पश्वादिबन्धे युनमेति जातः ॥ ५४ ॥ कृशस्तनाश्मूभिस्तु मंदस्थलं बस्तनामंदफणीं द्विकेतौ ॥ का
 ठिण्यतश्चोर्ध्वकुचारेवोस्याच्छेषग्रहे रुतमकोमलस्तनी ॥ ५५ ॥ चंद्रे कृशांगे परिजीर्णगे हंतस्मिन्बालेषु कटदनवीनं ॥ दुस्थे यदि
 स्याच्छनिराहुकेतौ दाहेन तसंनियमेन वाच्यम् ॥ ५६ ॥ धनार्यपौलग्रपतेस्तु मित्रे धनंतदीये द्विजदेवतार्थं ॥ इति चिंतामणौ प्रो-
 क्तराजयोगादिनिर्णयं ॥ जातभंगादिकंचैव व्यंकटेशेन धीमता ॥ ५७ ॥ ॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ नवमोऽध्यायः ॥ ९ ॥
 केचिद्योगप्रशंसन्ति दशांकेचिद्वदन्ति हि ॥ तद्दिनाचायुषं ज्ञातुं न शक्यं तु मनीषिभिः ॥ १ ॥ त्रिविधाश्चायुषां योगाः स्वल्पायुर्मध्य-
 मोत्तमाः ॥ द्वात्रिंशत्पूर्वमल्पस्यात्तदूर्ध्वमध्यमं भवेत् ॥ २ ॥ आसप्ततिस्तदूर्ध्वं तु दीर्घायु रितिसंमतं ॥ उत्तमायुः शतादूर्ध्वमिह
 शंसन्ति तद्दिदः ॥ ३ ॥ आष्टादशाब्दीज्जंतूनामायुर्ज्ञातुं न शक्यते ॥ जपहोमचिकित्साद्यैर्बालरक्षांतु कारयेत् ॥ ४ ॥ पित्रोर्दीर्घ-
 र्मताः केचित्केचिद्बालग्रहेरपि ॥ अपरैरिष्टयोगाच्च त्रिविधा बालमृत्यवः ॥ ५ ॥ जन्मतः प्रबलेनैव बालानां पुष्टिवर्धनं ॥ कथयेद-
 वशेषं तु तत्तद्योगानुरूपतः ॥ ६ ॥ अल्पायुर्लग्ने भानोः शत्रोर्मध्यं तु मध्यमे ॥ मित्रे लग्ने श्वरे तस्पर्दीर्घमायु रुदाहृतं ॥ ७ ॥ अल्पा-
 युर्योगजातस्य विपद्दाये मृतिं वदेत् ॥ जातस्य मध्यमे योगे प्रत्येकस्तु मृतिर्भवेत् ॥ ८ ॥ दीर्घायुर्योगजातानां वधभेदस्तु मृतिर्भवेत् ॥

त्रिषुयोगेषु सर्वेषु प्रत्येकं विविधं भवेत् ॥ ९ ॥ चरस्थिरेति सूत्रेण दीर्घमध्याल्पकायुषः ॥ तयोरन्यतमं ज्ञात्वा चायुर्ज्ञानं प्रचक्षते १०
 अल्पायुरल्पमध्यंतु पूर्णायुस्त्रिविधं स्मृतम् ॥ मध्यमादल्पमध्यंतु पूर्णायुस्त्रिविधं भवेत् ॥ ११ ॥ दीर्घायुषोऽल्पमध्यंतु पूर्णायुस्त्रिविधं
 भवेत् ॥ एवं नवविधः प्रोक्तश्चायुषां तु विनिर्णयः ॥ १२ ॥ पंचम्यारदशा मृत्युं दद्यात्पृथगुरोर्दशा ॥ शनश्चतुर्थी मृत्युः स्याद्दशारा-
 होऽसप्तमी ॥ १३ ॥ विपत्पाकदशा कष्टप्रत्यरीशदशा तथा ॥ वधभेषादशा कष्टपापा स्यादशमेक्षिता ॥ १४ ॥ नीचारातिविमू-
 ढस्य विपत्प्रत्यरीनेधनाः ॥ दशादद्युर्मृतिं तस्य पापेऽयुक्ता विशेषतः ॥ १५ ॥ राशिसंधिषु ये जातास्ते बाला मृतजीवनाः ॥ पा-
 पदृष्टायुतावापि निःसंशयमृतिः स्मृता ॥ १६ ॥ गंडांते भूद्रवो मर्त्यः पितृमातृबलान्ततः ॥ यदि जीवेत्स्वर्गपालो गजवाजिस-
 मन्वितः ॥ १७ ॥ तृतीयगोभानुनिशाकरो वा क्रूरर्क्षगो क्रूरनिरीक्षितो वा ॥ व्याधिनरस्यापि वदंति तज्ज्ञाः त्रिवर्षमात्रं त्वति दुर्लभं
 तत् ॥ १८ ॥ चंद्रात्स्मरे वा सरनाथभौमौ कुजो दये वा मरणं दशाहान् ॥ उद्यद्रेष्ठाण जाभिन्ने यस्य स्याद्दशकरो ग्रहः ॥ १९ ॥ क्षीणचंद्रे
 विलग्नस्थे सद्यो हरति जीवितं ॥ आपोहिं मे स्थितोऽपि हावला विवर्जिताः ॥ षण्मासं वा द्विमासं वा तस्यायुः समुदाहृतम् ॥ २० ॥ वि-
 लग्नाधिपतिर्ना चैनिधने वार्कसंयुते ॥ कृच्छ्रेण जीवनं विद्यान्मृतप्रायो भविष्यति ॥ २१ ॥ केनो रुदयः पूर्वे पश्चादुल्काग्निपवन-
 निर्घाताः ॥ रौद्रे सति सुहृते प्राणैः संत्यज्यते जंतुः ॥ २२ ॥ ग्रहणपरिवेषकाले जातः पापान्वितो विलग्नस्थे ॥ लग्ने शोबलहीने

जीवति पक्षत्रयत्रिमासं वा ॥ २३ ॥ अंशाधिपतिर्जन्मपतिर्लघुपतिश्चास्तमुपगतो यस्य ॥ जन्मवसानमरणं तस्य भवेत्कतिपया
 हिन ॥ २४ ॥ संधिचतुष्टयकाले जातो मृत्युसमादिशेत्तजः ॥ पापयुते वा हृष्टे शीघ्रं सौम्यैरहृष्टयुते ॥ २५ ॥ राहो केन्द्रे ष
 पयुक्ते क्षिते वा क्षिप्रं नाशायानि सौम्यैरहृष्टे ॥ पापः केन्द्रे वा किलग्निकोणसौम्यैः षष्ठे चाष्टमेत्येव बालः ॥ २६ ॥ जातः
 क्षीणशीतगोलग्रसंस्थे पापे हृष्टे नाशमाशु प्रयाति ॥ उच्चक्षेत्रं मेषराशिं च हित्वा राहुर्गुह्ये स्तेषु पि प्राणनाशः ॥ २७ ॥ ल
 ग्नात्सात्यो पापयुक्तो यदि स्तः समात्सात्यो वा विनश्येत्क्षणान् ॥ लग्नाद्वाले चाष्टमे पापचारेः सौम्ये क्षीणे त्वष्टमाब्दे च जीवति
 ॥ २८ ॥ केन्द्रे अंशद्राया पयुक्ते रसौम्यैः स्वर्गं याति प्रोच्यते वत्सरेण ॥ जन्माधीशे लग्ने क्रूरयुक्ते पश्यत्याकिंश्चाष्टमे जीववर्ज
 ॥ २९ ॥ षष्ठे वर्षे द्वादशे वाष्टमे वा संधो राशौ जातको मृत्युमेति ॥ षष्ठेष्टमे वा हिमगोचयस्य क्षीणे व्यये पापयुते यवापि ॥ ३० ॥
 सौम्यैर्हृष्टे त्वष्टमाब्दे च जीवित्यापेः सौम्यैर्मिश्रिते स्तद्द्वारव्यं ॥ जीवे विलग्नमियुने तु लायां शुक्रेण युक्ते शशिसूनुनापि ३१
 पापे हृष्टे मृत्युराशिस्थिते वा जीवे द्वर्षे चाष्टमं चैव बालः ॥ लग्ने क्षीणे शशिनि निधनं रश्मिकेन्द्रेषु पापैः पापान्तस्थे निधनहिबुक
 नयुक्ते च चन्द्रे ॥ ३२ ॥ एवं लग्ने भवति मदनलिद्रसंस्थे पापे मात्रासार्धे यदि न च शतमे वीक्षितः शक्तिमद्भिः ॥ ३३ ॥ राहुर्ग
 स्ते शीत रश्मौ विलग्नैर्गुरैर्युक्ते चाष्टमं भूमिपुत्रे ॥ मात्रासार्धे च द्रवद्वा स्करे पि शस्त्रैः पातेनाशु मृत्युं प्रयाति ॥ ३४ ॥ अस्तंग

तिदिनपत्तोरविजेविलग्नैर्भौमेथवानिधनगेव्रजतितृतीयात् ॥ एवंस्थितोपहिमगावशतमेरदष्टेराहुग्रहेचनिधनंभवतीहचाष्टौ
 ॥ ३५ ॥ बृहस्पतिर्भौमगृहेष्टमस्थःसूर्येदुर्भौमार्कजहृष्टमूर्तिः ॥ अष्टौस्त्रिभिर्भौमार्गवदृष्टिहीनोलोकांतरं प्रापयतिप्रसूतं
 ॥ ३६ ॥ वक्राशनिर्भौमगृहेप्रपन्नाछिद्रेचषष्ठेचचतुष्टयेवा ॥ कुजेनसंप्राप्तवलेनदष्टौवर्षद्वयंजीवयतिप्रजात ॥ ३७ ॥ सौरौ
 स्मरस्थेयदिवविलग्नैर्जन्मस्थलग्नेशशिष्टश्चिकेवा ॥ सौम्येषुकेंद्रोपगतेषुसद्योजातस्यमृत्युर्यवनोपदिष्टः ॥ ३८ ॥ नीचस्थे
 देवपूज्येर्भौमक्षेत्रगतेयवा ॥ संधित्रयेपिजातस्तुसासान्मृत्युं प्रयच्छति ॥ ३९ ॥ क्षेत्रस्यसंधौतिथिराशिसंधौएकत्रतातत्
 प्रसवस्त्रिधास्यात् ॥ जातश्चमृत्युं समुपेतिसद्यः शक्नेन्निजीवेदितिनंदिकोक्तं ॥ ४० ॥ षष्ठांजातश्चार्कलग्नेकुजेवागंडा
 तेथामृत्युयोगेयवापि ॥ भौमोहंतिप्राणिनांतत्क्षणेनजीवेदितेचेन्नभवन्प्रजातः ॥ ४१ ॥ भौमोदयेतद्विवसत्कृशोदो-
 होरास्वामीलग्नकेंद्राद्द्विहृष्टः ॥ जातोयोसौक्ष्मप्रमेयैर्नमृत्युं भौमः सौरौष्येवमेवावधत्ते ॥ ४२ ॥ सतमदनवात्यलग्नरंध्रेष-
 शतभयुतोमरणाग्रशीतरश्मिः ॥ भृगुस्तत्रअभिपुत्रदेवपूज्ययदिवलिभिर्नयुतोविलोकितोवा ॥ ४३ ॥ होरास्ताष्टमगेष-
 सत्सह्मिमगोक्षीणेतुजातः शिशुः स्वर्गं गच्छति सौम्यकेंद्राहेतो जीवो न चेद्दीक्षति ॥ लग्नांत्याष्टमधर्मभेषुसहिताश्वद्रा
 र्कभौमार्कजाः क्षिप्रं गच्छति चातकं स्फुरतेर्मन्त्रीनचेद्दीक्षितः ॥ ४४ ॥ लग्नेचंद्रेभौमस्करेवाबलिषेपापैः केंद्रेनेधनेचत्रिकोणे

शक्रः सूर्यः शीतगुश्चैकसंस्थानाशंगलेद्योगमेवैतिजातो ॥ ४५ ॥ मेषेविंशतिभागेस्यात्सूत्युदद्यान्निशाकरः ॥ एकविंशति
भागस्तु सिंहेतत्वेस्तुगोवृषे ॥ अष्टमोमेषचंद्रस्तुत्रयोविंशतिभागकः ॥ द्वाविंशतिः कुलीरितुतुलायावेदभागकः ॥ ४७ ॥ वि
शतिर्मकरचंद्रः कन्यायाप्रथमाशकः ॥ धन्विन्यष्टादशोभागोर्मानेदशमभागयुक् ॥ ४८ ॥ द्वाविंशतिर्नृगुमेतुचंद्रोप्येवंमृतिप्र
दः ॥ येयेनिशाकरांशास्तुमृत्युभागाविवक्षिताः ॥ ४९ ॥ नावद्भिर्वत्सरेर्जातोमृत्युमेतिनसंशयः ॥ लग्नजन्मपर्योर्यस्तुशत्रुल
गगतः शक्रः ॥ ५० ॥ करोतिमृत्युंजातस्यतयोर्मित्रशक्रमाशक्रं ॥ रंध्रेधरास्तुजुदिनेशसोराजातस्तुमृत्युंसमुपेतिमासात् ५१
केतुश्चयस्मिन्नुदितेव्रजातोमासद्वयेनेवयमंप्रयाति ॥ भूपालयोगायवनेः प्रदिष्टाराजः कुलेजातनराधरेशः ॥ ५२ ॥ तेति
प्रयोगास्तुतदन्यजातास्तद्योयमयातिनरास्तथेवं ॥ भानुर्नभस्थोयदिपापदृष्टोधरास्ततर्क्षशशिनश्चगेहे ॥ ५३ ॥ जातस्तु
मृत्युंसमुपेतिशोभंशक्रमेर्नदृष्टोवियुतोपिचैवं ॥ लग्नेयेद्रेष्काणानिर्गलाहिबिहंगपाशधरसंज्ञाः ॥ ५४ ॥ मरणायसप्तवर्षैः
कूरयुताश्चापि सदृष्टाः ॥ रविचंद्रभौमगुरुभिः कुजगुरुसौरेंद्रुभिस्तथैकस्थैः ॥ ५५ ॥ रविशानिभौमशशाकेर्मरणंरवस्तु-
पंचभिर्वर्षैः ॥ रविणा युक्तः शशिजः सौम्येर्दृष्टोविनाशयतिनूनं ॥ ५६ ॥ एकादशभिर्वर्षैर्देवांकेपिस्थितंजातं ॥ लग्नेरविश-
निभौमैः शक्रगृहेसप्तमेशशोक्षीणः ॥ दृष्टेनदेवगुरुणासप्तभिरब्दैर्विनाशयति ॥ ५७ ॥ केन्द्रेरविमुषिततनुः क्षितिजोमंदाय

लोकितोत्थयुतः ॥ वर्षचतुष्केणाश्वमारयतिकिमत्रगणितेन ॥ ५८ ॥ लग्नाधिपतेश्चंद्रो मरणपदस्थोऽपहृष्टात्तांयाति ॥ क्रूरैः सक-
लैर्दृष्टानशस्त्रैर्वर्षैस्त्रिभिस्तुमारयति ॥ ५९ ॥ पापो विलग्नाधिपतिः शशांकादत्यस्थितः क्रूरनिर्वाक्षितश्चेत् ॥ चंद्राशकस्थोऽय-
दिवातदीशो जातः शिशुः प्रेतपुरीं न वा ब्देः ॥ ६० ॥ दृश्येन्मागे संयुताः सौम्यरेव ताः पापाः सर्वे यस्य जन्मन्यदृश्ये ॥ राहो लग्ने-
पापयुक्ते यदृष्टे जातो मृत्युं याति पंचाब्दसंख्यैः ॥ ६१ ॥ राहुः सप्तमभवने शशिसूर्यनिर्वाक्षितो न शतमदृष्टः ॥ दशभिर्दोष्योऽस-
हितैरब्दैर्जातं विनाशयति नूनं ॥ ६२ ॥ यदा निसिंहे फणिनाथयुक्ते तस्मिन्विलग्नैः सति पापदृष्टे ॥ जातो यमं सप्तदशे प्रयाति वर्षद्वय-
ज्येन युतो न दृष्टः ॥ ६३ ॥ क्षीणेन्दुः पापसंदृष्टो राहुदृष्टो विशेषतः ॥ जातो यमपुरं याति दिनेः कतिपये रपि ॥ ६४ ॥ जन्मेशलग्नाधिप-
ती विलग्नात्षष्ठाष्टमांतेषु दिनेषु युक्तौ ॥ जातो धनद्वयदशभिश्च वर्षैः प्रयाति सोम्येर्न युतो न दृष्टो ॥ ६५ ॥ होराधिपतिर्युने पापजितो म-
रणमेव विदधाति ॥ राशिं त्रिगुणीकृत्वा वर्षमासेन संदृष्टः ॥ ६६ ॥ तरणीन्दुकुजाः पुत्रस्थाने युक्तानसौम्यगाः ॥ जातो यमपुरं याति न-
वमेब्दे न संशयः ॥ ६७ ॥ लग्नेश्वरे विलग्नस्थे पापैः सर्वैः प्रयुज्यता दृश्ये ॥ चतुर्थे मासि मरणं याति पुत्रो न संशयः ॥ ६८ ॥ चंद्रलग्ना-
धिपः सूर्यः स्वपुत्रेण समन्वितः ॥ लग्नादष्टमराशिस्थो द्वादशाब्दे स्थितो क्षितः ॥ ६९ ॥ षष्ठाष्टमे पापयुते सौम्यदृष्टिर्विवर्जिते ॥ आ-
पो कुमे विलग्नैः शेषां डशे निधनं व्रजेत् ॥ ७० ॥ परस्परक्षेत्रसमास्थितौ बालगेशरंध्राधिपती नसौम्ये ॥ रिः फारिभे वा गधिपे न युक्ते

चंद्रः संपूर्णगान्धस्तु सौम्यक्षेत्रांशगोपिवा ॥ सर्वारिष्टनिहंतास्याद्विशेषाच्छुक्रवीक्षितः ॥ ४ ॥ जीवभार्गवसौम्यानामेकः केंद्रगतो
बली ॥ पापदृग्यागर्हानश्चेत्सद्योरिष्टस्य भंगकृत् ॥ ५ ॥ चंद्रोपिशत्रुराशिस्थो जीवशत्रुक्रविदायथा ॥ द्रेक्षाणशमयत्येवदुष्टेषां
पहरिर्यथा ॥ ६ ॥ शत्रुकैचपक्षेयादिराभिजन्मचंद्रोपिषष्ठाष्टमराशियुक्तः ॥ शत्रुभेक्षिते सन्निहकृष्णपक्षे दृश्यः स पापैरवातिप्रसूतं
७ निशाकरेशोभनरवेचरांशेशत्रुभेक्षिते पूरितदीप्तिजालः ॥ जातस्य निःशेषमारिष्टमाश्रयथा विषं निघ्नति वेनतेयः ॥ ८ ॥
प्रकाशमाने गगने द्रूपज्ये केंद्रस्थिते रक्षति जातसूनुं ॥ सौम्यांशका जीवशत्रोः शत्रुक्रसौम्यानिहंत्या शत्रुसमस्तदोषं ॥ ९ ॥ जन्मा
धिपः केंद्रगतः शत्रुभश्चेज्जातशिशं रक्षति सौम्यदृष्टः ॥ स्वांशस्थितेः शोभनरवेचरं द्रैर्दृष्टस्तदान्यो विनिहंत्य रिष्टम् ॥ १० ॥ ल
गात्तृतीयारिभवे सराहो पापैर्विमुक्तः शत्रुभदृश्यमानः ॥ विनाशयत्याश्रुसमस्त रिष्टं तूलो यथा वायुबलस्य वेगात् ॥ ११ ॥ शीर्षो
दयस्थाः सकला ग्रहे दारिष्टं हरत्याश्रुशत्रुभांशकस्थाः ॥ पूर्णदुरन्त्येर्वियुतः शत्रुभेस्तु दृष्टो हरत्याश्रुसमस्त रिष्टं ॥ १२ ॥ सर्वग्रहे
द्रैः परिपूर्णचंद्रो दृष्टो हरत्याश्रुसमस्तदोषम् ॥ नयैः स्वकीयैः प्रहरेत्क्षितीशो यथा तथा जन्मनि दोषजालं ॥ १३ ॥ सौम्यग्रहे र
तिबलैर्विबलैश्च पापैर्लये च सौम्यभवनं शत्रुभदृष्टियुक्तं ॥ सर्वापदां विहरतो भवति प्रसूतिः पूजापरे रवलु यथा पठते ग्रहाणां ॥ १४ ॥
उदयोगस्त्यमुनेः सप्तर्षीणां मरीचिपूर्वाणां ॥ सर्वारिष्टं नश्यति तम इव सूर्यो दये प्रबलं ॥ १५ ॥ अजदृषभकर्किलभैरक्षतिराहुः -

समस्तपीडाभ्यः ॥ पृथिवीपतिः प्रसन्नः कृतापराधं यथा पुरुषं ॥ १६ ॥ चंद्रः शतमवर्गस्थः क्षीणोऽपि शतमेक्षितो हरति रिष्टं ॥ जलमि-
व हंत्यति सारं जातीफलवत्फलं कथितं ॥ १७ ॥ सप्ताष्टमषष्ठस्थाः शशिनः सौम्या हरंतिकष्टफलं ॥ युवतिजनस्य कटाक्षाललिता-
युनां यथानुनं ॥ १८ ॥ पापराशिगते चंद्रे तद्देशेन निरीक्षिते ॥ सौम्यग्रहाणां वर्गस्थे कृपणे वधनं यथा ॥ १९ ॥ चंद्राधिष्ठितराशी शो-
ले ग्रस्थे शतमेक्षिते ॥ भृगुणा वीक्षिते चंद्रे स्वाच्चे रिष्टं हरेत्तदा ॥ २० ॥ स्वोच्चस्थे स्वग्रहे यवापि सुहृदां वर्गस्थे कीये पि वा संपूर्णः
शतमेक्षितः शशधरो वर्गेषु सौम्येषु वा ॥ शत्रूणां मवलोकनेन रहितः पापैरयुक्ते क्षितारिष्टं हंति सुदुस्तरं दिनमणिः प्रालेयनाशं य-
था ॥ २१ ॥ अध्यायोरिष्टमंगारव्यः प्रोक्तश्चिंतामणौ मया ॥ मधुवृत्त्या गृहीत्वा तु व्यंकटेशेन शर्मणा ॥ २२ ॥ ॥ इति सर्वाथ चिंता-
मणौ एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥ ॥ अथ मध्यायुः ॥ ॥ द्वात्रिंशदूर्ध्वमर्वाक्तः सप्तत्यामध्यमायुर्योगान् ॥ तावत्कालं निय-
मितान् योगविशेषानहं वक्ष्ये ॥ १ ॥ चंद्रे कुजक्षे तनुगे प्रदृष्टे क्रूरग्रहेः शोभनरेव च रेद्रेः ॥ केन्द्राद्वा हिंसे निर्धनं प्रयाति वर्षे स्त्रियस्त्रिंश-
समानैस्ते ॥ २ ॥ पापग्रहे रंधपेतौ स चंद्रे केन्द्रस्थिते वा यदि वा त्रिकोणे ॥ निरीक्षिते पापरवर्गे न भस्थे जातस्त्रियस्त्रिंशदुपेतौ वर्षे ३
लग्ने शनो रात्रिकरेण युक्ते भौमे घटस्थे सरसं रव्यवर्षेः ॥ क्रूरान्तरे लग्नगते तद्देशे युग्मस्थिते देवगुरोरिष्टस्थे ॥ ४ ॥ जातस्तु मृत्युमुनि-
वत्किं वर्षेः प्रयाति शास्त्रज्ञपरेः प्रदिष्टं ॥ सभूमिजे रंधपेतौ विलम्बे राशौ स्थिते वा यदि वा धराजे ॥ ५ ॥ रिः फेः मृत्युमुपेतौ जात-

स्त्वद्देवि चत्वारिसमानकैर्वा ॥ केंद्रेगुरौकर्मणि सूर्यपुत्रे लग्ने च रेवेदयुगेः समानैः ॥ ६ ॥ गुरुष्वक्रौचकं दृश्यो लग्ने शेषा पसंयुते ॥ आ-
 पोक्लिमरेथसंध्याया प्रायुः षट्त्रिंशदेवाह ॥ ७ ॥ स्वोच्चैर्विलग्नैस्सितिनंदने च जीवे स्तगे कर्मणि सूर्यपुत्रे ॥ जातो धनाढ्यो बहुशास्त्र-
 वेत्ता विदाब्धिवर्षैर्निधनं प्रयाति ॥ ८ ॥ लग्नेश्वरे रंध्रगते स पापे केंद्राद्बहिष्ते यदि सौम्यरेवेदे ॥ चत्वारिंशद्वत्सरे मृत्युमेति जानः पुत्रो-
 नान्यथा शास्त्रमेतत् ॥ ९ ॥ जन्माधिपेरंध्रगते स पापे पापान्विते लग्नपतौ रिपुस्थे ॥ बलान्विते वा शत्रुमहग्विमुक्ते पंचाब्धिवर्षैर्निधनं
 प्रयाति ॥ १० ॥ मेषेशां केतनुगे स पूर्णे सौम्ये क्षिते भूपतिरत्र जानः ॥ पापग्रहाणां च दशाविहीने नागाब्धिवर्षैर्निधनं प्रयाति ११
 शनैश्चरो लग्नगतः सहायस्त्वन्येन चंद्रो व्ययभेष्टमास्युः ॥ वेदांतविज्ञानसुशीलवृत्तोजातस्तु मृत्युं नयनेषु वर्षे ॥ १२ ॥ चापे गुरौ ल-
 ग्रगतेष्टमस्थे भौमे सरोहो मुनिबाणवर्षे ॥ रंध्रेश्वरे कामगते शशांके पापान्विते षण्मृतिगेष्टबाणे ॥ १३ ॥ सरंध्रगोदेव गुरौ विलग्नं कुं-
 भे स पापे यदि केंद्रराशौ ॥ सर्वज्ञानां पुण्यवान् शास्त्रवेत्ता जातस्तु षष्ट्या निधनं प्रयाति ॥ १४ ॥ केंद्रे स पापे ननु पे व्ययस्थे लग्नेश्वरे र-
 ध्रगते हिवन्धौ ॥ लोकांतरं प्रापयति स्म जातं कुशीलवृत्तं कुलपोसनंतं ॥ १५ ॥ सौरो विलग्नैर्हि बुके शशांके कुजे कलत्रे गगने दिने
 शो ॥ कवीज्यसौम्ये विहृतैर्युतेषु नरेश्वरो जीवति वर्षषष्ट्या ॥ १६ ॥ लग्नाधिमाने विबुधारि पूज्य बुधज्यचंद्रैः परिपश्यमाने ॥ जातं
 नरं भूमिपतिं धनाढ्यं करोति षष्ट्या सुतभेद्रपूज्ये ॥ १७ ॥ सिते विलग्नैर्बुधभास्करात्मजौ चतुष्टयस्थाः परमोच्चरे चराः ॥ नृती

यलाभर्क्षगतास्तुयोगेमहीपतिः स्यान्निधनंचषष्ट्या ॥ १८ ॥ होराजन्माधिनाथो निधनमुपगतो मृत्युनाथे च केंद्रयोगे जातो नरोऽस्मिन्
 जनयति न परं कीर्तिवित्तान्वितं च ॥ षष्ट्या षड्युतायां निधनमभिहितं नंदकोक्तेः तदिष्टं वर्षे त्रिंशो यवास्यास्त्वरिव लमिति रवचंद्रे-
 र्जीयते पार्थिवेन्द्रः ॥ १९ ॥ नक्षत्रनाथसहितः सवितानभस्थः सौरिर्विलग्नसहितो हि बुके स्तरेज्यः ॥ अस्मिन्योगे जायमानो मनुष्यो
 क्षोणीपतिर्नैधनमष्टषष्ट्या ॥ २० ॥ जीवे विलग्नबुधसूर्ययुक्ते मीने शनौ द्वादशशीतं रश्मौ ॥ जातो योगे चार्थवान् मृत्युभाक् च जी-
 वेत् षष्ट्या षट्सहायो मनुष्यः ॥ २१ ॥ चंद्रे विलग्नस्वगृहं प्रयाति नीचे शनौ भास्करसप्तमे च ॥ अस्मिन् जातो मनुषो जातिमुरव्यो जी-
 वेत् षष्ट्या पंचभिः संप्रयुक्ता ॥ २२ ॥ नीचे मंदे केंद्रगे वा त्रिकोणे सौम्ये केंद्रे भास्करे वा सौम्ये ॥ योगे जातः पंडितो धर्मशीलो ज्ञा-
 नो प्राज्ञः सप्ततेर्वत्सराणां ॥ २३ ॥ प्रबले केंद्रगे सौम्ये निधने सौम्यवर्जिते ॥ लग्नाधिपे न दृष्टश्चेत्पापैर्जीवति सप्ततिं ॥ २४ ॥ पंचम-
 स्थे धरास्तूनी नीचे मंदे स्तगे रवौ ॥ अस्मिन् जातो मनुष्यस्तु सप्तत्यां निधनं व्रजेत् ॥ २५ ॥ इत्येवं बहुधा मया निगदिता योगास्त्वसं-
 रब्धा इमे ये प्रोक्ता यवनादिभिर्मुनिगणैर्निश्चित्य योगान् स्थितान् ॥ ज्ञात्वा सम्यगुदाहरंति मनसा ते यांति कीर्तिपरा मेव प्रश्नविधौ स-
 जन्मसमये वैवाहिके कर्मणि ॥ २६ ॥ ॥ अथ दीर्घायुः ॥ ॥ दीर्घायुराप्नोति रवुगाः सप्तमस्तः शतभा शतभाः षड्भवनान्तरस्थाः
 लग्नात्तथैवापरभागयुक्ताः शतभा शतभास्तद्विपरीतमन्यत् ॥ २७ ॥ लग्नादिषट्केशतभरवचरेन्द्राः सर्वे बलाद्यास्त्वपरे तु पापाः ॥ प्रदी-

शिखरं तो गुणवान् सुशीलः श्रीमान् शीत्यानिधनं प्रयाति २८ लगे केंद्रेश शिखरते कोणे चंद्रेश भेषानो ॥ जातस्तु वेदसु निभिवर्षैः कि-
 श्यत्यतः सूरव ॥ २९ ॥ ओजराशिगताः सर्वे पूर्णचंद्रसमन्विताः ॥ ओजलग्ने परं भाग्यं दीर्घमायुः रूपैतिसः ॥ ३० ॥ समराशिगताः
 सर्वे ह्यष्टा चंद्रसमन्विताः ॥ स्त्रीणां तु जननं युग्मं लग्नभाग्यं रूपैतिसः ॥ ३१ ॥ भाग्ययोगेषु दीर्घायुर्वदंति यवनादयः ॥ तत्तद्यथक-
 ष्ठयगेवाहुर्वराहमिहिरादयः ॥ ३२ ॥ यत्र तत्र तयो र्योगस्तदिष्टं मम संमतं ॥ कदाचित् कान्तयो र्योगः सर्वथा न भवेत्तदा ॥ ३३ ॥ -
 जीवे स चंद्रे केंद्रस्थे सौम्यदृष्टे परे ग्रहाः ॥ दशमात्परतो युक्तास्त्वशीत्यानिधनं भवेत् ॥ ३४ ॥ चतुष्टयगताः सौम्याः पापाश्चाष्टमव-
 र्जिताः ॥ चंद्रो विलग्नान् षष्ठस्थः षडशीत्यायमंत्रजेत् ॥ ३५ ॥ पापास्त्रिंशत्पापस्थान् चंद्रः षष्ठाष्टमंगतः ॥ केंद्रे गुरोर्त्रिंसाह-
 स्त्रयामनाथाश्चरायुषः ॥ ३६ ॥ लग्नत्रिकोणे निधनाय केंद्रे ग्रहास्त्रयः पंचचतुष्टये वा ॥ जातस्त्रियं प्राप्य जितेन्द्रियस्तु जीवेत्स य-
 त्नान् नृपतिः परे हि ॥ ३७ ॥ जीवे लग्नेश्वरात् केंद्रे केंद्रकोणविवर्जिताः ॥ पापाः सूरवानि सत्वात्तु जीवेद्वर्षशतं नरः ॥ ३८ ॥
 जीवे लग्नेश्वरात् केंद्रे नियतिः सप्ततिः परा ॥ केंद्रे गुरोर्लग्नगते दिने शेषं सूनुर्युक्ते यदि वा सति स्थे ॥ जातः श्रियं प्राप्य गुणाधिकारी श-
 तंतु जीवेच्छरदां विशेषात् ॥ ३९ ॥ मीनांत्य लग्ने रवचंद्रे श्वतुर्भिः केंद्रस्थितेर्नागशतं स जीवेत् ॥ निशाकरे लग्नगते स्वभागे मीन-
 स्थिते वा यदि वा कुलीरे ॥ ४० ॥ ग्रहेर्विहीने रवचंद्रे श्वतुर्भिः केंद्रस्थितेर्नागशतं स जीवेत् ॥ सिंहविलग्न रवचंद्रे श्वतुर्भिः स्त्रिकोण-

मेर्जाविततावदेव ॥ ४१ ॥ त्रिभिर्ग्रहेः स्वाच्चगंतैर्विलम्बेष्टेषुकुलीरेसगुरोर्नथैव ॥ मृगेकुजेककिंणिदेवपूज्येकंद्रेषुशेषाः परमायु-
 रत्र ॥ ४२ ॥ मृगोचतुर्थसगुरोर्विलम्बेसंदौशनोर्कर्मणिपापहाने ॥ जानोनरोस्मिन्समुपैतिदीर्घमायुश्चाविद्यायशसासमेति ॥ ४३ ॥
 लग्नेमृगापरार्धेनपूर्वार्धेभौमसंयुते ॥ लग्नेशशोकसहितेगुरोर्कंद्रेपरंवयः ॥ ४४ ॥ नृयुग्मपूर्वार्धगतेभौमेलग्रात्परार्धके ॥ चाप-
 पूर्वार्धगेर्जविलम्बेत्परभागगे ॥ ४५ ॥ सौरिकंद्रेभृगोः पुत्रसचंद्रेत्परवयः ॥ कन्यापूर्वार्धगेसौम्येपरार्धेलग्नमागते ॥ ४६ ॥
 ग्रहेस्त्रिभिर्वास्वाच्चस्थैः शतायुस्त्वपरंवयः ॥ पापास्त्रिपद्वलाभस्थाः सौम्येलग्रात्परभागके ॥ ४७ ॥ लग्नेसौरिगुरोर्कंद्रेभृगोवा-
 त्परंवयः ॥ नृयुग्मपूर्वार्धगतेधरात्मजेलग्न्येपरार्धसगुरोर्विशेषात् ॥ कंद्रेछविन्द्यासहितेनजातः शतात्परंजीवतिपुण्यभाक् ॥
 ४८ ॥ अनिमिषपरमांशकेविलम्बेशशितनयेगविपंचवर्गलिमे ॥ भर्वातद्विपरमायुषः प्रमाणंयादिसहिताः सकलाः स्वतुंगमेषु
 ॥ ४९ ॥ ॥ अथामितायुः ॥ ॥ गुरुशशिसहितेकुलीरलग्नेशशितनयेमृगुजेचकंद्रेयाते ॥ भर्वात्पुसहजोपेगैश्चशेषैर-
 मितमिहायुरनुक्रमादिनास्यात् ॥ ५० ॥ लग्नेषटेदेवगुरोर्ज्ञापस्थेव्ययेगुरोर्वासरपोविलम्बे ॥ जातः परब्रह्मपरम्यातिरसायनाद्यै-
 र्दशवर्धितंतनु ॥ ५१ ॥ सिंहेविलम्बेसगुरोर्भृगोत्कुलीरगेसौम्यसंयुतेधनस्थे ॥ पापग्रहेः षट्त्रिदशायेगैश्चसहस्रवर्षसमुपैतिजा-
 तः ॥ ५२ ॥ दिनेशभौमोहिबुकेविलम्बेमंदान्वितेभौगिपतोव्ययस्थे ॥ शेषग्रहेर्मृत्युग्रहोपपन्नेः सहस्रवर्षद्वयमत्रजातः ॥ ५३ ॥

अजेविलग्रेसरवोस्करवस्थेमानियमेभूमिस्फुतेकलत्रे ॥ रिः केशशांकेवलपूर्णचुत्तेरसायनाद्यैर्द्विसहस्रमायुः ॥ ५४ ॥ वृषशाशां
 केतनुगेविशेषात्समान्वितेचंद्रसजीवशक्रे ॥ जातस्तुदेवेन्द्रपदंप्रयातिशेषयद्देवर्धसमान्वितेर्वा ॥ ५५ ॥ जवेविलग्रेसगृहं-
 प्रपन्नेशरत्नेनयुग्मेभृगुजेतुकेन्द्रे ॥ रसायनाद्यैर्वहुवर्षजावीजातस्तुदेवेन्द्रपदंप्रयाति ॥ ५६ ॥ एकस्मिन्गोमन्त्रेरेरशेषैस्त्रिको-
 णेः केन्द्रचतुष्टयस्थैः ॥ जातः शिशुर्नश्यतिजातमात्राज्जबिद्युगांतर्थादमंत्रसिद्ध्या ॥ ५७ ॥ त्रिकोणेपापनिर्मुक्तेकेन्द्रेसौम्य-
 विवर्जिते ॥ निधनेपापरहितेजातस्त्वमरसन्निभः ॥ ५८ ॥ लग्नेवृषशक्रेयुतेगुरौतुकेन्द्रान्वितेषद्वित्रिदशायसंस्थैः ॥ रसाय-
 नाद्यैरिहमंत्रसिद्ध्याजातस्तुदेवेन्द्रपदंप्रयाति ॥ ५९ ॥ शनौतुलायामकरेगुरौचलमेकुलीरेवृषमेशशांके ॥ जातः स्करवाब्रह्म-
 पदंप्रयातिप्रसाधनाद्यैरिहमंत्रसिद्ध्या ॥ ६० ॥ वर्गान्तमेलयुगतेकुलीरेकेन्द्रेगुरौभूमिस्फुतेकलत्रे ॥ सिंहासनांशेभृगुजेविशे-
 षाद्रसायनाद्यैरभितायुरेति ॥ ६१ ॥ कन्यात्यलग्नेसबुधेकलत्रेजीवेयदागोपुरभागयुक्ते ॥ मूर्द्धशकेवादिननाथपुत्रेजातस्त्वसं-
 रव्यायुरूपेतिस्मृतुः ॥ ६२ ॥ देवलोकांशकेशक्रेकेन्द्रेस्थेधरणीस्फुते ॥ सिंहासनांशकेजीवेकेन्द्रेजातस्त्वसंरव्यकः ॥ ६३ ॥ उ-
 त्तमांशेभृगोकेन्द्रेशनौपारावतांशके ॥ स्वर्गलोकेगुरौकेन्द्रेत्वौषधाद्यैरसंरव्यकः ॥ ६४ ॥ गोपुरांशेभृगोकेन्द्रेशक्रेपारावतांशके ॥
 त्रिकोणैर्कर्किलग्रेतुयुगांतंसतुजीवति ॥ ६५ ॥ चापांशेकर्किलग्रेचतस्मिद्देवेन्द्रपूजिते ॥ त्रिचतुर्भिर्ग्रहैः केन्द्रेजातोब्रह्मपदंलभे

त ॥ ६६ ॥ तृतीयैकादशेशक्रेगोपुराद्यंशकान्विते ॥ वृषेवर्गेत्तमेलयेब्रह्मणः परमंपदं ॥ लग्नेशक्रेगुरौकामेकन्यायासुडुनायके
चापेमेषांशकेलयेजातोयातिपरंपदं ॥ ६८ ॥ पंचमेबुधसंयुक्तेगोपुराद्यंशकान्विते ॥ गुरौघटेविलग्नेस्मिन्जातोब्रह्मपदलभेत्
॥ ६९ ॥ केंद्रेगुरौलाभगतर्कपुत्रेधनेरवौमांदियुतेकलत्रे ॥ भाग्येधरास्तुयुतेत्रजातोयुगांतकालंसमुपैतिमंत्रैः ॥ ७० ॥ त्रिको-
णगौजीवबुधोविशेषाल्लग्नैवृषतत्रयुतेधराजे ॥ निशाकरेगोपुरभागयुक्तेजातःसहस्रद्वयवर्षमेति ॥ ७१ ॥ पक्षेसितेजन्मय-
दान्हिकालेकेंद्रेगुरौवाशशिभेविलग्ने ॥ दारेकुजेभातुसुतेस्वरवस्थेजातस्तुजीवेद्वयुताब्दसंख्यं ॥ ७२ ॥ जीवमंदारशक्रा-
णामन्योन्येकेंद्रसंभवे ॥ त्रिकोणेवायदायातेजातस्त्वयुतवत्सरः ॥ ७३ ॥ शक्रैर्युक्तेचतुर्केद्रेषोपैःपट्त्रिभवान्विते ॥ सिं-
हिलग्नयदाजातोजीवेत्पडयुतानिसः ॥ ७४ ॥ ॥ अथमुनियोगः ॥ ॥ कर्क्यादिस्थेग्रहेःसर्वैर्गुरुचंद्रादिभिर्यदा ॥ शन्य-
तैःपरमोच्चस्थेर्मुनितुल्योभवेन्नरः ॥ ७५ ॥ शन्यादिभौमपर्यन्तेलग्नादौरेवचराःशुभाः ॥ वैशेषिकांशसंयुक्ताजातास्त्वम-
रसन्निभाः ॥ ७६ ॥ आकल्पंजीवतिनरोमृगेलग्नैकुजादिकाः ॥ रव्यंताःरेवचराःसर्वसोत्येजीवेन्हिजन्मभि ॥ ७७ ॥ मेषांत्यल-
ग्निसगुरौभृगोवानिशाकरेगोधनुमध्यमांशे ॥ सिंहासनांशेयदिवाधराजेजातस्त्वसंख्याब्दमुपैतिमंत्रैः ॥ ७८ ॥ स्थिरैरवौसा-
मस्तनयुक्तेचंद्रेवृषस्थेभयुनेचशक्रे ॥ गुरौकुलीरेयदिवाविलग्नैशनौतुलायांमुनिसाम्यमेति ॥ ७९ ॥ देवलोकांशकेचंद्रे -

भोमेपारावतांशके ॥ सिंहासनेरबोलमेजातोमुनिसमोभवेत् ॥ ८० ॥ मषलयेरवोमानेजीवेस्वोच्चसमन्विते ॥ त्रिषडायगतैपापे
 जातोमुनिसमोभवेत् ॥ ८१ ॥ चिंतामणोमयाप्रोक्तं संख्यायुश्चमनीषिणां ॥ यदुक्तं पूर्वकैः सर्वतत्तद्देवमयाधुना ॥ ८२ ॥ ७२
 ॥ ॥ इति सर्वार्थचिंतामणोद्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ७३ ॥ ॥ अथ दीप्तादि ॥ ॥ दशातुरोधेन फलं वदंति सुनीश्वराजान्
 शक्रभाशक्रभंतत् ॥ सारं समुद्धृत्य तदेव वक्ष्ये भेदं यथा विस्तरतो दशानां ॥ ८३ ॥ दीप्तः स्वस्थस्तु सुदितः शांतो हीनोति दुःखितः ॥
 विकलश्चरवलः कोपी नवधारैर्वचरो भवेत् ॥ ८४ ॥ उच्चस्थः रवेचरो दीप्तः स्वस्थः स्वक्षेत्रमित्रभे ॥ सुदितो मित्रभे शांतस्त्वपरो
 हीन उच्यते ॥ ८५ ॥ शत्रुभेदुःखसंयुक्तो विकलः पापसंयुतः ॥ रवलः पराजितो ज्ञेयः कोपी स्यादकं संयुतः ॥ ८६ ॥ पृथक्
 पृथक् फलं तेषां दशाकाले विशेषतः ॥ तत्र नामातुरोधेन परिपाके वदंति हि ॥ ८७ ॥ पाके प्रदीप्तस्य धराधिपत्यमुत्साहशौर्यधनं
 वाहनं च ॥ स्त्रीपुत्रलाभं स्वरवंधुपूज्यं क्षितीश्वरान्मानमुपैति विद्यां ॥ ८८ ॥ स्वस्थस्य रवेदस्य दशाविपाके स्वस्थो नृपालः
 अधनादि सौख्यम् ॥ विद्यायशः प्रीतिमहत्वं तान् च दारार्थं भूम्यात्मजधर्ममेति ॥ ८९ ॥ सुदान्वितस्यापि दशाविपाके वस्त्रादि
 भूगंधस्तार्थधैर्यं ॥ पुराणधर्मश्रवणादिगानदानादियानां वरभूषणाणि ॥ ९० ॥ दशाविपाके स्वरवंधेयमेति शांतस्य भू-
 तकलत्रयानं ॥ विद्याविनोदान्वितधर्मशास्त्रबह्वर्थदेशाधिपपूज्यतां च ॥ ९१ ॥ स्थानच्युतिर्बन्धुविरोधताच हीनस्य रवेद-

स्यदशाविपाके ॥ जीवत्यसौकुत्सितहीनवृत्त्यात्यक्तोजनेनैरोगनिपीडितस्यात् ॥ ९२ ॥ दुःखान्वितस्यापिदशाविपाकेनानाविध-
 दुःखमुपैतिनित्यं ॥ विदेशगोबन्धुजनेर्विहीनोचोरादिभूंपैर्भयमाभिशास्तः ॥ ९३ ॥ वैकल्यरेवदस्यदशाविपाकेवैकल्यतांया-
 तिमनोविकारं ॥ पित्रादिकानांरुणविशेषात्स्त्रीपुत्रयानांवरचोरपीडां ॥ ९४ ॥ दशाविपाकेकलहंविशेषंरुणस्यरेवद-
 स्यपितुर्वियोगं ॥ शत्रुंजनानांधनभूमिनाशमुपैतिनित्यस्वजनेश्चनिन्दः ॥ ९५ ॥ कोपान्वितस्यापिदशाविपाकेपापसमायातिब-
 हुप्रकारैः ॥ विद्यायशःस्त्रीधनभूमिनाशंराजांश्चवित्तहरतेत्ररोगा ॥ ९६ ॥ ॥ इति दशमादि ॥ ॥ अथदशाफलानि ॥
 भानोर्दशायां परमोच्चगस्यभूम्यर्थदारात्मजकीर्तिशौर्यं ॥ संमाननंभूमिपतेः सकाशादुपैतिसंचारविनोदगोष्ठिं ॥ १ ॥ उच्चा-
 न्वितस्यापिरेवदशायां गोवृद्धिधान्यार्थपरिभ्रमंच ॥ संचारयुग्बन्धुजनेर्विरोधंदेशादिदेशचरतिप्रकोपात् ॥ २ ॥ प्रचंडवेश्यागम-
 नंक्षितीशादुपैतिवृत्तिरानकेलिमानं ॥ मृदंगभैरवरयुक्तयानमन्योन्यैर्वैरंलभतेमनुष्यः ॥ ३ ॥ आरोहिणीवासरनायकस्यदशा-
 महत्वंकुरुतेतिसौरव्यं ॥ परोपकारंरुतदारभूमिगोवाजिमातंगृष्टक्रियादीन् ॥ ४ ॥ दशावरोहादिननायकस्यकृष्टक्रिया-
 वित्तगृहहृष्टनाशं ॥ चोराग्रिपीडांकलहंविरोधंनरेशकोपंकुरुतेविदेशं ॥ ५ ॥ नीचस्थितस्यापिरेवोर्वपाकेमानार्थनाशंक्षिति-
 पालकोपात् ॥ स्वबंधुनाशंरुतमित्रदौरेः पित्रादिकानामपकीर्तिमेति ॥ ६ ॥ अत्यंतनीचान्वितसूर्यदोषविपत्तिमाप्नोतिगृह

च्युतिं च ॥ विदेशयानं मरणं गुरुणां स्त्रीपुत्रगोभूमिद्वेषेर्विनाशं ॥ ७ ॥ मूलत्रिकोणस्थरवेर्विपाके क्षेत्रार्थदारात्मजबंधुसौरव्यं ॥
 राजाश्रयंगोधनमित्रलाभं स्वस्थानयानादिकमेतिराज्यं ॥ ८ ॥ स्वक्षेत्रगस्यापिरवेर्दशायां स्वबंधुसौरव्यं कृषिवित्तकार्ति ॥ वि-
 द्यायशः प्रार्थितराजपूजां स्वभूमिलाभं समुपैति विद्या ॥ ९ ॥ दशाविपाकेत्यधिशत्रुगस्थरवेः प्रनष्टार्थकलत्रपुत्रः ॥ गोमित्र
 पित्रादिशरीरकष्टं शत्रुत्वमायाति जनेः समंतात् ॥ १० ॥ सपत्नराशिस्थितसूर्यदाये दुःखी परिश्रमसुतार्थदारः ॥ नृपाभिन्नो
 रैर्विपदं विवादं पित्रोर्विरोधं च दशांतमेति ॥ ११ ॥ स्वमित्रराशिस्थितसूर्यदाये स्वभृत्यमित्रात्मजराजपूजा ॥ स्वगेहवासं स्वज
 नस्य संगयानादिभूषां वरताम्रलाभं ॥ १२ ॥ अत्यंतमित्रक्षंगतस्य भानोर्दशाविपाकेत्यनिसौरव्यमेति ॥ स्त्रीपुत्रधान्यार्थम-
 नोविलासतटागयानां वरभूषणानि ॥ १३ ॥ समक्षगस्यापिरवेर्दशायां समं जने स्यात् कृषिभूमिधान्यं ॥ गोवाजियानां वरदे-
 हसौरव्यं स्त्रीपुत्रदोषं रणपीडितः स्यात् ॥ १४ ॥ नीचान्वितस्यापिरवेर्दशायां नीचानुवृत्त्या कुनरवीकुशीलः ॥ स्त्रीपुत्रधान्यार्थं पशु
 क्रियादिमनोविकारं समुपैति हेयं ॥ १५ ॥ उच्चान्वितस्यापिरवेर्दशायां मनोविलासलभं स्ववृत्त्या ॥ तीर्थभिषेकं हरिकीर्तनं च
 प्राकारकूपादिपुराणशास्त्रं ॥ १६ ॥ पापान्वितस्य दुर्मणोर्विपाके नित्यं मनः क्लिश्यति हेयबुद्ध्या ॥ कुसौजनं कुत्सितवस्त्रपानं कु-
 शीलवृत्त्या त्वधनं क्लृप्तं ॥ १७ ॥ दिनाधिनाथस्य शतभान्वितस्य पाके स्वरवंभूमिधनादिवस्त्रं ॥ इष्टैर्विलासं स्वजनेः समाजकं

ल्याणवाकूजालविनोदगोष्ठिं ॥ १८ ॥ पापेक्षितस्यापि सहस्रभानोर्दशाविपाकेपरमंतुदुःखं ॥ पित्रोर्विनाशं सूनदारकष्टंचोराशिशूणा-
 लकृतं कृशत्वं ॥ १९ ॥ करोति भानुः शतमवीक्षितश्चेद्विद्यायशस्त्री सूनवाग्विलासं ॥ कांतिप्रतापं रतिकेलिसौरव्यं पित्रोः स्मरवंश-
 पतिमाननेच ॥ २० ॥ केन्द्रान्वितस्यापि दिवाकरस्य दशाविपाकेनृपदंडदुःखं ॥ स्थानच्युतिं बंधुवियोगमेति भंगः कृषेर्वित्तपरि-
 भ्रमंच ॥ २१ ॥ त्रिकोणसंयुक्तरवेर्विपाके बुद्धिभ्रमं राजविमाननंच ॥ सौरव्यादिहानिनिधनं पितुश्च कर्मादि वैकल्यमुपेतिका-
 ले ॥ २२ ॥ उच्चांशकस्य च दशाविदधातिवृत्तिनित्यं प्रतापजनितां महतीं श्रियंच ॥ नानाविनोदललितं रतिकेलिसौरव्यं स्त्रीव-
 स्त्रलाभमनिशापितृवर्गनाशं ॥ २३ ॥ नीचांशयुक्तस्य रवेर्दशायां भार्यार्थभूषणविदेशयानं ॥ त्यक्तो जनेर्बन्धुविकुत्सितस्तु मनो-
 विकारं ज्वरमेहरोगं ॥ २४ ॥ आदौ सूर्यदशायां दुःखं पितरोगकृतक्षयश्चाधिः ॥ मध्ये पशुधनहानिश्चांते विद्यामहत्वं च ॥ २५ ॥
 दशाविपाके धनहानिमेति पञ्चस्थभानोरतिदुःखजालं ॥ गुल्मक्षयोद्भूतपवित्ररोगं मूत्रादिकृच्छ्रं त्वथवाप्रमेहं ॥ २६ ॥ रंधस्थ-
 भानोरपि वा दशायां देहस्य कष्टं त्वथवा शिछिद्रं ॥ चातुर्थिकं नेत्रविकारकासं ज्वरातिसारं स्वपदच्युतिंच ॥ २७ ॥ भानोर्द्वाद-
 शस्य चेद्यदि दशाकेशार्थहानिं कृशं स्त्रीबंध्वात्मजभूमिनाशमथवा पित्रोर्विनाशं कलिं ॥ स्थानात् स्थानपरिभ्रमं विषकृतरा-
 जोभयं पादरूक्विद्यावादिनोदगोष्ठिकलहंगोवाजिसंपीडनं ॥ २८ ॥ पुत्रोत्पत्तिविपत्तिमत्र कुरुते भानोर्धनस्थस्य वा क्लेशं ब-

धुवियोगदुःखकलहंवारदृष्टपणंक्रोधनं ॥ क्रीलाशंधननाशनंनृपभयंभूषणयानांवरं सर्वनाशमुपैतितत्रशक्तभयुकवाच्यंनचैतत्-
फलं ॥ २९ ॥ भानोर्विक्रमयुक्तस्यदशाधेयंमहत्करं ॥ नृपमाननमथातिप्रान्तंवेरविपन्नथा ॥ ३० ॥ सूरवस्थितस्या
पिरवेदशायांभोगार्थभूषणत्यक्तलत्रहानिं ॥ क्षेयादिनाशंस्तदच्युतिंवाच्यंनचैतत्तत्रोदविषाग्रिशस्त्रेः ॥ ३१ ॥ दारान्वित
स्यापिरवेदशायांकलत्ररोगत्वयवामृतिदा ॥ कुभोजनकुत्सितपाकजातक्षीरादिदध्याज्यविहानमन्नं ॥ ३२ ॥ कर्मस्थितस्या
पिरवेदशायांराज्यार्थलाभंसमुपैतिधैर्यं ॥ उद्योगसिद्धिंयशसासमेतजयंविवादेनृपमाननंच ॥ ३३ ॥ आयस्थितस्यापिद
शाविपाकेभानोधनमिश्रभक्तमलाभं ॥ उद्योगसिद्धिस्तदासौरव्ययानादिभूषावरदेहसौरव्यं ॥ ३४ ॥ संज्ञाध्यायस्य
यद्व्यमुक्तंकर्माजीव्यस्ययच्चोपदिष्टं ॥ भावस्थानालोकयोगोद्भवंचतत्तत्सर्वतस्ययोज्यंदशायां ॥ ३५ ॥ सूर्यस्थानबलाधि
केकृषिधनंभूमियानांवरंसौरव्यराजसमाननंपरधनैःसंयुज्यतेकांतिमान् ॥ तत्पाकेशयनांवरान्दिलभतेसर्वोपकारमहा-
कांतिभूषणमिष्टवंधुसहिततीर्थमिषकंमहत् ॥ ३६ ॥ रवौयदास्थानबलेनहीनेतत्पाककालेबलमर्थनाश ॥ स्थानच्युतिब-
धुविरोधतापदेशादिदेशसमुपैतिदुःखं ॥ ३७ ॥ दिग्बोध्ययुक्तेदिवसेश्वरेतुदिगंतराक्रान्तधनादिंसौरव्यं ॥ तत्तद्दिशःप्राप्त
यशोर्थभूमिनोचिन्नथातादृशमन्ननास्ति ॥ ३८ ॥ तत्कालमानान्तनुतेबलिष्ठेरेवोविपाकेकृषिभूमिवित्ते ॥ उद्योगसिद्धिनृप

माननंचहीनेरवौकालबलेननाशं ॥ ३९ ॥ निसर्गतः सर्वमुपैतिकालरवोतुनेसर्गिकवीर्ययुक्ते ॥ यानार्थभूषांबरदेहसौरव्यं
 हीनेरवौचैरनृपाग्निभीतिं ॥ ४० ॥ रवौतुचेष्टाधिकवीर्ययुक्तेस्वचेष्टितार्थागममेतिसौरव्यं ॥ नृपस्यमानस्कृतदारसौरव्यं ह
 ष्यादियानांबरमत्रहीने ॥ ४१ ॥ रवौरवगानांबरदृष्टयुक्तेत्वचिंतयित्वासकलंचसौरव्यं ॥ तज्जायतेतत्परिपाककालेतेनै
 वहीनेसकलंविनाशं ॥ ४२ ॥ क्रूरादिषष्ट्यंशरवेर्दशायांस्थानच्युतिवानृपचौरभीतिं ॥ कोपाधिकंतत्रशिरोरुजंचपित्रादिना
 शंत्वथवातदीयं ॥ ४३ ॥ मृदंशषष्ट्यंशरवेर्दशायांमृदंशपानांबरभूषणांति ॥ नामद्वयराजस्कृजितंचवेदांतशास्त्रागमधर्म
 शास्त्रं ॥ ४४ ॥ पारावताद्यंशयुतस्यभानोर्दशाविपाकेमंहतींचकीर्तिं ॥ बंध्वर्यदेशाधिपमाननंचपुत्रादिसन्मित्रकलत्रलाभं
 ॥ ४५ ॥ स्वाच्चादिजन्यफलमाहुरादौपश्चात्फलंरवेचरदृष्टजन्यं ॥ मध्येफलंस्थानभवंतथैवपापग्रहाणामिहयोजयंति ४६
 भुजंगमथ्यंशयुतस्यभानोर्दशाविपाकेहिमयंविपादा ॥ नृपाग्निपातित्यमनेकदुःखं पाशादिभूयंशयुतस्यचैवं ॥ ४७ ॥ -
 स्वाच्चस्थोपिदिनेशोनीचांशेचेत्कलत्रधनहानिः ॥ स्वकुलजबंधुविरोधःपित्रादीनांतथैवमुनिवाक्यं ॥ ४८ ॥ उच्चाशकयुतोभा
 नुनीचस्थोपिमहत्स्वरवं ॥ करोतिराज्यभारंचदशांतेविपदंकृशां ॥ ४९ ॥ ॥ इतिरविदशाफलानि ॥ ॥ अथचंद्रद
 शाफलानि ॥ ॥ अत्युच्चगस्यापिनिशाकरस्यदशाविपाकेकुसुमांबरंच ॥ महत्वंतामेतिकलत्रलाभंधनायतिपुत्रम

नोविलासं ॥१॥ उच्चस्थितस्यापि निशाकरस्य प्रामोदशायाम्भूषणमिव विदेशायानं स्वजनै
र्विरोधं ॥२॥ आरोहिणी चंद्रदशाप्रपन्ना स्त्री पुत्रवित्तांबरसौख्यकीर्ति ॥ करोति राज्यं सरवभोजनं च देवार्चनं भूस्वरतर्पणं च
॥३॥ निशाकरस्याप्यवरोहकाले स्त्री पुत्रमित्रावरसौख्यहानि ॥ मनोविकारं स्वजनैर्विरोधं चोराग्निभूषैः पतनं तटाके ॥४॥
नीचांशगस्यापि निशाकरस्य प्रामोदशायाम्भूषणमिव विदेशायानं स्वजनैर्विरोधं ॥ कुभोजनं कुत्सितराजसेवामनोविकारं समुपैति निद्रां ॥५॥ मू-
लत्रिकोणस्थितचंद्रदाये नृपाद्धनं भूमिस्फुटार्थदायकं ॥ प्रामोति भूषां बरमानलाभं सरवं जनन्यारतिकैलिलोलं ॥६॥ स्वक्षेत्र
गस्यापि निशाकरस्य नृपाद्धनं प्राप्तिमुपैति सौख्यं ॥ प्रचंडवेषयागमनं क्षितीशात्समाननं स्त्रीस्फुटवंधुसौख्यं ॥७॥ निशाकर
स्याप्यतिशयशुभाशिंगतस्य दायकलहार्थनाश ॥ कुवस्त्रताकुत्सितभोजनं च क्षेत्रार्थदारात्मजनापयानं ॥८॥ यानां बरालंकर
णादिहानिं विदेशायानं पस्चारकलं ॥ देशान्तरं प्राम्यति बंधुहीनो दुःखी पारिक्षिप्यति शत्रुदाये ॥९॥ मित्रक्षंगस्यापि निशा
करस्य पांके र्थलाभं क्षितिपालमेव ॥ उद्योगसिद्धिजलवस्तुलाभं चित्रां बराभूषणवाग्विलासं ॥१०॥ स्रधाकरस्याप्यतिमि
त्रराशिंगतस्य दायित्वं ति सौख्यमेति ॥ विद्याविनोदां कितराजपूजाक्षेत्रात्मदारात्मजकामलाभं ॥११॥ दशाविपाके समराशि-
गस्य कलानिधेः कांचनभूमिलाभं ॥ किंचित्सरवबंधवरो गपीडा विदेशायानं लभते मनुष्यः ॥१२॥ नीचस्थितस्य हि दशा

विपदमहार्तिक्लेशार्थदुःखवनवाससुपेति काले ॥ कारागृहं निगडपादकृशान् नहीने चोराग्रिभूपतिभयं सतदारशेषं ॥ १३ ॥ स्त्री
णोदुपाके सुकलविहीनराज्यार्थभूपुत्रकलत्रभिन्नं ॥ उन्मादचित्तं स्वजनैर्विरोधमृणलमायातिकुशीलवृत्त्या ॥ १४ ॥ पूर्णेदुपा-
के परिपूर्णमेति विद्याविनोदां कितराजपूजां ॥ स्त्रीपुत्रभृत्यार्थमनोविलासं विशेषतः शोभनकर्मलाभं ॥ १५ ॥ केनापि स्त्रोच्चस्थ
वियचरेण युक्तस्य चंद्रस्य दशाविपाके ॥ मनःप्रसादं मदनभिरामं स्त्रीपुत्रभृत्यादि विनोदगोष्ठिं ॥ १६ ॥ पापान्वितस्यापि नि-
शाकरस्य पाके ग्निचोरक्षितिपालकोपैः ॥ दुःखं सतस्त्रीसुतबंधुहानिं विदेशयानं त्वशक्तभादिकर्म ॥ १७ ॥ चंद्रस्य सौम्यग्र
हसंयुतस्य प्राप्तोदशायां शक्तकर्मलाभं ॥ गोष्पूहि रण्यांबरभूषणानि तीर्थाभिषेकं परदारसौख्यं ॥ १८ ॥ पापेक्षितस्यापि
निशाकरस्य दशाविपाके विफलसुकर्म ॥ कोपाधिके कुत्सितभोजनं च मातुर्वियोगत्वथवा तदायं ॥ १९ ॥ निशाकरस्यापि शक्तभे
क्षितस्य परोपकारं महतीं च कीर्तिं ॥ दुष्टार्थबंध्यागमभूपमानं जलक्रियावस्त्रमनोविलासं ॥ २० ॥ मूलत्रिकोणे भेदोदशां प्रप-
न्नो नरः सुबहुकोशः ॥ बहुपुत्रवान्विनीतो बंधुविरोधं प्रधानतां याति ॥ २१ ॥ सूरवस्थितस्यापि निशाकरस्य मातुर्वियोगं स-
ख्यानभूमिं ॥ कृषेर्धनासिगृहकर्मलाभकीर्तिस्वनामां कितपद्यजालं ॥ २२ ॥ दारां न्वितस्यापि निशाकरस्य पाके कलत्रासिमुदा-
हरंति ॥ सपुत्रसौख्यं शयनोबरं च प्रमेहभूत्रादि कृशं मनोरुक् ॥ २३ ॥ कर्मस्थितस्यापि दशाप्रपन्ना चंद्रस्य कीर्तिलभते सखि विद्या

यज्ञादिकर्मादिमनेकसौरव्यं भूषणयानां वरबंधूपूज्यं ॥ २४ ॥ नीचांशगस्यापि दशादृष्टातिरोगं महत्तरं चेदोः ॥ पादाक्षिरोग
पीडां युद्धेषु पराजयं गतोत्साहं ॥ २५ ॥ उच्चांशगस्यापि दशादृष्टातिरोगं महत्तरं चेदोः ॥ नानाविधधनलाभं भूषणसन्मा
नदेहपुष्टिं च ॥ २६ ॥ चंद्रदशायां मादौ नरपतिसन्मानकीर्तिरसौरव्यं च ॥ मध्ये रूरीकृतनाशगृहधनसौरव्यां वरं चांते ॥ २७
षष्ठस्य चंद्रस्य दशाप्रपन्ना करोति दुःखं कलहं वियोगं ॥ चौराग्निभूपा लभयं जलेन सूत्रादिहृद्धं धननाशमाहुः ॥ २८ ॥ रंध्रस्थि
तस्यापि दशाप्रपन्ना देहस्य कार्श्यं जलपीति दुःखं ॥ विदेशयानं सकलैर्विरोधं कुंभोजनं मातृजनेषु नाशं ॥ २९ ॥ रिः फगचं
द्रदशायां संप्राप्तो भूतिनाशनं कुरुते ॥ राज्ञो नृपतधनभाग्यस्थानविनाशं महत्परदुःखं ॥ ३० ॥ चंद्रस्य विन्तस्थितपाककाले
विन्तात्मज रूरीकरवभोगभाग्यं ॥ मिष्टान्नपानं रतिकेलि सौरव्यं धनागमं पुण्यजलाभिषेकं ॥ ३१ ॥ तृतीयराशिस्थ निशाकर
स्य दशामहत्सौरव्यमनेकवित्तं ॥ मनोदृढं भ्रातृजनादि सौरव्यं हृष्यन्नपानां वरभूषणाभि ॥ ३२ ॥ लाभस्थितस्यापि निशाकर
स्य प्राप्तो दशायां विविधार्थलाभं ॥ मृदन्नपानां वरकेलिलोल रूरी पुत्रलाभं तु मनोविलासं ॥ ३३ ॥ दिनेश्वरस्याह तचंद्रदाये प्रा
प्नोति दुःखं स्वजने विरोधं ॥ भार्याक्षयं भूषणपात्रिचौरैर्मातुर्वियोगं हृषिधान्यनाशं ॥ ३४ ॥ चंद्रे स्थानबलाधिके धनसरं वकी
ति च विद्यागमं देवब्राह्मणतर्पणं नृपधनान्यामोति भूमिधनं ॥ रूरीरत्नां वरभूषणं हृषिधनं गोविक्रयं सेवनं मिष्टान्नादिरसायनं फ

लघुतंदध्याज्यमाल्यांबरं ॥ ३५ ॥ निशाकरस्थानबलैर्विहीनेस्थानार्थनाशंस्वपदत्युतिंच ॥ स्वबंधुनाशंत्वथवावियोगं क्लृपेर्विना
शंस्वसुपैतिकाले ॥ ३६ ॥ निशाकरदिग्बलसंयुतेस्मिन्दिगंतरादागतवस्तुचित्रं ॥ विद्यागमंभूपतिमित्रतांचस्वबंधुपूज्यगजवा-
जिभूमिं ॥ ३७ ॥ चंद्रेतथाकलबलान्वितेस्मिन्तुरंगयानं कृषिगोमहीश्च ॥ विद्यादिघोषंनखकेशदंतचर्मबिरालं कृतवाहनंच
॥ ३८ ॥ निसर्गवीर्यान्वितचंद्रदायेनिसर्गतश्चापिकरोतिसौरव्यं ॥ अयत्नतोवाहनदेशालाभं नृपालपूज्यबहुवाहनंच ॥ ३९ ॥
चंद्रेयदादिग्बलवीर्ययुक्तेकृपाकटाक्षेणनरेश्वरस्य ॥ समस्तभाज्यसंयुतेसौरव्यं पदोपकारचमनोभिलाषं ॥ ४० ॥ क्रूरादिष
स्थशसमन्वितस्यदायेशशाकस्यबहुत्वदुःखं ॥ स्त्रीपुत्रनाशंक्षितिपालकोपंविद्याविवादकलहंजनेश्च ॥ ४१ ॥ सूक्ष्मशष्यं
शसमन्वितस्यचंद्रस्यदायेबहुपुत्रलाभं ॥ मृत्यार्यलाभंविजयंकरवंचकीर्तिंचविद्यांलभतेविशेषात् ॥ ४२ ॥ पारावताद्यंशस
मन्वितस्यचंद्रस्यदायेमहर्तांचकीर्तिं ॥ विद्याविनोदंलभतेचसौरव्यं देवार्चनं पुण्यजलाभिषेकं ॥ ४३ ॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्तश्च-
द्रोदिशतिरोगतां ॥ कार्यपापसमायुक्तगोब्राह्मणनिर्पादनं ॥ ४४ ॥ आदौभावफलं प्रोक्तंस्थानजन्यततःफलं ॥ अंशोद्भवफ
लंपश्चाद्ब्रह्मातफलंतथा ॥ ४५ ॥ ॥ इतिचंद्रदशाफलं ॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौत्रयोदशोऽध्यायः समाप्तः ॥ १३ ॥
॥ अथभौमदशा ॥ ॥ अत्युच्चभूतदनदायकालेक्षत्रार्थलाभंसमरेजयंच ॥ आधिक्यमन्वेतिनरंशमानसहोदरस्त्रीसु

चिं.
५९

सौरव्यफलदोभूनंदनोरातिहोर्धेयवित्तसक्तार्थदारसहजैः संगंनृपात्पूज्यतां ॥ पुत्रस्थानगतस्यपुत्रमरणंबुद्धिप्रमंजाड्यतांशानुक्षे-
त्रगतस्यभूमिसहजैर्दुःखंमहारोगभाक् ॥ २५ ॥ पंचमस्थधरासूनोर्दायेकीर्तिविवेकतां ॥ नेत्ररोगत्वथनाशं दद्यात्कलहंमववा-
॥ २६ ॥ मरणपदस्थोभौमः करोतिदुःखंमहद्भयंपाके ॥ स्फोटकमन्नविरोधंस्थानविनाशंविदेशयानंच ॥ २७ ॥ नवमस्थधरा-
सूनोर्दशापाकेपदच्युतिं ॥ गुरुणांचतथाकष्टतपोविध्यंमहद्भयं ॥ २८ ॥ आयस्थभौमदायेकरोतिराज्यार्थंभूपसन्मानं ॥ स-
मरेजयप्रतापंवागुपकारंमनोजवंकीर्तिं ॥ २९ ॥ व्ययगतभौमदशायांभौमो धनहानिंनृपाद्कीर्तिं ॥ स्थानसक्तदारनाशंभ्रातृणां-
विदेशवासंच ॥ ३० ॥ उच्चांशसंयुक्तधराजकालेमनोभिलाषंविजयंस्वरवंच ॥ प्रचंडदासीगमनंनृपस्यप्रधानतांयातिस्वर्गंघ-
पद्यं ॥ ३१ ॥ नीचांशभौमदायेनीचयुतेत्यंतकर्मवैकल्यं ॥ धनहानिभूपदंडः शिश्नोदरपरायणोशीलः ॥ ३२ ॥ भौमदशा-
यामादौलभतेविविधार्थमानहानिंच ॥ मध्येभिभूपचौरेभीर्तितत्रविनिर्दिशेन्मतिमान् ॥ ३३ ॥ अत्येभ्रातृवियोगंस्वतुधन-
दाराभिगुल्मसूत्रादिं ॥ भौमेप्येवंनभवेद्भोचरयुक्तेविशेषतः कथयेत् ॥ ३४ ॥ भौमस्यसंस्थानबलान्वितस्यदशाविपाकेर्थ-
कलत्रसौरव्यं ॥ स्थानादिलाभंस्वरवकीर्तिशौर्यमुद्योगसिद्धित्वनयादुपैति ॥ ३५ ॥ स्थानवीर्यविहीनस्तुकुरुतेस्वपदच्युतिं
कुजःकुसीदवृत्त्याचजीवनंभवतिध्रुवं ॥ ३६ ॥ दिग्वीर्ययुक्तस्यकुजस्यदायनृपात्सकलव्यार्थरणप्रतापं ॥ गोभूमिहृष्यव-

अ-
१३

५९

रयानलाभंदिगंतराक्रांतयशःप्रतापं ॥ कालवीर्ययुतभौमदशायां काम्यलब्धिरितिसौरव्यमुपैति ॥ पट्टवस्त्रमणिमौक्तिकलाभंचित्रव-
 स्त्रकृषिगोगजलाभं ॥ ३८ ॥ निसर्गवीर्यान्वितभौमदाये कृपाकटाक्षेणमहीपतीनां ॥ समस्तभाग्यात्मजमित्रबंधुगोभूमिभूषां व-
 रदेहसौरव्यं ॥ ३९ ॥ निसर्गतस्थानधनास्तिताशंपित्ताधिकंकुत्सितभोजनं च ॥ कुजस्यदाये कुनरवीपितृभ्यः सहोदराणाम-
 पिदेहपीडा ॥ ४० ॥ चक्रान्वितस्यभौमस्यदशाकालेमहद्भयं ॥ चोराग्निस्वर्षपीडांचवनवासपदच्युतिं ॥ ४१ ॥ दृग्वीर्ययुक्त-
 स्यकुजस्यदाये कृपाकटाक्षेणमहीपतीनां ॥ समस्तभाग्यात्मजमित्रबंधुगोभूमिभूषां वरदेहसौरव्यं ॥ ४२ ॥ क्रूरषष्ठ्यंशसंयु-
 क्तभौमदायेतिपीडनं ॥ कारागृहप्रवेशंचसमस्तविभवक्षयं ॥ ४३ ॥ सौम्यषष्ठ्यंशसंयुक्तभौमदाये शत्रुभवेत् ॥ विवाहदी-
 क्षायज्ञंचसर्वेषामुपकारकं ॥ ४४ ॥ पारावतादिसंयुक्तभौमदाये महत्स्वरवं ॥ भूम्यर्थदारसंपत्तिधनवाहनभोजनं ॥ ४५ ॥ कू-
 रद्रेष्काणसंयुक्तकुजदाये मनोव्यथा ॥ निगडंविषभीतिंचपाशबंधनमेव च ॥ ४६ ॥ उच्चस्थोपि धरास्तुनीचांशकसमन्वितः ॥
 तत्पाके भ्रातृमरणं नृपदं हि विषादयं ॥ ४७ ॥ भूमिपुत्रोपि नीचस्थः स्वाच्चभागसमन्वितः ॥ तत्पाके भूमिदारार्थं पुत्रमित्रावव-
 धनं ॥ ४८ ॥ ॥ इति कुजदशा ॥ ॥ अथ बुधदशा ॥ ॥ अत्युच्चसोमात्मजदायकाले धनान्वितः रयानितमुपैति सौरव्य-
 ज्ञानं च कीर्तिजननायकत्वस्त्रीपुत्रभूम्यर्थमहोत्सवं च ॥ ५ ॥ उच्चस्थितस्यापि शशांकस्तुनोर्दशामहत्वं कुरुते र्यसौरव्यं ॥ देहस्य

पुष्टिर्धनधान्यपुत्रगोवाजिमत्तेभ्यमृदंगनादं ॥ २ ॥ आरोहिणीसौम्यदशाप्रपन्नायज्ञोत्सवंगोहपवाजिसंपं ॥ मृदन्नभूषांबरया
 नलाभंवाणिज्यभूम्यर्थपरोपकारं ॥ ३ ॥ शशांकसूनोस्त्ववरोहिणीयादशामहत्कष्टतरंचदुःखं ॥ विज्ञानहीनं परदारसंगं नृ
 पाग्निचोरेभ्यमत्रकष्टं ॥ ४ ॥ नीचस्थचंद्रात्मजदायकालेज्ञानेनहीनंस्वर्जनेर्विमुक्तं ॥ पदच्युतिबंधुविराधताचविदेशायानं
 वनवासदुःखं ॥ ५ ॥ मूलत्रिकोणान्वितसौम्यदायेराज्यमहत्सौरव्यकरंचकीर्तिं ॥ विद्याविलासंनिगमार्तिशीलं पुराणधर्मश्रव
 णादिपूतः ॥ ६ ॥ स्वक्षेत्रगस्यापिशशांकसूनोः प्राप्तेदशायांधनधान्यसंपत् ॥ वाणिज्यगोभूमिस्तुतार्थदारमृदन्नपा नो बूरभू
 षणाक्षि ॥ ७ ॥ शशांकसूनोस्त्वरिराशिगस्यशत्रोर्भयंभूपतिकोपजातं ॥ विद्याविहीनंकुलहीनसेवाकुभोजनदारस्तुतार्थनाश
 ॥ ८ ॥ शशांकसूनोरतिशत्रुराशिगतस्यपाकेविपदंचदुःखं ॥ उद्योगभंगंस्वर्जनेर्विरोधंयज्ञादिविभंशकर्मनाशं ॥ ९ ॥ मित्र-
 क्षेत्रदशायांशशांकसूनोर्धनायतिःसौरव्यं ॥ नामद्वयसंप्राप्तिःस्वनामांकिनगद्यपद्यानि ॥ १० ॥ अतिमित्रराशिगस्यदशाप्रपन्ना
 महत्त्वतायाति ॥ भूपतिमित्रसौरव्यं धनस्तदाश्वबंधुसन्मानं ॥ ११ ॥ समर्ह्यगस्यापिशशांकसूनोर्दशास्तरबंधान्यस्तुतार्थ-
 राणि ॥ करोतिराज्यच्युतिमित्रविघ्नविज्ञानहीनंपिदकादिरोगं ॥ १२ ॥ नीचरेवेचरसंयुक्तसौम्यदायेतिकष्टता ॥ पदभ्रमबंध-
 धुनाशंकर्मनाशंमनोरुजं ॥ १३ ॥ उच्चरेवेचरसंयुक्तसौम्यदायेमहत्स्वरवं ॥ भाग्योत्तरंस्त्वविद्यांचवाणिज्यगोहृषिक्रियाः १४

विदः पापान्वितस्यापि दाये पापमुपैति च ॥ द्वेत्रार्थदारपुत्रादिहृषिगोभूमिनाशनं ॥ १५ ॥ विदः सौम्यसुतस्यापि परिपाके मह-
त्स्वरवं ॥ राज्ययोगं स्वरवं कीर्तिदारपुत्रनृपालस्वरवं ॥ १६ ॥ सौम्येक्षितस्यापि शशांकसूनोर्दशाविपाके महती च कीर्ति ॥ वि-
द्याविलासोद्भवराजपूज्यकांतिप्रतापं यशसा समेतं ॥ १७ ॥ पापेक्षितस्यापि शशांकसूनोर्धान्यक्षयं बंधुजनैर्विमुक्तं ॥ विदेशाया-
नं स्वपदच्युतिं च प्रेष्यानुवृत्त्या कलहोत्रकृच्छ्रं ॥ १८ ॥ केंद्रोपगस्य हि दशाशशिनंदनस्य भूपालमित्रधनधान्यकलत्रपुत्रान् ॥ य-
ज्ञादिकर्मनृपमानयशः प्रलब्धिं मृदून् पानशयनावरभूषणानि ॥ १९ ॥ लगंगतस्य हि दशाशशिनंदनस्य भूपालमानं कृषिलब्ध-
भाग्यं ॥ मेरीरवादिपरिघोषितयानुमार्गं तीर्थाभिषेकमथवा जगति प्रसिद्धं ॥ २० ॥ वित्तगसौम्यदशायां विद्याप्राप्तिं महत्त्वकीर्तिं
च ॥ भूपतिभाग्यसमानो राजस्थाने प्रधानतां याति ॥ २१ ॥ तृतीयराशिस्थितचंद्रसूनोर्दशाविपाके जडतां समेति ॥ उत्तंगान-
माजीवनगुल्मरोगमन्त्रार्तियोगेनृपमाननं च ॥ २२ ॥ शशांकसूनोर्हिबुकस्थितस्य दशाप्रपन्ना गृहधान्यनाशं ॥ सौरव्यादिहानिं
हिबुकेशमृत्युमुद्योगभंगं च पदच्युतिं वा ॥ २३ ॥ पंचमस्थशशिनंदनस्य वाक्त्रुर्बुद्धिरतिकष्टता भवेत् ॥ हीनवृत्तिरपिराजसेवया
कृच्छ्रलब्धधनमेतिसंपदं ॥ २४ ॥ षष्ठाष्टमांस्थितसौम्यदाये त्वग्दोषजातं बहुरोगमेति ॥ विचर्चिकोपैतिकपांडुरोगं नृपाभि-
चौरैर्मरणं कृशत्वं ॥ २५ ॥ देहांगेवैकल्यकलत्रबंधुविद्वेषणं भूपतिदत्तकोपं ॥ आकस्मिकं मृत्युमथं प्रमादरिः फलस्थितस्यापि

शशांकसूतोः ॥ २६ ॥ दारस्थितस्यापिशशांकसूतोर्दशाविपाकेस्तद्वारवित्तं ॥ विद्याविनोर्द्विमलांबरचनामद्वयंभूपतिमित्र-
 तां च ॥ २७ ॥ भाग्यस्थितस्यापिशशांकसूतोर्भाग्योत्तरदारस्तद्वारवित्तं ॥ तीर्थाभिषेकंजपहोमदानयज्ञादिकर्माणि लभे-
 न्मनुष्यः ॥ २८ ॥ कर्मस्थितस्यापिशशांकसूतोर्दशाविपाकेनृपतौल्यमेति ॥ सौख्यंस्वनामांकितगद्यपद्यनामद्वयंदारस्तद्वार-
 वित्तं ॥ २९ ॥ प्रपूजनंदेवमहीरुहाणां साम्राज्यलाभंजननायकत्वं ॥ कवित्वमार्गसमुपैतकालेयज्ञादिदीक्षांस्वजनैर्विशेषा-
 त् ॥ ३० ॥ उपांत्यराशिस्थितसौम्यदायेत्त्वनेकधावित्तमुपैतकाले ॥ दानेनवाभूपतिमाननाद्वाकृषेश्चवाणिज्याविचारतोवा ३१
 उच्चांशसंयुक्तशशांकसूतोर्दशाविशेषस्तत्तद्वारवित्तं ॥ मनोविलासमदनाभिराममुत्साहधैर्यंचजलाभिषेकं ॥ ३२ ॥
 नीचांशकयुतःसौम्योनीचवत्यानुजीवनं ॥ प्रेष्यत्वंपरिहारंचदशायांचकरोति तत् ॥ ३३ ॥ सौम्यदशायामादौलभतेधनधान्यसप-
 दंपुरुषः ॥ अंत्येस्वजनविरोधंमध्येदायेनरेशसन्मानं ॥ ३४ ॥ अर्कगसौम्यदशायालभतेविविधापदमनोदुःखं ॥ स्वकुलज-
 नृपविरोधंनिरास्यवाक्सिकर्णरोगंच ॥ ३५ ॥ स्थानवीर्ययुतेसौम्येनृपाकेकीर्तिराज्यदं ॥ मनोधैर्यमनात्साहयज्ञदीक्षाशु-
 क्तप्रदं ॥ ३६ ॥ तद्विहीनबुधेस्थानदारपुत्रमहद्वयं ॥ विदेशवासंदुःखंचनानापरिभ्रमक्रियाः ॥ ३७ ॥ दिग्वीर्यसहितसौम्येदि-
 गंताद्धनिकःसुधीः ॥ सामंतराजमित्रत्वंगधमाल्यस्यलेपनं ॥ ३८ ॥ कालवीर्ययुतसौम्यदशायोदेहसौख्यकलहादिवियो-

गं ॥ दारपुत्रनृपमाननमेतिगांगतोयपरिपूततनुः स्यात् ॥ ३९ ॥ निसर्गवीर्यान्वितसौम्यदायेनिसर्गतश्चापिशतभादिकर्म ॥ वि
 द्याविवादस्वजेनेर्विरोधमातुर्वियोगत्वथवातदीयं ॥ ४० ॥ वक्रचेष्टान्वितसौम्येभाग्यदारस्तुतार्थभाक् ॥ तथापुराणदा-
 नादिसमुद्रस्नानमाचरेत् ॥ ४१ ॥ दृग्बलेनयुनेसौम्येसर्वभूतेषुसौम्यतां ॥ करोतिरतिकेलिचराज्यभाग्यसमन्वितं ॥ ४२
 क्रूरषष्ठ्यशसौम्यस्यदशापाकेमहद्भयं ॥ चोराग्निभूषेभातिः स्याच्छुभदृग्योगवर्जिते ॥ ४३ ॥ मृदंशादियुनेसौम्येराज्य
 लोभंमहत्स्वरवं ॥ मादवंसर्वभूतेषुहृषिपुत्रार्थसंपदं ॥ ४४ ॥ सौम्येवैशेषिकांशस्थेविशेषाद्वाजपूज्यतां ॥ स्रगंधावर-
 मात्यचविद्यागोष्ठिरहस्यतां ॥ ४५ ॥ क्रूरद्रेक्काणसंयुक्तेचंद्रसूनुयदातदा ॥ चोराग्निभूषातिभयस्थाननाशमहद्भयं ॥ ४६
 उच्चराशिगतःसौम्योनीचभागगनोयदि ॥ राज्यस्वरवंमहत्कीर्तिविनाशयतितत्क्षणात् ॥ ४७ ॥ चंद्रात्मजोपिनीचस्थः स्वाच्च
 भागसमन्वितः ॥ अशक्तंफलमांदोतुशक्तमंत्येप्रयच्छति ॥ ४८ ॥ ॥ इतिबुधदशा ॥ ॥ इतिसर्वार्थचिंतामणौचतुर्द-
 शोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ अथगुरुदशा ॥ ॥ गुरोर्दशायांपरमोच्चगस्वरराज्यमहत्सौरव्यमुपैतिकीर्तिं ॥ ॥ मनोवि-
 लासंगजवाजिसंधनृपाभिषेकस्वकुलाधिपत्यं ॥ १ ॥ कुलारगस्यापिशूरोदशायांभाग्योत्तरंभूषतिमाननादा ॥ विदेशायान-
 महदाधिपत्यं दुःखैः परिक्रिन्नतनुमनुष्यः ॥ २ ॥ आरोहणीदेवगुरोमहत्वंदशाप्रपन्नाकुरुतेर्षभूमिं ॥ गानक्रियास्त्रोक्त

राजपूज्यं स्ववीर्यतः प्राप्तयशः प्रतापं ॥ ३॥ जीवदशायामारोहिण्यामीशोमंडलादिनाथेवा ॥ द्विजभूपाललब्धधनोमैधावीकां
 तिमान् विनीतज्ञः ॥ ४॥ देवेन्द्रपूज्यस्य दशावरोहाकरोति सौख्यं सकृदेव नाशः ॥ सकृद्यशः कान्तिविशेषजालं नरेश्वरत्वं सकृदेव
 याति ॥ ५॥ अतिनीचभागभाजो गुरोर्दशायां प्रभयगृहपुंजः ॥ अन्योन्यहृदयैर्वैरं कृषिनाशं याति परभृत्यः ॥ ६॥ मूलत्रिकोण
 निलयस्य गुरोर्दशायां राज्यार्थं भूमिस्तनदारविशेषसौख्यं ॥ यानाधिरोहणमपि स्वबलात्तवित्तं यज्ञादिकर्मजनपूजितपादपीठं
 गुरोर्दशायां स्वगृहगतस्य राज्ञोर्थं भूधान्यं सुखं वारं च ॥ मिष्टान्नदेवाजिमनोविलासं काव्यादिपुण्यागमवेदशास्त्रं ॥ ७॥ गु
 रोर्दशायां मतिशत्रुराशिगतस्य दुःखं समुपैति शोकं ॥ विषादभूयस्य कलत्रनाशं नृपाभिचोरे बहूदुःखपीडां ॥ ८॥ गुरोर्दशा
 यामारराशिगतस्य क्षेत्रादिवित्तं शयनां वारं च ॥ नरेशसम्मानमुपैति नित्यं स्त्रीपुत्रभृत्यात्मसहोदराति ॥ ९०॥ प्रसौदशां यामतिभि
 त्तराशिगतस्य जीवस्य नरेन्द्रपूज्यं ॥ मृदंगभेरीरवयानघोषादिगंतराक्रान्तसमस्तभाग्यं ॥ ९१॥ मित्रहर्षगस्यापि गुरोर्दशायां न
 रेशमेत्रीसमुपैति कान्तिं ॥ विद्याविवादेजयमन्नसौख्यं सुगंधमृदस्त्रपरापकारं ॥ ९२॥ समर्हगस्यापि गुरोर्दशायां सामान्यनोभू
 पतिदत्तभाग्यं ॥ कृष्यर्थगोभूमिमनोविलासं मित्रांबरालंकृतिभूषणाभि ॥ ९३॥ नीचरेवेचरसंयुक्तजीवदाये मनोरुजं ॥ पर
 प्रेष्यापवादचपुत्राणां च विरोधिता ॥ ९४॥ उच्चरेवेचरसंयुक्तगुरुदाये महत्सुखं ॥ अनेकगोपुरादीनां निर्माणं नृपपूज्यतां ॥ ९५॥

पापान्वितस्यापि गुरोर्दशायां करोति पापं तद्दयांतरस्थं ॥ गूढं बहिः पुण्यफलं विशेषात् भूस्मर्यदारात्मजसौख्यमेति ॥ १६ ॥ शक्रभ
न्वितस्यापि गुरोर्दशायां नरेशायानं मूढुलांबरं च ॥ दानेन वित्तं नृपमाननादायज्ञादिसन्मार्गविशेषलाभं ॥ १७ ॥ पापेक्षितस्यापि
गुरोर्दशायां प्राप्तं स्रवं किंचिदुपैति धैर्यं ॥ क्वचिद्यशः कुत्रचिदाप्तसौख्यं क्वचिद्धनं नाशमुपैति चांते ॥ १८ ॥ शक्रभेक्षितस्यापि
गुरोर्दशायां देशान्तरे वित्तमुपैति भूपात् ॥ देवार्चनं भूस्मरतर्पणं च तीर्थाभिषेकं गुरुपूज्यतां च ॥ १९ ॥ केन्द्रगतजीवदायराज्यभूदा
रराजसन्मानं ॥ विविधस्मरवानंदकरं बहुजनरक्षाप्रधानं नयाति ॥ २० ॥ लग्नगतस्याहिदशा पुरुषं करोति जीवस्य सौख्यममला
वरभूषणामि ॥ यानाधिरोहणमृदंगपणारवैश्वमने भवाजिभटसंघयुतं करोति ॥ २१ ॥ चतुर्थकेन्द्रस्थितजीवदायेयानत्रयं भू
पतिमित्रभावं ॥ भूपालयोगेयदिभूपति त्वने च तत्तथा तत्सदृशं करोति ॥ २२ ॥ कलत्रराशिस्थितजीवदायेदारार्थपुत्रार्थस्रवं प्रया
ति ॥ विदेशायानं समरेजयं च धान्यं परब्रह्मणि पुण्यकर्म ॥ २३ ॥ कर्मस्थितस्यापि गुरोर्विपाके राज्यादिमाहुर्मुनयस्तदानीं ॥ भूपा
लयोगे त्वथ वार्यपुत्रकलत्रसत्कर्मस्मरराजयोगं ॥ २४ ॥ पंचमस्थगुरोर्दाये भद्रोपास्तिर्महत्स्रवं ॥ सुताक्षिराजपूजां च वेदांतश्च व
णादिकं ॥ २५ ॥ त्रिकोणसंस्थस्य गुरोर्दशायां स्त्रीपुत्रधान्यार्थविवेकबुद्धिं ॥ मृदन्नपानां वरपट्टवस्त्रयानां दिलाभं नवमेशसौ
ख्यं ॥ २६ ॥ रक्षाशसंयुक्तगुरोर्दशायां भाग्येन रराजसमानमेति ॥ प्रवालमुक्तामणिरत्नलाभं सर्वेषु स्रवं समुपैति सौख्यं ॥ २७ ॥

नीचांशसंयुक्तगुरोर्विपाके भूपाङ्गयंगुल्मविचर्चिकादीन् ॥ स्थानच्युतिबंधुविरोधतांचनृपाग्निचौरैः स्वकुलोद्भवेभ्यः ॥ २८ ॥ अर्क-
 गजीवदशायां सहसाज्वरपीडितो भवेत्क्षीणः ॥ ऊर्ध्वगगरो गतमोहः शीलत्वप्रभयसंसारः ॥ २९ ॥ आदौ गुरुदशा काले नृपपूज्यं
 महत्करव ॥ मध्ये स्त्रीपुत्रलाभादिचांते कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ ३० ॥ धनस्थितस्यापि गुरोर्विपाके धनार्थातिभूयति माननं च ॥ वि-
 द्याविवादां कितराजगोष्ठिं सर्वोपकारं विजयं स्वरवच ॥ ३१ ॥ नृपकृतबहुमानं भ्रातृभिर्भूमिलाभं परयुतविजने वा दत्तगोभूमि-
 वित्तं ॥ अश्विनवसनं भूपागंधमाल्याबराणि परकृतमुपकारं बुद्धितामेति शौर्यं ॥ ३२ ॥ तृतीयस्थगुरोर्दाये भ्रातृणां च स्वरवधनं
 नृपदत्तधनं सौरव्यगंधमाल्याबरादिकं ३३ नीरोगतापुत्रकलत्रलाभलाभादिपुस्त्यस्य गुरोर्दशायां ॥ आदौ भवेदेवमथात्यपाके
 दारार्थचोरादिभयं सरोगं ॥ ३४ ॥ जीवो मरणपदस्थः करोति सौरव्यं स्वबंधुजनहानिं ॥ स्थानच्युतिविदेशं प्राप्ते स्त्रीराजपुत्र-
 सन्मानं ॥ ३५ ॥ लाभगजीवदशायां संप्राप्तौ राज्यात्मसुपयाति ॥ बह्वर्थदारपुत्राद्रूपविरोधस्वबंधुविद्वेषः ॥ ३६ ॥ व्ययगतजी-
 वदशायां प्राप्ते वाहनादिसुपयाति ॥ लाभते विदेशायानं नानाकेशैश्च परिभूतः ॥ ३७ ॥ पाके स्थानबलान्वितस्य च गुरोः क्षेत्रार्थ-
 दारात्मजान्संप्राप्ते गजाश्ववस्त्रकनकचित्रांबरभूषणं ॥ दिग्वीर्यान्वितदेवनायकगुरोर्लोके प्रसिद्धतथा जीवे कालबलाधि-
 के नृपवधू सन्मानितां याति सः ॥ ३८ ॥ निसर्गवीर्यान्वितजीवदाये निसर्गतश्चातिस्वरवं महत्त्वं ॥ विद्याविलासं रतिकेलिसौरव्यं

भागीरथीनोयकृताभिषेकं ॥ ३९ ॥ वक्रंगतस्यापिगुरोर्दशायां महार्थतां याति सक्तार्थद्वारान् ॥ युद्धेजयं भूपतिमित्रतां च सगंध
 जातां वरवाग्विलासं ॥ ४० ॥ दृग्दीर्घयुक्तस्यगुरोर्विपाके कृपाकटाक्षेणमहापतीनां ॥ समस्तभाग्यं समुपैति नित्यदेशान्तरेभ्यः
 तिकिंचिदेव ॥ ४१ ॥ क्रूरपृथ्व्यंशसंयुक्तगुरोर्दायेतिकृष्टतां ॥ राजकोपावमानादीन् लभते नात्र संशयः ॥ ४२ ॥ सौम्यपृथ्व्यंश
 संयुक्तगुरोर्दायेति सौख्यतां ॥ वाहनबंधुसन्मानं यज्ञवेवाहिकं शतम् ॥ ४३ ॥ पारावतांशयुक्तस्यगुरोः पाके महत्स्फुरत् ॥ मृदू
 न्नपटुवस्त्रंचहेमविक्रयभूषणं ॥ ४४ ॥ पाशद्रेक्षाणयुक्तस्यगुरोर्दायेचबंधनं ॥ मृदून्नपटुवस्त्रंचहेमविक्रयभूषणं ॥ ४५ ॥
 पाशद्रेक्षाणयुक्तस्यगुरोर्दायेचबंधनं ॥ कारागृहप्रवेशंचानिगडंदारविग्रहं ॥ ४६ ॥ उच्चस्थोपिगुरुर्नचिराश्यंशकसमन्वितः ॥
 महाभाग्यतुसंप्राप्ततत्क्षणादेव नश्यति ॥ ४७ ॥ नीचस्थो देवपूज्योपि स्वाच्चांशकसमन्वितः ॥ भाग्यक्षयतुसंप्राप्ते भाग्यया
 तितदानरः ॥ ४८ ॥ ॥ इति गुरुदशा ॥ ॥ अथ शक्रदशा ॥ ॥ अत्युच्चं गुरुदशायां मत्तविलासाप्रियार्थभोगीस्या
 त् ॥ माल्याछादनभोजनशयनस्त्रीपुत्रधनयुक्तः ॥ १ ॥ स्वाच्चस्थितस्यापि भृगोर्दशायां स्त्रीसंगनष्टार्थविरुद्धधर्मः ॥ पित्रोर्वि-
 नाशं समुपैति दुःखं शिरोरुजं भूपतिमाननंच ॥ २ ॥ आरोहिणीशक्रदशां प्रपन्ना धान्याबरांलंकृतिकांतिपूज्यं ॥ प्रवृत्तिसिद्धि-
 स्वजनैर्विरोधमात्रादिनाशं परदारसंगं ॥ ३ ॥ भृगोः सक्तस्याप्यवरोहकाले प्रचंडवेश्यागमनंधनासि ॥ स्त्रीपुत्रबंध्वार्तिमनोविक

रंत्तच्छूलरोगं मदनातिमेति ॥ ४ ॥ उद्वेगरोगतप्तः कर्मसुविफलेषु सर्वदा भिरतः ॥ अतिनीचगतस्य दाये शक्रस्यात्मार्थदारपुत्रार्ति
 ॥ ५ ॥ मूलत्रिकोणभाजो भृगोर्दशायां महाधिपत्यं स्यात् ॥ क्रयविक्रयकुशलधनवान्कीर्त्यन्वितो विधिज्ञश्च ॥ ६ ॥ शक्रक्षेत्रद-
 शायां लभते स्त्रीपुत्रमित्रधनशौर्यं ॥ नित्यात्साहं द्वेषं परोपकारं महत्त्वञ्च ॥ ७ ॥ भृगोर्दशायां मतिशत्रुराशिगतस्य पुत्रार्थकलत्र
 हानिः ॥ प्रपन्नसंसारदिशीर्णदेहं गुल्माक्षिरोगग्रहणीप्रकोपः ॥ ८ ॥ शत्रुक्षेत्रदशायां भृगोरपत्यार्थदारहानिः स्यात् ॥ भूपति
 रोषं कुरुते मत्तविलासार्थपापकर्माणि ॥ ९ ॥ मित्रक्षेत्रदशायां परोपकारी कलाविधिज्ञश्च ॥ पूगारामकृषिः स्यादेवमनुष्यैश्च
 रोद्धृतार्थश्च ॥ १० ॥ अतिमित्रशक्रदाये भूपतिसन्मानसौख्यञ्च ॥ गोधनवाजिसमेतं गजगतसंघैः समस्तदोषैश्च ॥ ११ ॥
 समक्षं गस्यापि भृगोर्विपाके प्रमेहगुल्माक्षिरोगदप्ररोगः ॥ किञ्चित्सरवं भूपतिवह्निचौरैः भयं स्वनामांकितगद्यपद्यं ॥ १२ ॥
 नाचरेवेचरसंयुक्तभृगोर्दाये महद्भयं ॥ अपवादकृतं दोषं लभते पापकर्मभिः ॥ १३ ॥ स्वाच्चस्थितेन सहितस्य भृगोर्विपाके राज्यं
 महत्त्वसमराधिपतित्वमेव ॥ हेमांबरादिमणिभूषणयानलाभं भैरीमृदंगपणवारववाद्यघोषैः ॥ १४ ॥ पापान्वितस्यापि भृगोर्द-
 शायां स्थानच्युतिबंधुजनैर्विरोधं ॥ आचारहीनं कलहप्रियत्वं कृष्यभूम्यात्मजदारनाशः ॥ १५ ॥ शक्रभान्वितस्यापि भृगोर्द-
 शायां सौभाग्यमित्रात्मजधान्यलाभं ॥ नरेशपूज्यगजवाजिसंघप्रवालसुक्तामणियानलाभं ॥ १६ ॥ पापेक्षितस्यापि भृगो-

दशायां मानार्थहानिंसमुपेतदुःखं ॥ स्त्रियाविरोधं स्वपदच्युतिंच विदेशवासं निजकर्महीनं ॥ १७ ॥ शत्रुभेक्षितस्यापि भृगोर्विपा-
 के धनांबरभूषणपूजनंच ॥ जनाधिपत्यं स्वशरीरकांतिकलत्रमित्रात्मजसौख्यमेति ॥ १८ ॥ केन्द्रे गतस्याहदशा भृगुनन्दनस्य या-
 नांबरादिमणिभूषितदेहकांतिं ॥ राज्यार्थभूमिहृषिवाहनवस्त्रशस्त्रदुर्गाधियानवनवासजलाभिषेकं ॥ १९ ॥ लग्नगशत्रुद-
 शायांसंप्राप्तं राजमाननं लभते ॥ मणिगोधनहृषिलाभं परापवादं महोत्साहं ॥ २० ॥ चतुर्थराशिस्थितशत्रुदाये राज्यं महत्सौ-
 ख्यमुपेतियानं ॥ हृषिक्रियावित्तपशुप्रजानां वृद्धिप्रतापान्वितकर्तृजालं ॥ २१ ॥ कलत्रराशिस्थितशत्रुदाये कलत्रनाशत्वथवा-
 विदेशः ॥ प्रमेहगुल्मादिशरीररोगं प्रभग्नवित्तात्मजबंधुराज्यं ॥ २२ ॥ कर्मस्थशत्रुस्य दशाविपाके विद्याधनप्राप्तिर्नरेशपूज्ये ॥ भा-
 ग्योत्तरपालितदेहकांतिदिगंतरप्राप्तयशः प्रतापं ॥ २३ ॥ त्रिकोणसंयुक्तभृगोर्विपाके विद्याधनप्राप्तिर्नरेशपूज्यं प्रवालसुक्ताम-
 णिशंखशक्तिगोभूमियानांबरवस्त्रलाभं ॥ २४ ॥ पंचमस्थभृगोर्दाये पुत्रावाप्तिर्विनिर्दिशेत् ॥ कीर्तिंच राजपूज्यंच सर्वेषां सुप-
 कारकं ॥ २५ ॥ त्रिकोणस्थगतः शत्रुः करोति नृपपूज्यतां ॥ यज्ञकर्मादिलाभंच गुरूपत्रोः स्मरवयशः ॥ २६ ॥ वित्तगशत्रु-
 क्रदशायां धनहानिमाहुर्धनायतिंचापि ॥ अन्नस्मरववाग्विलासं परापकारं नरेशसन्मानं ॥ २७ ॥ तृतीयराशिस्थितशत्रुदाये धे-
 र्यमनोत्साहमदीनसत्त्वं ॥ चित्रांबरालंकृतवाहनाभिसहोदराणां बहुभाग्यलाभं ॥ २८ ॥ भृगोर्विपाके रिगतस्य नाशंधान्यार्थ-

वद्वात्मजसोदराणां ॥ रोगंमहत्कार्यविनाशनंचशत्रोर्भयंभूषणंतिवन्निचोरेः ॥ ३९ ॥ रंभस्थितस्यापिभृगोर्विपाके शस्त्राग्निचोरक्ष-
तमित्रविघ्नं ॥ क्वचित्सरवकिंचिदुपैतिवित्तंक्वचिन्नरशामयशःप्रतापं ॥ ३० ॥ लाभस्थितस्यापिभृगोर्विपाके स्रग्गंधमाल्याबररा-
ज्यपूजां ॥ पुत्रार्थसौख्यंक्षुषिविक्रयंचदानंस्वनामांकितपद्यजालं ॥ ३१ ॥ व्ययगतशक्रदशायांलभतेधान्यार्थराजसन्मानं ॥ स्या-
नच्युतिंप्रवासंमातृवियोगंमनोविलासंच ॥ ३२ ॥ जीवर्त्सगतस्यभृगोः स्त्रीपुत्रमहीनाशनंकुरुते ॥ कर्मस्फुनित्योविघ्नोजननीके
शान्विनोमनोदुःखी ॥ ३३ ॥ अर्कंगशक्रदशायांजीर्णगृहवासःशत्रुभावरोधश्च ॥ लभतेदारविनाशंमातृवियोगंचकलहंच
॥ ३४ ॥ सिंहगशक्रदशायांलभतेविविधापदमनोदुःखं ॥ उद्योगरोगतप्तः कर्मस्फुलिफलेतुसर्वदाभिरतः ॥ ३५ ॥ शक्रेस्थान-
बलाधिकेनरपतेः सन्माननंभूषणंविद्यावादविवादगोष्ठिरसिकं नामद्वयंसंभ्रमं ॥ तस्मिन्दिक्प्रबलान्वितेबहुयशः पुत्रार्थदारां
वरशक्रेकालबलान्वितेसरवधनंकीर्तिःस्वनामांकिता ॥ ३६ ॥ निसर्गवीर्ययुक्तस्यभृगोर्दायेमहत्सरवं ॥ क्षुषिगोभूमिवित्ता-
दिभ्रातृमातृसरवभवेत् ॥ ३७ ॥ वक्रंगतस्यापिभृगोः स्तनस्यदशाविपाके त्वनिराजपूज्यं ॥ मृदंगभेरीरवयुक्तयानंविचित्रव-
स्त्राभरणानिराज्यं ॥ ३८ ॥ हर्गवीर्ययुक्तस्यभृगोर्विपाके यज्ञादिकर्माणिकरोतिकाले ॥ विद्याविलासंशयनांवरंचनृपाभिषेकंकल-
हंविरोधं ॥ ३९ ॥ क्रूरषष्ठ्यंशयुक्तस्यभृगोर्दायेविपद्भयं ॥ चोराभिराजभीतिःस्यात्क्षुषिगोभूमिनाशनम् ॥ ४० ॥ सौम्यषष्ठ्यं-

शायुक्तस्य भृगोर्दायेमहत्स्वरं ॥ कूपारामतटागानां निर्माणं देवपूजनं ॥ ४१ ॥ वैशेषिकांशसंयुक्तभृगोर्दायेमहत्स्वरं
रवम् ॥ बाहनं भूपसन्मानं भ्रातृस्त्रीधनसंपदः ॥ ४२ ॥ क्रूरद्रेकाणसंयुक्ते भृगोर्दायेरिषीतिदं ॥ कारागृहमहत्कष्ट
मनलचोरपीडनं ॥ ४३ ॥ उच्चक्षेत्रेपिनीचाशयुक्तः शक्रोत्तिकष्टदः ॥ करोतिराज्यनाशं च स्थाननाशमथापि वा ॥ ४४ ॥
उच्चाशयुक्तशक्रोपिनीचराशिसमन्वितः ॥ कृषिगोभूमिवाणिज्यधनधान्यविवर्धनं ॥ ४५ ॥ ॥ इति शक्रदशाः ॥ ॥
॥ अथ शनिदशाः ॥ ॥ मंदात्युच्चदशायां ग्रामसभामंडलाधिपत्यं स्यात् ॥ लभते विनोदशीलपितृनाशबंधुक-
लहं च ॥ १ ॥ स्वेच्छदशायां कुरुते दशांशमनोरुजंदुरवं ॥ वाणिज्यहानिसत्त्वं कृषिहानिर्नृपविरोधं च ॥ २ ॥ आरोहि-
णीवासरनाथसूनोर्दशाविपाकेनृपलब्धभाग्यं ॥ वाणिज्यलाभं कृषिभूमिलाभं गोवाजियानं सक्तदारलाभं ॥ ३ ॥ दिने-
शसूनोस्त्वबरोहकालेराज्यच्युतिदारसक्तार्थनाशं ॥ भाग्यक्षयं भूपतिकोपयुक्तं प्रेष्यत्वमायातिगुदाक्षिरोगं ॥ ४ ॥ नी-
चस्थितस्यापि दिनेशसूनोर्दायेकलत्रात्मजसौदराणां ॥ नाशमहत्कष्टतरां कृषिचनीचानुवृत्यासमुपैतिवृत्तिं ॥ ५ ॥
भूतधिको गनिलयस्य शनिर्दशायादेशांतरादिवनवासमुपैतकाले ॥ नामद्वयं यदि सभानगराधिपत्यं विद्वेषणं सक्तकलत्र

अ. १५

अनादिभिर्वा ॥ ६ ॥ स्वक्षेत्रगस्यचदशादिवसेशस्तूनोर्द्वेषं करोति बलपौरुषकार्तिजालं ॥ राजाश्रयंकनकभूषणभूमिनाभं
धैर्यं स्वनामसदृशानुगुणंचसौरव्यं ॥ ७ ॥ शनेर्दशायामतिशत्रुगस्यस्थानच्युतिंबंधुविरोधतांच ॥ चोरादिभूषेभ्यस्यत्र
विमोभृत्यार्थदारात्मजकोपमेति ॥ ८ ॥ दिनेशस्तूनोस्त्वरिराशिगस्यवैश्याद्धनंप्राप्यतिभूमिनाशम् ॥ कृषोर्विनाशंस्त
पदच्युतिंचवैरंसमायानिशरीरहृच्छं ॥ ९ ॥ मित्रक्षेत्रदशायांमंदस्यतुशिल्पकर्मगुणवेत्ता ॥ ज्ञानबलप्रतापददातिदुःखं
हत्वच ॥ १० ॥ अधिमित्रमंददायददातिसौरव्यंनरेशसन्मानं ॥ सक्तधनदारविशपात्पशुकृषिमाहिषादिवाणिज्यं ॥ ११ ॥
संमर्क्षगस्यापिशनेर्दशायाममानबुद्धिः सक्तदारमित्रे ॥ भृत्यापदबंधुजनेषुवैरंदेहस्यकष्टक्षयवातपित्तेः ॥ १२ ॥ नीचरेवे
चरसंयुक्तशनेर्दायेमहद्वयम् ॥ विप्रलंभोपवासश्चनीचवृत्त्यानुजीवनं ॥ १३ ॥ स्वेच्चरवेचरसंयुक्तशनेर्दायेमहत्क
रं ॥ किंचिद्राज्यकृषेर्लाभंभृत्यवर्गार्थनाशनं ॥ १४ ॥ पापान्वितस्यापिशनेर्दशायामपापानिगूढानिकरोतिकाले ॥ नीचस्त्रि
यासंगमनंविशेषाच्चोरादिनीचैः कलहंविदारं ॥ १५ ॥ शत्रून्वान्वितस्यापिशनेर्दशायामविशेषतोज्ञानमुपैतिकाले ॥ परोप
कारंनृपलब्धभाग्यकृष्णानिधान्यान्ययसंचलाभं ॥ १६ ॥ पापक्षितस्यापिशनेर्दशायामभृत्यार्थदारात्मजसोदराणां ॥ नाशस

अ.
१५

६६

मायातिपरापवादं कुभोजनं कुत्सितगंधमाल्यं ॥ १७ ॥ शूभेक्षितस्यापिशनेर्दशायां स्त्रीपुत्रभृत्यार्थमुपैतिकाले ॥ पश्चाद्
पेत्यत्र महत्त्वकष्टं गोभूमिवाणिज्यकृषेर्विनाशं ॥ १८ ॥ केन्द्रान्वितशनेर्दायेकलहायासपीडनं ॥ पुत्रमित्रार्थदारादिवंधूनां
मरणं ध्रुवं ॥ १९ ॥ लग्नगतशनेर्दाये देहकृच्छ्रमुपैति च ॥ स्थानच्युतिप्रवासंच राजकोपं शिरोरुजं ॥ २० ॥ चतुर्थस्थशने
र्दाये मातृतद्वर्गनाशनं ॥ गृहदाहपदभ्रंशंचोरातिनृपपीडनं ॥ २१ ॥ दारराशिगतस्यापिशनेर्दायेरिपीडनं ॥ मूत्रकृच्छ्रम-
हाद्वेषं स्त्रीहेतोर्मरणं तु वा ॥ २२ ॥ दशमस्थशनेर्दाये कर्मनाशमुपैति च ॥ देशांतरपदभ्रंशं निगडं राजपीडनं ॥ २३ ॥ द्वि-
तीयस्थशनेर्दाये वित्तनाशमथाक्षिरुक् ॥ राजकोपं मनस्तापमन्नशेषं मनोरुजं ॥ २४ ॥ तृतीयस्थशनेर्दाये कृषिगोधन-
संपदः ॥ मनोजाड्यमनोत्साहभ्रातृतद्वर्गनाशनं ॥ २५ ॥ पंचमस्थशनेर्दाये पुत्रनाशमनोरुजं ॥ राजकोपं भृत्यनाशं
बंधुरस्त्रीवित्तविषमं ॥ २६ ॥ षष्ठस्थशनेर्दाये पुत्रदशाकालेरिपीडनं ॥ व्याधिचोरविषैर्वाधायहक्षेत्रविनाशनं ॥ २७ ॥ स-
रणपदस्थो मंदः करोति नित्यं सुतार्थदाराणां ॥ नाशं भृत्यजनानां गोमहिषभूमिदारनाशं च ॥ २८ ॥ नवमगतमंददाये पि-
त्रोर्नाशं गुरोस्तथैवापि ॥ लभते विदेशयानं स्वकुलजातेर्विनाशमुपयाति ॥ २९ ॥ लाभगमंददशायां लाभते विविधार्थसौ-

रव्यसन्मानम् ॥ सक्तदारभृत्यसौरव्यमनोविलासं कृषेत्तुल्यधनम् ॥ ३० ॥ व्ययगतमंददशायां भीतिचोराग्रिमूपसंधेश्व
 विविधापदं च दुःखं विदेशयानं स्वबंधुनाशश्च ॥ ३१ ॥ अर्कगमंददशायां स्वजनद्वेषं परस्त्रियं लभते ॥ भृत्यापत्यविरोधं महो
 द्यमंदोषपरिभूतं ॥ ३२ ॥ नीचांशमंददाये नीचाचारेण जीवनं लभते ॥ सर्वेषां प्रेष्यत्वं धनसक्तदारैश्च वियहं दुःखम् ॥ ३३ ॥
 उच्चांशमंददाये विविधस्वरवानंदभोगभागादीन् ॥ कुरुते विदेशयानं ग्रामसभामंडलाधिपत्यं वा ॥ ३४ ॥ आदौ-
 मंददशायां मतिदुःखं मातृनाशनं कुरुते ॥ मध्ये विदेशयानं परगृहवासं परान्नभुक्त्वांते ॥ ३५ ॥ स्थानवीर्य-
 युतमंददशायां दारपुत्रधनकीर्तिमुपैति ॥ चौरशत्रुनृपवन्निभयं वा बंधुनाशमथवा क्षिणुदार्तिम् ॥ ३६ ॥ ॥
 मंदस्य दिग्वीर्ययुतस्य दाये दिगंतरादाप्तस्वरवार्थकीर्तिम् ॥ भूगूढदारात्मजसौ दराणां विनाशनं बंधुजनैर्विरोध-
 म् ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ कालवीर्ययुतमंददशायां कालकूटविषभीतिमुपैति ॥ ॥ दारपुत्रनृपचौरभयं वा धान्यभू-
 मिच्छिवाहनलाभम् ॥ ३८ ॥ वक्रचारयुतो मंदः करोति विफलाक्रियाम् ॥ उद्योगभंगदुःखं च सौदराणां-
 चनाशनम् ॥ ३९ ॥ क्रूरपथ्यशंसं युक्तशानिदाये महद्भयम् ॥ नृपकोपं पदभ्रंशं कारागृहनिवेशनं ॥ ४० ॥ सौम्यं पथ्यं

शसंयुक्तशानिदायेमहत्सुखं ॥ दारपुत्रार्थसंपत्तिलभतेबंधुवियहम् ॥ ४१ ॥ वैशेषिकांशसंयुक्तः शनिः सौरव्यंकरोति च ॥ विशेषाद्वा
 जसन्मानं विचित्रां वरभूषणम् ॥ ४२ ॥ क्रूरद्रेष्काणसंयुक्तशानिदायेमहद्दयं ॥ उद्धं धनं विषाद्रीतिं नृपचोराग्निजं भयं ॥ ४३ ॥ नी
 चराशिगतो मंदः स्वेच्छांशकः समन्वितः ॥ दशादौ दुःखमापाद्य दशानेकदोषमेवेत् ॥ ४४ ॥ उच्चराशिगतो मंदो नीचांशकः समन्वि
 तः ॥ दशादौ सुखमापाद्य दशानेकदोषमेवेत् ॥ ४५ ॥ ॥ इति सर्वार्थचिन्तामणौ शानिफलं पंचदशोऽध्यायः ॥ ॥ अथरा
 हुदशाफलं ॥ ॥ राहोर्दशेऽक्षे केतोस्तु दृष्टि केतुंगं संज्ञितं ॥ मूलत्रिकोणं कुंभं च क्रियं मित्रं भस्ममुच्यते ॥ १ ॥ एतत्सप्तमराशि-
 स्तु केतोर्मूलत्रिकोणम् ॥ षष्ठाष्टरिः फगाराहुस्तद्वायकदोषमेवेत् ॥ २ ॥ उच्चस्थः सिंहकेयस्तु तत्पाके सुखदोषमेवेत् ॥ राज्यं
 करोति मित्राभिधनधान्याभिवर्धनं ॥ ३ ॥ राहुर्नक्षत्रस्थितो दाये चोराग्निनृपभीतिदः ॥ उद्धं धनं विषाद्रीतिं कुरुते सिंहकासनः ।
 राहोर्दशायाः संप्राप्तौ नृपचोराग्निपीडनं ॥ विदेशायानंदुःखानि वनवासादयं भव ॥ ५ ॥ लग्नगत राहुदाये बुद्धिविहीनं विषाग्निश
 रुद्राद्यैः ॥ बंधुविनाशं लभते दुःखानि च पराजयं समरे ॥ ६ ॥ राहोर्दशायाधनराशिगस्य राज्यं च वित्तं हरते विशेषात् ॥ कुभोजनं
 कुत्सितराजसं वामनो विकारं च नृपकोपं ॥ ७ ॥ तृतीयराशिस्थित राहुकाले पुत्रार्थदारात्मजसौ दराणां ॥ सुखं कृषेर्बंधनमाधिप
 त्वं विदेशायानं नरपालपूज्यं ॥ ८ ॥ चतुर्थराशिस्थित राहुकाले मातुर्विनाशं त्वथवातदायं ॥ क्षेत्रार्थनाशं नृपतेः प्रकोपं भार्यादिषा

निर्यै

म. वि.
६८

तित्पमनेकदुःखं ॥ ९॥ चोराग्निबंधार्तिमनोविकारंदारात्मजानामपि रोगपीडा ॥ चतुर्थराशिस्थितराहुकलिप्रभग्रसंसारकलत्र-
पुत्रं ॥ १०॥ बुद्धिभ्रमं भोजनसौरव्यनाशं विद्याविवाहकलहंचदुःखं ॥ कोपनरेदस्य सक्तस्य नाशं राहोः सक्तस्थस्य दशाविपा-
के ॥ ११॥ दशाविपाके त्वारिराशिगस्य चोराग्निभूषे भयमाप्तिनाशं ॥ प्रमेहगुल्मक्षयपित्तरोगं त्वग्दोषरोगं त्वथ वामृतिच ॥ १२॥
कलत्रराशिस्थितराहुदाये कलत्रनाशं समुपैति शीघ्रं ॥ विदेशायानं कृषिभाग्यहानिं सर्पाद्रयं मृत्युसक्तार्थनाशं ॥ १३॥ राहोर्दशा-
यां निधनस्थितस्य यमालये याति सक्तार्थनाशं ॥ चोराग्निभूषेः स्वकुलोद्भवेऽप्यभयं मुगेर्वावनवासदुःखं ॥ १४॥ राहोर्दशायां नव-
मस्थितस्य पित्रोर्विनाशं लभते मनुष्यः ॥ विदेशायानं गुरुबंधुनाशं स्नानं समुद्रस्य सक्तार्थनाशं ॥ १५॥ मानस्थितस्यापि दशावि-
पाके राहोः प्रवृत्तिं लभते मनुष्यः ॥ पुराणधर्मश्रवणादिभिश्च गंगेयनौ चैरपि शब्ददेहः ॥ १६॥ सौम्यर्क्षगश्चेत्फलमेव मेव पापर्क्षग-
श्चेन्न तथा भवेद्दि ॥ प्रोक्तं फलं यत्सकलं तदेव सौम्यर्क्षगश्चेत्फलमन्यथा न्यत ॥ १७॥ पापक्षेत्रगतो राहुः कर्मस्थः पापसंयुतः ॥
अभिशास्तस्तदा काले पुत्रदाराग्निपीडनं ॥ १८॥ आयराशिगतो राहुस्तत्पाके नृपमाननं ॥ धनामिदारलाभचगृहक्षेत्रादिसंपदः १९॥
व्ययगतराहुदशायां देशप्रशं मनोरुजं कुरुते ॥ विच्छिन्नदारपुत्रं कृषिपशुधनधान्यसंपदानाशं ॥ २०॥ कुलीरगोमेषयुतस्य राहोर्दशा-
विपाके धनलाभमेति ॥ विद्याविनोदं नृपमाननं च कलत्रभृत्यात्मस्वरं प्रयानि ॥ २१॥ पाथोनर्मानाश्च युतस्य राहोर्दशाविपाके सक्त-

अ.
१६

६८

दारलाभं ॥ देशाधिपत्यं नरवाहनं च दशावसाने सकलं विनाशं ॥ २२ ॥ पापक्षंसंयुक्तफणां द्रदाये देहस्य कार्श्यं स्वकुलस्य नाशं ॥ मूपा
 द्रयं वंचनं तोरिभातिः प्रमेहकासक्षयमूत्रकृच्छ्रं ॥ २३ ॥ शुभदृष्टियुतो राहुः करोति सफलक्रियां ॥ राजमाननमर्थामिबन्धूनां मरणं ध-
 वम् ॥ २४ ॥ पापदृष्टियुतो राहुः कर्मनाशं करोति च ॥ उद्योगभंगं देहातिचोराभिन्नृपपीडनं ॥ २५ ॥ उच्चगेहयुतो राहुराज्यलाभं क-
 रोति च ॥ स्त्रीपुत्रधनसंपत्तिवस्त्राभरणलेपनं ॥ २६ ॥ नीचग्रहयुतो राहुर्नीचवृत्त्या लुर्जीवनं ॥ कुमोजनं कुदारं च कुपुत्रं लभते त-
 दा ॥ २७ ॥ दशादौ दुःखमाप्नोति दशामध्ये स्मरव्ययशः ॥ दशांते स्थाननाशं च गुरुपुत्रादिनाशनं ॥ २८ ॥ ॥ इति राहुदशा ॥ ॥
 अथ केतुदशाफलं ॥ ॥ भार्यापुत्रविनाशनं नरपतेर्भ्रातिर्महत्कष्टं विद्यावंधुधनामि मित्ररहितं रोगाग्निभिर्त्रैर्मयं ॥ यानारोह
 णपातनं विषजलैः शस्त्रादिभिर्वाभयं देशादेशविवासनं कलिरुचिगण्यादिभिर्वाभयं ॥ १ ॥ केतौर्दशायां संप्राप्तौ दारपुत्रविनाश
 नं ॥ राजकोपं मनस्तापं चोराग्निहविनाशनं ॥ २ ॥ केन्द्रस्थस्य दशाकेतोः करोति विफलक्रियां ॥ राजार्थं सततदाराणां नाशनं विप-
 दंतथा ॥ ३ ॥ लग्ने केद्रगतस्यापि केतोर्दाये महद्भयं ॥ ज्वरातिसारमेहं च स्थानकादिविषूचिकाः ॥ ४ ॥ धनराशिगतस्यापि केतोर्दा-
 ये धनक्षयं ॥ वाक्पारुष्यमनोदुःखं कुत्सितान् मनोरुजं ॥ ५ ॥ तृतीयराशिगतस्यापि केतोर्दाये महत्स्मरवं ॥ मनोवैकल्यमायाति-
 भ्रातृभिर्द्वेषणं परं ॥ ६ ॥ चतुर्थराशिगतस्यापि केतोर्दाये स्मरवक्षयं ॥ प्रभग्नदारपुत्रादिगृहे धान्यप्रहर्षितः ॥ ७ ॥ पंचमस्थस्य केतो

स्तुदशाकालेस्तस्य ॥ बुद्धिधर्मविशेषेण राजकोपधनक्षयं ॥ ८ ॥ केतोस्त्वरिगतस्यापि दशाकाले महद्भयं ॥ चौराग्निविषभी-
तिस्त्यादृशाभिसमुपेतित्व ॥ ९ ॥ कलत्रराशिसंयुक्तकेतोदाये महद्भयं ॥ दारपुत्रार्थनाशं च मूत्रकृच्छ्रमनोरुजं ॥ १० ॥ केतोद-
ष्टमयुक्तस्य दशाकाले महद्भयं ॥ पितृमृत्युश्वासकासग्रहण्यादिक्षयान्वितः ॥ ११ ॥ नवमेस्थस्य केतोस्तु दशापाके पितु-
र्विपत् ॥ गुरोर्वाविपददुःखं शतकर्मविनाशनं ॥ १२ ॥ कर्मस्थकेतोः संप्राप्तौ दशायां सख्यमेति च ॥ मानहानिमनोजाड्यम-
पकीर्तिमनोरुजं ॥ १३ ॥ लाभस्थकेतोः संप्राप्तौ दाये सौख्यं करोति च ॥ आतृवर्णादि सौख्यं च यज्ञदारादिवर्धनं ॥ १४ ॥
रिः फस्थकेतोः संप्राप्तौ दाये कष्टतरं भवेत् ॥ स्थानच्युतिप्रवासं च राजपीडाक्षिणाशनं ॥ १५ ॥ दशादौ सख्यमाप्नोति दशामध्ये मह-
द्भयं ॥ दशान्ते राजभीतिश्च देहजाड्यमथापि वा ॥ १६ ॥ शुभमवीक्षणसंयुक्तः केतुः सौख्यं करोति च ॥ राज्यार्थं गृहशांतिं च
राजपूजां महाददं ॥ १७ ॥ पापेक्षितयुतो वापि केतुर्दुःखं करोति च ॥ ज्वरानि सारमेहं श्वत्वग्दोषं राजपीडनं ॥ १८ ॥ ॐ ॥
॥ इति केतुदशा ॥ ॥ अथातर्दशाफलानि ॥ ॥ तेजस्विनमतिस्फुरिवनस्फुस्थराविभवन्पाच्चलव्यधनं ॥ स्वनवाशक-
बलयुक्तः पुरुषं कुर्याद्धनान्वितं रव्यातं ॥ १ ॥ शुभदर्शनफलयुक्तः पुरुषं कुर्याद्धनान्वितं रव्यातं ॥ सुभगप्रयासममलं स्फु-
पदेहससौम्यं च ॥ २ ॥ अन्योन्यवष्टाष्टमदायकाले नृपाद्भयं भृत्यजनेर्विरोधं ॥ स्त्रियाविरोधस्तदा रनाशं चौराग्निबंधा-

निमनोविकारं ॥ ३ ॥ पाकेश्वरादत्यगतस्य भुक्तौ स्थानव्यतिर्बन्धुजनैर्विरोधं ॥ विदेशयानं स्वजनैर्विरोधं पादाक्षित्द्रोणमुपे-
तिकाले ॥ ४ ॥ दशाधिपेनापियुतस्य भुक्तौ स्त्रीपुत्रभृत्यार्थहृशेर्विनाशं ॥ उद्योगभंगं स्वजनैर्विकष्टमाकस्मिकं दूषण-
मेतिकाले ॥ ५ ॥ दशाधिपादित्तगतस्य भुक्तौ मृदन्नपानांबरगंधमाल्यं ॥ परोपकारं स्वजनस्य सरव्यं स्त्रीपुत्रबंध्वात्म-
मनोविलासं ॥ ६ ॥ दशाधिपात्सोदरराशिगस्य भुक्तौ नृपादित्तमुपेतिसरव्यं ॥ स्रगंधमाल्यांबरभूषणंच स्तुतद्व-
भोजनसौरव्यपुष्टिं ॥ ७ ॥ दायेश्वरादुत्तगतस्य भुक्तौ दारात्मजायं ग्रहधर्मयानं ॥ मिष्टान्नपानांबरभूषणंच शतभग्रहश्च
फलमन्यथान्यत् ॥ ८ ॥ पापग्रहोपिशतभदः खलुदायनाथाहं धुस्थितस्वभवनोच्चबलादियुक्तः ॥ सौम्यग्रहोप्यशतभदः
स्वरवराशियुक्तो दायेश्वरात्स्वभवनोच्चबलादिहीनः ॥ ९ ॥ दशानाथात्कृतस्थस्य भुक्तौ पुत्राप्तिमादिशेत् ॥ शतभग्रह-
स्य सौरव्यंच पापभुक्तौ कृतक्षयं ॥ १० ॥ अंतर्देशायां पापस्य षष्ठस्थस्य दशेश्वरात् ॥ चोरारिक्लृणदेहार्तिलभते पदविभ-
वं ॥ ११ ॥ तस्मात् षष्ठस्थस्य सौम्यस्य दशेशात्स्वरववर्धनम् ॥ लभते पुत्रमित्राप्तिस्त्वाच्चमूलादिगस्य तु ॥ १२ ॥ दायेशात्स-
प्तमस्थस्य पापस्यापह्नोतथा ॥ दारार्थपुत्रबंधूनां नाशभूपतितोभयम् ॥ १३ ॥ सप्तमस्थशतभस्यापि ह्नोतौ सौरव्यदशा-
धिपात् ॥ नीचशत्रुविहीनस्य सद्रत्नांबरभूषणम् ॥ १४ ॥ पाकेशादष्टमस्थस्य पापस्यापह्नोतभयं ॥ निधनकुत्सितान्नंच

चोराग्निनृपपीडनम् ॥ १५ ॥ पाकेशादष्टमस्थस्य सौम्यस्यापहृतौ स्फुरवम् ॥ सुक्तादौ शोभनं प्रोक्तं ते कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ १६ ॥
 दायेशान्नवमस्थस्य पापस्यापहृतौ यथा ॥ अश्लक्ष्णं लभते कर्मस्थानं शंभुनो कज ॥ १७ ॥ प्रधानतः शत्रुस्थस्य सौम्य
 स्यापहृतौ यथा ॥ विवाहं यज्ञदोक्षांच दानार्तिं लभते नरः ॥ १८ ॥ कर्मस्थपापरेवेदस्य हृतौ पाके स्वराद्यदा ॥ कर्मनाशमवा
 प्रोति दुष्कर्तिविधिपदं ॥ १९ ॥ तस्मात् कर्मस्थसौम्यस्य हृतौ सौरव्यं विनिर्दिशेत् ॥ तदा कगोपुरादीनां पुण्यकर्मोदिसं
 ग्रहम् ॥ २० ॥ लाभस्थस्य दशानायात्पापस्यापहृतौ धनं ॥ लभते पुत्रमित्रार्थस्थानं धातिं च शाश्वतं ॥ २१ ॥ पाकेशाल्ल
 भयुक्तस्य सौम्यस्यापहृतौ स्फुरवम् ॥ भाग्योत्तरं नृपात्प्रीतिं दारपुत्रादिवर्धनं ॥ २२ ॥ व्ययस्थस्य हृतौ दुःखपापस्य तु दशा
 धिपात् ॥ अर्थनाशं नृपाक्रोधस्थाननाशं स्मृतिभ्रमं ॥ २३ ॥ पाके स्वराद्ययस्थस्य सौम्यस्यापहृतौ यदा ॥ वाहनं भोग
 भाग्यं च वस्त्राभरणभूषणं ॥ २४ ॥ तत्तद्दशायां संयोज्य मेवमेवं विशेषतः ॥ स्वर्क्षेत्रवर्गमित्रादिविनासं सर्वत्र कल्पयेत् ॥ २५ ॥
 लग्नार्थसौम्यस्यापि पापस्यापहृतौ तदा ॥ पाकेशाद्दुःखमाप्नोति सौम्यमुक्तौ शत्रुभं भवेत् ॥ २६ ॥ अंतर्दशायां क्रूरस्य-
 क्रूरदाये महद्दयं ॥ स्थानाक्षिबंधुपुत्रार्थदारनाशं नृपाद्भयं ॥ २७ ॥ शत्रुमुक्तौ शत्रुभेदाय स्थानवाहनभूषणम् ॥ सौ-
 म्यमुक्तौ पापदाये त्वादौ सौरव्यं परं भयं ॥ २८ ॥ सौम्यदाये पापमुक्तौ त्वादौ कष्टं ततः शत्रुभं ॥ शीर्षादयस्संगाः रेवताः स्त्वादीन्वा

तेन्यक्रसगाः ॥२९॥ यत्रसंवादबाहुल्यंयोजयित्वाफलंवदेत् ॥ अपिसंवादकार्येपुयथोक्तंफलमादिशेत् ॥ ३०॥ ॥इ
तिसामुदायिकांतर्दशाफलम् ॥ ॥ अथग्रहाणालगादिस्थितभेदेनपुनरप्यतर्दशाफलविशेषमाह ॥ ॥ लग्नग-
त्यरवेःपाकेभौमार्केशिरिवभोगिनां ॥ अंतर्दशायांदुःखंचराज्यार्थगृहनाशनं ॥ १॥ तेषामगोचरस्थानादिनेशात्फल-
मीदृशं ॥ गोचरस्थेफलसौख्यं सर्वस्मिन्पाकपाहृहे ॥ २॥ गोचरत्वंनाम ॥ स्वर्क्षतुंगत्रिकोणस्थःषडष्टांत्यविवर्जितः ॥
अनस्तगोमित्रगस्तुगोचरस्थोभवेद्गृहः ॥ ३॥ अस्तगोर्नान्वगोवापिस्वर्क्षमूलविवर्जितः ॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थोवायःखेटोय-
मगोचरः ॥ ४॥ लग्नस्थवासरेशस्यदशायामीज्यशक्रयोः ॥ शशांकसौम्येयामुक्तौद्विषिगोस्ततदारभूः ॥ ५॥ धनस्थवासरे
शस्यपापमुक्तौधनक्षयं ॥ वाक्पाकरुष्यमनोदुःखंनेत्ररोगमहद्भयं ॥ ६॥ सौम्यमुक्तौरवेःपाकेधनस्थस्यमहत्स्करवं ॥ वि-
द्यालाभंनृपात्प्रीतिवस्त्रवाहनभूषणं ७ तृतीयस्थस्यतुरवेःपाकेपापहृतौयदा ॥ गोचरस्थमहत्सौख्यंनोचेत्पापफलंवदेत्
॥ ८ ॥ तत्रस्थभानुपाकेचशभामुक्तौमहत्स्करवम् ॥ धैर्यंविनंस्कृतामिन्द्रसमंरजयमाप्नुयात् ॥ ९॥ दिनेशस्यस्करवस्थ
स्यदशायांपापिनाहृतौ ॥ मातृनाशमनोदुःखंचोराग्निनृपपीडनं ॥ १०॥ रवेःस्करवस्थितस्यापिशभामुक्तौमहत्स्करवं ॥ रा-
ज्यार्थपुत्रदारादिवस्त्रमाल्यानुलेपनं ॥ ११॥ पंचमस्थरवेःपाकेशान्यारशिरिवभोगिनां ॥ अंतर्दशायांउन्नतिंचोरभूपाग्निपी

डनम् ॥ १२ ॥ शतभयहाणां भुक्तौ चरवेः पंचमगस्यतु ॥ परिपाके सतामिंच राज्यवाहनं भूषणं ॥ १३ ॥ षष्ठस्थसूर्यदायेस्मि-
 न् अपहारे तु पापिनाम् ॥ ऋणचोराभिभूतेस्तु भीतिरावश्यकी तथा ॥ १४ ॥ सौम्यनामपहारे तु भास्करस्यारिगस्य च ॥ परि-
 पाके सरवपूर्वपश्चाद्दुष्टं विनिदिशेत् ॥ १५ ॥ सप्तमस्थरवेः पाके शत्रुक्रेज्या ज्ञविदां त्तेनो ॥ दारलाभं मनोत्साहं यानां वरविभू-
 षणं ॥ १६ ॥ तथा विधरवेः पाके दुःखं स्यात् पापिनां त्तेनो ॥ ज्वराति सारपित्तचमेह हृच्छारिपीडनम् ॥ १७ ॥ अष्टमस्थरवेः
 पाके शत्रुभे भुक्तौ शत्रुभवंदेत् ॥ किंचिद्दुःखं शत्रुभाधिकं शयनां वरभूषणं ॥ १८ ॥ तथा विधरवेर्दाये पापभुक्तौ महद्भयं ॥ मर-
 णं व्याधिपीडा वा परमेष्ठ्यत्वमेव वा ॥ १९ ॥ शतमस्थानगतस्यापि रवेः पाके त्तेनो यदा ॥ सौम्यानां शत्रुभक्त्या मिदं नयज्ञं महो-
 त्सवं ॥ २० ॥ नवमस्थरवेः पाके पापभुक्तौ यदा तदा ॥ करोति दुःखबाहुल्यं गुरुं पित्रादिनाशनं ॥ २१ ॥ कर्मस्थरविदाये तु-
 पापभुक्तिर्यदा तदा ॥ करोति कर्मकोशार्तिचोराभिभूतपीडनं ॥ २२ ॥ तथा विधरवेः पाके शत्रुभक्त्या भुक्तिर्यदा तदा ॥ करोति विपु-
 लं राज्यं कीर्तिश्चाचंद्रतारके ॥ २३ ॥ लाभराशिगतस्यापि रवेः पाके शत्रुभेतरा ॥ भुक्तिर्यदा तदा दुःखं पश्चात्सौख्यं करोति च ॥
 ॥ २४ ॥ तथा विधरवेः पाके शत्रुभक्त्या भुक्तिर्यदा तदा ॥ धनाभिराजसन्मानदारपुत्रनृपात्प्रियं ॥ २५ ॥ द्वादशस्थरवेः पाके पापभुक्तौ
 महद्भयं ॥ स्थानच्युतिप्रवासंच नृपकोपादिमानता ॥ २६ ॥ तथा विधरवेः पाके शत्रुभक्त्या भुक्तौ महत्करवं ॥ गोभूमिवस्त्रधा

न्यादिमणिविद्रुमभूषणम् ॥ २७ ॥ ॥ इतिरविपाकांतर्दशाफलम् ॥ अथचंद्रदशायासंतर्दशामाह ॥ ॥ सूर्तिस्थचं-
द्रदायेतुशक्रज्याज्जविदाहृतौ ॥ देहारोग्यनृपात्प्रतीतिर्वाहनांबरभूषणं ॥ १ ॥ तथाविधस्यचाज्जस्यपरिपाकेशक्रभेतरा
हृतिःकरोतिदुःखंचक्षुषिगोभूमिनाशनं ॥ २ ॥ द्वितीयस्थानिशानाथपरिपाकेशक्रभेतरा ॥ कलत्रपुत्रबंधूनानृपाद्गीति
करोतिच ॥ ३ ॥ सौम्याहृतौद्वितीयस्थचंद्रदायेमहत्स्वरवं ॥ भोजनोवरपानंचमनोत्साहंकरोतिहि ॥ ४ ॥ तृतीयस्थानि
शानाथपरिपाकेमहत्स्वरवं ॥ शक्रमग्रहाणाभक्तिस्तुक्रोतिनृपमानतां ॥ ५ ॥ तथाविधनिशानाथपरिपाकेशक्रभेतरा ॥
हृतिःकरोतिवैकल्यभ्रातृधैर्यविनाशनं ॥ ६ ॥ चतुर्थस्थानिशानाथपरिपाकेमहत्स्वरवं ॥ शक्रमभुक्तोन्नुपात्प्रतीतिर्जायेते-
विविधंस्वरवं ॥ ७ ॥ पापभुक्तोमहत्कष्टग्रहदाराथनाशनं ॥ चोराभिप्रेतपत्नीतिचतादृगज्जदशानरे ॥ ८ ॥ पंचमस्थानिशाना
थपरिपाकेमहत्स्वरवं ॥ सौम्यभुक्तोकलत्रार्थपुत्रमित्रांवरणिच ॥ ९ ॥ तथाविधदशानाथदायेपापहृतौयदा ॥ बुद्धिक्षो-
भमनस्तापपुत्रदारनृपाद्वयं ॥ १० ॥ क्षुपिनाशमृणयस्तषष्ठस्थितनिशाकरात् ॥ स्यात्पापिनाहृतौदुःखप्रमहक्षयपांडु
भिः ॥ ११ ॥ रिपुस्थितदशानाथात्सौम्यानांतुयदाहृतिः ॥ करोतिसर्वतोमैत्रीचोराभिप्रेयनाशनं ॥ १२ ॥ कलत्रस्थानिशा-
नाथात्तयदासौम्याहृतिस्तदा ॥ कलत्रपुत्रसंपत्तिर्वाहनांबरभूषणं ॥ १३ ॥ तथाविधदशानाथात्पापिनांतुहृतिर्यदा ॥

विदेशयानं पुत्रार्थदारबंधुविनाशनं ॥ १४ ॥ अष्टमस्थनिशानाथात्पापशुक्तो महद्भयं ॥ मरणंदारपुत्राणां कुत्सितानं परा-
जयं ॥ १५ ॥ रंध्यस्थितनिशानाथापरिपाके महत्सुरवं ॥ सौम्यशुक्तो महाकीर्तिर्धैर्यवाहनभूषणं ॥ १६ ॥ धर्मस्थित
दशानाथान्छुभशुक्तोऽपितुः सुरवं ॥ धर्मयज्ञविवाहचराज्यस्त्रीधनसंपदः ॥ १७ ॥ तथाविधदशानाथात्पापिनांतुह्निर्ध-
दा ॥ धर्महानिर्मनोदुःखं राज्यार्थगृहनाशनं ॥ १८ ॥ कर्मस्थचंद्रदायेचसौम्यशुक्तिः करोति हि ॥ स्वकर्मनिरतशास्त्रं
धर्मदायपरायणं ॥ १९ ॥ कर्मस्थितनिशानाथात्पापशुक्तिर्यदातदा ॥ कर्मनाशकरोत्यत्र अपकीर्तिमहद्भयं ॥ २० ॥
लाभचंद्रदशाशुक्तिर्धनधान्यावराणच ॥ बाहनं राज्यलाभंच करोति विविधं सुरवं ॥ २१ ॥ लाभचंद्रे पापशुक्तो धननाशमु-
पैति च ॥ कृषिधान्याक्षिदेहान्तिनृपचोरादिपीडनं ॥ २२ ॥ द्वादशस्थनिशानाथापरिपाकेर्धनाशनं ॥ पापशुक्तो महत्कष्ट-
सर्वशत्रुत्वमेव च ॥ २३ ॥ श्रुभशुक्तो व्ययस्थस्य वस्त्रमाल्यविभूषणं ॥ दारार्थपुत्रमित्राणां वर्धनं वाहनं सुरवं ॥ २४ ॥ इ-
ति चंद्रदशायामंतर्दशाफलं ॥ ॥ लग्नस्थितधरासूनोः परिपाके व्रणक्षतं ॥ पापशुक्तो महत्कष्टमजीर्णादिमहद्भयं
॥ १ ॥ श्रुभशुक्तो नृपात्प्रीतिं भ्रातृवर्गश्रुभं सुरवं ॥ तथाविधधरासूनोर्दशायां क्षेत्रवाहनं ॥ २ ॥ धनस्थितधरा-
सूनोः श्रुभशुक्तिर्यदातदा ॥ भ्रातृसौख्यं मनोत्साहं विद्यावाहनभूषणं ॥ ३ ॥ द्वितीयस्थधरासूनोः परिपाके श्रुभा-

त्तिः ॥ पूर्ववित्तविनाशंचराजकोपंज्वराग्निभिः ॥ ४ ॥ तृतीयस्थधरासूनोः पापमुक्तिर्यदा तदा ॥ मनोवैकल्यमामोति प्रा-
 त्वर्गविनाशनं ॥ ५ ॥ हिबुकस्थधरासूनोः पाकेसौम्यहतिर्यदा ॥ भोजनावरसोरव्यचक्रषिभूषणवाहनं ॥ ६ ॥ हिबु-
 कस्थधरासूनोः क्रूरमुक्तौ महद्वयं ॥ ग्रहक्षेत्रविनाशंचतृपचोराग्निपीडनं ॥ ७ ॥ हिबुकस्थधरासूनोः पाकेसौम्यहति-
 र्यदा ॥ क्षेत्रावरसरवावाधिपश्रवाहनभूषणं ॥ ८ ॥ पंचमस्थधरासूनोः पाकेपापहतिर्यदा ॥ कृषिगोधनधान्यार्थ-
 स्तनदारविनाशनं ॥ ९ ॥ तथाविधकुजात्सौम्यमुक्तौ शोभनमादिशेत् ॥ राजपूज्यं सत्तामिचमंत्रावाप्तिमिहादिशेत् ॥ १० ॥
 षष्ठस्थितकुजात्पापमुक्तौ कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ चोराग्निनृपपीडांच स्फोटकक्षयमेहनं ॥ ११ ॥ तथाविधकुजात्सौम्यमुक्तौ
 भूपालमित्रतां ॥ बंधुनाशं मनोदुःखं पश्चात्सोरव्यं विनिर्दिशेत् ॥ १२ ॥ कलत्रस्थकुजात्पापमुक्तौ स्त्रीस्ततराजसीः
 शत्रुभूषणमुक्तौ महत्सोरव्यं नृपवाहनभूषणं ॥ १३ ॥ अष्टमस्थकुजाद्भुक्तौ पापिनां मरणं क्लेशं ॥ सौम्यमुक्तौ महत्सोरव्यं कृ-
 षिगोनृपपूजनं ॥ १४ ॥ नवमस्थधरासूनोर्दाये पापहतिर्यदा ॥ पित्रोर्नाशं गुरोर्नाशं धर्महानिं मनोरुजं ॥ १५ ॥ तथाविधकु-
 जात्सौम्यमुक्तिर्गोधनसंपदः ॥ विवाहं यज्ञदीक्षांच देवभूस्तरपणं ॥ १६ ॥ कर्मस्थितधरासूनोर्दुःखं स्यात्पापिनां हतौ
 विदेशायानंदुष्कीर्तिलभते हि पराजयं ॥ १७ ॥ लाभस्थभूमिपुत्रस्य पाके पापहतिर्यदा ॥ करोति विपुलं राज्यं गंधमाल्य

विभूषणं ॥ १८ ॥ शक्रेज्याज्जविदांशुक्तौलाभराशिगतस्यतु ॥ परिपाकेमहत्सौरव्यंदानधर्मादिसंग्रहम् ॥ १९ ॥ द्वादशस्थ
धरासूनोः पाकेपापहृतिर्यदा ॥ करोतिदुःखबाहुल्यकारागृहनिवेशनं ॥ २० ॥ शक्रभापहारसौरव्यचयानांवरविभूषणं
मुक्त्यन्तराजकोपंचपदभ्रंशमनोरुजं ॥ २१ ॥ इतिकुजानर्दशा ॥ ॥ अथराहुदशायामनर्दशाफलं ॥ ॥ ल
ग्रस्थसंहिकेयस्यदायेपापहृतिर्यदा ॥ करोतिदुःखबाहुल्यनृपचोराग्निपीडनं ॥ १ ॥ तत्रस्थभोगिनः पाके शक्रभापुक्तौसरवंव
देत् ॥ गृहक्षेत्रादिवृद्धिश्चभोजनांवरभूषणं ॥ २ ॥ षडष्टात्यगतस्याहेः परिपाके शक्रभेतरा ॥ हृतिः कलहरोगाग्निनृपचो
रविषारिणीः ॥ ३ ॥ श्वासक्षयप्रमेहादिशूलनिद्रादिभागभवेत् ॥ कुभोजनकुवस्त्रचस्थाननाशनृपादयं ॥ ४ ॥ दुःस्थस्य
चाहिनाथस्यपरिपाके शक्रभाहृतिः ॥ आदौशक्रभमहत्सौरव्यनृपमानधनागमं ॥ ५ ॥ अन्तेतुराजभीतिः स्वात्स्थानभ्रंशम
नोरुजं ॥ कृषिगोभूमिवस्त्रादिवंधुपुत्रार्थनाशनं ॥ ६ ॥ केन्द्रव्यस्थितस्याहेः पापिनांतुहृतिर्यदा ॥ गृहदाहाक्षिरोगादि
दारपुत्रमहद्भयं ॥ ७ ॥ स्थानव्युत्तिमनोदुःखानिजाचारविवर्जितं ॥ अकस्मात्कलहचैवचोराग्निनृपपीडनं ॥ ८ ॥ चतुष्ट
यगतस्याहेः परिपाके शक्रभाहृतिः ॥ क्वचित्सौरव्यक्वचित्कीर्तिक्वचिद्धर्मक्वचित्सर्व ॥ ९ ॥ एवमादौतुमुक्त्यन्तराजकोपाद्
नक्षयं ॥ युद्धेपराजयंचैवविद्यावादमहद्भयं ॥ १० ॥ त्रिकोणस्थफणींद्रस्यदशापाकेमहत्कुशं ॥ पापशुक्तौमहत्कष्टपापा

चारसमन्वितं ॥११॥ अपकीर्तिकुभोज्यंचकृषिगोभूमिनाशनं ॥ नृपप्रीतिंचशौर्यंचमोल्यादिपतनंभवेत् ॥१२॥ तथाविध
 फणींद्रस्यशुभशुक्लौशुभक्रिया ॥ सुतदारधनामिचमुक्त्यन्तेफलमीदृशं ॥१३॥ किंचित्सुखं तदादेतुविदेशगमनंतथा ॥
 मंत्रोपास्तिमनोत्साहंकलत्रात्मजदूषणम् ॥१४॥ तृतीयलाभगस्याहेःपरिपाकेमहत्सुखं ॥ पापशुक्लौनृपप्रीतिफलमीह
 शमादिनः ॥१५॥ अंतैकष्टंविनिर्दिष्टंचोराग्निनृपपीडनं ॥ बंधुद्वेषमनोदुःखंभ्रातृवर्गविनाशनं ॥१६॥ धनराशिगत-
 स्याहेःपापानांतुहतिर्यदा ॥ धननाशमनोदुःखंभायापुत्रविनाशनं ॥१७॥ क्रयविक्रयवित्तामिवागदूषणमथापिवा ॥ तथा-
 विधफणींद्रस्यशुभशुक्लौतुभोजनं ॥१८॥ वरुन्वाहनभूषासिक्रयविक्रयदूषणं ॥ उद्योगभंगं देहार्तिगूढपापंलभेन्न
 रः ॥१९॥ ॥ इतिराहुतदशा ॥ ॥ अथजीवोत्तदशा ॥ ॥ केद्रस्थितस्यजीवस्यदशायापापिनाहतेतो ॥ दे-
 हार्तिलभतेदुःखंराजकोपधनक्षयं ॥१॥ कृषिगोभूमिनाशंचविरोधंबंधुभिःसह ॥ उत्साहभंगंवेकल्यमांदोचंतेशुभंभवं
 देत् ॥ शुक्लौशुभानांतकालेगुरोःकेद्रगतस्यतु ॥ राज्यलाभमनोत्साहवरुन्वाहनभूषणं ॥२॥ दानंहोमंजपंधर्मनृपला-
 लनमानना ॥ सर्वोपकारकल्याणविचित्रावरकाचनं ॥४॥ त्रिकोणस्थगुरोःपाकेशुभशुक्लौमहत्सुखं ॥ प्राकारगोपुरा-
 दीनानिर्माणंदेवतर्पणं ॥५॥ भाग्योत्तरमहाकीर्तिद्वारपुत्रार्थसंग्रहं ॥ विदेशायानादामार्थयशोविद्याजयसुखम् ॥६॥ त

त्रस्थितगुरोः पाके पापिनां च त्वातिर्यदा ॥ दारपुत्रनृपकोधं बंधूनां मरणं तथा ॥ ७ ॥ बुद्धिं प्रशंसं पदं प्रशंसं कार्यविग्रहं करंतथा ॥ चोरा
 मिदाहपीडां च कुरुते नात्र संशयः ॥ ८ ॥ स्वकुलाचारहीनं च परदाराभिर्मर्शनं ॥ चंचलमानहानिं च मणिविद्रुमनाशनं ॥ ९ ॥ ष
 ष्ठाष्टमव्ययस्य स्य गुरोः पाके शतमेतरा ॥ करोति स्वकुलाचारहीनराज्यार्थनाशनं ॥ १० ॥ आत्मार्थबंधुमरणं विदेशान्नुपला
 यनं ॥ भूविवादं मनोदुःखं व्याधिनामयमेव च ॥ ११ ॥ गुरोर्नाशं गतस्यापि परिपाके महत्स्वरवं ॥ देशग्रामाधिपत्यं च शत-
 भक्षुक्तो महद्यशः ॥ १२ ॥ देहारोग्यकरं किंचिद्गजाश्वाद्यंबराणि च ॥ स्रष्टुभोजनमुद्धासं क्षीरदध्याज्यशर्कराः ॥ १३ ॥
 तृतीयाय गतस्यापि गुरोः पाके महद्यशः ॥ सौम्यानां मुक्तिकाले तु वस्त्रवाहनभूषणं ॥ १४ ॥ मणिविद्रुममुक्तादिकंचना-
 द्यंबराणि च ॥ देशाधिपत्यं मंत्रित्वं लभते नात्र संशयः ॥ १५ ॥ तादृशस्य गुरोर्दाये पापमुक्तो महद्यशः ॥ आचारहीनं कुरुते
 स्वकुलोद्भवनाशनं ॥ १६ ॥ विदेशवासकष्टचनानादुःखपरिभ्रमं ॥ एवमादौ दशांते तु स्वरववाहनभोजनं ॥ १७ ॥ ध
 र्मस्थितगुरोर्दाये शतभक्षुक्तो धनागमं ॥ विद्यालाभं जयसौरभ्यं दारपुत्रनृपात्स्वरवं ॥ १८ ॥ सर्वेषां सुपकर्तृत्वं धनाधिक्यं मह
 त्प्रियं ॥ भोजनं पौष्टिकं चैव धर्मदारधनादिकं ॥ १९ ॥ द्वितीयस्य गुरोः पाके पाकमुक्तो यदा तदा ॥ करोति दुःखबाहुल्यं रा
 ज्ञात्तदधनं तदा ॥ २० ॥ बंधुद्वेषं मनोद्विगं वाचिकं दैन्यमेव च ॥ कुभोजनादिदुष्कर्मकुलितप्रेष्यभावतां ॥ २१ ॥ ॥ इति-

गुरोरंतर्दशा ॥ ॥ अथशनेरंतर्दशा ॥ ॥ केंद्रस्थस्यशनेर्दायेयदापापत्तिस्तदा ॥ स्थानच्युतिं प्रवासंच नृपचोराभिपीड-
 नं ॥ २ ॥ तथाविधशनेर्दाये शतभुक्तो महत्सुखं ॥ नृपाभिषेकमर्थसिंदेशग्रामाधिपत्यतां ॥ ३ ॥ फलमीदृशमादौ तु शु-
 क्त्यंतरेण पीडनं ॥ परापवादबंधूनामरणधननाशनं ॥ ४ ॥ त्रिकोणस्थशनेर्दाये पितृपुत्रविनाशनं ॥ पापभुक्तो महत्कष्ट-
 कर्मेनाशमथापि वा ॥ ५ ॥ वाताक्षिमूलरोगंच स्वबंधुकलहंतथा ॥ उद्योगभंगदुःखंच स्थलधान्यविनाशनं ॥ ६ ॥ तथावि-
 धशनेर्दाये शतभुक्तो महत्सुखं ॥ राजपूज्यं कृषेलाभधनधान्याभिवर्धनं ॥ ७ ॥ स्वबंधुदारपुत्राणामारोग्यभूषणादिकं ॥ -
 मृत्युमित्रार्थसंपत्तिलभते धर्मसंग्रहं ॥ ८ ॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थस्यशनेर्दाये शतमेतरा ॥ त्वातिदुःखं महत्कष्टं स्थाननाशधनक्ष-
 यं ॥ ९ ॥ गुह्यरोगविषातिंच ज्वरवन्निनृपाद्रयं ॥ अत्यासबंधुमरणसुद्योगस्यविनाशनं ॥ १० ॥ षष्ठाष्टमव्ययस्थस्यशनेर्दाये शतभ-
 पाके महत्सुखं ॥ आरोग्यं कांतिवृद्धिंच देशग्रामाधिपत्यतां ॥ ११ ॥ तृतीयलाभराशिस्थशनेः शतपत्तिर्यदा ॥ पाके शत-
 भफलभाक् नृपलालनभूषणं ॥ १२ ॥ तृतीयलाभराशिस्थशनेः पापत्तिर्यदा ॥ पाके धनासिद्धिः स्वंच भ्रातृवर्गविनाशनं
 ॥ १३ ॥ विदेशयानंकलहं वै कल्यं मृत्युनाशनं ॥ कुभोजनं परमेष्वं कुरूनीसंगमनं लभेत् ॥ १४ ॥ धनस्थितशनेः पाके यदा-
 पापत्तिर्भवेत् ॥ राजदंडमहाविभ्रकाराग्रहनिरोधनं ॥ १५ ॥ उत्साहभंगं देहानिज्वरातीसारपीडनं ॥ राज्यनाशगवा-

चिं
३५

स्थानां मरणं वाहनाद्वयं ॥ १६ ॥ द्वितीयस्थशनेः पाकेशः शुभमुक्तौ मनोदृढं ॥ उपकर्तृत्वमन्येषां द्युतविद्याविनोदकं ॥ १७ ॥ गा-
नकलिरहस्यं च भोजनो बरभूषणं ॥ उद्योगसिद्धिराज्यासिंमणिविद्रुमकांचनं ॥ १८ ॥ ॥ इति शनिवर्तदशा ॥ ॥ ७
अथ बुधांतदशा ॥ ॥ केद्रस्थितस्य सौम्यस्य दशायां पापिनां हृतौ ॥ कर्मविघ्नं महादुःखं मनश्चांचल्यमेव च ॥ १ ॥ उत्सा-
हभंगगोभूमिहिरण्यावरनाशनं ॥ स्थानन्युतिमहाद्वेषं विद्यानाशं लभेत्तदा ॥ २ ॥ शत्रुभयमुक्तौ बुधस्यापि पापकेद्रगतस्य तु
वैवाहिकं यज्ञकर्मदानधर्मजपादिकं ॥ ३ ॥ ज्ञानाधिक्यं नृपात्प्रातिहृषिगोभूमिवर्धनं ॥ मुक्तामणिप्रवालादिवाहनावरभूष-
णं ॥ ४ ॥ ज्ञस्यत्रिकाण्युक्तस्य दशानां पापिनां हृतौ ॥ दारपुत्रार्थनाशं च कर्मनाशं मनोरुजं ॥ ५ ॥ कृषिवाणिज्यनाशं च बंधु-
नाशमथापि वा ॥ पादभंगं महाद्वेषं बंधुद्वेषं लभेन्नरः ॥ ६ ॥ तथा विधजस्य पाकेशः शुभमुक्तौ नृपात्प्रियं ॥ आरोग्यमति सौ-
ख्यं च सोमपानादिकं स्फुरत् ॥ ७ ॥ स्वनामांकितपाद्यानि नाम द्वयमथापि वा ॥ भोजनो बरभूषासिं नरेशत्वं लभेन्नरः ॥ ८ ॥ षष्ठाष्ट-
मगतज्ञस्य परिपाके तु पापिनां ॥ हृतौ चोशरिपीडां च ज्वरातीसारपीडनं ॥ ९ ॥ स्वबंधुमरणं कुशं भृत्यरुग्नीपुत्रनाशनं ॥ वि-
वादविग्रहं सर्वबंधुभिल्लभते नरः ॥ १० ॥ तथा विधाज्ञपुत्रस्य शत्रुभयमुक्तौ महद्यशः ॥ आरोग्यकान्ति लाभं च देवभूस्फुरत्तर्पणं
॥ ११ ॥ दशादौ फलमेवं स्याद्भुक्त्यंते स्फुरवनाशनं ॥ गोमहिष्यादिपीडां च वाक्पारुष्यं नृपाद्वयं ॥ १२ ॥ तृतीयाय गतज्ञस्य शत्रु-

अ-
१६

७५

भस्ममुक्तोऽश्वत्थवेत् ॥ मनोर्धैर्यमनोत्साहं विदेशाद्व्यसंचयं ॥ १३ ॥ विद्याजयेन्नुपातप्रीतिं भोजनं पौष्टिकं तथा ॥ यज्ञो वेवाहि
 कं कर्मपुराणश्रवणादिकं ॥ १४ ॥ तथा विधज्ञस्य पाके पापमुक्तो महद्भयं ॥ क्वात्तुवर्गो विनाशो च वैष्णव्यं नृपशोडनं ॥ १५ ॥ लो-
 रारियन्ति भीतिं च कुस्त्रीभूतादिसेवनं ॥ कर्महीनं कृषेर्नाशं गजास्थानां च शोडनं ॥ १६ ॥ धनस्थिता लघुपुत्रस्य परिपाके शतमेत-
 रा ॥ करोति राजदंडं च बंधनं निगडं तथा ॥ १७ ॥ विषाति बंधुविद्वेषं कृषिगोभूमिनाशनं ॥ शत्रुत्वं सकलैः सार्धं भित्तिवारवि-
 वर्जितं ॥ १८ ॥ द्वितीयस्य स्वसौम्यस्य परिपाके यत्लाभमाकृ ॥ अश्वमुक्तोऽश्वत्थवेत्तदेव सुसुखं तर्पणं ॥ १९ ॥ अध्वरादि-
 महत्कर्मदानहोमजपादिकं ॥ बंधुपूज्यमहोत्साहं विद्यालाभलभेन्नरः ॥ २० ॥ ॥ इति तृतीयं नंदशतकम् ॥ ॥ अ-
 थ केतोस्तथाविधं ॥ ॥ केतोश्चतुष्टयस्य स्वयंपातस्तदा ॥ सानभंगमहादेयं नृपत्तया शोडनं ॥ १ ॥ माननाशनं दी-
 यं वादरपुत्रविनाशनं ॥ कर्मनाशपदं त्रिशमकस्मात्कलहवदेत् ॥ २ ॥ केतोस्तथाविधं स्थापि श्वसमुक्तोऽश्वत्थवेत् ॥ दे-
 हारोग्यकरं सौख्यबंधुभिश्च समागम ॥ ३ ॥ भोजनोवरभूषादिमादौ चान्तिमनोरुजं ॥ उद्योगभंगं कामातिस्तु कृत्ये द्रव्यनाश-
 ने ॥ ४ ॥ त्रिकोणराशि युक्तस्य केतोर्दाये शतमेतरा ॥ स्तुतिस्तदामनस्तापं करोति विविधापदं ॥ ५ ॥ स्वयंवर्गोऽस्मिन् रणभित्रो-
 नाशमथापि वा ॥ स्थानार्थोऽस्तथायासंभृत्य बंधुविरोधनं ॥ ६ ॥ अश्वमुक्तोऽश्वत्थवेत्तदेव सुसुखं तर्पणं ॥ कृषिगोभूमि-

लाभंचविद्याबंधुसमागमं ॥ ७ ॥ भोजनांबरसौरव्यंचभुक्त्यादौफलमीदृशं ॥ भुक्त्यन्तेस्थानचलनमकस्मात्कलहंवदेत् ॥ ८ ॥
 वृक्षाष्टमव्ययस्यस्यकेनोदयेशभेनरा ॥ त्वतिःकरोतिमरणंविदेशंवापदप्रमं ॥ ९ ॥ प्रमेहमूत्रगुल्मादिराजचोरोभिपीडनं
 फलमादौनदंतेचयत्किंचित्स्रववर्धनं ॥ १० ॥ भुक्तौसौम्यग्रहाणांतुल्यतौस्त्रीपुत्रवर्धनं ॥ धान्याबरविभूषासिमणिप्रवर-
 कांचघं ॥ ११ ॥ विप्रलभंचशौर्यंचगौल्यादिपुननंतथा ॥ स्वबंधुजनशत्रुत्वंशिरोक्षिणुदपीडनं ॥ १२ ॥ तृतीयलाभभुक्तस्य
 केतोःपाकेपरंस्वरं ॥ शतभभुक्तौनृपात्प्रातिविचित्रांबरभूषणं ॥ १३ ॥ बाहनंभूमिलालभंचगंधमाल्यानुलेपनं ॥ दूरात्करा
 गमंचैवस्वबंधुजनपूज्यतां ॥ १४ ॥ पापभुक्तौतथाकेतोःपापकर्मसमाचरेत् ॥ सर्वेषांविघ्नकर्तृत्वंबंधुभिस्त्यक्तजीवनं ॥ १५ ॥
 परप्रेष्यकुवस्त्रंचभुक्त्यादौफलमीदृशं ॥ भुक्त्यन्तेस्वरमात्रोनिदारपुत्रधनागमं ॥ १६ ॥ धनस्थितध्वजस्यापिपारिपाकेशभे
 तरा ॥ करोतिविविधदुःखंभेदयमन्नमनोरुजं ॥ १७ ॥ पुत्रभिन्नकलत्राणानाशनमहदापदं ॥ राज्ञाचोरेणवावित्तंह्रियतेबं-
 धुनाशनं ॥ १८ ॥ शतभभुक्तौधनासिंचविद्यावादजयावहं ॥ परोपकारंसर्वेषांभोजनांबरभूषणं ॥ १९ ॥ भुक्त्यादौफलमे
 वस्यादंतेकिंचिद्धनव्ययं ॥ वाक्पारुष्यंभनोद्विग्नंप्रवृत्तेर्भगमेववा ॥ २० ॥ ॥ इति केनोरतर्दशा ॥ ॥ अथ शतक्रान्तर्द-
 शा ॥ ॥ केद्रस्थितस्यशतक्रस्यसौम्यानांतुल्यतिर्यदा ॥ राज्यासिराजसन्मानंयानांबरविभूषणं ॥ १ ॥ उत्साहंकीर्तिसंप

तिस्त्रीपुत्रधनसंपदः ॥ भाग्योत्तरं मनो धैर्यं राज्यद्वाराधिपत्यतां ॥ २॥ तथाविधस्य वाच्छस्य पापमुक्तो धनक्षयं ॥ कुभोजनं-
कुवस्त्रच शतमकर्मविनाशनं ॥ ३॥ मुक्त्यादौ फलमेवं स्यादन्ते शोभनमादिशेत् ॥ कृषिगोभूमिपालच दूरदेशाद्गमनागमं ॥ ४॥
त्रिकोणस्थस्य शक्रस्य शतममुक्तो शतभाक्रिया ॥ देवभूसुरभक्तिश्च सतदारविवर्धनं ॥ ५॥ यज्ञादिकर्मलाभच गोभूषण
जयावहं ॥ आरोग्यं देहकांतित्वचिंतितार्थमनोरथं ॥ ६॥ तथाविधस्य शक्रस्य पापमुक्तो मनोरुजं ॥ अनारोग्यममयादं नृ
पचोरा रिपीडनं ॥ ७॥ कुस्त्रीसंगं कुवार्तां च बंधुद्वेषं मतिभ्रमं ॥ दुःस्वप्नं गौलिपतनमपकारं तिलभेन्नरः ॥ ८॥ पाकेशक्रस्य
दुस्थस्य शतममुक्तो महद्यथाः ॥ राजसन्मानमथासि पुत्रस्त्रीधनसंपदः ॥ ९॥ वस्त्रवाहनभूषासिमादौ चान्ते मनोरुजं ॥ बं
धुद्वेषं गुरानां शस्त्रकुलोद्भवनाशनं ॥ १०॥ शतमग्रहाणां मुक्तो नृदेह आरोग्यमहत्करवं ॥ परान्नपद्वस्त्रासिगंधमात्यविभूषणं
॥ ११॥ मुक्त्यादौ फलमेवं स्यादन्ते क्लेशकरं भवेत् ॥ चोरा रिदेहपीडां च स्वबंधुजननाशनं ॥ १२॥ तृतीयायस्य शक्रस्य पारि-
पाकेशभेतरा ॥ त्दतिदुःखमवाप्नोति धनधान्यविनाशनं ॥ १३॥ उद्योगभंगक्लेशं च चोराग्निनृपीडनं ॥ भूविवादं स्वबंधु
नानाशनं स्वपदस्य च ॥ १४॥ तथाविधस्य शक्रस्य शतममुक्तो महत्करवं ॥ नृपपूज्यमनो धैर्यं देशग्रामाधिपत्यतां ॥ १५॥
वाहनभूषणासिच पुत्रस्त्रीमृत्युसंपदः ॥ कूपारामतटाकानां निर्माणधर्मसंग्रहं ॥ १६॥ धनस्थस्यापि शक्रस्य शतममुक्तो-

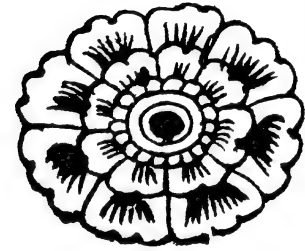
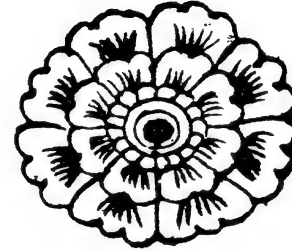
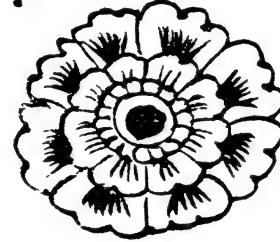
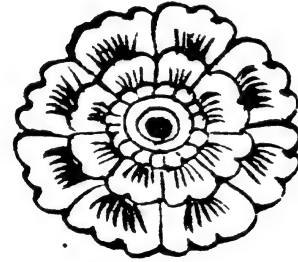
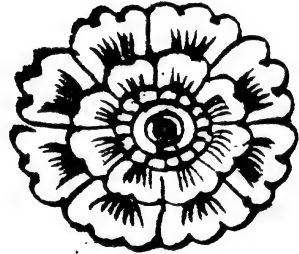
महत्त्वयं ॥ दारपुत्रार्थलाभंच स्वबंधुजनरक्षणं ॥ १७ ॥ विद्याजयं मनोत्वासं देवभूस्करतर्पणं ॥ यज्ञादिकर्मलाभंच लभे-
 न्नामद्वयं तथा ॥ १८ ॥ धनस्थितस्य शक्रस्य पापमुक्तौ भृशं वेदेत् ॥ राजदंडं मनोदुःखं हृद्रोगाक्षिप्रपीडनं ॥ १९ ॥ वि-
 द्यावादेकपेनाशं कर्महानिपदक्षमं ॥ बन्धिवोरारिपीति च लभते नात्र संशयः ॥ २० ॥ ॥ इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौषो-
 ऽंशोऽध्यायः ॥ १६ ॥ यद्यज्जन्मनि नक्षत्रे वृद्धिभावमुपेयुषि ॥ तस्य श्रीराशुरारोग्यं भवत्येवं विनिश्चयः ॥ १ ॥ तिथ्या-
 दिषु तथा वाच्यं क्षये तस्मिन् क्षयो भवेत् ॥ तिथिरेकगुणा प्रोक्ता क्रक्षं दशगुणं भवेत् ॥ २ ॥ लग्नं लक्षगुणं प्राक्तं तत्समूहं फ-
 लादिकं ॥ केंद्रस्थिता जन्मनियस्य कस्य पापाश्च सर्वे विफलप्रदास्तुः ॥ ३ ॥ कुर्वन्ति दारिद्र्यमनेकदुःखं श्वासक्षयं हृद्गुदा-
 दरादि ॥ ३ ॥ पापग्रहे कर्मगते तिनीचे वक्रान्विते पापरवर्गेऽप्रदृष्टे ॥ नाशं कलत्रस्य वदन्ति नूनं सुनीश्वरास्तदनेकशस्त्रैः ॥ ४ ॥
 दुःखी सुदो लोकविद्वेषकारी काणः पंगुर्निर्धनो मानहीनः ॥ अल्पायुः स्यात्केंद्रगाः पापरवर्गब्रह्मद्वेषी चापकीर्तिश्च सर्वे ॥ ५ ॥
 ॥ शंकराचार्यस्तु ॥ ॥ लग्ने माने सप्तमे चाथ बंधो पापाः खेदाजन्मकाले तु सर्वे ॥ तिष्ठत्येते स्वल्पमायुः प्रमाणं ते पा-
 मेको लग्नपावाय दिश्यात् ॥ ६ ॥ तथापि तद्योगफलप्रमाणं तादृग्विधं स्यात् नूनं यो वदन्ति ॥ स्वनीचभागादिमहीपृथगेऽपि वं फलं
 दुःखितनिर्गतायुः ॥ ७ ॥ तथा स्थिते जन्मनियस्य कस्य बाल्येऽपि त्रिभोर्मरणं च कष्टं ॥ भिक्षाशनेनायुदरस्य पूर्तिस्तदा भवत्येव

तदंगहीनं ॥ ८ ॥ स्वनीचभागादिमहीपयोगेजातेपियस्यापिनरस्यकस्य ॥ केंद्रधिकौणेषुशमोयुदिस्थात्तद्राजयोगंस
फलं वदन्ति ॥ ९ ॥ स्वशिक्षितलग्नगतेक्रमंशेजीवेनदृष्टेधनराशिपेन ॥ स्वनीचभागादिमहीपयोगेजातोपिभूमेरधिप
त्यमेति ॥ १० ॥ एवंचिन्तामणौप्रोक्तवेकदेशेनधीमता ॥ नीचभागादियोगार्थराजयोगादिजफलं ॥ ११ ॥ अथद्रेक्षाणः
मेषद्वितीयःखगद्रेक्षाणः ॥ मिथुनखगद्रेक्षाणः ॥ अथकर्कद्वितीयः ॥ तृतीयःव्यालद्रेक्षाणः ॥ कर्कतृतीयोपिव्याल
एव ॥ सिंहप्रथमःखगद्रेक्षाणः ॥ वृश्चिकप्रथमद्वितीयोव्यालद्रेक्षाणो ॥ वृश्चिकतृतीयोपिव्यालः ॥ अथमकरप्रथमो
निगडद्रेक्षाणः ॥ मीनतृतीयोव्यालद्रेक्षाणः ॥ रविभोमाकजाःशक्राःसजलोच्चद्रभार्गवौ ॥ बुधवान्चस्पतीज्ञेयोसजलो
जलराशिगौ ॥ १ ॥ कुम्भकर्कटकेमीनमकरालितुलाधराः ॥ सजलाराशयःप्रोक्तानिर्जलाःशेषराशयः ॥ ॥ इति-
सर्वार्थचिन्तामणिःसमाप्तः ॥ ॥ ७ ॥ जन्मन्यर्कोहिमकरस्तःसैहिकेयोस्तरज्योकेतुश्चंद्रोदिनकरस्तोभार्गवो
भूमिपुत्रः ॥ तापकांतिक्षतिधृतिलयंकीर्तिहानिप्रमोदमृत्युताराबलमनुदिनसंचरतिक्रमेण ॥ १ ॥ ग्रहाणांपरस्परस्थान
वशेनबाधकत्वमाह ॥ क्रमाच्चरागादिशरीरभाजामुपात्य ११ धर्म ९ स्मर ७ गास्तदीशाः ॥ खगेशभादिस्थितराशिना
थाअतीवबाधाकरखेचरास्तुः ॥ २ ॥ शुभणि १ रमरमंत्री २ भूस्तनः ३ सोमसौम्यो ४ गुरु ५ रिनतनयारो ६ भार्गवो ७

भातुपुत्रः ८ दिनकरदिविजेड्यो ९ जीवभातुजमंदाः १० सरगुरु ११ रिनसूनुः १२ कारकारव्याविलमात् ॥ ॥ शं
 भमस्तु ॥ ॥ पितृप्रतापारोग्यमनः शतचिरुचिज्ञानोदयकारकः सूर्यः ॥ धवलचामरयशोदयामोदकांतिसुरवलावण्य
 मातृमनः प्रसादकारश्चंद्रः ॥ पराक्रमविजयविरव्यातिसंग्रामसाहससेनापत्यदंडनेतृत्वरवद्वपरश्वधकुंतकुठारशतश्रीभि
 दिपालधनुर्वीणानेपुण्यधृतिगाभीर्यकामक्रोधशत्रुवृद्धिआग्रहावग्रहपरापवादस्वतंत्रधातृभूकारकः कुजः ॥ सततिशा
 तिविनयभक्तिमतिमातुलबांधवज्ञातिगात्रसमृद्धिगणितप्रज्ञावेदांतविद्याकारकोबुधः ॥ ४ ॥ वाक्धोरणीमंत्रराजतंत्रने
 शिकगजतुरंगयाननिगमाबोधकर्मपुत्रसंपज्जीवनोपायकर्मयोगसिंहासनकारकोरुरुः ॥ ५ ॥ संगीतसाहित्यदास्यरसा-
 द्रुतमदनयुवतिरतिकेलिविलासविचित्रचित्रकांतिसौंदर्ययुवतिराजवशीकरणराजसुरववशीकरणगारुडेद्रजालमालावैशद्य
 महदणिमाद्यष्टैश्वर्यकाव्यकलासमभोगकलत्रकारकः शक्रः ॥ ६ ॥ लोभमोहविषमपरपीडानिघातनेष्टुर्यदुर्मतिदारिद्र्य-
 दुर्दशाभयवातवंचनमहिषीयवागूहृष्णधान्यायुष्यजीवनोपायकारकः शनिः ॥ ७ ॥ यशःप्रतिष्ठाछत्रकारकोराहुः ॥ ८ ॥
 ॥ ९ ॥ इतिसंस्तु समासः ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ शंभमस्तु ॥ ९ ॥ ९ ॥ ९ ॥ श्रीसीतारामप्रसं ॥
 ॥ ९ ॥ ॥ ९ ॥ ॥ ९ ॥ ॥ ९ ॥ ॥ ९ ॥

॥ हें पुस्तक, मुंबई येथें. बापू सदाशिव शेटे हे गिष्टे शेत्ये श्रीवर्धनकर, याणी आपले शिलापेसावर छापिलें; ॥ शके १७८८ ॥
॥ ७५ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७५ ॥
क्षयनामसवत् ॥ मार्गशीर्ष शुक्ल १ तद्दिने समाप्तोत्पद्यः ॥ ७५ ॥

॥ इति सर्वार्थचिंतामणिः समाप्तमगमच्छुभम् ॥

